

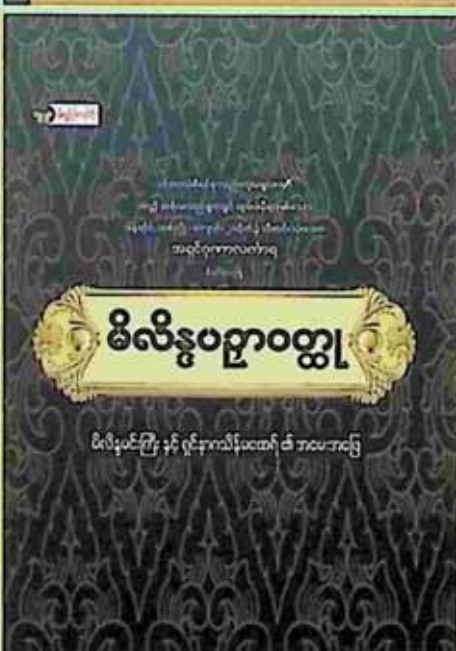
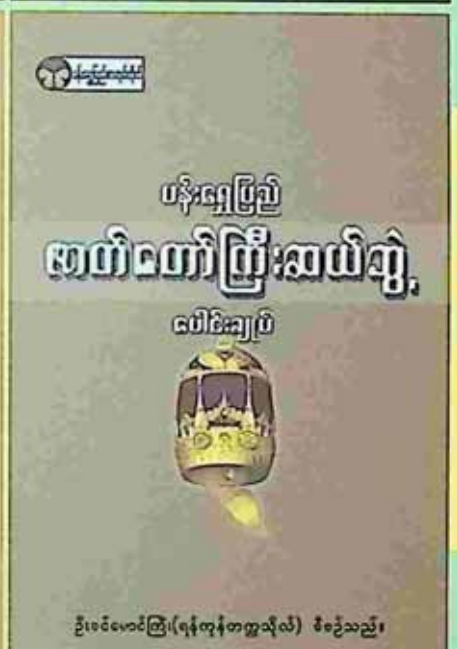
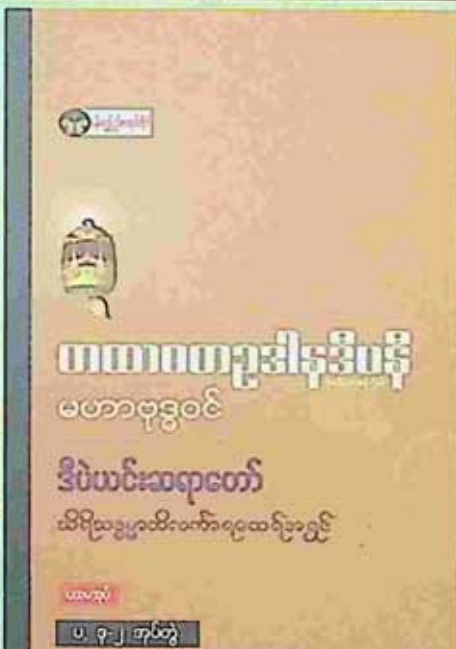
ရတနာပူရအင်းဝပြည်၌ စတုတ္ထမြို့နန်းတည်
 မဟာဝိစယရုံသီစေတီတော်ဒါယကာမင်းတရားလက်ထက်
 စလင်းသာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တောင်းပန်တိုက်တွန်းချက်အရ
 ‘ဣန္ဒဝဇီရာဘိလင်္ကာရ သီရိဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု’
 မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရား
 ရေးသားဆက်သွင်းအပ်သော

ရာဇောဝါဒကျမ်း

မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်

တတိယအကြိမ်

ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက်၊ ပန်း - ဝဇ္ဇာဝဂ္ဂ၊ ဝဇ္ဇာဝဂ္ဂ၊ ဝဇ္ဇာဝဂ္ဂ

ဒုတိယ အရပ်	
ပြည်ထောင်စု ပဋိပက္ခ	ဒုတိယ
တိုင်းရင်းသား ခြေလှမ်းညီညွတ်မှု ပဋိပက္ခ	ဒုတိယ
ဆန္ဒမတူခြင်းအားဖြင့် တည်တံ့ရေး	ဒုတိယ
ပြည်သူ့သဘောထား	
<ul style="list-style-type: none"> ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ဖွဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ပွားစေရန် ဆန္ဒထုတ်ပြန်ခြင်း နိုင်ငံတော် ထည်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို ချောင့်လှည့်ဖျက်ဆီးသူများ ဆန့်ကျင်ခြင်း နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ပတ် ချောင့်လှည့်စေသော ပြည်ပနိုင်ငံများ ဆန့်ကျင်ခြင်း ပြည်တွင်းပြည်ပ စာရက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းခြင်း 	
နိုင်ငံရေး ဦးစည်ချက် (၄) ရပ်	
<ul style="list-style-type: none"> နိုင်ငံတော် ထည်ချုပ်ရေး ရပ်စဲစေရန် အားပေးသော အဖွဲ့အစည်းများကို တရားဝင်ခန့်ခွဲခြင်း အဖွဲ့အစည်းလုံးညီညွတ်မှု ဖြစ်ပေါ်စေရန် စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီစနစ် ဖွဲ့စည်းနိုင်စေရန် တည်ဆောက်ရေး မွန်ပြည်နယ်အခြေစိုက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများကို ချောင့်လှည့်စေသော နိုင်ငံတော်သစ်တည်ဆောက်ရေး 	
စီးပွားရေးဦးစည်ချက် (၄) ရပ်	
<ul style="list-style-type: none"> နိုင်ငံတော်ကို ပိုမိုပြုပြင်တိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ပြီး ခေတ်မီစက်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ဆက်စပ်စီးပွားရေးတို့ကိုလည်း ဆက်လက်ပြုပြင်တိုးတက်စေရန် တည်ဆောက်ရေး စေတနာ့အားဖြင့် ပြုပြင်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အထက်ပညာရှိ အင်အားစုများကို စိတ်ဝင်စားစေရန် ပြုပြင်တိုးတက်စေရန် တည်ဆောက်ရေး နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးဆိုင်ရာများကို ခန့်တိုးနိုင်စေရန်အားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏လက်ဝယ်တွင် ရှိစေရန် 	
လူမှုရေးဦးစည်ချက် (၄) ရပ်	
<ul style="list-style-type: none"> အဖွဲ့အစည်းလုံးစုံ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာနိစ္စပြုပြင်ရေး အဖွဲ့အစည်း စာတိုက်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့အစည်းများ အဖွဲ့အစည်းလက်ထောက်များ အဖွဲ့အစည်းလက်ထောက်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး စံပြုရေးအဖွဲ့အစည်းစိတ်ဓာတ်ပြုစုခြင်းဖြင့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ဖွဲ့စည်းထက်မြက်ရေး တစ်ဖွဲ့အဖွဲ့အစည်း ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရပ်ပြုပြင်ရေး 	

■
တန်ဖိုး
 ၁၅၀၀၀ ကျပ်

■
အုပ်ရေ
 ၅၀၀ အုပ်

■
ဒုတိယအကြိမ်
 ၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ

■
မျက်နှာဖုံး
ပန်းရွှေပြည်

■
ထုတ်ဝေသူ
ဦးသိမ်းမင်း (၀၄၂၉၁)
ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက်
 ၃၃၄၊ ၈ လမ်း၊ ၁၁ ရပ်ကွက်၊
 တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

■
ပုံနှိပ်သူ
ဦးအောင်မြင့်သိန်း (၀၆၃၆၄)
အင်ကြင်းမြိုင်ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ် ၁၄၇ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်မြို့။

■
စာအုပ်ချုပ်
ထိပ်တန်း-မင်းဇော်

ရတနာပူရ ပြည်ရွှေ၌ စတုတ္ထမြို့နန်း ဖန်ဆန်းသဘင် မင်းပွဲရင်တော်မူသော
 မဟာဝိဇယရုံသီ စေတီတော်ဒါယကာမင်းတရားကြီးလက်ထက်
 လောက၊ ဓမ္မ-၂ ဌာန၌ပင် ဉာဏစွယ်စုံ ပါရဂုံမြောက် ဖက်ကမ်းပေါက်ဖြစ်တော်မူသော
 ‘ဣန္ဒဝဇီရာဘိလင်္ကာရ သီရိဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု’ မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရား
 ရေးသားဆက်သွင်းအပ်သော မေတ္တာစာရင်းနှင့်တကွ၊
 ‘မုနိန္ဒာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ သီရိသဒ္ဓမ္မပါလ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု’
 စလင်းသာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တောင်းပန်တိုက်တွန်းချက်အရ
 မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားသည်ပင်
 ယခင်မေတ္တာစာရင်း၏ သရုပ်အဓိပ္ပာယ်ကို
 သိလွယ်မှတ်လွယ် မကျယ်လွန်းမကျဉ်းလွန်းစေရ
 ထပ်မံချဲ့ထွင် စီရင်ရေးသားတော်မူအပ်သော

ရာဇောပါဒကျမ်း

(ရာဇာလင်္ကာရကျမ်း)

မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်

စာအုပ်အကြောင်း
 ပထမအကြိမ်
 ၁၉၂၆ ခု။ ဟံသာဝတီပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေးမြို့။
 ကျောင်းသုံးအဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ဖူးသည်။

မာတိကာ

- * မြန်မာမင်းများ၏သီလကို ဩဝါဒဖြင့် မွမ်းမံခြင်း-ဦးအေးချို (မဟာဝိဇ္ဇာ) ၁၇
- * ရတနတ္ထယထောမနာ ၄၅
- ၁။ ‘ဣန္ဒဝဇီရာဘိလင်္ကာရ သီရိဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု’ တံဆိပ်တော်ခံ သလ္လာဝတီ ၅၀
 - သီတာယုက်ရုံ အလုံမြို့ကျေး မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာ အရိယာဝံသအာဒိစ္စရုံသီ
 - ပုဂ္ဂိုလ်ထေရ်မြတ် မပြတ်သွန်းလောင်းအပ်သော ဩဓိသစေတနာဖြင့် မေတ္တာစာ
 - ဆက်သွင်းပါသည် သာသနဒါယကာ မဟာဓမ္မရာဇာဓိတရားမင်းမြတ်။
- ၂။ ဗြဟ္မာ၊ လူ၊ နတ်တို့၏အထွတ် အမြတ်ထက်အမြတ် ပရမတ္ထစက္ခု သဗ္ဗညုသည် ၅၂
 - ‘အန္တပုဗ္ဗေန မေဓာဝီ၊ ထောက်ထောက် ခဏေခဏေ။
 - ကမ္မရော ရဇတဿေဝ၊ နိဒ္ဒမေမလ မတ္တနော။ ။’
 - ဟောခဲ့သည့်အရကို အကျကောက်သော်။
- ၃။ အောက်ဆုံးအခံ နိဖလကို မီးလှန်၍ကျိလျှင် ‘နာရဏီ’တွင် ငြိမ်း၏။ တစ်ကြိမ်လျှော်လျှင် ၅၄
 - ‘နာရဝေါ’သို့ ရောက်၏။ နောက်ကိုတစ်ဖန် ကျိပြန်သောခါ ‘နာလိကာ’သို့မြော်၏။
 - နောက်ကိုလှော်က ‘နာလရတ္တာ’။ တစ်ခါ ‘အဉ္စန’။ နောက်ကာလကျိသော် ‘အဉ္စနိမုတ္တ’။
 - ထိုပြင်တဝ ကြိုးလုံလလျှင် ‘အေတဝနီ’။ စိကာချလျှင် ‘ဇာတရူပ’။ ထိုနောက်တဝ
 - ‘ဥရနိတာ’။ အဝါထိန်ထိန် မီးအချိန်၌ ‘သီဂိနိက္ခ’။ တစ်ဆယ့်တစ်ကြိမ်ကျအောင်
 - ဉာဏထောက်ကူ လုံလထူသော် ‘ရွှေဓမ္မုရစ်’။ ချိန်ကျပ်စစ်မှု ရှစ်ဆယ်အလုံးကို
 - သုံးကျပ်ကကျူး သုံးမူးတစ်ပဲ လေးရွေးကဲလျှင် နတ်ပွဲဝင်အနေ သပြေသီးအညှောက်
 - ပေါက်လာစွင့်စွင့် ရွှေနှင့်အလျော် ‘ဇမ္ဗေဒန’ အစစ်ဖြစ်လေသည့်အရေးကဲ့သို့။
- ၄။ ရှေးရှေးကာလ ဉာဏသတ္တိ ပရိသုဒ္ဓ သီလကြီးမြင့် သမ္မာရင့်၍ ကျင့်မိသူ၊ ချင့်မိသူ ၅၉
 - ဖြစ်သည်။-ဟူသော်လည်း၊ နောက်ကူထောက်မ ဥဿာဟဖြင့် ဉာဏရင့်အောင်
 - ထပ်ဆင့်၍ဆုံးမ စောင့်စည်းသည်တဝ ကျင့်ပြန်ရလျှင် ရှေးကထက်အသစ်
 - ရွှေကောင်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ စင်စစ်ကောင်း၍ နတ်ကြောင်း ပေါက်လွယ်ရာသည်။
- ၅။ ညစ်ကြေးပြောင်း၍ ပါယ်ကြောင်းပျောက်ကွယ် ကွာရာသည်။ ၆၀
- ၆။ ဝိပဿနာ ဆယ်ဖြာအဆင့် မြင့်ထက်မြင့်၍ သန်ရင့်ရာပါသည်။ ၆၁
 - နိဗ္ဗာန်စခန်း မဂ်လမ်းအသင့် ရင့်ထက်ရင့်၍ ဉာဏ်ပွင့်ရာပါသည်။
- ၇။ မသူတော်တို့ မွေ့လျော်ပျော်ပါး ယုတ်တရားလည်း ပယ်ရှားညှိုး၍ရှောင်ခွာမည်။ ၆၃
 - သူတော်ကောင်းတို့ ကျင့်ဟောင်းဓမ္မ စာရိတ္တဟု သီလတိုး၍ပြောင်ရာသည်။
- ၈။ သို့အတည်တည်ကို ကြံစည်ရန်ရှိသည်မှာ- ၆၄
 - ‘သမ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သမ္ဘိကုဗ္ဗေထသန္တံ။
 - သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သေယျော ဟောတိ နပါဝိယော။ ။’ ဟောအပ်သောဒေသနာနှင့်
 - လျော်စွာယူသော်၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖက်ချေမှ လောက၊ တမလွန်
 - ဤ ၂ တန်ပင် သန်မြန်ကောင်းမြတ်ရာချေသည်။ ပစ္စာဒေါသ ပါပငြိဖွယ်
 - ကိုယ်၌တွယ်လည်း စင်ကြယ်ချမ်းအေး ဉာဏ်ရေဆေး၍ ကင်းဝေးကွာလွတ်ရာချေသည်။

mgyoe.com

၉။ သူတော်ကောင်းကို ပေါင်းဖက်မိမှ ကောင်းမြတ်ရာကျသည်။ ရှေးကလက်သုံး ထုံးနိဿယ ကျမ်းဂန်ပြသည်မှာ- ရသကနှင့်ပေါင်း၍ နတ်ကြောင်းပျက်သော်လည်း၊ ကိုယ့်ထက်သာသော မဟာသုတသောမမင်းနှင့်ပေါင်း၍ ကောင်းရာရောက်သော ပေါရိသာဒ။ ၆၇
၁၀။ သိမ်းမ၊သိမ်းဖို၊ ဝန်လို၊ရေလိပ်တို့ ရန်နှိပ်သောခြင်္သေ့မင်းနှင့်တစ်သီး။ ၆၈
၁၁။ လိပ်ကြီးကမ္ဘာ၊ ခေါက်ရှာ၊သမင်။ ၇၁
၁၂။ ကျီး၊ယင်၊ငှက်၊ဖား။ ၇၄
၁၃။ ဘီလူးလှည့်ဖြားလည်း မစားရသောလှည်းသား ၅၀၀။ ၇၆
၁၄။ ညွှန်နစ်သည့် ကေသရာပင် ပညာမြော်ချင့်၍ မြေခွေးနှင့်ပေါင်းခြင်း။ ၇၈
၁၅။ သမန်းချုံနတ်မင်းနှင့် အင်ကြင်းပင်နတ်။ ၈၀
၁၆။ ပေါက်ပင်နတ်နှင့် ဆင်းရဲသူ။ ၈၃
၁၇။ ကြက်ဆူပင်နတ်နှင့် လူမွဲ။ ၈၅
၁၈။ လူဆင်းရဲကို အနာထပိဏ်။ ၈၇
၁၉။ ဉာဏ်ထိန်သည့်ရသေ့ မင်းရှေ့တွင်မွေးသည့် ခွေးငယ်နှင့်ပေါင်းဟန်။ ၈၈
၂၀။ ရသေ့တို့ထံမှာ လေလံသည့်ကျေး။ ၉၂
၂၁။ ဆိတ်နှင့်ခွေး လူနှင့်ကြွက်။ ၉၄
၂၂။ ကျေးနှင့်ဆက်ရက် ခင်ပုပ်ငှက်နှင့်ကြောင် နတ်ပြည်တက်မင်း။ ၁၀၁
၂၃။ နေမင်းကိုဖြိုင်သည့် ဉာဏ်လှိုင်သည့်ဟင်္သာကြောင့် ကောင်းရာရောက်မင်းခေါင်။ ၁၀၃
၂၄။ ဝက်ညီနောင်ကြောင့် ဉာဏ်ပြောင်သည့်မင်းကောင်း။ ၁၀၇
၂၅။ ရွှေဥဒေါင်းကြောင့် လမ်းကြောင်းဖြောင့်မင်းစော။ ၁၁၀
၂၆။ မနောဇဘုန်းဟောသည် ရသေ့နှင့်ပေါင်း၍ စည်းစိမ်ကောင်းပုံစု။ ၁၁၃
၂၇။ ဝါသုဒေဝ သောကလှုံသော်လည်း ဉာဏ်ရှိသည့်ညီလှကြောင့် ဒုက္ခကင်းလွတ်။ ၁၁၉
၂၈။ အမတ်ကောင်းနှင့် ပေါင်းမိသည့်သံဝရ။ ၁၂၆
၂၉။ ဂါမထိမင်းသားလည်း တစ်ဌာန။ ၁၂၇
၃၀။ ဂါမထိစန္ဒလည်း အာဒါသမင်းကောင်းကြောင့် ဆင်းရဲကြောင်းပျောက်ကုန်။ ၁၂၈
၃၁။ ဂဠုန်လိုက်နဂါးလည်း ရေနားတွင်ပျော်မွေ့သည့် ရသေ့ကြောင့်အသက်ရှင်။ ၁၃၇
၃၂။ သမင်တကာ များစွာအနန္တ နိဂြောဓကြောင့် သုခပွားတိုး။ ၁၃၉
၃၃။ ရုက္ခစိုးနတ် ကောင်းမြတ်သည့်အချက်ကြောင့် ရှဉ့်နက်တကာ ချမ်းသာမြားမြောင်။ ၁၄၃
၃၄။ ငါးလိမ္မာတစ်ကောင်ကြောင့် မိုးခေါင်သည့်အခါ မိုးကြီးရွာ၍ ချမ်းသာရသည်နည်းတခြား။ ၁၄၄
၃၅။ ငှက်ချီသည့်မင်းသားလည်း သိကြားနှင့်တွေ့သည့် ရသေ့နှင့်ပေါင်းဟန်။ ၁၄၆
၃၆။ ပုစွန်ကယ်ဖူးသည့် ဉာဏ်ထူးသည့်ပုဏ္ဏား။ ၁၅၂
၃၇။ တမာရွက်ခါးခါးကို စားရသည့်မင်းလျှာ။ ၁၅၅
၃၈။ တက္ကာရိယဇာတ်တွင် စွယ်ရောက်သည့်လုလင် သေဘေးကိုမြင်သော်လည်း ဉာဏ်ရှင်နှင့်ပေါင်း၍ သေကြောင်းမမြော်။ ၁၅၉
၃၉။ မဟော်နှင့်ပေါင်း၍ အပေါင်းလွတ်ကွာ။ ၁၆၄
၄၀။ အသဒိသကာမာကြောင့် ရန်ကွာသည့်ညီ။ ၁၆၅
၄၁။ ရုစာဒေဝိကြောင့် စွဲမိသည့်မိစ္ဆာ သမ္မာသို့ကပ်။ ၁၆၉

- ၄၂။ အရပ် ၆ မျိုးကို ရှိခိုးသည်သူဌေးသား ဘုရားကြောင့်ဖြောင့်မှန်။ ၁၇၀
- ၄၃။ ဉာဏ်နည်းသူဖြစ်ဘိ 'ကိယဇ္ဇေသိ' အစရှိသောဂါထာကို ဆရာပေး၍ ကျေးစည်းစိမ်ကြီးမြင့်။ ၁၉၃
- ၄၄။ ရန်သင့်မင်းလျာ လေးဂါထာနှင့် ဆရာကောင်း၍ ရန်အပေါင်းပယ်ခွာ။ ၁၉၆
- ၄၅။ သေနက, ပက္ကသ, အာယုရကြောင့် နရအချာ ပူဆာသောက ဒုက္ခပျောက်လွင့်။ ၂၀၂
- ၄၆။ ကြွက်သေနှင့်သာ ဆရာပြသ နည်းကိုရ၍ ၄ လတွင်းဝယ် ၂ သိန်းကြွယ်သူဌေးတို့သည် 'ကံပေး၍သာ' မဆိုရာ။ ကိုယ့်ထက်သာသော ပညာရှိတို့နှင့်ပေါင်း၍ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ လိုရာရောက်ဖူးကြလေသည်။ ၂၀၅
- ၄၇။ တောင်ပေါ်ကြီးကို ရေစီး၍မတက်တန်။-ရှေးထုံးပင်မှန်သော်လည်း ဘုန်းကံလောက်လုံ သိကြားနှင့်ကြံ့၍ လူ့ဘုံတွင်တစ်သွယ် ပုံစံနှိုင်းဖွယ် ၄က်ဗျိုင်းငယ်၏ ရည်ရွယ်ရာရောက်လေ။ ၂၁၀
- ၄၈။ မြစ်ရေပြန်ပြန် တန်၍ရှည်ကြာ မနေရာသော်လည်း ရွှေဗျာဒိတ်ပွဲ ကာလဆဲတွင် လွဲ၍မစီး ငရဲမီးချမ်းသာ သုမေဓာ၏ ဂုဏ်အာနုဘော် ဉာဏ်တော်ရင့်ညောင်း သူတော်ကောင်းကြောင့် အပေါင်းသတ္တဝါ ဒုက္ခာက္ခာ၍ ချမ်းသာရောက်ဖူးကြလေသည်။ ၂၁၁
- ၄၉။ အရှည်တဝ နောင်ကာလလည်း ၁၀ ဆ ၁၀ ပြန် ကောင်းရန်ကိုစိတ်ထား၍ တက်ပွားတက်ပွား အဆင့်အားဖြင့် ရှေးဖျားမဆွ စွန့်ပုံမှလျှင် ရအံ့နောက်နှောင်း အကြောင်းကြောင်းဟု ဆုတောင်းခန်းတွင် ပြည့်နန်းခဲ့သည်တစ်ချက်။ ၂၁၃
- 'ထားခဲ့သည်ထက် လှူလက်နက်ကို ကိုင်လျက်သွားငှာ မြန်မွေ့စွာဟု' ပါရမီပျို့တွင် နောင်ဖို့မြော်ကာ ပညာရှိတို့သည် သိစေသည့်အရကို နားကျသင့်သည်။
- ၅၀။ ဒါ, သီ, သ, အ- ၄ပါဒကြောင့် လုံ့လပြု၍ ကောင်းမှုရှာသည် သမ္မာဓိတိ မြတ်ပဏ္ဍိတို့ထုံးပုံမှာ။ ၂၁၄
- ၅၁။ ခွေး, ယုန်, ဖျံ, မျောက်-၄ယောက်သားအချက်တွင် အသက်ကိုစိတ်မမူ အလှူကို စိတ်မင်၍ မီးပုံဝင်ယုန်မင်း။ ၂၁၅
- ၅၂။ စည်းစိမ်နှင့်ကင်း၍ ဆင်းရဲခြင်းနှိပ်သော်လည်း မြက်ရိတ်၍လှူရာ သိကြားလာ၍ တားပါလျက် မနေသောဝိသေယုသူဌေး။ ၂၁၇
- ၅၃။ ကျွန်, ကျေး, ဥစ္စာ ရှင်းရှင်းကွာအောင် မိစ္ဆာနတ်ညစ် ဆင်းရဲညစ်သော်လည်း နှစ်၍သာ လှူသော အနာထပိဏ်သုဒတ္တ။ ၂၂၀
- ၅၄။ ချစ်လှသည့်ကျောင်းကြီးကို မီးတင်၍လောင်သော်လည်း 'နောင်ထပ်ကာဆောက်မည်။'ဟု ဝမ်းမြောက်သည့်အခန်းကြောင့် ဥဒါန်းပြုသည်သုမင်္ဂလ။ ၂၂၂
- ၅၅။ လှူကာလအနီးတွင် ငရဲမီးပြောင်ပြောင် အတောင် ၈၀ ကာကွယ်ပတ်၍ မာရ်နတ်က ရံသော်လည်း ကြံရင်းကိုမဖျက်သောခဒိရဂါရ။ ၂၂၄
- ၅၆။ စားသမျှကို မစားရအောင် စွဲစွဲသောအယူနှင့် သူ့စာမောင်သိကြား တားမြစ်သောအမူဖြင့် အလှူကိုခံသော်လည်း စိတ်သံမပျက် ဆက်၍လှူလိုက်သော အင်္ဂိတ္တိရရသေ့။ ၂၂၇
- ၅၇။ 'ဥစ္စာ' ဟူသရွေ့ကို တစ်နေ့ ၅ သိန်း ၅ သောင်းမကပေးလှူ၍မျှ အားရခြင်းမရှိ မျက်စိကိုလှူရမှ သောမနဿရှိသော သိဝိရာဇာ။ ၂၃၀

၅၈။ အစွယ်ကို အခါခါဆောင်းလာလျှင် လှဖြင့်တိုက်၍ လှူလိုက်သည်မကြွင်း အာခံတွင်းမှ ၂၃၃
 စွယ်ရင်းကိုနုတ်၍ အသက်ကုန်ယူသော်လည်း ‘ပူလေ၏’မထင် စိတ်ရွှင်လျက်သာ
 သေလေရှာသော မဟာသီလဝဆင်တစ်ပါး။

၅၉။ မြားမှန်လျက် ဒုက္ခခံနေရသော်လည်း ဒါနကိုစွဲယူ အစွယ်ကိုလှူ၍ ညည်းညူမလှန် ၂၃၆
 မဖောက်ပြန်သည့် ဆင်ဆဒွန်ရတနာ။

၆၀။ တစ်ထည်တည်းသာ ရှိပါသည်ဖြစ်လျက် ရက်ရက်ခွဲ၍ လှူပွဲခံဇကသာဋက။ ၂၃၉

၆၁။ တစ်နေ့မျှတာ ငါးခါခူး၍ အညီးကိုလှူရမှ စိတ်နေကျသော ပဉ္စဂ္ဂကပုဏ္ဏား။ ၂၄၁

၆၂။ သိကြားလာ၍ နတ်ရွာကိုအပ်သော်လည်း တပ်ခြင်းကိုမကြံ။ အလှူခံကို ‘ကိုယ့်ထံမသွေ ၂၄၃
 ရောက်ပါစေ။’-ဟု စိတ်နေရှိလျက် နိတိကျမ်းကို စွဲလမ်းမသင် စိတ်မဝင်သော
 အကိုရမင်းသား။

၆၃။ ကိုယ်နှင့်သား၊မယား ဘုရားကျွန်ခံလျက် သက်ရှိ၊သက်မဲ့ ပြုပြုကုန်လှူသော ၂၅၂
 ရွာလက်သူဌေး။

၆၄။ မွေးတည့်လျှင်ပင် ‘မိခင်နှင့်ပိတာ ဥစ္စာရှိလျှင် လှူချင်ပါသည်။’ ဆိုမြည်တိုင်းအညီ ၂၅၄
 ဒေဝိညက်ထွား သမီးနှင့်သား မြင်းရထား၊ဆင်ဖြူ လှူလိုက်သည့်မင်းကောင်း။

၆၅။ သမီးကိုရောင်း၍ ကောင်းမှုရှာယောက်ျား။ ၂၅၅

၆၆။ ရှားပါးသည့်နေ့ရက်တွင် အသက်ကိုခြွေ၍ သေစေရောစိတ်ထားနှင့် ၂၅၆
 ငါးယောက်သားလှူဟန်။

၆၇။ သုံးနှစ်လည်ကျွန်ခံမှ တစ်ဖန်သာစားရသည့် ထူးပြားသောအရသာကို သဒ္ဓါကြည်ဖြူ ၂၆၀
 လှူလိုက်သည့်လုလင်။

၆၈။ ၎င်းနည်းပင် သူ့ခွင်တာရှည် သုံးနှစ်လည်မှ တစ်ထည်သာမျှ ရသည့်အဝတ်ကို ၂၆၅
 တစ်သမတ်တည်း ပစ္စည်းမခင် လှူချင်သည့်သတို့သမီး။

၆၉။ ကိုယ်သားကိုလှီး၍ ဆုကြီးယူသူပွဲယာ။ ၂၆၇

၇၀။ မလှူသာသော်လည်း လှူပါရအောင် လက်ဆောင်သလျက် ကောင်းမှုစွက်သောသူဓမ္မာ။ ၂၆၈

၇၁။ မာတာပိတ ငယ်ကသေသော်လည်း အမွေကိုစိတ်မယူ။ အလှူတွင်သုံး၍ တောပုန်းသော ၂၆၉
 ပုဏ္ဏားပျံ။

၇၂။ တစ်နှစ်စာလုပ်ရန်ကို ကိုးဖန်လှူလယ်သမား။ ၂၇၀

၇၃။ နတ်သိကြားလှူဟန်ကို မခံမည့်စိတ်စွဲနှင့် ဆင်းရဲသားဖန်ဆင်း၍ သိကြားမင်းလှူဟန် ၂၇၁
 ထုံးစံအနည်းနည်းကို နိဿရည်းယူရာသည်။

၇၄။ ဤအရာတွင် လင်သာလှူ၍ မယားမကူသည့်ဌာနမှာ မာယာနှင့်သူဇာတာ။ ၂၇၂

၇၅။ တိုင်းကာသိက ဗာရာဏသီ နန္ဒိယနှင့်ရေဝတီ။ ၂၇၃

၇၆။ ပါရမီဖြည့်ခါ မယားသာလုံ့လ၍ လင်ကများများ အားမထုတ်သဖြင့် ၂၇၄
 ဟုတ်ဟုတ်မကျော်သောအရာ၌ ပိသာခါနှင့်ပုဏ္ဏဝဗုဒ္ဓ။

၇၇။ လင်၊မယားနှစ်ဝ အားထုတ်ကြ၍ တကွမကွာ အတူပါသော မဟာကပ္ပိနမင်းဖျားနှင့် ၂၇၅
 မိဖုရားအနော်ဇော။ မဟာကဿပဘုန်းရှိ ပိပ္ပလိမာဏဝနှင့် ဘဒ္ဒကာပိလာ။

၇၈။ လူ့ရွာဌာန မင်းပြုကြသော်လည်း ဝီရိယအတူတူ ဒါနဖြူ၍ နိဗ္ဗူတာရောက် ၂၇၆
 ခရီးပေါက်သော ဥဒယဘဒ္ဒရာဇာနှင့် မဟာဒေဝီ၊ ဖုဿတီနှင့် သဗ္ဗယ၊
 အသောကသိရိနှင့် အသအန္တိမိတ္တာ၊ မလ္လိကာနှင့် ကောသလ။ ချောင်းခြားသည်ကာလ

တစ်ညဦးခန့်မျှ ကွဲကွာကြသည်ကို နှစ်လရှည်ကြာ စိတ်ပူဆာအောင် မေတ္တာတော်ဖြင့် ကတိစောင့်ကြသည့် ရွှေတောင့်အချာ ကိန္နရာနှင့်ကိန္နရီ၊ ကာကဝဏ္ဏနှင့်ပိဟာရဒေဝီ။

- ၇၉။ ပါရမီဒါန ကံကျွေးချသောအခါ မိဘလှူရာ သားမပါ၍ လိုရာမသုံးရသော ဇဋိလသူဌေး၏ ရင်သွေးနှစ်ယောက်။ ၂၇၈
- ၈၀။ လှူပါမြောက်သော်လည်း ညှိုးခြောက်သောစေတနာကြောင့် ကြမ္မာတုံ့ပြန် နှမ်းညှိုးဟန်မှာ အာဂန္တုက သူဌေးတဝ၊ ကုသရာဇာ၊ ပဒုမာဒေဝီ၊ ပဉ္စပါပီ အလီလီအဝဝရှိကြသည့် အရာကြောင့် ‘ကောင်းစွာဤက ကျင့်လိုက်မှလျှင် ဘဝနောက်နှောင်း ဆက်တိုင်းကောင်း။’ ဟု သူဟောင်းတို့စကား ထင်ရှားရှိချေသည်။ ၂၈၁
- ၈၁။ တစ်ထွေလောကီ သုံးနည်းချိသော် ဓာန္တန္တရီ ဝသီဈာန်မွေ့ ရှင်ရသေ့၏ အလေ့တော်ရှစ်ဖြာ။ ၂၈၂
- ၈၂။ ချပနကဆရာ၏ တန်ဆာဆင်ဖွယ် တစ်ဆယ်သုံးသွယ်။ ၂၈၆
- ၈၃။ အမရသိင်္ခီဘုန်းကြွယ်၏ ရယ်ချင်ဖွယ်ဆယ်ရပ်။ ၂၉၀
- ၈၄။ မြတ်သင်္ခီဘုန်းမို၏ အလိုလိုက်ရာသည်တစ်ဆယ့်သုံးပါး။ ၂၉၆
- ၈၅။ ပေတာလံရသေ့ဖျား၏ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးဖျက်ရပ်။ ၃၀၁
- ၈၆။ ခတကရသေ့မြတ်၏ ရောက်တတ်ရာဆယ်လီ။ ၃၀၅
- ၈၇။ ကာလီဒါသ ပြခဲ့သည့်ခွန်အား အပြားဆယ့်နှစ်ထွေ။ ၃၀၉
- ၈၈။ ဝလာဟာဘုန်းဝေ၏ လူ့မြေတွင်မြဲမြဲ ကဲ့ရဲ့ရန်နဝ။ ၃၁၃
- ၈၉။ ဗာဟိရရသေ့၏ ပျော်မွေ့စီလျှင် ဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးရာ၌ ဥပမာရှစ်ပါး ဤထုံးများကိုလည်း မှတ်သားသင့်ပေသည်။ ၃၁၇
- ၉၀။ ဝတ်ရာသည့်ပုံခင်းမှာ မင်းဒွတ္တဘောင်။ ၃၂၂
- ၉၁။ သုံးဆောင်သည့်အရာ၌ မနုဟာ၊ ဇူဇကာ၊ အောင်ပင်လယ်လာမင်းယဉ်စော။ ၃၂၃
- ၉၂။ မှူးမတ်၏သဘောကို ဒေါသမယူ ကြည်ဖြူပေးကမ်း ဝတ်စားလွမ်း၍ ရွှင်ဝမ်းမြောက်စွာ ပြုတတ်ရာ၌ ရတနာယာဉ်ညင် ငါးစီးသခင်။ ၃၂၄
- ၉၃။ ငထင်ငယ်ကို သတ်ဖွယ်ရှိလျက် ပိတိမြောက်သည် အနောက်ဘက်စံမင်းတရား။ ၃၂၇
- ၉၄။ ငတက်ပြားကို စော်ကား၏မထင် လူရည်ကိုမင်၍ ချစ်ခင်သည့်သတိုးမင်း။ ၃၂၈
- ၉၅။ အိပ်နေခြင်းနည်းကြောင်းမှ တကောင်းမင်းရိုး သတိုးနဂါးနိုင်။ ၃၃၀
- ၉၆။ ရဲခွင့်နှင့်အဆိုင်တွင် ပုံကိုင်ရန်အခင်းမှာ မော်စောအတွင်း နားထွင်းသည့်မင်းတဝ။ ၃၃၁
- ၉၇။ ကြက်တစ်ဖ ဟင်းတစ်ခွက်ကြောင့် ကျေးလက်ပေး၍ ကျေးဇူးဆပ်၊ မင်းခေါင်ကြီး ပြုစောထီးနေနတ်။ ၃၃၂
- ၉၈။ ထမင်းတစ်နပ် ဝအောင်ဆောင်ဖူးသည့်အကြောင်းကြောင့် ကောင်းအောင်ကြံသည့်အရာ၌ မဟာသင်္ခီဗောဓိ။ ၃၃၃
- ၉၉။ ‘ပညာရှိသူဖြစ်သည်။’-ဟူ၍ တောင်သူကိုခေါ်ပြီးလျှင် အမတ်ကြီးမြောက်ခြင်း၌ မင်းကြီးစွာစော်ကဲ။ ၃၃၄
- ၁၀၀။ ဆိုင်းတွဲတန်သည့်အချက်၌ ယာညက်၍ကြက်ပန်းမှ ဖမ်းဖူးသည့်တောင်သူ၊ ကလေးနှင့်မိုးညှင်းကို မင်းကြီးစွာလှမ်းယူ။ ၃၃၅
- ၁၀၁။ လှည့်ပတ်သူစကားကို နာမှား၍တောဝင်သည့် တပင်ရွှေထီးတစ်ချက်၊ မြင်စိုင်းထွက် ကျော်စွာ။ ၃၃၆
- ၁၀၂။ ဘားမဲ့ဆရာနှင့် ဇောတိယာရုံဆရာတို့ကို မပို့တန်ပို့၍ ချီတဲ့သောငါးဆူဒါယကာ။ ၃၃၇

- ၁၀၃။ မဟာစိတနိသည့်အခါတွင် ဟစ်ရှာမိသည့်မင်းစောလူး။ ၃၃၈
- ၁၀၄။ ကစားချက်ကျူး၍ လုံစူးသည့်ကျွှာ။ ၃၄၈
- ၁၀၅။ မပြက်ပြယ်ရာကို ပညာမဖြောင့် အမြင်ထောင့်သဖြင့် တံခါးစောင့်နှင့်လဲ၍ ရယ်ပွဲဆင်သည့် သီဟိုဠ်မင်း။ ၃၄၁
- ၁၀၆။ ညို့ဆွေရင်းကို ချစ်ခြင်းရှောင်မကြဉ်သည့် မင်းယဉ်နရသိင်။ ၃၅၂
- ၁၀၇။ အမြင်မှိန်သည့်အဒိတျာ။ ၃၅၇
- ၁၀၈။ မြန်မာကိုမခင် မွန်ကိုမင်သည့်ရှင်သိဒ္ဓတ်။ ၃၅၈
- ၁၀၉။ မျိုးမတ်တို့စကားကို နားမနာတတ်သည့်ကျော်စွာကျော်။ ၃၅၉
- ၁၁၀။ ကိုယ်ရေးကိုမထောက်မြော် သူချော်သည့်စကားကို ပျား၏အသွင် ဝမ်းထဲထင်သော သူ့ရှင်တကာရွတ်ပီ။ ၃၆၀
- ၁၁၁။ ဉာဏ်ရှိအောင်မကြံ ကြွေအန်နှင့်ပျော်မြူးသည့် စောလူးမင်းအမူ။ ၃၆၃
- ၁၁၂။ စစ်ကိုင်းကိုမကြည်ဖြူ၍ နရသူနှင့် ပင်းယငြိုး။ ၃၆၄
- ၁၁၃။ မိုးပျံသည့်ဆင်ဖြူ ရသည်ဟူသော်လည်း ထောက်ကူဝေဖန်ဉာဏ်ပါးသဖြင့် ဆင်နှင့်ဝေး၍ ဂုဏ်သေးသည့်ဒုမ္မေဓာ၊ ရတနာဆင်ပျံကို အလွန်မြတ်နိုး၍ တန်ခိုးတေဇ ကျွန်းလုံးရသော ဗာရာဏရာဇာ။ ၃၆၅
- ၁၁၄။ သုရာကိုပျော်ပါး၍ သားတော်ကိုသတ်လျက် ချက်၍စားသည့်မင်းတမည်။ ၃၆၈
- ၁၁၅။ လောဘစည်၍ ပြည်နှင့်ထီးနန်း အခန်းခန်းကို တစ်ကွန်းစားတန် ဆန်တစ်ခွက်မျိုး အဖိုးဖြတ်ခံရ။ ၃၆၉
- ၁၁၆။ အာဠဝိဋ္ဌာန နန်းသိင်္ဂီမှာ ရာဇအချာ မင်းဖြစ်ပါလျက် တောမှာပျော်မြူး သမင်ပွဲ ကြူးသောကြောင့် ဘီလူးနှင့်တွေ့ရ။ ၃၇၂
- ၁၁၇။ နာနာဆန္ဒ ဇာတကတွင် နရအထွတ် ဗြဟ္မဒတ်ခေါင်ချင်း မင်းဖြစ်ပါလျက် ညဉ့်ကိုထွက်၍ ရှက်စရာအထူး သေသောက်ကြူးကိုတွေ့ရ။ ၃၇၆
- ၁၁၈။ နှစ်ဒွါဒသ ကျသောအခါ ရွှေဇာတာဝယ် တေဇာဝန်ပြင်း ပါပနင်း၍ ယိုယွင်းလောက် သော်လည်း၊ ကူထောက်သည့်ပုည ရှေးကတိမ်းစောင်း ဝူ၊မုခ်၊ကျောင်းနှင့် တန်ဆောင်း၊ ဇရပ်၊ ပြာသာဒ်ရိပ်ငြိမ် သိမ်နှင့်တံတား၊ ဘုရားရုပ်ပုံ၊ စည်းခုံစေတီ သရီရမြတ် မွေဓာတ်တော်ပေါင်း ကိန်းအောင်းသမျှ ထာဝရကို မစသုတ်သင် ပြုပြင်သည်အနည်းနည်း၊ အသစ်ထောင်သည်လည်း အသီးသီး၊ ရွှေထီးတင်သည်လည်း အစုစု၊ အာယုဝဗုဒ္ဓ သုခပွားရေး ဘေးမဲ့ပေး၍ ချမ်းအေးစေသည်အရပ်ရပ်၊ ကျဉ်းအကျပ်က ပယ်လွှတ်လေသည် အခါခါ၊ ဒီဃာယုဆုယူ ဆေးဝါးကိုလှူသည် အကြိမ်ကြိမ်၊ မျိုးမတ်တို့မေတ္တာစိမ်အောင် နှုတ်မြိန်ခွန်းချို ခေါ်ဆိုနှိုးနှော ပြောဟောတင်သာ မျက်နှာတော်ရွှင်သည် အချက်ချက်၊ နှစ်သက်မြတ်လေး အပေးအကမ်း ရမ်းရမ်းလွေလွေ၊ လက်ပွေ့ရဲဆု ပြုစုတော်မူသည် အထွေထွေ၊ ဆွေကြီးမျိုးကြီး သက်ကြီးရွယ်ရင့်တို့ကို ချီးမြှင့်လေသည်အထူးထူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို ထိမ်မြူးမပြု အမှုတော်ထမ်း ရဲစွမ်းပေသူ ကြီးပမ်းသူတို့အား ရေးယူတော်မူသည်အမှုမူ၊ အရင့်အနု ပုညဝတ္ထု ထိုကောင်းမှုကြောင့် မြူနုတရား ရန်ဘေးမတည် သက်တော်ရှည်၍ ရွှေပြည်ရွှေနန်း လန်းလန်းလူလူ ပြည်သူတိုင်းကား စီးပွားချမ်းသာ မိုးမှန်ရွာလျက် ရေစာပြောဝ သုခထပ်ပို ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလျက်သာနေ အထွေထွေကြောင့် ရွှေခြူးပြောက်ရိုက် ပုရပိုက်မှာ မပိုက်မကွင်း မင်း၊ မိဖုရား၊

mg.yoe.com

သား၊သမီးတော် နာမဖော်လျက် စာတော်မှတ်သား နတ်အများတို့ သိကြားကို
လျှောက်ကြသည်အတည်တည်၊ သက်တော်လည်းအလွန်ရှည်၍ ချမ်းကြည်သည့်သနစ်ကို
ကျမ်းသစ်ထိုထို ကျမ်းဟောင်းဆိုသည် သီဟိုဠ်ရာဇာ မဟာဝသဘ။

၁၁၉။ ထုံးပုံအဝဝ စာတိနှင့်ပဝတ္တ ဌာနနှင့်ဌာနိ ယာယီနှင့်နဂို အတို-အရှည် ထာဝရမည်-မမည် ၃၇၈
တည်သင့်သည်-ပျက်သင့်သည်ကို နားလည်မှလျော်ရာသည်။

၁၂၀။ နော်ရထာ၏လက်ထက် မင်းလောင်းကိုဖျက်လို၍ ချင့်တွက်မရှောင် ကိုယ်ဝန်ဆောင် ၃၈၃
ခုနစ်ထောင် ပုခက်တွင်းခုနစ်ထောင် နွားကျောင်းသားခြောက်ထောင် ကုန်အောင်
သတ်ဖူးလေသည်တစ်လီ သီဟိုဠ်တွင်တစ်ကြောင်း မင်းလောင်းတစ်ယောက်
ပေါ်ပေါက်မည့်တာကြောင့် ပညာတိမ်းစောင်း နွားကျောင်းသား၊ ပုခက်တွင်း
ရှင်းဖူးသည်အဘယကုမ္မာ။
ပုဂံမှာတရုတ်ပြေး မင်းခွေးချေး၏ကာလ ‘တရုတ်ကျသော် ခံရအောင်မြို့တည်မည်
မရှည်လျားစေလင့်။’ ဘုရားကိုဖျက်ရ၏။ ရေတွက်ချီသော် စေတီတစ်သောင်း၊
ကုလားကျောင်းသုံးထောင်၊ မုခ်ပေါင်းတစ်ထောင် ကုန်အောင်ဖျက်ရသည်
အထောက်ထောက်။

၁၂၁။ သားတစ်ယောက်ကို ချစ်သည့်စိတ်ကြောင့် ဆိတ်ကိုသတ်ရသည် နှစ်ထောင်မက ၃၈၄
ကိုးရာလေးဆယ်။

၁၂၂။ ရထားတွင်တွယ်သည့် လွန်ငယ်တစ်စင်းအရေးကြောင့် တစ်မြို့လုံးမွေးသည့်ခွေးကို ၃၈၅
သတ်ရသည်အတင်တင်။

၁၂၃။ ဆင်တစ်စီးကို မီးသင့်သည့်အကြောင်းကြောင့် ကျီးအပေါင်းကိုသတ်ရသည်အနန္တ။ ၃၈၆

၁၂၄။ ကြိုးကြာငှက်မ၏စကားကြောင့် သားနှစ်ယောက်ကိုပမာယဉ်သည့် နရာယဉ်ပြည်ကြီး၌ ၃၈၇
ရွှေထီးကာသော ဓမ္မရာယဉ်မင်းဖျား။

၁၂၅။ နွားနှင့်သားကို ပုံထား၍သေစေသည့် ဧဠာရကျည်းမင်း။ ၃၉၀

၁၂၆။ အခင်းတစ်ဝ တစ်ခဏတာ စေတနာကြောင့် ပြည်ဆံတော်မှာ ဌာပနာတိုက်ကိုဖွင့်ရသည့် ၃၉၁
မင်းနရပတိ။

၁၂၇။ မိတေယျအတု ရွှေရုပ်တုပြောင်ပြောင် အတောင်ရှစ်ဆယ် ကြီးကျယ်စွင့်စွင့် ၃၉၂
လွှားလွှားမြင့်ကို ဖိုကျင့်ထိုး၍ ရသေ့မြို့အလုံး ယူကြသုံးသဖြင့် ဆုံးဖူးသည်တဝ။

၁၂၈။ ‘ဘုရား’ ဟူသမျှ ‘မြန်မာ့ဘာသာ ရွှေ၊ငွေထားစရာ လုပ်သည်သာ။’-ဟု မိစ္ဆာသို့သက်၍ ၃၉၄
ဖျက်လေသဖြင့် ဘေးသင့်သည့်သန်လျင်စားကုလားငဇင်ကာ။

၁၂၉။ ရတနာပူရတွင် ‘ဘုရား’ဟူသမျှကို ဖျက်ကြသည်အခန်းကြောင့် ဘေးဘျမ်းထိမိုးညှင်းစုန် ၃၉၅
စလုံငယ်သိုဟန်ဘွား။

၁၃၀။ တရားမမှန် စီရင်ဟန်ကြောင့် ရေလျှံဖုံး၍ ပြည်လုံးနစ်သောကုရတိုင်း။ ၃၉၆

၁၃၁။ ပင်လယ်လှိုင်းကြောင့် တိုင်းလုံးနစ်သောကလျာဏီ။ ၃၉၇

၁၃၂။ ပုပ္ဖဝတီမှာ စိုးမိုးသည့်ဧကရာ သိကြားရွာကို အိပ်မက်မှာထင် ဝမ်းထဲခင်သော် အမြင်ကပါး ၃၉၈
ပုဏ္ဏားစကားကို စိတ်သွားရွှင်၍ မြင်း၊ ဆင်၊ ကျွဲ၊ နွား အပါးပါးနှင့် သားတော်ကိုပင်
နတ်တင်မည်ပြု ဉာဏ်ရည်နုချေ၍ အမှုတော်ညှိုး အကျိုးတော်ကျလို။

၁၃၃။ အဇာတသတ် မြတ်ပါသည့်အလောင်း အမှီစောင်း၍ မဂ်လမ်းကြောင်းမည်။ ၄၀၀

- ၁၃၄။ ကုန္တဝတီ သံဃိုးတို့၍ ဒဏ္ဍကိမင်း ယိုယွင်းသည့်ထုံးနည်း နိဿရည်းတစ်ဝတ္ထု အန္တကဝေဏှာ ၄၀၁
သားမြေးတစ်စု ကလာဗု စေတီယ ကရမ္မိယ စာပသိပျော် လေးတတ်ကျော်သည် မည်ခေါ်
အဇ္ဈန မတော်သမျှ ပျက်စီးကြ။
- ၁၃၅။ တော်မှန်သမျှ သာဓိနဘုန်းရှိ နေမိရာစာ မင်းပြု၍နေခါ ရထားနှင့်လာ၍ နတ်ရွာသို့တင်ရ။ ၄၀၅
- ၁၃၆။ မင်းကြီးကားသုရစ် မိဖုရားကားသုမေဓာ သမ္မာဝါယာမ သီလဥပုသ် စောင့်ကိုယ်၊ နှုတ် ၄၀၆
ကြောင့် တုန်လှုပ်သည်ကမ္မလာ လွန်ပူဆာ၍ ရတနာဆုမြတ် ပေးအပ်ရလေ
သားဘုန်းဝေကို ရွှေနှင့်ပြောင်ပြောင် ပြာသာဒ်ဆောင်ဆောက်ရ။
- ၁၃၇။ မဟာသုဒဿနရာဇာ မိဖုရားကားသုဘဒ္ဒါ စိုးစံသောအခါ ရွှေစကြာရောက်ရ။ ၄၀၇
- ၁၃၈။ မိဖုရားကပူဆာ တရားနာလို၍ ဟင်္သာညီနောင်ကို ဆောင်စေသဖြင့်ရောက်လျှင် ပြည့်ရှင် ၄၀၈
သနင်း မင်းမိဖုရား ပြည်သားပြည်နေ နာမှတ်စေ၍ သေမကြာ နတ်ရွာမှာချည်း
တပေါင်းတည်းစံရ ပမာဏကဲ့သို့၊ 'မိစ္ဆာပါပ' ဟူသမျှကို ကိုယ်ကဆုတ်သဖြင့် ဒုက္ခဝေး
ပါကြောင်း။ ဝိသုဒ္ဓါစာရ မြတ်ဓမ္မကြောင့် သီလမွှေးပါကြောင်း။ သက်တော်ရှည်စွာ
အာဏာရွှေဘုန်း နေနှုန်းတူစွာ ပြည်ရွာအေးပါကြောင်း။ ဆင့်လောင်းပတ္တနာ မေတ္တာသီတလ
ဩဇာသဖြင့် ထုံးပြလျက်ဆိုပေသည်။
- ၁၃၉။ ဥပဒေသမကင်း အခင်းခင်း၌ အရင်းပဓာန ဒသဝိဓ ထိုဆယ်ဝတွင် မူလကိုချီသော် ၄၀၉
'ခန္တိရာဇဓမ္မ, အကောဓရာဇဓမ္မ' ဤနှစ်ဝကို လုံ့လနှစ်၍ အားသစ်တော်မူပါ။
ခန္တိကိုအားသစ်လျှင် အပြစ်စိုးစဉ်း ကပ်လာချဉ်းသော်လည်း သည်းညည်းခံလေ့ စိတ်တော်
မွေ့ကြောင့် လောက်လွေပွားစီး ဒေါသမီးလည်း မကြီးနိုင်ပြီ။ ခန္တိဟန်ဆီး ဒေါသမီးလည်း
မကြီးလေက ရမည်အပြစ် ကြီးသည်ဖြစ်သော်လည်း အဆစ်သေးသွယ် သိမ်ငယ်လေရာ၊
သတ္တဝါတို့ ချမ်းသာရန်များ နတ်ရှင်အားလည်း အမှားနည်းရာ ပါယ်လေးရွာနှင့်
ကင်းကွာမည့်အကြောင်း လမ်းဟောင်းတည့်မတ်ရာပါသည်။
- ၁၄၀။ အရှင်အင်္ဂုလီ ဃဋိကာရ လူကတစ်ယောက် မျောက်မင်း၊ဝါးပင် လတွင်ယုန်ရုပ် ၄၁၅
ငုံးတောအုပ်ဟု အချုပ်ဖော်ပြ ကပ္ပဋ္ဌိတိ ၅ ထွေတွင် ကိုယ်နေသည့်အိမ်ကို နှိမ်ကာဖဲ့လျက်
ယူလေဖျက်သော်လည်း အမျက်ကိုထိန်းကျောင်း ခန္တိကောင်း၍ ဟောင်းသော်လည်းမညှိုး
ဝုဏ်တန်ခိုးနှင့် မိုးရေတစ်ပေါက် မရောက်မကျ မစွတ်ရဘဲ ကပ္ပဋ္ဌိတိ တည်လျက်ရှိ၏။
ပါဠိ၊အဋ္ဌကထာ ကျမ်းပေါင်းမှာတွင် မေတ္တာခန္တိကို ခန္တိဝါဒီ ရသေ့ကိုပုံချီ၍
မဟေသီဟောဖွင့် ပရမံတပေါ် ခန္တိကျော်သည် အားရှစ်ဆင့်ကို ဉာဏ်ရင့်တော်မူရာသည်။
- ၁၄၁။ မာဿုကုဇ္ဈ ဘူမိပတိ မာဿုကုဇ္ဈ ရထေသဘ သမ္ပဒ္ဓလျှင် ဆုံးမဟောကြား ဤတရားကို ၄၁၇
မှတ်သားလည်းပြု သည်းခံမှုဖြင့် ပြည်သူ့ခမည်း မျက်တော်နည်းလော့။ ချုပ်တည်းအမျက်
ထွက်လည်းမပျင်း လူခပင်းကား မင်းကိုဟူက လောင်ပူရဲရဲ မီးကျိုးခဲသို့ ဝမ်းထဲချဲ့ချဲ့
အမျက်မဲ့လျက် တုန်လှဲသည်ချာ ကြောက်လန့်ရှာ၏။ ပြင်းစွာအမျက် ထွက်တပြီးကား
ကြက်သီးတဝန် ဦးဖျားမွန်မျှ အလွန်အကျူး ကြောက်မိန်းမူးလိမ့်။ ဆူးဆူးရှားရှား
အမျက်အားကို တရားဆည်ကိုင် မချုပ်နိုင်လည်း စိတ်ခိုင်တည်တုံ ဆင်ခြင်ငဲ့လျက်
မဝံ့နှစ်ဆစ် ကြိမ်ဖန်စစ်၍ အပြစ်အလျောက် သုံးကြိမ်မြောက်မှ ခြိမ်းခြောက်လျော်ဘေး
မင်းဒဏ်ပေးလည်း ကွပ်ရေးဖန် မများစေလင့်။
- ၁၄၂။ သို့အတည်တည် တိုရှည်-တက်ဆင်း အခင်းခင်း၌ တင်းတန်သည်အကျော လျော့တန်သည် ၄၁၉
အကြောင်း ပျောင်းတန်သည်အရေး ကြာ-နေး, နည်း-များ, ထူ-ပါး, ပေါ့-လေး,

ပူ-အေး၊ နိမ့်-မြင့်၊ နု-ရင့်၊ ငယ်-ကြီး၊ ဝေး-နီး၊ တို-ရှည်၊ နောက်-ကြည်၊
ဖြူ-မည်း၊ နည်းအဖြာဖြာ၊ အရာရာကို ပညာဝေဖန်၍ ကာလံ၊ ဒေသံ၊ အတ္ထံ၊ ဓနံ၊
ပရိဘောဂံ-ဤငါးတန်တွင် ဆုတ်ရန်သည်တစ်မျိုး တိုးတန်သည်တစ်နည်း အသီးသီးပင်
စောင်းတီးသည့်ဆရာ၊ တံငါကြိုးငင်၊ ဆင်ထန်းယရည်း၊ ဝိနည်းသင်ရဟန်း၊
ပဋ္ဌာန်းဟောစာပြန်၊ ရေလန်တွင်ပဲ့သူကြီး၊ ရန်နီးသည့်စစ်ဘုရင်၊ ရွှေနန်းငင်ပန်းထိမ်၊
အချိန်သင့်ငွေမှုတ်၊ မီးဖုတ်သည့်ယတ်ဆရာ၊ သူနာဆေးပေး၊ ကျောက်သွေးသည့်ရွဲသမား၊
ကျောက်သားဆစ်တမော့ ပန်းတော့သည် သဘောကဲ့သို့ မွေချောပြေပြစ် အဆစ်ဆစ်။

၁၄၃။ ခုနစ်အင်္ဂါ စစ်ရေးရာအညီ စစ်ချီခြင်းလေးဦး၊ စစ်ပူးခြင်းနှစ်မျိုး၊ စစ်ထိုးခြင်းခြောက်တန်၊ ၄၂၁
စစ်ခံခြောက်ချက်၊ စစ်ပျက်ခြောက်မည်၊ စစ်လည်သုံးဖြာ လွန်လိမ္မာ၍။

၁၄၄။ စစ်မသာကြိုက် သူကလိုက်လည်း တိုက်ရိုက်မပြေး မြေဝေးမရွေ ရှေ့ရှေ့နောက်နောက် ၄၂၂
မြော်ထောက်သိမ်းဆည်း အစည်းအအုပ် ပိုက်ထုပ်မပျက် လက်နက်မကွဲ သူရဲမယို
ကိုယ်မထိပါး ငယ်သားချမ်းသာ ဘေးလွတ်ကွာသည် သေနာပတိ စစ်သူကြီးတို့ထုံးကဲ့သို့
နှလုံးပိုက်သို့ ရှည်တို-ပေါ့လေးကို ထောက်ထားသော်မူရာသည်။

၁၄၅။ ထွေလာပြသ နည်းနယမှာ ဗကစရိယာ ဗျိုင်း၏ပမာ၊ ကာကစရိယာ ကျီး၏ခြင်းရာ၊ ၄၂၅
ကုက္ကုဋ္ဌစရိယာ ကြက်၏မူရာ၊ သီဟစရိယာ ခြင်္သေ့ကိုဆရာ အစဖြာ၍
ပြုရာသည်အရလည်း စရိယနှစ်ဆယ်။

၁၄၆။ လေးသွယ်သင်္ဂဟ နာယကဂုဏ် ခြောက်စုံကပ်ငြိ အပရိဟာနိယ သတ္တတအင်။ ၄၃၂

၁၄၇။ ရဒ္ဒင်္ဂပြကတိ ခုနစ်ထွေအရှိ။ ၄၃၄

၁၄၈။ သတ္တိသုံးဝ။ ၄၃၅

၁၄၉။ မဟတ္တဂုဏ်၊ သုံးစုံတစ်ထပ်။ ၄၃၆

၁၅၀။ ခြောက်ရပ်မျက်နှာဝယ် ခြောက်ဆယ်ကျော်ကျင့်ဝတ် ပေါင်းအပ်သူတစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ၄၃၇
ရှားအပ်သူတစ်ဆယ့်ခြောက်ဖြာ။

၁၅၁။ ရန်အောင်ရာသည် သုံးပါး-လေးပါး-တစ်ဆယ့်နှစ်ပါး။ ၄၃၈
ဤထုံးများကို မှတ်သားတော်မူရာသည်။

၁၅၂။ နေမင်းကိုပုံပြုလည်း အမှုတော် တင်းလွန်းရာလေသည်။ လမင်းကို ပုံပြုလည်း အမှုတော် ၄၄၀
ဟင်းလွန်းရာချေသည်။ နေသို့လည်း မကျ၊ လသို့လည်း မရောက်။ သတိထောက်၍
စောင့်ရှောက်တော်မူပါ။

၁၅၃။ သတိကိုလက်ယာ ပညာကိုလက်ဝဲ တံကဲလက်သုံး နှလုံးလုံလောက် ဝီရိယလှောက်၍ ၄၄၂
မြော်ထောက်တော်မူပါ။

၁၅၄။ ဝီရိယကိုယုံလှသည့် ငါးတစ်ပုံ ကံကိုယုံသည့် ငါးတဝ ကံဝီရိယ နှစ်ဌာနကို ၄၄၃
မျှ၍ယုံသည့်ငါး။ ဤသုံးပါးတွင် ဘုရားဟောဇာတ် နိပါတ်တွင်အလား။

၁၅၅။ တင်းလွန်းလည်း မသင့်ပါ။ လျော့လွန်းလည်း မတင့်ရာ။ ပမာစံမူ ပုဂံတွင်နရသူ ၄၄၄
မင်းမူသောကာလ ဓမ္မရံသီစေတီကို တည်သောခါ အာဏာကွပ်ညှပ် ကြပ်တည်းလှ၍
အကျအန သေချာချက်ကြီးသဖြင့် ရွှေထီးစွင့်စွင့် မဆင့်ပါရ ကျစွာမင်းမြတ် စိုးအုပ်ကွပ်စဉ်
ပြာသာဒ်ဘုရားကို တည်ထားပါသော် နှိုးဆော်မရွှေ လုံ့လနုသဖြင့် သာဓုကောင်းချီး
ရွှေထီးလွင့်လွင့် မမြင့်ပါရ။

- ၁၅၆။ နရသီခါ၊ ကုလားကျမင်းတို့ထံ အိပ်ဖန်လှော်ကား လေးဝင်းသားတို့ ပါးယားသည့်
သဘောကို ဉာဏ်စောမက္ခာ။ ၄၄၅
 - ၁၅၇။ မိထိလာပြည်ခွင် ရွှေနန်းရှင်ကို ပုတ်သင်ငယ်ပြိုင်ဖက်၏။ ဇမ္ဗူကြောကို ဆန်ကောငယ်
အသွင် မိုးကောင်းကင်က မြင်ပြီးသည့်ရုပ်ဆီတွင် 'တန်ပြီ' ဟုမရောင့်ရဲ
ကဲ၍သာမာန်ခက်၏။ စောတိကပြာသာဒ်ကို ဇာတသတ် စစ်တက်၏။ နတ်တို့ရွာကို
စကြာမင်း တပ်မက်၏။ ဝတီသာကို အသူရာ စစ်ထွက်၏။ ဘုရားမြတ်ကို မာရ်နတ်သား
နှောင့်ယှက်၏။ ၄၄၆
 - ၁၅၈။ လင်းတမင်းထက် မာနတက်၍ အဖက်တန်သော-မတန်သော သဘောသွင်းသူရှားပါသည်။
မြေခွေးမျှသာ ကေသရာကို ပြိုင်လာသောလား ဂုဏ်အားမတန် မာန်တံခွန်ကို မိုးစွန်လွင့်၍
ကျင့်တတ်သူသာ များပါသည်။ ၄၄၇
 - ၁၅၉။ ဤအရာဝယ် ပညာရှေ့ထား မိုးသိကြားမှ နဂါးတသုန် ဂဠုန်တစ်ဟန် ကုမ္ဘာတစ်တိုက်
ရက္ခိသ်တစ်စု စတုမဟာရာဇ် ငါးဆစ်အာလိန် ချိန်မစဲရ စောင့်နေကြ၏။ အာဠာဝက
နတ်ယက္ခမှ ဂဒြာ မည်ရတော်ဖြောင့် တံခါးစောင့်ထားဟန်။ မဟာကုဏာလ ဇဝနဟု
ငှက်များသနင်း ဥသြမင်းနှင့် ရွှေဟင်္သာတို့ ဝဲယာရှေ့နောက် ထက်အောက်မဟင်း
ခြောက်တပ်ဝင်းနှင့် ခင်းကျင်း၍ထွက်ဟန်။ ၄၄၈
 - ၁၆၀။ ညဉ့်သုံးယံတွင် တစ်ယံသာမျှ စက်ရမည့်အကြောင်းကို ကျမ်းဟောင်းနီတိ ရှိသည်အချက်။ ၄၄၉
 - ၁၆၁။ မိန့်မြွက်သမျှ ပီယဝါစာ သာယာချိုမြ ဖိဟိတပုဗ္ဗင်္ဂမာ သြဇာငြိမ့်လေး ပြည်ထဲရေးကို
မေးမေးမြန်းမြန်း ရွှေခွန်းသာညင်း ပြုံးခြင်းရေးရှိ ပီတိပြန်ပွား ကြားကြားသမျှ သုခထပ်ရစ်
ချစ်ဖွယ်ခင်ဖွယ် ဆန်းကြယ်စိတ်ဖြာ ဆိုတတ်စွာလျက် ပဉ္စာလရာဇ် ဘုန်းသစ်တက်ပွား
စောတရားသည် ကြီးမားမြော်မြင် မတ်မဟော်ကို မေတ္တာတော်ထူး ချစ်ခင်ကြူး၍
ဘီလူးစာမရွယ် ဉာဏ်ကြွယ်သည့်နာဂ ရှင်ဒတ္တကို ဝါသဝနတ် ဖွဲ့တော်အပ်၍
လေးမြတ်ကြည်နူး ပြုလေဖူးသို၊ နည်းထူးတစ်သီး ကျီးရှစ်သောင်းတွင် ရဲကြောင်းဌာန
သုမုခကို ဝိသေသနေရာ သေနာပတိ စစ်သူကြီးအမှူး ပြုစေဖူးသို။ ၄၅၀
 - ၁၆၂။ ကျေးဇူးရှိသူ၊ ဉာဏ်ရှိသူတို့ကို ရွေးယူထောက်မ ဝတ်စားငှ၍ နေ့ညထွက်ဝင်
နန်းရင်ပြင်၌ တိုင်ပင်မြော်၍ ပြုစုတော်မူသင့်ကြောင်း။ ၄၅၂
 - ၁၆၃။ မြတ်ဆရာလည်း သံသရာကူးတို့ နောင်ဖို့ရှုမြော် ကိုယ်ကပြုသည် ကောင်းမှုပြာသာဒ်
အလုပ်လပ်၍ ရုပ်ရုပ်ဆိုင်းဆိုင်း တစ်ပိုင်းမပြီးပါ ရှိသေးသည့်တာ ထက်နတ်ရွာဝယ်
ရောင်ဝါမကြီး ရွှေထီးမရှိ ရွှေထုပ်ကာ မပါကလပ် နှမ်းဖပ်ဖပ်နှင့် ပူစပ်ချမ်းမြ
ရှိရမည့်တာ ပညာရှိကျိုး မနပ်နိုးအံ့ စိုးရိမ်သည်အစုစု။ ၄၅၃
- စတုဓမ္မ ပျို့သာရ၌ ပုညဝတ္ထု မြတ်ကောင်းမှုကို ယခုဆောလျှင် ပြီးမည်ထင်လျက်
ချိတ်ငင်ကြံတွ နက်ဖြန်စသည် ကာလမရွေ ယနေ့လည်းကောင်း ပြုရာရှောင်းဟု
လမ်းကြောင်းပြ၍ မိန့်ဟသည့်ပုံတပြင်။
ပညာရှင်တို့ ချင်ချင်ကောင်းမှု ပြုလိုလတ်က ယင်းခဏ၌ ကိစ္စလျပ်လျပ် ပြီးစေအပ်၏။
အားလပ်မှသာ မဟူရာတည့် ဤနည်းလည်း တစ်ဝါရ။
ပုညဝတ္ထု ကောင်းမှုအရာ ရောက်သောခါမူ လျင်စွာလျင်စွာ ပြုရာသည်ချည်း မငဲ့တည်းလင့်။
-ဟု ထုံးနည်းဟပ်လျက် စပ်ခဲ့သည် တစ်ထွေ။
အဇ္ဇေဝကိစ္စအာတပုံ ကျမ်းဂန်တွင်ရှိသည် ပါဠိတော်တစ်ဝါရ။

အတိတ္တရေထ ကလျာဏေ မိန့်ပေသည်ဝစန လူကရှင်က အနိစ္စချည်း၊ဒုက္ခချည်း
ဖြူ၊မည်း၊မရွေး ကျွန်းလေးရပ်သခင် စကြာရှင်အခေါင် နန်းရွှေညောင်က ငါးမာရ်အောင်
မလွတ်ရ အနတ္တသဘောကို စောမိသည် တလျပ်လျပ်။

‘ဝါ’သုံးရပ်ကို စွဲကပ်သည်တစ်စ မဟာသံဝေဂ ရှစ်ဌာနနှင့် ကာလကုန်စေ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ
အနိစ္စာဝဟ ဤဓမ္မတို့ကို ဝေငှနေ့တိုင်း ပုံကသိုဏ်းသို့ မရိုင်းချေသင့် ရူတချင့်လျက်
မရင့်စေကောင်း စိတ်ကိုကျောင်း၍ ရှောင်းရှောင်းလျင်စွာ လိုဏ်ဂူဟာကို ပြီးပါစေမှု
ပြုသင့်လှချေ အထွေထွေဖြင့် သံဝေဂယူပါကြောင်း။

ထီးလှိုင်ရှင်ကို ဦးတင်သောအခါ သိင်္ဂါပြုံးပြောင် နန်းရွှေတောင်က အရောင်ရိုးရဲ
နေရောင်ထဲမှာ ကြသောအခါ စိတ်တွယ်တာ၍ ဝမ်းသာပီတိ နှစ်သည့်ငှက် ငါးရေမက်သို့
ထွက်မခွာနိုင် လိုဏ်ဂလိုင်နှင့် အနိုင်ထုတ်ချောက် ရွာသို့ရောက်လည်း ဖျောက်တည့်နိုင်ပြီ
ရှေ့တောင်ဆီက တိမ်နိမ့်ပြာ လျှပ်ရောင်ဖြာလျက် ရွာလှရွာချင် မိုးပွဲဆင်သော်
ပူပင်သောက ဗျာပါရကြောင့် ‘ရွှေဝ’ဟူသည် ထီးအောင်စည်နှင့် နတ်ပြည်ဆက်ဆက်
သာသည့်ချက်ကို နှုတ်မြွက်မိယောင် မျှော်မိယောင်၍ ဘိုးခေါင်တောင်ကျ ပမာဏသို့
ရူတညှိုးသမ်း ပူမည့်ဝမ်းကိုလည်း စိတ်တစ်ခြမ်းနွေး တစ်ခြမ်းအေးလျက် တရေးရေးပင်
အထင်ခုကရီပါကြောင်း။

သည်မှာကားမြို့ သည်သို့ပြုစင် သည်တွင်တံခါး သည်ကားလမ်းမ သည်ကစေတီ
သည်ဆီလွတ်ရုံး ကျုံးနှင့်သစ်တပ် မဏ္ဍပ်တန်ဆောင်း ရွှေကျောင်းရွှေသိမ် မာလိန်စိုက်ထောင်
သဲငွေသောင်နှင့် ရွှေတောင်တော်သာ ဧရာရစ်ခြုံ ဘုံအထပ်ထပ် လျှပ်၏အရောင်
ဆောင်အသီးသီး စိုက်ရွှေထီးက ဆီမီးရောင်လွတ် ပြာသာဒ်ရတနာ သည်ဆီမှာဟု
ခါအလီလီ ဆန့်လည်ချိသော် နောင်ညိုမှိုင်းမှောင် ကြက်မင်းတောင်က မြရောင်ညှိချိပ်
တိမ်ဝန်းရိပ်၍ ခွေလိပ်ပန်းငုံ ပိုက်ကာရုံသော် သက်လုံဆာပူ သည်းအူကြွေလှ
ရှိမည်မှုကိုလည်း၊ ယခုကပင် ရေးရေးထင်လျက် ရှစ်ခွင်မျက်နှာ ကိုးရာသခင်
ရွှေမြင်ထင်ကို ကြည်လင်ညွတ်နူး နှစ်စဉ်ဖူး၍ ရှိဦးတိုက်ကာ၊ ဇာတိမှာလည်း
တောဝါတစ်လှည့် ရွာတစ်လှည့်နှင့် တောတွင်း၏အလေ့ လျတစ်နေ့-ဝတစ်နေ့
စေ့စေ့ဟင်းလင်း သီတင်းသုံးမည် အရည်စိတ်သန် မိဋ္ဌာန်ရင်းကတိ ရှိဖူးသည့်တာကြောင့်
လက်ယာစွယ်ရှင် ရွှေမြင်ထင်ကို ဦးတည်လိုပါကြောင်း။

၁၆၄။ ကိုယ့်ကျောင်းဌာန ကိုယ့်ဒေသမှာလည်း သိဿများစွာ သံဃာကြီးငယ် အသွယ်သွယ်တို့ ၄၅၆
လယ်နှယ်တီထွင် အသင်အဆံ အကြံအကျင့် နေ့ရက်ရင့်၍ ‘ရေနှင့်ဝေးကွာ မွန်းမတ်ကြာသို့
ရှိပါလိမ့်မည်။’ ထင်မိသည်ကြောင့် ‘လှည့်လည်တစ်ခါ ဇာတိရွာသို့ ပြန်ပါတော့မည်။’
အကြံအစည် ရှိပါသည် အကြောင်းတို့ကို ပေါင်းပေါင်းရုံးရုံး ပန်းနှယ်ကုံး၍ ထုံးအဖြာဖြာ
ကျမ်းဂန်နှင့်လျော်စွာ သိတော်မူသာအောင် မေတ္တာစာဆက်သွင်းပါသည်။-သာသနဒါယကာ
မဟာဓမ္မရာဇ်တရားမင်းမြတ်။

၁၆၅။ မင်္ဂလာလျှံထိန် လေးရောင်ရှိန်သား ဂိရိန်မိပတိ တောင်သာမိမှ ဒက္ခိဏမြေ သပြေပထဝီ ၄၅၇
မြန်လာဆုံ ကျွန်းရပ်ခုံတွင် ငါးစုံသီဒါ ပိုက်ကာလိမ်လစ် ခွေပတ်ရစ်၍ မြစ်အလယ်ချက်
မော်သန်လျက်၌ ကြယ်ထွက်သောအယောင် ဆောင်အဆန်းဆန်း မှန်ရွှေနန်းနှင့်
ရစ်သန်းပိုက်ဆို မြို့လကွဏာ စုံလင်စွာတည့်။ ရတနာပူရ ပြည်ရွှေဝကို စတုတ္ထထောင်
မင်းပွဲဆောင်သား ရန်အောင်ဝိဇယ သာသနဒါယကာ စိုးစံခါတွင် သလ္လာယုက်ရုံ

mgyoe.com

mgyoe.com SAMPLE BOOK
 အလုံအောင်မြို့ မျိုမင်္ဂလာ မုံရွေးရွာက အရိယာဝံသ အာဒိစ္စရုံသီ ပါရမီဆယ်မည်
 ပွားစီမုံရည်သား မထေရ်မြတ်စွာ ထုံးပုံရှာ၍ ဂေါစာထောင်ဖြင့် ရာနှင့်ဖြိုးဖြိုး
 ရှစ်ဆယ့်ကိုးတွင် တိမ်ခိုးခြွေလွတ် ဖက်ဆွတ်ပဇ္ဇန် နတ်ဂဠုန်တို့ မြူးခုန်ကြခါ သိင်္ဂါရဲရဲ
 ရွှေနန်းထဲ၌ လက်စွဲတော်ရ ထိုက်တန်လှအောင် ပီယထုံကာ စေတနာနှင့်
 မေတ္တာလောင်းလျက် စာတော်ဆက်သည်။ ။ ရာသက် ကျော်ပါစေကြောင်းတည်း။

* နိဂုံး
 ‘ခပ်သိမ်းစိုလ်လူ၊ မှတ်သားယူလော့’ ချီ။

..... ၄၆၇

မြန်မာမင်းများ၏ သီလကို သြဝါဒဖြင့် မွမ်းမံခြင်း

ဦးအေးချို (မဟာဝိဇ္ဇာ)

မြန်မာနိုင်ငံ မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးခေတ်ကို ပျူမြို့ပြယဉ်ကျေးမှုခေတ်မှ စတင် ပြောတတ်ကြသည်။ ဤသို့ ပြောရသည်မှာလည်း ရှေးဟောင်းသုတေသနနည်းအရ မြေပေါ်၊ မြေအောက် ရှာဖွေတွေ့ရှိရသမျှ အထောက်အထား များကို အခြေခံပြီး ပြောကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ပျူအကြောင်း မှတ်တမ်းများကို လေ့လာသည့်အခါ သမိုင်းပညာရှင် ဒေါက်တာသန်းထွန်း၏ အောက်ပါအရေးအသား မှတ်ချက်တစ်ခုကို သတိပြုမိသည်။

‘ပျူအကြောင်း သိပ် မသိဘူး။ ပြောတတ်သမျှလည်း မမှန်တာ များတယ်။ အားကိုးစရာ ရှေးဟောင်းသုတေသန (archaeology) ပဲ ရှိတယ်။ တရုတ်မှတ်တမ်းတချို့လည်း ယူသုံးနိုင်သမျှ သုံးရမယ်။ ရှေးဟောင်းသုတေသန ကျေးဇူးကြောင့် ပျူကျောက်စာတွေ ထွက်လာတယ်။ အကုန်နားမလည်ဘူး။’

‘စာကောင်းရင် (လူညံ့တွေက) စလေရေး ပြောကြပြန်တယ်။’ ဆိုတာလို ရှေးပစ္စည်းတွေရင် ‘ပျူ’ လို့ ပြောတဲ့ လူညာတွေလည်း ပေါ့တယ်။ အခု ပြောမှာလည်း အမှန်းအဆများပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီးမှ ပြောတဲ့ ခန့်မှန်းချက် (studied guess) ဖြစ်ပါသည်။ ရှေးဟောင်းသုတေသနကြောင့် နောက်ထပ် အထောက်အထား ပေါ်လာပြန်ရင် ပြန်လည်ညှိနှိုင်းပြီး အခုပြောတာတွေကို ပြင်သင့်ရင် ပြင်ကြသေးတာပေါ့။’^၁

ပျူသမိုင်းကို ပြောကြသည့်အခါ ပျူမြို့ပြခေတ်ကို ‘မိုင်းမောမြို့ဟောင်း၊ ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်း’၊ ဟန်လင်းမြို့ဟောင်း၊ သရေခေတ္တရာမြို့ဟောင်း’ ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ထိုမြို့ပြနိုင်ငံများ တည်ထောင်ခဲ့သည့်ခေတ်ကို

‘ဤသို့ ရေဒီယိုကာဘွန်ခေတ် ဝိုင်းခြားနည်း (Radio Carbon Dating) ၏ အားနည်းချက်၊ တိကျ ခိုင်မာမှု မရှိသည့်အချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျှင်၊ ဗိဿနိုး၊ သရေခေတ္တရာ၊ ဟန်လင်း စသည့် မြန်မာ့ ရှေးဟောင်းမြို့တော်များ၏သက်တမ်းကို ခရစ်နှစ် ၄ရာစု-၅ရာစုမှ ၉ ရာစုအတွင်း ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။- ဟူသော ဖော်ပြရေးသားချက်များသည် တိကျမှန်ကန်မှု မရှိတော့ကြောင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။’

မြန်မာ့ရှေးဟောင်း ပျူမြို့တော်များ၏ ခေတ်ကာလကို ‘အေဒီ ၄ ရာစု မှ ၉ ရာစု အတွင်း ထွန်း ကားခဲ့သည်။’ ဟု ယခင်က ဖော်ပြရေးသားချက်များ၊ ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်းတွင် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်မှု မရှိ။’ ဟု ကောက်ချက်ချ ရေးသားခဲ့မှုများကို အသစ်တွေ့ရှေးဟောင်းသုတေသန အထောက် အထားများအရ ဤစာတမ်းဖြင့် ပယ်ဖျက်ရပေတော့မည်။^၂

-ဟူ၍ ယခင်တွေ့ရှိချက်၊ ခန့်မှန်းချက်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ယင်းစာတမ်း၌ပင် ဟန်လင်းကြီးမြို့ ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ဝိုက်တွင် ကျောက်ချောခေတ် လက်နက်များ၊ ကြေးခေတ်လက်နက်များ တွေ့ရသောကြောင့် ‘ခရစ်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ခန့်က’ ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

ထို ပျူ မြို့ပြခေတ်များအနက် သရေခေတ္တရာမြို့ပြခေတ်မှ လွဲ၍ အခြားပျူမြို့ပြခေတ်တွင် မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး အထောက်အထား မတွေ့ရသေးပေ။ ခရစ်နှစ် ၁၉၉၃ ခု မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် မှော်ဇာရွာအနီး ဘုရားထောင် စေတီပရိသတ်ရှိ တူးဖော်မှု ကုန်းအမှတ် ၃၁ မှ ကျောက်အရိုးအိုးတစ်လုံး တွေ့ရသည်။ အိုးပတ်လည်တွင် ပျူစာ ၅ကြောင်း ပါရှိရာ၊ ထိုစာများ ဖတ်ကြည့်သည့်အခါ ဝိကြမမင်းဆက်မှ မင်းများအမည် ၇ ဦးကို တွေ့ရပါသည်။^၃ ထိုဝိကြမမင်းဆက်သည် သရေခေတ္တရာတွင် အုပ်စိုးခဲ့သောမင်းများ ဖြစ်သည်။ သရေခေတ္တရာတွင် ယခင်က ရှာဖွေတူးဖော်ရသမျှ ဘုရားကြီးမှ အရိုးအိုး ၄ ခု၊ ကျောက်ဆင်းတုပလ္လင်စာ၊ ငွေဆင်းတုပလ္လင်စာများတွင် တွေ့ရှိရသော မင်းများ၏အမည်နှင့် ပေါင်းသော် မင်း ၁၅ ပါး၏အမည်ကို တွေ့ရသည်။^၄

သမိုင်းပညာရှင် ဒေါက်တာသန်းထွန်းက သရေခေတ္တရာကို ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုထားသည်။^၅

mgyoe.com

စာပေအထောက်အထားအဖြစ် သရေခေတ္တရာမင်းဆက်ကို ဇာတာတော်ပုံရာဇဝင်တွင် မဟာသမ္ဘဝ၊ စူဠသမ္ဘဝမင်း၊ ဒွတ္တဘောင်မင်းတို့မှ သုပညာနဂရဆန္ဒမင်းထံ မင်း ၂၇ ဆက်ပြထားပြီး သရေခေတ္တရာ ဒုတိယမင်းဆက် ဟူ၍ သီဟသူမှ စပြီး သတိုးမင်းစောထံမင်းဆက် ၂၀ ပြသည်။^၇

သရေခေတ္တရာမင်းဆက်ကို ဒေါက်တာတိုးလှက 'အေဒီ ၂၈-၉ ရာစု' ဟု ဆိုသည်။^၈

ဇာတာတော်ပုံရာဇဝင်ကမူ သရေခေတ္တရာခေတ်ကို ဘုရားသခင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး နှစ်၆၀တွင် ဟုဆိုသည့် အတွက် ၅၀၀ ဘီစီကျော်ကာလက ဖြစ်နေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးသမိုင်းကို ပြောကြားလျှင် 'မြန်မာအစ တကောင်းက ပြောကြစဉ်အလာ။ သာကီနွယ်ရင်း၊ ဝင်ရောက်ခြင်း၊ မင်းအဘိရာဇာ' ဟု သူငယ်တန်းဖတ်စာတစ်အုပ်တွင် ရေးသားထားပြီး၊ 'တကောင်း အဘိရာဇာ၊ သာကီမျိုးပေမို့' အစချီထားသော 'တို့ဗမာ' သီချင်းကိုလည်း ဆက်လက်ဖွဲ့ဆိုလိုက်ပြန်ရာ၊ မြန်မာ နိုင်ငံ၌ 'တကောင်းမင်းဆက်က စသည်။' ဟု လက်ခံကြသည်လည်း ရှိသည်။

တကောင်းမင်းဆက်ကို ဇာတာတော်ပုံရာဇဝင်တွင် သတိုးတိုင်းရ ဇမ္ဗူဒီပဇေမင်းမှ စ၍ တိုးမင်းဖျားထိ မင်း ၁၅ပါး စာရင်းပြသည်။^၉ သို့သော် ထိုစာရင်းတွင် အဘိရာဇာမင်း မပါဝင်ပေ။

မှန်နန်းရာဇဝင် အဘိရာဇာမင်းမှစ၍ ဣန္ဒရာဇာထိမင်းဆက် ၃၃ ဆက်ကို 'ပထမတကောင်းဆက်' အဖြစ် ပြပြီး၊ သတိုးဇမ္ဗူဒီပဇေရာဇာမင်းမှ သတိုးမဟာရာဇာမင်းထိ ၁၇ပါးကို 'ဒုတိယတကောင်းမင်းဆက်' အဖြစ် ပြသည်။^{၁၀}

ဒုတိယ တကောင်းမင်းဆက်သည် ဇာတာတော်ပုံရာဇဝင်က မင်းဆက် ၁၅ ဆက်နှင့် နီးစပ်သောအမည် များ ဖြစ်သည်။

ဇာတာတော်ပုံရာဇဝင်တွင် 'တကောင်းမင်းဆက်သည် ဘုရားဖြစ်တော်မမူမီ အနှစ် ၃၀၀ စသတည်း။' ဟု ဖော်ပြထားရာ ၈၀၀ ဘီစီကျော်ခန့်က ဖြစ်နေပေသည်။ သို့ရာတွင် တကောင်းခေတ်ကို ယနေ့ဆက်လက် တူးဖော်လေ့လာနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။

'အဘိရာဇာမင်းမှ အစပြုသည်။' ဆိုသော တကောင်းခေတ်သည် ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖြစ်စေ။ သရေ ခေတ္တရာမင်းဆက်သည် ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖြစ်စေ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုကာလများမှစ၍ မင်းများ အုပ်ချုပ် လာခဲ့ရာ၊ သက္ကရာဇ် ၁၂၄၇ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၈ ရက် သီပေါမင်း ပါတော်မူသွားသည်အထိ သမိုင်းခေတ်တစ်လျှောက်လုံး မင်းများသာ အုပ်စိုးသူလူတန်းစား ဖြစ်လာသည်။

အုပ်စိုးသောမင်းများကို ကြည့်လျှင် မင်းဆက် တစ်ဆက်တစ်ဆက်တွင် ငတပါးမင်း တစ်ဦးတလေ ပါသည်မှ လွဲ၍ ကျန်မင်းများသည် မွေးရာပါအခွင့်အရေး၊ အမွေဆက်ခံရေးလမ်းကြောင်းအရ မင်းအဖြစ် အုပ်ချုပ်ရ သူများ ဖြစ်လာခဲ့ကြပြန်လေသည်။

မင်းနှင့် ပြည်သူတို့ဆက်ဆံရေးကို ပုဂံခေတ်တွင် ကျောက်စာများမှတစ်ဆင့် စတင်သိရှိလာရသည်။ မင်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို 'ရေမြေအရှင်' ဖြစ်သည်။^{၁၁} ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ပုဂံခေတ်တွင် နာမည်ကျော် အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်သော မိဖုရားဖွားစောသည် သက္ကရာဇ် ၆၃၄ (ခရစ်နှစ်- ၁၂၇၂) ၌ ကောင်းမှုပြုသောအခါ၊

မိမိ၏လင်ဖြစ်သူ နရသိဃ်ဥစ္စနာကို 'ရေမြေခပ်သိမ်းသော အသခင်ဖြစ်ထသော မြတ်စွာသော ငါ့လင်သခင်မင်းကြီး' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

မြေးတော်တရုတ်ပြေးမင်းကို

'အသရေရှိသော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါး၌ ရှိသောမြတ်ထသော၊ သူတော်တကာ၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်ထသော၊ အလွဲသော မင်းတကာနှင့်ညီညွတ်ထသော၊ ဆင်ဖြူ စသော ရတနာပေါင်းအဖော် သခင်ဖြစ်ထသော ဇမ္ဗူဒီပကျွန်း၌ ထွန်းသောနေကဲ့သို့ အရှိန်စော် အရောင်တောက်ပထသော အသရေ ရှိသော သီရိတြိဘုဝနာဒိတျာပဝရဓမ္မရာဇာ- ဥဇနာ မည်သော မင်းကြီး'

-ဟူ၍လည်းကောင်း ရေးသားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား ထို့ထက်ပင် ချီးပထား သေးသည်။

‘အရိမတ္တပူရ မည်သောပြည်နှိုက်၊ အစိုးရသော အလွန်ဘုန်းတန်ခိုးကြီးစွာထသော ကျွဲစွာမင်းကြီး’ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။^{၁၁}

ရေမြေခပ်သိမ်းသော သခင်ဖြစ်ထသော၊ နေကဲ့သို့ အရှိန်စော်ရောင်အစရှိသော အလွန်ဘုန်းတန်ခိုးကြီးစွာ ထသော၊ တောက်ပထသော အလွန်ဘုန်းတန်ခိုးကြီးစွာထသော အစရှိသော ဝိသေသနပုဒ်များသည် မင်းတို့အတွက် ပုဒ်များ ဖြစ်သည်။

နေထိုင်သည်များမှာလည်း နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး၏ ဥသျှောင် ဖြစ်သည့်အတွက် အလွန်ခမ်းနားကြီးကျယ်သည်။ ခမ်းကြီးနားကြီးတည်ဆောက်ထားသော နန်းတော်များ၊ ခမ်းခမ်းနားနားနေထိုင်သုံးဆောင်လေ့ရှိသော အသုံးအဆောင် များ၊ ပွဲအမျိုးမျိုးအတွက် လဲလှယ်သုံးစွဲနေရသည့် ပလ္လင်များကလည်း အလွန်များလှသည်။^{၁၂}

မင်းကိုလည်း ပြည်သူများက အလွန် လေးစားကြသည်။

ပုဂံခေတ်မြန်မာများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို သိရှိလိုက်နာနေကြသူများဖြစ်၏။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ကောသလသံယုတ်၊ ဟဒရသုတ်လာ ‘ငယ်သော်လည်း မထေမဲ့မြင်’ မပြုအပ်သော ၄ မျိုး ကို ကြားနာမိသူများ ဖြစ်ကြပေမည်။

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူနေစဉ် ပသေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံလာ၍ ‘မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိ၏။-ဟု ဝန်ခံသလော။’ ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားက ‘မင်းကြီး မှန်၏။ ငါသည် အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိ၏။’ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ပသေသနီကောသလမင်းက ‘‘အခြားအခြားသော သမဏ၊ ဗြဟ္မဏတို့သည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိ၏။-ဟု ဝန်ခံမကုန်။ အရှင်ဂေါတမသည် ဇာတ်အနွယ်အားဖြင့်လည်း ငယ်သည်။ ရဟန်းပြု သစ်စလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဝန်ခံပါသနည်း။’ ဟု ပြန်လည် လျှောက်ထားလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားက မင်းကြီး ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်ကုန်။ ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ ပြက်ရယ်မပြုအပ် ကုန်သောအရာတို့ကား ဤ ၄ ပါးတို့တည်း။ အဘယ် ၄ ပါး တို့တည်းဟူမူ

- မင်းကြီး။ မင်းသားကို ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်။ ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ ပြက်ရယ် မပြုအပ်။
- မင်းကြီး။ မြွေကို ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်။ ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ ပြက်ရယ် မပြုအပ်။
- မင်းကြီး။ မီးကို ‘သေးငယ်၏’ ဟူ၍ မထေမဲ့မြင်မပြုအပ်။ ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ ပြက်ရယ် မပြုအပ်။
- မင်းကြီး။ ရဟန်းကို ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်။ ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ ပြက်ရယ် မပြုအပ်။

‘‘မင်းကြီး။ လူသည် ဇာတ်အမျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဇာတ် ၃ မျိုးကိုလွန်၍ ဖြစ်သော၊ များသော အခြံအရံ ရှိသော မင်းသားကို ‘ငယ်၏’ ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုရ။ ပြက်ရယ် မပြုရ။ အကြောင်းမူကား လူတို့ထက် မြတ်သော ထိုမင်းသားသည် မင်းအဖြစ်ကို ရသည်ရှိသော် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ ရာဇဒဏ်ဖြင့် ထိုသူအား ပြင်းစွာ လုံ့လပြုတတ်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏အသက်ကို စောင့်ရှောက် လိုသူသည် ထိုသို့မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရ၏။’^{၁၃} - ဟူ၍ ဟောတော်မူလေသည်။

ထို့နည်းတူ ပထမအပုတ္တကသုတ်၌ ‘လူတို့၏ဥစ္စာကို မင်းတို့ယူဆောင်နိုင်သည်။ ထိုသူ၏ ဤသို့ ကောင်းစွာ မသုံးဆောင်အပ်ကုန်သော ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်းတို့မူလည်း ဆောင်ကုန်၏။ ခိုးသူတို့မူလည်း ဆောင်ကုန်၏။ မီးမူလည်း ဆောင်၏။ ရေမူလည်း ဆောင်၏။ မချစ်မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော အမွေခံတို့သည်မူလည်း ဆောင်ကုန်၏’^{၁၄}

-ဟူသည့် ရန်သူမျိုး၅ပါးဟု နှောင်းခေတ်အသိများလာကြသည့် အဆုံးအမများကိုလည်း သိပြီးဖြစ်နိုင်ကြ ပေမည်။ မင်းသည် မိမိ၏ အသက်နှင့်ဥစ္စာကို ထိပါးနိုင်ကြောင်း သိကြသည့်အတွက် မင်းများကို အလွန်လေးစား ကြကုန်သည်။ ‘ရာဇတောဝါ၊ စောရတောဝါ’ ဟူ၍လည်း မပြတ် ရွတ်ဆိုနေကြသဖြင့် မင်းဘေးကိုအလွန်ကြောက် ကြသည်။

စားပွဲမှောက်ဘုရားကျောက်စာတွင် အလှူရှင်က မိမိအလှူကို ထိပါးဖျက်ဆီးသူအတွက် ကျိန်ဆိုထား ပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

‘ဤငါလှူ...ကျွန်တစ်ယောက် လယ်တစ်ပယ်ကိုဝံ့တေး ငါ့ဆွေ၊ ငါ့မျိုး၊ ငါ့သား၊ ငါ့မြေးတို့တွင် လည်းကောင်း၊ လူတွင်ဖုန်းမကြီးစေ...တေး။ မင်းကြီးဘေးဘုန်း ဒဏ်ကြီးစွာ သင့်စေတေး။ မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ မိုးကြီး ပုဆိန်ဘေး...’^{၁၅}

‘မင်းကြီးဘေးဘုန်း ဒဏ်ကြီးစွာ’ဟူသောကျိန်ဆိုမှုသည် ခေတ်အလျောက် အလွန်ထိရောက်နိုင်ပြီး မျက်မြင်ဘေးလည်း ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိသည်။

မင်းကိုကြောက်သော်လည်း ချစ်ကြည်ညိုမှုများလည်း ရှိသည်။

ဇေယျပွတ်ဘုရားကျောက်စာတွင် ဥဇနာ မင်း၏အမတ် သံဗျင်ဇေယျပွတ်သည် သက္ကရာဇ် ၅၈၅ ခုနှစ်တွင် အလှူပြု၏။ သူ့အား မင်းကြီးက လယ် ၇၅၀ ကို ပေး၏။ ထိုလယ်များကို သူလှူလိုက်သည့်အခါ အလှူမှတ်တမ်း တင်သည်။ သူ့မှတ်တမ်းတွင်

‘ဤငါဖုန်းတော်ရသော လယ် ၇၅၀ သော ကိုဝံ့ကား၊ ငါ့သခင်မင်းကြီးလေ နိဗ္ဗာန်ရစေ ချင်၏။ ငါလေ နိဗ္ဗာန်အား မချွတ်မလွဲလျှင်ရောက်ချင်ရကား၊ ဤငါပြုသော တောကျောင်းဘုရား တရားသယံရတနာ သုံးပါးအား အကုန်ငါလှူ၏’^{၁၆} -ဟူ၍ပါ၏။

မိမိအလှူအပေါ် မိမိအားစောင့်ရှောက်သောမင်းကြီးကိုလည်း ကုသိုလ်ရစေချင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်သည်။ မိမိကုသိုလ်အတွက် ပတ္တိဒါနကုသိုလ်အဖြစ် အမျှဝေရာတွင်လည်း ဤသို့ မှတ်တမ်းများ တွေ့ရပြန်သည်။ သက္ကရာဇ် ၅၉၃ ခုနှစ်တွင် မှတ်တမ်းတင်သော “စောမင်းလတ်” ကျောက်စာတွင်

‘ဤငါပြုသော ကောင်းမှုကို ချီပင့်ပါသော ရေမြေစိုးသော မင်းလေကောင်း၊ ကြီးစွာသော အမတ် လေကောင်း၊ သူဆင်းရဲ လေကောင်း လူဖြစ်သောကားလူမြတ်။ နတ်ဖြစ်သောလေ နတ်မြတ် ဖြစ်စေသတေး။ အဆုံးစွန်ကာ အသိမြတ်သော သူတော်တို့တို့ တောင့်တစွာသောအဖြစ် အိုင်မင်းသေခြင်း ကွာသော ရုပ်၊နာမ် ချုပ်ရာ သာယာစွာသော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအား ရောက်စေလျှင်တေး။’^{၁၇} -ဟူ၍လည်းကောင်း၊

သက္ကရာဇ် ၅၉၅ ခုနှစ်တွင် ရေးထိုးသော ရာဇမဟာမင်္ဂလပတိ ကျောက်စာတွင်လည်း

‘ဤငါမူသော ကောင်းမှုအကျိုးကား ရေမြေစိုးသော အရှင်မင်းကြီး၊ အမိပုရား၊ စိုးသားမင်းသား ရှေ့တော်...သောသံဗျင် ကလန်ခပင်ရကြပါစေ သတေး x x x သကြားမင်းအစမူသော နတ်များခပင်လေ ရစေသတေး’^{၁၈} - ဟူ၍လည်းကောင်း အမျှဝေထားသည်။

သတ်ပုံမူရင်းအတိုင်း

ဤအချိန်မှစ၍ ယနေ့တိုင် ရေစက်ချ အမျှဝေများတွင် ‘လူတို့သနင်း ပြည့်ရှင်မင်းအားလည်းကောင်း၊ နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းအား လည်းကောင်း’ အစရှိသဖြင့် အမျှဝေနေရဆဲ ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ တစ်နိုင်ငံလုံးကို သက်ဦးဆံပိုင်အုပ်ချုပ်ရသော မင်းပေါ် မူတည်၍ နိုင်ငံစည်ပင်သာယာဝပြောမှု ရှိ၊မရှိဆိုသည်မှာလည်း တည်မှီနေသည်။

ပုဂံခေတ်တွင် ‘ဇာတ်တော်ငါးရာလည်း အတင့်အတယ်ရေး၏။’ ဟူသော ကျောက်စာမှတ်တမ်းများ တွေ့ရ လေရာ၊ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်တော်များကို ထိတွေ့နေကြပြီးဖြစ်သည်။ ‘ရှေ့ဆောင်နွားလား ဖြောင့်ဖြောင့်သွားက နောက်နွားတစ်သိုက် ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်၏’ ဆိုသော စတုက္ကနိပါတ် ရာဇဝင်ဒါဇာတ်ကိုလည်းသိပြီး ဖြစ်ကြပေ လိမ့်မည်။

ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်၍ ရသေ့ရဟန်းပြုပြီး ပဟိမဝန္တာ၌ နေ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် မိမိအပြစ်ကို ပြောသူရှိ၊မရှိ တစ်နိုင်ငံလုံး လှည့်လည်စုံစမ်းရင်း ဘုရားလောင်းရသေ့ ရှိရာသို့ ရောက်၏။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းရသေ့သည် တောမှ ပညောင်သီးမှည့်ကို သုံးဆောင်နေ၏။ ရောက်လာ သော ဗြဟ္မဒတ်မင်းအားလည်း ပညောင်သီးကိုကျွေးပြီး ရေသောက်စေ၏။ အလွန် ချိုကြောင်း ရသာခံစားရ သောကြောင့် မင်းကမေး၏။ ဘုရားအလောင်းရသေ့မြတ်က

“ဘုန်းကြီးသောဒါယကာမင်းသည် တရားသဖြင့် မင်းပြု၏။ ထို့ကြောင့် ပညောင်သီးမှည့်သည် ချို၏။ မင်းတို့သည် တရား မစောင့်ကုန်သည်ရှိသော် ဆီပျားတင်လဲ အစရှိသည်တို့သည် လည်းကောင်း၊

တောသစ်မြစ်၊ သစ်သီးတို့သည်လည်းကောင်း မချိုကုန်။ မင်းတို့သည် တရားစောင့်ကုန်သည် ရှိသော် ခပ်သိမ်းသော အာဟာရတို့သည် ချိုကုန်၏။ ဩဇာရှိကုန်၏။ -ဟူ၍ဖြေဆိုလေ၏။

မင်းလည်းရသေ့အား မိမိ၏ အကျိုးအကြောင်းကို မပြောဘဲ ဗရာဏသီ ပြန်သွား၏။ ဗရာဏသီ ရောက်သော် အဓမ္မမှုတို့ကို ပြုကျင့်၏။ ထို့နောက် တစ်ဖန် ဗရာဏသီမင်းသည် ထိုရသေ့ထံထပ်မံသွားပြန်သည်။ ရသေ့လည်း ယခင်အတိုင်း မင်းအား ပညောင်သီးကို ပေး၏။ ထိုအခါ ပညောင်သီးသည် ခါးလေ၏။ 'မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ခါးရသနည်း။' ဟု မေးလေသော် ရသေ့က 'မင်း တရားမစောင့်သောကြောင့် ဖြစ်လိမ့်မည်။' ဟုဖြေပြီး

'ဘုန်းကြီးသောဒါယကာ၊ မြစ်ကိုကူးကုန်သောနွားတို့တွင် ရှေ့ဆောင်နွားလားသည် ကောက်စွာ အကယ်၍ သွားအံ့။ ရှေ့ဆောင်နွားလားသည် ကောက်စွာ သွားသည်ရှိသော် ခပ်သိမ်းကုန်သော ထိုနွားမတို့သည် ကောက်စွာ သွားကုန်၏။

ဤအတူသာလျှင် လူတို့တွင် အကြင်မင်းသည် 'အမြတ်'ဟူ၍ သမုတ်အပ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုမင်းသည် အဓမ္မကို အကယ်၍ကျင့်အံ့။ ဤမှတစ်ပါးကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ မင်းသည် တရားမစောင့်သည် အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အလုံးစုံသောတိုင်းသည် ဆင်းရဲစွာအိပ်ရ၏။

မြစ်ကိုကူးကုန်သော နွားတို့တွင် ရှေ့ဆောင်နွားလားသည် ဖြောင့်စွာ အကယ်၍ သွားငြားအံ့။ ရှေ့ဆောင် နွားလားသည် ဖြောင့်စွာသွားသည်ရှိသော် ခပ်သိမ်းကုန်သော နွားမတို့သည် ဖြောင့်စွာ သွားကုန်၏။

ဤအတူသာလျှင် လူတို့တွင် အကြင်မင်းသည် 'အမြတ်'ဟူ၍ သမုတ်အပ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုမင်းသည် တရားကို အကယ်၍ကျင့်အံ့။ မင်းမှတစ်ပါးကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ မင်းသည် တရားစောင့်သည် အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အလုံးစုံသောတိုင်းသည် ချမ်းသာစွာအိပ်ရ၏။^၉ -ဟူ၍ဆုံးမလေသည်။

ဤရာဇဝါဒဇာတ်သည် မင်းတို့အား ဆုံးမရာတွင် အလွန်အသုံးဝင်၏။

အမည်ကပင်လျှင် 'ရာဇဝါဒ' ဖြစ်သည်။ ရာဇ+ဩဝါဒဖြစ်ရာ 'ရာဇမင်းအား ဩဝါဒအဆုံးအမပေးခြင်း'ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

ပုဂံခေတ် မော်ကွန်းကျောက်စာ အထောက်အထားများ ကြည့်သည့်အခါ မင်းတိုင်းမင်းတိုင်းကို တရားမင်း အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်လေ့ ရှိသည်။ မင်းများကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တရားမင်းအဖြစ် ဘွဲ့ခံယူလေ့ ရှိကြ၏။ ကျန်စစ်သား၏ မင်းဘွဲ့မှာ 'ပြီတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇာ'ဖြစ်သည်။^{၁၀} နရပတိစည်သူမင်းက 'ပြီတြိဘုဝနာ ဒိတျာပဝရဓမ္မရာဇာ'ဘွဲ့ခံသည်။^{၁၁} ကျွန်ုပ်မင်းက 'ဩတြိဘုဝနာတိတ္ထာ ပဝရယနိတိတာ ထမ်မရာဇာ'^{၁၂} ဘွဲ့ခံယူပြီး၊ ဥဇနာမင်းက 'ပြီတြိဘုဝနာဒိတျာပဝရဓမ္မရာဇာ'^{၁၃} ဘွဲ့ခံယူသည်။

စောရဟန်းသိမ်ကျောက်စာတွင် ဥဇနာမင်းကြီး နန်းတက်သည်ကို 'ပုဂ္ဂလောင်မင်ဥိစိနာမင်းကြီး ရွှေတောင် တက်၏။'^{၁၄} -ဟူ၍မှတ်တမ်းတင်ထားသည်ကို ကြည့်လျှင် မင်းများကို ဘုရားအလောင်းတော်အဖြစ်ပင် အသိအမှတ် ပြုကြသည်။ ဤသည်တို့မှာ ပြည်သူတို့က မင်းတို့အပေါ် ယုံကြည်ချက်ဖြစ်သည်။

မင်းများကလည်း နိုင်ငံအုပ်ချုပ်သည့်အခါ မည်သည့်စေတနာ၊ မည်သည့်မေတ္တာ၊ မည်သည့်တာဝန်များဖြင့် အုပ်ချုပ်ရမည်ကို ပြည်သူတို့သိရှိစေရန် ကြေညာလေ့ရှိ၏။

'မိမိသည် ဤမေတ္တာ၊ စေတနာ၊ တာဝန်များဖြင့် နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်နေကြောင်း' ပြည်သူအား အတိအလင်း ပြောကြားသူမှာ ကျန်စစ်သား ဖြစ်သည်။ ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာတည်ဆောက်၍ မပြီးစီးခဲ့သော ရွှေစည်းခုံ စေတီတော်ကို သူ မင်းဖြစ်သောအခါ ဆက်လက်တည်သည်။ ခရစ်နှစ် ၁၀၉၃ ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၄၅၅ ခုနှစ်)တွင် တည်ပြီးနိုင်သည်။ -ဟု ခန့်မှန်းသည်။^{၁၅} ရွှေစည်းခုံတည်ပြီးသောအခါ မွန်ဘာသာဖြင့် ကျောက်စာရေးထိုး ထားသည်။ ထိုကျောက်စာတွင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရသည်။

'ပြီတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇာမင်း၏ မာကျောခြင်းသည် သံနှင့်တူ၏။ ကောင်းသောသီလဓမ္မတို့ကို ပြီတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇာမင်းသည် ဆောက်တည် လတ္တံ့။ အနံ့အစော်နှင့်တူသော အကျင့်ဆိုးအားလုံးတို့ကို အမွှေးအကြိုင်နှင့်တူသော အကျင့်ကောင်းဖြင့် ပြီတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇာမင်းသည် ဖျက်ဆီးပစ်လတ္တံ့။ မစင်ကြယ်သော ကိုယ်၏ဒုစရိုက်၊ နှုတ်၏ဒုစရိုက်၊ စိတ်၏ဒုစရိုက် အလုံးတို့ကို ရေနှင့်တူသော စင်ကြယ် သောသီလဖြင့် ပြီတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇာမင်းသည် ဆေးကြောပစ်လတ္တံ့။'^{၁၆}

ကျန်စစ်သား ထီးနန်းရခြင်းသည် စောလူးမင်း၏အန္တရာယ်များကြောင့် စောလူးမင်း၏အန္တရာယ်များကို ရှင်းလင်းပြီးမှ ထီးနန်းရသူ ဖြစ်၏။ ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာမင်း၏ သားဖြစ်ကြောင်း ဦးကုလားရာဇဝင်ကဆို သော်လည်း၊ သမိုင်းပညာရှင် ဒေါက်တာသန်းထွန်းက မင်းရိုးမင်းဆက် မဟုတ်။* ငတပါးမင်း* ဟုခန့်မှန်းသည်။^{၂၇} စောလူးမင်းသည် ငရမန်ကန်းတို့ကိုတိုက်ခိုက်ပြီး ထီးနန်းယူခဲ့ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး ခေတ်ဆိုးတစ်ရပ်ကို ကြံ့ခဲရပေမည်။

ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ကျောက်စာရေးသားချက်သည် ခေတ်ပြောင်းကာလတစ်ရပ် ကြုံတိုင်းကြုံတိုင်း ပြောလေ့ ရေးလေ့ရှိသော အသုံးအနှုန်းများအတိုင်းပင် သုံးနှုန်းထားသည်။ တိုင်းပြည်ကို ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုရှိအောင် လုပ်မည်။ အကျင့်စာရိတ္တများကို ပြင်မည်။ မင်းသည် တောင့်တင်းသန်မာပြီး သီလရှိသူ။* ဟုဆိုသောအသံများ ကြားနေရ သည်။

ဆက်လက်၍ *တိုင်းနိုင်ငံ မည်ကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်မည်။* ဆိုသည်တို့ကို အောက်ပါအခိုင်း ကမ္မည်းရေးထိုး ထားသည်။

*အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့၌နေကုန်သော ရေစုန်တွင်အဖမ်းခံရကုန်သော အခြားဒေသသို့သွားကုန်သော အမျိုး လေးပါးတို့သည် ပြိုကြဲဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ တန်ခိုးခွန်အား ဝီရိယဖြင့် အလျင်အမြန် ရေဆန် ပြန်တက်ကြလတ္တံ့။ သူတို့သည် အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့၌ ပျော်မွေ့ကြကုန်လတ္တံ့။ ချစ်သူအပေါင်းမှ ကွဲကွာ ကုန်သော သူတို့၏မျက်ရည်ကို အကျိုးစီးပွား ထွက်မြောက်ခြင်းဖြင့် လက်နှင့်တူသော မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပြိုကြဲဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် သုတ်ပစ်လတ္တံ့။ စိတ်နှလုံးပူဆွေးသူတို့၏ နှပ်ရည်ကို အကျိုးစီးပွား ထွက်မြောက်ခြင်းဖြင့် ရေနှင့်တူသော ကရုဏာဖြင့် ဆေးကြောပစ်လတ္တံ့။ နတ်မင်း ပြိုကြဲဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ မင်းသည် လက်မှာလက်ဖြင့် ပြည်သူအပေါင်းအား ထမင်းမုံပေးလတ္တံ့။ လက်ဝဲလက်ဖြင့် လူအပေါင်းအား ပစ္စည်းဥစ္စာ အဝတ်ပုဆိုး ပေးလတ္တံ့။ ပြည်သူအပေါင်းသည် အမိရင်ခွင်ရှိ သားငယ်ကဲ့သို့ ရှိကြလတ္တံ့။ ဤသို့ပြိုကြဲဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇမင်းသည် အကျိုးစီးပွားဖြင့် စောင့်ထိန်းလတ္တံ့။^{၂၈}

ထိုကာလက လူများသည် နေရာအနှံ့အပြား ရောက်နေကြဟန်ရှိသည်။ ရေစုန်မျောပြီး အဖမ်းခံရသူများ၊ တစ်ရပ်တခြား ရောက်နေသူများရှိနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုသူများကို ပြန်ခေါ်သည့် အသံများလည်း ကြားရ သည်။ ကျန်စစ်သားက မည်သို့မည်ပုံ နှပ်ရည်တို့၊ မျက်ရည်တို့ကို သုတ်ပေးမည့်အကြောင်း ပြောထားသည်။

ဤစကားများသည် ကျောက်စာအလိုအရ ကျန်စစ်သားက ပြောခြင်းမဟုတ်။ ကျန်စစ်သားသည် မြတ်စွာ ဘုရား ဗျာဒိတ်အရ အုပ်စိုးရသောမင်းဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်စကားကို ကြားသိထားသော ဂဝံပတိက တာဝတိံသာသို့ သွားပြီး သိကြားမင်းကို ပြောသည့်သဘောမျိုး ရေးထိုးထားသည်။ မည်သို့ဆိုစေ ထိုစကားများကို ကျောက်စာရေးထိုးသူမှာ ကျန်စစ်သားဖြစ်၍ ကျန်စစ်သား၏စကားများ ပင်ဟု ဆိုရပေမည်။

နောက်မင်းတစ်ပါးမှာ ကျစွာမင်း ဖြစ်သည်။ ကျစွာမင်းသည် သက္ကရာဇ် ၆၁၁ ခုနှစ်တွင် အမိန့်ပြန်တမ်း ကျောက်စာထိုးသည်။ ထိုကျောက်စာကို အနည်းဆုံး အိမ်ခြေ ၅၀ ရှိသော ရွာတစ်ရွာလျှင် တစ်တိုင်စိုက်စေသည်။ -ဟု ဆိုသည်။ ထိုကျောက်စာအမိန့်တော်ကို ဤသို့နိဒါန်းချထားသည်။

*အတိတ်ဘုရားစောကြီးသခင် သီရိတြိဘဝနာဒိတျပဝရ ပဏ္ဍိတဓမ္မရာဇာမည်သော ဘုရားရှင်တော် ရှေ့ ထွေတော်။ နင်အလွမ်းသော (လူများ) တကာတို့ ဦးသာထက်အား၊ တင်လှာလင့် နင်လူအများ တကာတို့၊ ဤလူတွင်သော ချမ်းသာ၊ တမလွန်သော ချမ်းသာကို လိုသောသူကား ဤငါ့စကားကို ရိုသေသော ယုံသောမူ၍ လှမဆောက် နားထောင်၍ နာအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နှေးဟူမူကား၊ အကြင်ကြောင့် ဤငါ့စကားကား မိမိပညာဖြင့်ကြံ၍ဆိုသောမဟုတ်စွ။ မြတ်စွာသောဘုရားသခင် သဗ္ဗညုစကားကို မှီ၍ ဆိုသတေး။

ဩ ဤမင်းကြီးကား မိမိကိုယ်ပညာဖြင့် ကြံ၍ဆိုသော မဟုတ်တကား။ မြတ်စွာသော ဘုရားသခင် သဗ္ဗညုစကားကိုမှီ၍ ဆိုသတေး။ ဤစကားကို လိုက်မူကား ဤလူတွင်သော ချမ်းသာ၊ တမလွန်သောချမ်းသာကို မလွဲရလျှင်သောတကား။ ဤသို့နှလုံးမူ၍နာအပ်၏။^{၂၉}

mgyoe.com

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျောက်စာနိဒါန်းအရ ကျွန်ုပ်တို့ထုတ်ပြန်သောအမိန့်သည် မိမိကိုယ်ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း ဆိုသောစကား မဟုတ်။ မြတ်စွာဘုရား၏စကားနှင့် အညီဆိုသည်။-ဟု ဆိုသောကြောင့် ပြည်သူပြည်သားများ စိတ်ချမ်းသာ၊ ကိုယ်ချမ်းသာ ရှိစေရန် တရားနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်ဟု တိုင်းသူပြည်သားများ သိကြစေလိုသည်။ ကျောက်စာထဲတွင် ရေးထိုးထားသော အကြောင်းအရာမှာ ခိုးသူအား ဖမ်းဆီးကြရန်နှင့် ဖမ်းမိလျှင် မည်သို့ ဒဏ်ပေးမည်တို့ကို ဖော်ပြထားသည်။ ထိုကျောက်စာအတွင်း၌ ဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်များမှာ *၃၂ ပါး သောက်ကြမ္မာ* ဟု မှတ်သားကြသည်။

သူခိုးကိုမိလျှင် ဤသို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးရမည်။-ဟု ရေးထိုးထားသည့် ကျောက်စာပါစကားတို့မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားဟု ကျွန်ုပ်တို့က ဆိုသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေစဉ် ရဟန်းတို့အား

ရဟန်းတို့အပြစ်တို့သည် ဤနှစ်မျိုးတည်း အဘယ်နှစ်မျိုးတည်းဟူမူ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အပြစ်၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော အပြစ်တို့တည်း။ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အပြစ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မင်းတို့က မကောင်းမှု ပြုကျင့်သော ခိုးသူကို ဖမ်းဆီး၍ အမျိုးမျိုးသော နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းပြုစေသည်တို့ကို တွေ့မြင်၏။ နှင်တံတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်စေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်စေသည်တို့ကို လည်းကောင်း...။

ဟူ၍ မျက်မှောက်အပြစ်များအတွက် ဒဏ်ပေးခံရပုံများကို ဟောကြားထား၏။ ခိုးသူတို့ကို ဖမ်းမိလျှင် မင်းတို့ အပြစ်ပေးသည့်ဒဏ်များကို ဟောကြားထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ခိုးသူဖမ်းမိလျှင် ဤသို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးလော့ဟု မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားထားခြင်း မဟုတ်သည်ကို သတိမူရပေမည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် 'မြတ်စွာဘုရား၏ စကား' ဟုဆိုပြီး ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ်များကို ဖော်ပြထားရာ ဓမ္မနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်ပေးသည့်သဘော ယုံကြည်စေရန် ရည်ရွယ်ပုံရသည်။ ယနေ့အသုံးနှင့် သုံးရလျှင် *ဥပဒေနှင့် အညီ ထိရောက်စွာ အရေးယူမည်* ဆိုသော သဘောမျိုး ဖြစ်သည်။

သူခိုးကိုပေးတဲ့ အပြစ်ဒဏ်တွေဟာ ရက်စက်ပါတယ်။ ရေးထားတဲ့အတိုင်းလည်း ဘုရင်က မလုပ် ချင်ဘူးလို့ ပြောစကားလည်း ရှိတယ်။ ပြီးတော့ ဒီဒဏ်တွေကို မချီမနီကာယ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယနဲ့ မိလိန္ဒပဉ္စာထဲက ကူးယူထားတာဖြစ်လို့ တကယ်မလိုက်နာ၊ ခြောက်လှန့်ရုံ ထည့်ရေးထားတာ ဖြစ်မယ်လို့ ယူဆတယ်။

-ဟူ၍ ဒေါက်တာသန်းထွန်းက မိမိအမြင်ဖြင့် သုံးသပ်ထားသည်။ အုပ်ချုပ်သူမင်းတို့၏ စိတ်စေတနာနှင့် ၎င်းတို့အုပ်ချုပ်နေပုံများကို သမိုင်းကျမ်းများမှ လေ့လာကြည့်သည့် အခါ ထိတ်လန့်စရာများကို တွေ့မြင်ရနိုင်သည်။

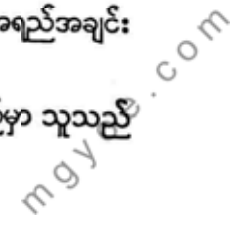
သရေခေတ္တရာမင်းဆက်မှ ဒုတ္တဘောင်မင်းဆိုလျှင် ဘုန်းတန်ခိုး အလွန်ကြီးမားသောမင်းအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုကြသည်။ ထိုမင်းသည် မုန့်သည်မတစ်ယောက်က ဆရာရဟန်းအား လှူထားသော ကျောင်းဝတ်မြေလယ် ၅၅၀၀ ကို သိမ်းယူမိသည်ဟု တွေ့ရသည်။^{၃၂}

အတိတ်ကျမ်းသည် မိခင်အရင်းကို ကာမဂုဏ်နှင့် ပြစ်မှားရန် ကြံစည်သောကြောင့် ဒုက္ခတွေ့သွားရသူ ဖြစ်သည်။^{၃၃}

သုပညာနဂရ ဆိန္ဒမင်းသည် ကမ်းယံပြည် သောင်းကျန်းသည် သွားရောက်နှိမ်နင်းရာ အောင်မြင်၏။ ထိုပြည်တွင် မဇ္ဈိမတိုက်သား အတောင် ၈၈ တောင်ရှိသော ရွှေဆင်းတုကိုမြင်လေသော် ကြည်ညိုလွန်းသဖြင့် မပြန်နိုင်ဘဲ ရှိနေ၏။ အမတ်များက ပရိယာယ်ဖြင့် ဆင်းတုတော် လဲအောင်ပြုပြီး၊ *ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်။* ဟုဆိုကာ မီးတိုက်ကြလေ၏။ ရသောရွှေများကို ယူကြ၏။ အမတ်များက မင်းကြီးအား *ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူသည်။* ဟု လျှောက်သည့်အခါ မင်းကြီးလည်း *မဟုတ်သောစကားကိုလျှောက်သည်။* ဟု နှလုံးမသာ ဖြစ်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူ၏။^{၃၄} -ဟုတွေ့ရသည်။

မှူးမတ်များ၏ပြောဆိုမှု၊ ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို မဟုတ်မမှန်မှန်းသိပါလျက် ထိန်းချုပ်နိုင်သည့် အရည်အချင်း မရှိသောမင်းကိုလည်း တွေ့ရ၏။

ပုဂံခေတ်တွင် စလေမင်းခွေးသည် နာမည်ကြီး၏။ သူ၏ဘဝကို သမိုင်းကျမ်း၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ သူသည်

လှေထိုးသားဘဝမှ မင်းဖြစ်လာရသူ ဖြစ်သည်။ လှေထိုးသားမှ မင်းဖြစ်ရသူ ဖြစ်၍ သူသည် အောက်သက်ကြောသူ ဖြစ်မလာဘဲ အောက်ခြေလွတ်သူ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ 'လှေထိုးလွတ်ိုက် လူမိုက်အားကိုး' ဆိုသော မြန်မာစကား ရှိသည်။ စလေမင်းခွေးသည် ထိုစကားအတိုင်း ဖြစ်သွားသည်။ သူ လှေထိုးသားဘဝက သူ့အား ညှဉ်းဆဲသည်ဆိုသော သခင်ကိုလည်း မင်းဖြစ်သောအခါ အငြိုးနှင့် သတ်သည်။ သခင်နှင့် တူသူများကိုပါ သတ်ပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ပြည်ကို ညှဉ်းဖန်များသောကြောင့်၊ မူးမတ်ဗိုလ်ပါတို့က ပြန်လည်တွန်းလှန်လိုက်သောကြောင့် သူလည်း မရှုမလှ သေပွဲဝင်ရသည်။^{၁၇}

ပုဂံခေတ် နာမည်ကြီးမင်းတစ်ပါးမှာ 'ကုလားကျမင်း' ဟု နာမည်တွင်သော နရသူ ဖြစ်သည်။ နရသူသည် ခမည်းတော် အလောင်းစည်သူမင်းကို လုပ်ကြံလိုက်သည်။ ထိုအခါ ခမည်းတော်နှင့် စိတ်အခန့်မသင့်သောကြောင့် နယ်နှင့်ခံနေရသော သားတော်ကြီး မင်းရှင်စောက ကြည်းအား၊ ရေအားနှင့်ချီလာမည်။-ဟု စီစဉ်သည်။ နရသူသည် ပုံသကူမဟာထေရ်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီး၊ 'နောင်တော်ကို ဓားထမ်း၍ နန်းတင်ပါမည်။' ဟု ပြောသည်။ ပြည်ရွာမှာ သွေးချောင်းမစီးစေရန် ပုံသကူမဟာထေရ်လည်း နရသူပြောသည့်အတိုင်း မင်းရှင်စောထံ သွားပြောသည်။ မင်းရှင်စောလည်း ပုံသကူမဟာထေရ်၏စကားကို ယုံကြည်ပြီး တစ်ဦးတည်းသာ လာသည်။ နရသူလည်း သန်လျက် ထမ်းပြီး နန်းတင်ပါ၏။ သို့သော် ညဉ့်တွင် ဓားတော်ဝယ် အဆိပ်ခတ်၍ လုပ်ကြံပြန်သည်။ ထိုအကြောင်းကို ပုံသကူမဟာထေရ် သိလေလျှင် နန်းတော်သို့သွား၍ ဤသို့ပြောဆိုကြလေ၏။

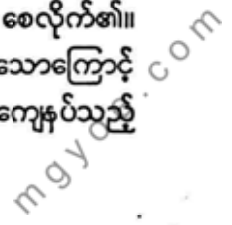
'ဟယ် မင်းဆိုးမင်းညစ်။ နင်ကား သံသရာဝယ် ခံရအံ့သောမကောင်းမှုကို မကြောက်။ ဤ စည်းစိမ်ကို ရလျှင် ခန္ဓာကိုယ်သည် မအိုမသေပြီ။-ဟူ၍ မှတ်သည်လော။ လောကတွင် နင့်ထက် ပျက်သော မင်းမည်သည်ကား မရှိ' ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ ကုလားကျမင်းလည်း 'အရှင်မြတ်ကို သစ္စာခံသည်အတိုင်း နောင်တော်သန်လျက်ကို ထမ်း၍ နန်းတင်ပါ၏တကား။' ဟူ၍ဆို၏။

သခင်မြတ်လည်း 'လူ့ပြည်တွင် နင့်ထက် ဆိုးရွားညစ်ညမ်းသောသူ မရှိ။' ဟု မိန့်တော်မူ၍ သိန်းခိုကျွန်းသို့ ကြွတော်မူလေ၏။^{၁၈}

နရသူသည် မင်းရှင်စောကို 'ဓားထမ်း၍ နန်းတင်ပါမည်' ဟု ပုံသကူမဟာထေရ်ကို လျှောက်၏။ လျှောက်သည့် အတိုင်းလည်း နောင်တော်၏သန်လျက် ထမ်း၍ နန်းတင်၏။ သို့သော် ညဉ့်၌ အစာတွင် အဆိပ်ခတ်၍ သတ်သည်။ 'ကတိမတည်သူ' ဟု ပြောရန်လည်းခက်တယ်။ 'ကတိမြဲသူ' ဟုဆိုရန်လည်း မလွယ်ပြန်ပေ။ ပစ္စက္ခဘဝကောင်းစား ရေးအတွက် သံသရာနှင့် လဲသူများလည်း အများရှိနိုင်သည်။ ထိုသူများအတွက် နရသူသည် သာဓကကောင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကုလားကျမင်း အနိစ္စဖြစ်လေလျှင် ၎င်း၏သားများဖြစ်သော မင်းယဉ်နရသိင်္ခံ နန်းတက်၏။ ညီတော် နရပတိစည်သူကို အိမ်ရှေ့အရာ ထား၏။ တစ်နေ့သော် ဝါးပင်အတွင်း သံသေဒဇပဋိသန္ဓေတည်သည်ဆိုသော 'ဝေဠုဝတီ' အမည်ရှိ အမျိုးသမီးကို မင်းယဉ်နရသိင်္ခံထံ ဆက်၏။ တောသူဖြစ်၍ မပြုမပြင်ရသေးသော အဆင်းကို မြင်လေသော် 'နားကျယ်နှင့် ဝမ်းပျက်လိလိ' ဆိုပြီး သိမ်းပိုက်ခြင်းမပြုဘဲ ညီတော်နရပတိကို ပေးလိုက်၏။ မယ်တော်မိဖုရားကြီးက ဝေဠုဝတီကို ပြင်ဆင်ပေးလိုက်သော် အလွန်ချောသူ ဖြစ်လာ၏။ ထိုအခါ မင်းယဉ်နရသိင်္ခံ တိမ်းညွတ်လာပြန်သည်။ ညီတော် နရပတိစည်သူကို အပြစ်မရှိ အပြစ်ရှာမဟုတ်ဘဲ စစ်မရှိ စစ်ရှာသဘောဖြင့် ငအောင်ချမ်းသို့ စစ်ချီစေသည်။ နရပတိစည်သူ ငအောင်ချမ်းစစ်ချီစဉ် မင်းယဉ်နရသိင်္ခံက ဝေဠုဝတီကို သိမ်းပိုက် လိုက်လေသည်။

နရပတိစည်သူ၏ ကျွန်ယုံ မြင်းခံပြည့်က သခင်ထံ ထိုသတင်းပို့လိုက်ရာ 'အချိန်တစ်ညည့် နောက်ကျသော ကြောင့်' ဟု အကြောင်းပြကာ နရပတိစည်သူသည် မြင်းခံပြည့်ကို ကွပ်မျက်လေ၏။ မင်းယဉ်နရသိင်္ခံကို သတ်ရန် ကျွန်ယုံ အောင်စွာငယ်ကို တာဝန်ပေး၏။ အောင်စွာငယ် လုပ်ကြံ၍ မင်းယဉ်နရသိင်္ခံ အနိစ္စရောက်လေ၏။ အောင်စွာငယ်ကို တာဝန်ပေးစဉ်က 'မရိုးတော် တစ်ပါးပါးပေးမည်။ အောင်မြင်အောင် လုပ်ကြံ' ဟု စေလိုက်၏။ အောင်မြင်လေသော် ငအောင်စွာက မရိုးတော်တစ်ဦးကို တောင်း၏။ မရိုးတော်များက တောင်းပန်သောကြောင့် ငအောင်စွာငယ်ကို ကတိပျက်ပြီး 'အမျိုးကောင်းသမီးတစ်ဦးယူ' ဟုပြော၏။ ငအောင်စွာငယ်သည် မကျေနပ်သည့်

အမှုအရာဖြင့် 'ထို့' ဟု ဆိုလိုက်သောကြောင့် ငအောင်စွာငယ်ကို သတ်ပြန်၏။ မင်းယဉ်နရသိခံ၏ အထိန်းတော်သား၊ အနန္တသူရိယကိုလည်း သတ်ပြန်လေသည်။^{၃၇}

ဤမင်း ၂ ပါး၏ အမှုအကျင့်များကို ကြည့်ပါ။ နရသူမင်း၏သားများပီပီ ဝီဒေသွေးပါလေသည့်အသွင် ပေါက်သည်။ မိန်းမတစ်ဦးအတွက် မဆင်မခြင်အလုပ်များကို လုပ်သည်။ ပြောပြီးစကားကို အလွယ်တကူ ဖျက်သည်။ အမှုထမ်း ၃ ဦး၏ အသက်ကို ဖက်ရွက်ပမာမျှသာ ထားကြသည်။

တရုတ်ပြေးမင်းဟု အသိများကြသည့် နရသီဟပတေ့မင်းကိုလည်း ကြည့်ပါဦး။ သင်္ကြန်ရေကစားရင်းက စခဲ့သောအမျက်ကြောင့် မိဖုရားစောလုံကို သတ်သူဖြစ်သည်။ တရုတ်စစ်လာသောကြောင့် 'အောက်ပြည်အောက်ရွာ ပြေးမည်။' ဟု ဖောင်နှင့် တက်တို့ ပြင်စေ၏။ ကိုယ်လုပ်မောင်းမတို့များသောကြောင့် ဖောင်မဆုံ ဖြစ်လေ၏။ 'ကိုယ်လုပ်မောင်းမတို့ ကျန်ရစ်၍ တရုတ်တို့ရလေလျှင် မယားပြုတော့မည်။' ဟုတွေးမိပြီး ထိုကိုယ်လုပ်မောင်းမ ၃၀၀ကျော်ကို ခြေလက်ကြိုးတုပ်၍ ရေမှာ ချစေ၏။ ဆရာတော် မဟာထေရ်တို့က တောင်းပန်သောကြောင့် ကိုယ်လုပ်မောင်းမများကို လွှတ်လိုက်၍ ၎င်းတို့အသက်အန္တရာယ် ကင်းလွတ်သွားရသည်။^{၃၈}

တရုတ်လာသောကြောင့် မိမိအသက်လွတ်အောင်ပြေးရမည့် သူ၏စိတ်ကူးကို ကြည့်ပါ။ မောင်းမများကို တရုတ်တို့ရလေလျှင် မယားပြုမည်ကြောင့် 'ခြေလက် ကြိုးတုပ်၍ရေထဲချ' ဟူသောအမိန့်မှာ မည်မျှ အကြင်နာ တရား ကင်းမဲ့လေသနည်း။ ကိုယ့်အသက်ကို နှမြောသော်လည်း သူ့အသက်ကိုမူ မည်ရွေမည်မျှကိုယ်ချင်းစာ စိတ်ဖြင့် စဉ်းစားခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရမည်။ အလျဉ်းသင့်၍ တစ်ဆက်တည်း ပြောရလျှင် ထိုမင်း၏ဘွဲ့အမည်မှာ 'သီရိတြိဘုဝနာ ဒိတျာပဝရဓမ္မရာဇာ' ဟူ၍ဖြစ်သည်။^{၃၉} 'ဓမ္မရာဇာ' ပါသောကြောင့် သူ့ကိုယ်သူလည်း "တရားမင်း" အမည်ခံထားသူ ဖြစ်ပါလေ၏။

ပုဂံခေတ်ကျောက်စာများကို ကြည့်လျှင် ကျောက်စာတိုင်းလိုလိုတွင် သံဃာတော်များ၏အမည် ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရမည်။ သံဃာတော်များရှေ့တွင် ရေစက်သွန်းချလေ့ ရှိသည်။ ကျန်စစ်သားအတွက် ပြုလုပ်သည့် အလှူမှတ်တမ်း ဖြစ်သည့် ရာဇကျောက်စာအတွင်း၌ပင် သံဃာတော်များရှေ့ ရေစက်သွန်းကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ သံဃာတော်များသည် ပြည်သူပြည်သားများမှအစ မင်းအထိ အဆုံးအမပြုကြသူများ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗြိတိသျှခေတ်က အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူ မောရစ်ကောလစ်က ရဟန်း တော်များအနေဖြင့် မင်းများအပေါ် မည်သို့ ဩဇာသက်ရောက်သည်ကို

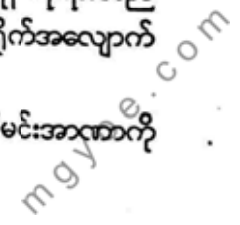
'ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းသံဃာများမှာ ရှေးအစိုးရ(ဝါ) မြန်မာဘုရင်များ၏ ဆရာတော်များ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် မင်းဆိုးမင်းညစ်တို့ကို သွန်သင်ဆုံးမ ဟန်တားပဲ့ပြင်ကာ မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့ကို ရှေ့ဆောင် လမ်းပြခဲ့ပြီး၊ ကောင်းမြတ်သောယုံကြည်မှုတို့ကို ထူထောင်ပေးလျက် ပညာအမြော်အမြင် ရှိသောစကားများကို ဆိုခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။'^{၄၀} -ဟူ၍ မှတ်ချက်ပြုဖူးသည်။

မောရစ်ကောလစ် မြန်မာနိုင်ငံရောက်စဉ်က မြန်မာမင်းများ အုပ်စိုးသည့်ခေတ် မဟုတ်တော့သော်လည်း ယခင်အခြေအနေများကို လေ့လာဆန်းစစ်ပြီး မှတ်ချက်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်။ မှန်လည်း မှန်သည်။ သံဃာတော်များကို မြန်မာမင်းများခေတ်က ဘွဲ့တံဆိပ် ကပ်လှူသည့်အခါ 'ရာဇဂုရု' ဟူ၍ 'မင်းဆရာ' အဓိပ္ပာယ်ပါသည့်ဘွဲ့များ လှူလေ့ရှိသည်။ မြန်မာ့သမိုင်းကျမ်းများတွင် သံဃာတော်များ ဝင်ရောက်ရသည့် အခန်းကဏ္ဍများကိုလည်း တွေ့ရ တတ်သည်။

ပထမဆုံးပြောရမည့်အကြောင်းမှာ 'နော်ရထာထံ၊ အရဟံ၊ ခုန်ပျံကျလှာဝဲ' ဆိုသော ကဝိလက္ခဏာ သံပေါက်အတိုင်း၊ အနော်ရထာမင်းကို ရှင်အရဟံဆုံးမခန်းပင် ဖြစ်သည်။ ရှင်အရဟံ၏ အဆုံးအမကို နာခံရပြီး သည့်နောက် ပုဂံနေပြည်တော်အပါအဝင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ဗုဒ္ဓသာသနာရောင်ဝါနေသို့ ထွန်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။ မင်းရော ပြည်သူများပါ ဓမ္မနှင့် အဓမ္မကို ခွဲခြားနားလည်လာကြသည်။

မင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူပြည်သားတို့သည် လည်းကောင်း ဗုဒ္ဓသာသနာပြန့်ပွားစေရန် ဘုရားတည် ကျောင်းဆောက် ပိဋကတ်တော်များ လှူဒါန်းလာကြသည်။ မင်းတို့ ဘုရားတည်သည့်အခါ မင်း၏ စရိုက်အလျောက် ပြောစမှတ်များ ရှိလာသည်။

နရသူမင်းသည် ဓမ္မရံကြီးဘုရား တည်သည်။ သမိုင်းကျမ်းတို့တွင် ဓမ္မရံကြီးဘုရား တည်စဉ်က 'မင်းအာဏာကို

ကြောက်ရွံ့လျက် လုပ်ရသည်ဖြစ်၍ အစေ့အစပ် အသေအချာ လွန်သောကြောင့် ဘုရားမပြီး ဟုတွေ့ရသည်။^{၄၇} ထိုစေတီတည်စဉ်က အုတ်စီအုတ်နင်းလုပ်ရာတွင် အုတ်တစ်လုံးနှင့် တစ်လုံးကြား အပ်သွင်းကြည့်ရာ အပ်ဝင်သွားလျှင် ထိုအုတ်စီအုတ်နင်းပြုလုပ်သူ ပန်းရံဆရာကို သတ်သည်။^{၄၈} ဟု အဆိုအမိန့်များ ရှိသည်။ ဤသို့ စေ့စပ်လွန်းသောကြောင့် ယနေ့ကာလတွင်မူ ပုဂံစေတီများအနက် ထုဓမ္မရံ ဟူသော ကျော်စောမှု တစ်ခုတော့ ရနေလေသည်။

စေတီတည်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ စူဠာမဏိစေတီတည်စဉ်က အကြောင်းတစ်ရပ်လည်း ကြံဖူးသည်။ စူဠာမဏိ စေတီတည်သူမှာ နရပတိစည်သူမင်းဖြစ်သည်။ စူဠာမဏိကျောက်စာတွင် ဤသို့ နိဒါန်းသွယ်ထားသည်။

‘သက္ကရာဇ် ၅၄၅ခုစီသန္တတိ၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၃ရက် ကြာသပတေးနေ့အား စံမ္ဗုတိတ် ကျွန်းထက် တောင်တေး နေအရောင်သို့တောက်ပစွာထသော နတ်နှင့်တူသော စည်သူမင်းကြီးသည်ကား အရှေ့တုရင်သို့ ထွက်တော်မူလတ် သောအခါ၌လျှင် ထိုင်တောက်သည်ကား မီးလောဟု မေးတော်မူ၏။ သူများတို့ကား မီးဟူ၍နားတော်လျှောက်၏။ မင်းကြီးကား ပတ္တမြားတောက်စသ အမှတ်ကိုသိတော်မူ၍ ဆင်တော်ဖြန့်လတ်၍ ဩ ဤမြေအရပ်က မြတ်စွာတကာဟုဆိုတော်မူ၍ ကူတော်အရာနင်းခဲ့၏။ နင်းပြီးမှလျှင် မြေတွင် ထွင်၍ ထာမနာ၏။ ကူတော်အရာလေတော၏။ ကူတော် တစ်ဆင်ပြီးကလျှင်၊ ဩဗုရာလေပြတော်မူ၍ ပြီး၏။’^{၄၉}

(ခေတ်စားလုံးပေါင်း ပြင်ထားသည်။)

ကျောက်စာနိဒါန်းအရ သိနိုင်သည်မှာ နရပတိစည်သူမင်းကြီး တုရင်တောင်ထွက်လေသော် တောင်ပေါ်မှ ကြည့်သည့်အခါ နေရောင်ကြောင့် ချောက်အတွင်း တောက်ပနေသည်မြင်လျှင် ‘ပတ္တမြားတောက်ပသည်။’ ဟု ယုံကြည်ပြီး ‘မြေမြတ်သည်’ ဟု သတ်မှတ်သည်။ ထိုချောက်ကို ပြည်သူများကို ဖို့စေပြီး ဘုရားတည်သည်။ ထိုသို့ ဘုရားတည်သည်ကို ပုံသကူမဟာထေရ် မြင်လေလျှင် ‘မင်းကြီး။ ကောင်းမှုဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍ ယခုပြုသောအမှုသည် ကောင်းမှု မဖြစ်၊ မကောင်းမှုသာ ဖြစ်သည်။ ကောင်းမှုချောက် မဟုတ်။ ငရဲချောက်-’^{၅၀} ဟုမိန့်ပြီး မင်းကြီးထံ ဆွမ်းမခံဟု သမိုင်းကျမ်းများတွင် တွေ့ရသည်။

ပုံသကူမဟာထေရ်မှာ နရပတိစည်သူ၏ဖခင် နရသူမင်းအား မင်းရှင်စောကိုသတ်သည့်အကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ ‘နင့်ထက် ပျက်သောမင်း မည်သည်ကား မရှိ’ ဟု မိန့်တော်မူသော မထေရ်မြတ် ဖြစ်သည်။

မင်းတို့မည်သည် ဘာသာ သာသနာရေးကိစ္စများတွင် သဒ္ဓါစိတ်ထက် သူထက်ငါ အပြိုင်စိတ်များက လွန်ကဲနေတတ် ကြရာ၊ မည်မျှကြီး၍ မည်မျှကျယ်မှန်း မသိရသောချောက်ကို ပြည်သူများအား မင်းအာဏာဖြင့် ဖို့ခိုင်းနေသောကြောင့် ပြည်သူများ ပင်ပန်းဆင်းရဲသည်ကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ကြ၍ ‘ကုသိုလ်ချောက် မဟုတ်။ ငရဲချောက်။’ ဟု မိန့်ခြင်း ဖြစ်နိုင်လေသည်။

နိုင်ငံတွင်း အန္တရာယ်ကျရောက်လာလျှင်လည်း သံဃာတော်များ ပါဝင်ရပြန်သည်။ ‘နရသီဟပတေ့မင်း’ ခေါ် တရုတ်ပြေးမင်းလက်ထက်၊ မွန်ဂိုတို့ ဝင်ရောက်သည့်အတွက် နရသီဟပတေ့မင်း အောက်ပြည်အောက်ရွာ ဒလသို့ စုန်ဆင်းလာရသည်ကို သိပြီးဖြစ်ကြပါသည်။ ဤသို့ စုန်ဆင်းပြေးလေသောကြောင့်လည်း ‘တရုတ်ပြေးမင်း’ ဟု နာမည်ပျက်ဖြင့် သမိုင်းမှတ်တမ်းတင်ခြင်းခံရသူ ဖြစ်သည်။ ထိုမင်းသည် စစ်ရေးဖြင့် တရုတ်တို့ကို မတွန်းလှန် နိုင်သောကြောင့် ပြေရာပြေကြောင်း သံခင်းတမန်ခင်း လွတ်ရလေတော့သည်။

သက္ကရာဇ် ၆၄၇ ခုနှစ်-ခရစ်နှစ် ၁၂၈၅ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာလအတွင်း အနန္တပစ္စည်းနှင့် မဟာပို တို့အား ငြိမ်းချမ်းရေး စေ့စပ်ပြောဆိုရန် စေလွှတ်သည်။ မအောင်မြင်သောကြောင့် ရှင်ဒီသာပါမောက္ခကို ထပ်မံ စေလွှတ်သည်။ ဆရာတော်သည် ခရစ်နှစ် ၁၂၈၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလနှင့် ၁၂၈၇ ခုနှစ်ဇန်နဝါရီလတွင်းတွင် ထယ်တူ(ပီကင်း)သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဆရာတော် ပြန်ရောက်သည့်အခါ မိမိဆောင်ရွက်ခဲ့သမျှ၊ ဟောပြောဆုံးမ ခဲ့သမျှ၊ ပြီးပြေခဲ့သမျှတို့ကို ကျောက်စာ ရေးထိုးမှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည်။ ဆရာတော် ဟောပြောခဲ့သည်တို့မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

‘ဥယျာဉ်စိုက်သော ယောက်ျားကား ရေသွန်း၍ သစ်ပင်ကို ကြီးစေ၏။ အညွန့်မဆိတ်တကား။ သစ်ပင်သီးပြီးသော်တည်း အသီး စား၏။ တံပြတိတ်ပြည်ကိုလည်း ရေသွန်းဦးလတ်သေး။ ငယ်မူလည်း သာသနာမြတ်စွာ။ မင်းကြီးကား ဘုရားဆုတောင်းသောသူမလော။ အဖဂေါတမသာသနာကို အပျက်

စေလတ်သေး။ မင်းကြီးနိုင်သောပြည်ကားများလည်း များစွာ ကြီးလည်းကြီးစွာ။ တံပြတိတ်ကား အငယ် တွယ်။ သာသနာရှိသောကြောင့်ရကား၊ ဘုရားလောင်းတို့ကား ပြည်မြတ်၏။

ထိုစကားတို့ကိုကြည့်လျှင် တံပြတိတ်ပြည် (ပုဂံပြည်)သည် ငယ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသာသနာရှိသော နိုင်ငံ ဖြစ်၏။ မင်းကြီးကား ဘုရားဆုပန်မင်း မဟုတ်လော သာသနာရှိသောကြောင့်သာ ဘုရားအလောင်းတို့ ထိုပြည်(ပုဂံ)ကို အမြတ်တနိုးရှိ ကြခြင်းဖြစ်သည်-ဟူ၍ သံတမန်စကား ဆိုသည်။ ထိုအခါတရုတ်မင်းက

‘ဤစကားတွင် ငါ့အဖို့လည်း ပါ၏။ ပဏ္ဍိတ်လား၍ ပြေးပြေးသရှင်တို့ကို ခေါ်လေ။ ကောက်ပဲ လည်း စိုက်လေ။ ပြီးပီသော် ငါ့ကို လွှတ်လတ်တံ့။ ဤသို့ဟူ၍ ငါလာရသတည်း။ အမှုလည်းလျားရလျှင် သတည်း။’ဟူ၍ပြောပြီး တပ်များကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။- (ခေတ်စားလုံးပေါင်း ဖလှယ်ထားသည်။) စစ်မက်အရေးတွင် တမန်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ရသူ သံဃာတော်တစ်ပါးမှာ စကြိုသူမြတ် ဖြစ်သည်။

သက္ကရာဇ် ၇၆၆ ခုနှစ်တွင် ရာဇာဓိရာဇ်သည် အင်းဝသို့ ချီတက်လာသည်။ ရာဇာဓိရာဇ်သည် စစ်ကိုင်း ရောက်သော် ရွှေကြက်ယက်ဘုရား ၂ဆူ ပူးမြင်ပြီး တပ်ချနေ၏။ ထိုအခါ ဘုရင်မင်းခေါင်က ဆရာတော် သံဃာတော်မှစ၍ မှူးမတ်အပေါင်းအား

‘မွန်မင်းရာဇာဓိရာဇ်လာသည်ကို နှုတ်ရေးဖြင့် လည်းကောင်း၊ လက်ရေးဖြင့် လည်းကောင်း သူပြန်လေ အောင် ပသို့စီရင်သော်သင့်မည်နည်း။’ဟုတိုင်ပင်၏။

ပင်းယ၌ သီတင်းသုံးနေသူ စကြိုသူမြတ်က ‘နှုတ်ရေးဖြင့် ပြန်အောင် သူစွမ်းနိုင်ကြောင်းပြောလျှင် ဘုရင် မင်းခေါင်က စကြိုသူမြတ်ကို

‘ငါ့ဆရာ။ ရာဇာဓိရာဇ်ကို နှုတ်ရေးဖြင့်ပြန်လေအောင် မိန့်တော်မူပါ။’ဟု တာဝန်ပေးသည်။ ထိုတာဝန်ကို စကြိုသူမြတ် ဆောင်ရွက်သည်။ စကြိုသူမြတ်လည်း ရာဇာဓိရာဇ်နားဝင်အောင် အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ရှင်းလင်း၍ တရားဟော၏။ ရာဇာဓိရာဇ်လည်း စကြိုသူမြတ်ကို ‘ငါသည် ‘မြန်မာနိုင်ငံကို လုပ်ကြံမည်။’ဟူ၍လာသည်။ ငါ့ဆရာ ငါ့ကို တရားတော်နှင့်အညီ ဟောကြားပေးသည်ဖြစ်သောကြောင့် ငါပြန်တော်မူတော့မည်။’ဟုပြောပြီး ရွှေကြက်ယက်တွင် ဇရပ်များဆောက်၍ ပြန်လေသည်။ ထိုဇရပ်များကို ဘုရင်မင်းခေါင်က မီးတိုက်လေ၏။ ရာဇာဓိရာဇ်လည်း ‘နောင်မှပြန်လာမည်။’ဟုဆိုပြီး စုန်လေ၏။ မစုန်မီ ရာဇာဓိရာဇ်ပြောသောစကားမှာ

‘အရိယာသံဃာတော်တို့ ခွင့်တောင်းသည်ကို ခွင့်ပြုတော် မူမိလေပြီဖြစ်သည်။ တိုက်၍ မသင့်ပြီ။’^{၅၁} ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဘုရင်မင်းခေါင်သည် စကြိုသူမြတ်ကို ခုတုံးလုပ်ပြီး ပရိယာယ်ဆင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။ နရသီပတေ့မင်းနှင့်ဘုရင်မင်းခေါင်တို့သည် ရှင်ဒီသာပါမောက္ခနှင့် စကြိုသူမြတ်တို့ကို မင်းမှုမင်းရေးရာတို့၌ သံတမန်အဖြစ် အသုံးချသွားခြင်းဖြစ်သည်။

ရဟန်းတို့ကျင့်သုံးရသော သိက္ခာပုဒ်တော်များတွင် အနေသန ၂၁ ပါးလည်းပါသည်။ ထိုအနေ သန ၂၁ ပါးတွင် တမန်အဖြစ် မဆောင်ရွက်ရခြင်းလည်း ၁ ပါးပါသည်။ အုပ်စိုးသူမင်းတို့သည် မိမိတို့ထီးနန်းစည်းစိမ် တန်ခိုးအာဏာ ထိပါးမည့်အကြောင်း ကြုံလာလျှင် သံဃာတော်များကိုပင် အားကိုးကြသည်။

ညောင်ရမ်းမင်းဆက် သာလွန်မင်းကို သားတော် အမြင့်မင်းသား ပုန်ကန်သည့်အခါ သာလွန်မင်းသည် လေးထပ်ကျောင်းသို့သွားပြီး လေးထပ်ကျောင်းဆရာတော်နှင့် တပည့်သံဃာတော်များ၏ ကာကွယ်မှုကို ခံခဲ့ရသေး သည်ကို ရှုလေ။^{၅၂}

သံဃာတော်များကို သံခင်းတမန်ခင်း တာဝန်များပေးစဉ်က ဝိနည်းဒေသနာတော်နှင့် ညီသည်၊မညီသည်ကို မစဉ်းစား တာဝန်ပေးသည်။ သာမန်အားဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းပြည်တွင် စစ်မီးရန်စ ပွားမည်အရေးကြောင့်၊ ပြည်သူပြည်သားများ၏ စစ်ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရန် ဆိုသည်ထက် မိမိတို့ ထီးနန်း စွန့်ရတော့မည့်အကြောင်းက အဓိက အရေးပါနေသည်။

နရသူမင်းက မင်းရှင်စောကိစ္စတွင် ဗိုလ်ကူမဟာထေရ်ကို တာဝန်ပေးမှု။ ဘုရင် မင်းခေါင်က စကြိုသူမြတ်ကို တာဝန်ပေးမှုတို့သည် သူတော်သူမြတ်များကို ခုတုံးလုပ်သည့်သဘော ဖြစ်နေသည်။

ဘုရင်တို့သည် ၎င်းတို့အပေါ်၊ ၎င်းတို့၏အပြုအမူ အလုပ်အကိုင်များအပေါ် သံဃာတော်တို့က မညှာ မတာပြောဆိုဆုံးမလျှင် ‘ဆရာ’ဟူ၍ သည်းခံမှုမရှိ။

ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက်

mgyoe.com

နရပတိစည်သူမင်းက စူဠာမဏိစေတီတည်ရန် ချောက်ကို ပြည်သူပြည်သားများအား ဖို့ခိုင်းစဉ်တွင် ပုံသကူ မဟာထေရ်က 'ကုသိုလ်ချောက်မဟုတ် ငရဲချောက်'ဟုပြောပြီး မင်းကြီး လှူသောဆွမ်းကို မခံဘဲနေလေ၏။ ထိုအခါမင်းက

'ဘုန်းတော်ကြီး ငါ့ဆွမ်းကို ဘုန်းပေးတော်မမူသော် ငါ့ပြည်တွင် နေတော်မမူသည်ဖြစ်မှ လွတ်တော် မူမည်။ ပြည်သူတို့ လှူသောဆွမ်းလည်း ငါ့ဆွမ်း မဟုတ်တုံလော။' ဟုဆိုလေသည်။ 'ငါ့ဆွမ်း လက်မခံလျှင် ငါ့ပြည်မနေနှင့်' ဟု ရဟန်းသံဃာတော်များကိုပင် ခက်ခက်ထန်ထန် ပြောတတ်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ အာဏာရှင်မင်း တို့သည် မိမိတို့ဆန္ဒကို မလိုက်လျောသူဖြစ်လျှင် မိမိတို့ လုပ်ဆောင်မှုကို ဝေဖန်သူဖြစ်လျှင် သံဃာတော်ဟူ၍ပင် ကြည်ညိုစိတ် မထားနိုင်ပုံကို မြင်ရပေသည်။ မကြာသေးမီအချိန်က မိမိတို့ကြုံခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် 'အာဏာရှင်တို့၏သဘာဝမှာ ဤသို့ပါတကား။' ဟု သဘောပေါက်နိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သံဃာတော်များ၏ဩဇာသည် အလွန်ကြီးမားသည်။ သံဃာတော်များကို 'သံသရာအကျိုး အတွက် ကိုးကွယ်သည်ဟုဆိုသော်လည်း လောကီရေး၌လည်း ဩဇာညောင်းသည်။ သံဃာတော်များ၏ ဩဝါဒခံမင်း အဖြစ်လည်း နိုင်ငံက သိစေချင်သည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ် ဘကြီးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် ဆရာတော် ဦးဗုဓ်သည် အလွန်ထင်ရှား၏။ ကျမ်းပေါင်း များစွာလည်း ပြုစုခဲ့သော ဆရာတော်ဖြစ်ပြီး ပရိယတ္တိစာပေနယ် သံဃာတော်တို့အတွင်းလည်း ကျော်ကြားထင်ရှားသူ ဖြစ်၏။ ဆရာတော်ဦးဗုဓ်ကို ဘကြီးတော်မင်းတရားနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီး နန်းမတော်မယ်နုတို့က ကိုးကွယ်လေသည်။

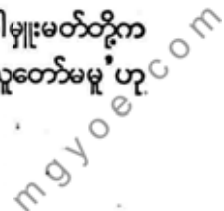
ဘကြီးတော်ဘုရားနှင့် နန်းမတော်မယ်နုတို့သည် သဘင်ကြီးစွာခံ၍ မဟာအောင်မြေဘုံစံ အုတ်ကျောင်း တော်ကြီးကို ဆရာတော်ဦးဗုဓ်အား တင်လှူ၏။ ဆရာတော်ကိုလည်း 'စက္ကိန္ဒာဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇဂုရု' ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကပ်လှူလေသည်။ မင်း၊မိဖုရား ၂ ပါးတို့သည် ပရိသတ်တို့အလယ်၌ အလှူတော်ကို ရေစက်သွန်းချ တော်မူပြီးနောက် ဆရာတော်အား 'တပည့်တော်တို့အား သနားသဖြင့် ဆုံးမဩဝါဒပေးသနားတော်မူပါဘုရား။' ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါဆရာတော်က 'မင်းနှင့်တူအောင်ကျင့်က ငါတို့ ဆုံးမဩဝါဒပေးရန် မလို။ မင်းနှင့်တူအောင် မကျင့်က ငါနှင့် မဆိုင်။ အဝီစိနှင့်သာ ဆိုင်သည်။' -ဟူသော စကားတစ်ခွန်းကိုသာ ပြောလိုက်လေသည်။

'မင်းများ မင်းကျင့်တရားနှင့် မညီလျှင် ငရဲနှင့်သာ ဆိုင်သည်' ဆိုသော သဘော သက်ရောက်သည့်စကား ပြောသူ သံဃာတစ်ပါးမှာ မြောက်နန်းကျောင်းဆရာတော်ဖြစ်သည်။

ညောင်ရမ်းမင်းဆက် ပင်းတလဲမင်းလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၁၀၂၂ ခုနှစ် ပြာသိုလတွင် ပြည်တွင်း ခိုဝင်လာသော တရုတ်ရုံလှိုမင်းကို အကြောင်းပြု၍ တရုတ်စစ် ပေါ်လာသည်ကို မတားဆီးနိုင်။ တရုတ်စစ်သည်များ တံတားဦးဘက် အထိ ကျူးကျော်လာခဲ့ပြီး ရဟန်းရှင်၊ လူအများကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ မဟာမြတ်မုနိ လေးထပ်ကျောင်း စသော ကျောင်းကန်အများကို ပျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။ ရှင်ရောလူပါ ထွက်ပြေးကြရတော့သည်။ စံကျောင်းဆရာတော်နှင့် လောကုတ္တရာဆရာတော်တို့လည်း တရုတ်စစ်သည်များ၏ အသတ်ခံရသည့်အထဲတွင် ပါကြသည်။ ထိုအခါ လူတွေမှာ မိမိတို့၏ စပါးကို အလွယ်တကူသယ်ယူခွင့် မရ။ ပြင်ပမှစပါးကို ဈေးကြီးပေး၍ ဝယ်မစားနိုင်။ ရဲမက်အမှုထမ်းတို့ မှာလည်း ရိက္ခာမရကြ။ ရဲမက်တော်တို့က ရိက္ခာပေးပါမည့်အကြောင်း လျှောက်သော်လည်း 'အမှုထမ်းစားလယ်၊ ကိုင်း၊ ကျွန်း ပေးပြီးဖြစ်သည်။ ကျိတော်မှာ စပါးမရှိ' ဟုဆိုသည်။ ကိုယ်လုပ်တော်တို့ကိုမူ နန်းတွင်း၌ သိုလှောင် ထားသောဆန်များကို အနောက်တံခါးကသွင်းပြီး ရောင်းစေသည်။

ထိုအခါ ညီတော်ပြည်မင်းသည် ရဲမက်အမှုထမ်းတို့ကို အပေးအကမ်းနှင့် ဖြားယောင်းပြီး သိမ်းသွင်းသည်။ အမှုထမ်းတို့လည်း ပြည်မင်းကို

'နောင်တော်ဘုရားက ကျွန်တော်တို့ကို ရိက္ခာမပေးပါသောကြောင့် ၂ နပ် မစားရ-၃ နပ်မစားရ ရှိကြပါပြီ။ သေကြရတော့မည်။ ရပ်ရွာမှာ သားမယားတို့ကိုလည်း တရုတ်တို့သတ်ညစ်၍ မတွေ့ရပြီ။ ဘုရားကယ်တော်မူပါမှ ချမ်းသာရာရမည်။-ဟု ပြောကြသည်။ ပြည်မင်းလည်း နန်းတွင်းသို့ တိတ်တဆိတ် ဝင်လာပြီး မြေနန်းရှေ့ရောက်မှ တိုက်စည်သံပေးသည်။ ပင်းတလဲမင်းက ကြည့်စေ၏။ ထိုအခါမှူးမတ်တို့က 'ညီတော် ပြည်မင်း ဝင်လာသည်။ ယခင်က ညီတော်အကြံအစည်ကို လျှောက်သော်လည်း ယူတော်မမူ' ဟု ဆိုသည်။

ပြည်မင်းကို ပင်းတလဲမင်းနှင့် မိဖုရားတို့ ထွက်တွေ့သည်။ တွေ့သည့်အခါ ပြည်မင်းက နောင်တော်နှင့် မရိုးတော်တို့ကို ပြစ်မှားလို၍မဟုတ်။ အမှုထမ်းတို့က အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်သောကြောင့် ဆောင်ရွက်ရကြောင်း ဆိုသည်။ ပင်းတလဲမင်းနှင့် မိဖုရားတို့က ထီးနန်းကို အလွယ်တကူပင် အပ်ပြီး သီလသာ ဆောက်တည် မည်ဟုပြောသည်။ ထိုအခါ မိဖုရားခေါင်ကြီးက

‘ငါတို့ချမ်းသာအောင်ကိုမောင်ကြံရေးသာဖြစ်တော့သည်။’ ဟုဆိုသည်။

ပြည်မင်းက ‘ခမည်းတော်ဘုရားသစ္စာ၊ နောင်တော်ဘုရားသစ္စာဝမ်းတွင် အပြည့်ရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ် အထွေ မကြံပါ။’ ဟု လျှောက်ပြီး နောင်တော်၊ မရိုးတော်နှင့် ၎င်းတို့၏ သားတော်၊ မြေးတော် ၄ ဦးအတွက် နေ့တိုင်း စာတော်ဦး ပို့သည်။ မကြာမီ ထို ၄ ဦးကို ရေမှာပျောက်ပျက်ရန် မြစ်ဆိပ် ခေါ်သွားသည်။

မရိုးတော်မိဖုရားခေါင်ကြီး ‘ငါ့ဝါးဖတ်နှင့်သာ ကြီးပြင်းသသူ ငါ့ကို ပြစ်မှားရလေသည်။’ ဟု မြစ်ဆိပ် ရောက်သည်ထိ မြည်တမ်းရေရွတ်ပြီး လိုက်သွားကာ ရေမှာပျောက်ပျက်ခြင်း ခံရသည်။

ပင်းတလဲမင်း၏အရေး ရှင်းလင်းသွားသည့်အခါ ပြည်မင်းသည် တရုတ်တပ်များကိုလည်း ရှင်းလင်းသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၀၂၃ ခုနှစ် တော်သလင်းလပြည့်နေ့တွင် ဥကင်တော်ဖွင့် အခမ်းအနားကျင်းပပြီး၊ နန်းတွင်း၌ ဆရာတော် သံဃာတော်များကို ပင့်ဖိတ်ဆွမ်းကပ်လှူပြီး ဤသို့လျှောက်သည်။

‘ကျွန်ုပ်သည် နောင်တော်ဘုရားကို ပြစ်မှားလို၍ မဟုတ်ပါ။ ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့ ကိုးကွယ်ရာမရှိပြီ’ ဟု အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်သောကြောင့် သံဃာအားကို ဘုရားမဆန်ဆိုသကဲ့သို့ ကြံရခြင်းဖြစ်သည်။’

ထိုသို့လျှောက်လျှင် ဆရာတော်ကြီးများက ‘ကြံသော်လည်း ကံမမီက မဖြစ်ရာ။ မကြံသော်လည်း ကံကြီးက ဖြစ်ရောသည်။’ ဟု မိန့်လေ၏။ သို့ရာတွင် မြောက်နန်းကျောင်းဆရာတော် အဂ္ဂဓမ္မလင်္ကာရကမူ

‘ငါတို့နှင့် အရာမဟုတ်။ ညီတော်၊ နောင်တော် ၂ ပါး ဟုတ်၊ မဟုတ်ကို အောက်ရောက်မှ ငြင်းခုံကြ ပါလေ။’ - ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။

ပင်းတလဲမင်း အုပ်ချုပ်မှုညံ့ဖျင်းသဖြင့် ဤသို့ဖြစ်ရပါသည်။ - ဟု ဆိုငြားလည်း ပင်းတလဲမင်းမိဖုရားကြီး၊ သားတော်နှင့် မြေးတော် ၄ ဦးကို ရေ၌ ပျောက်ပျက်ရန် ခေါ်သွားစဉ်ကလမ်းတွင် မိဖုရားကြီးပြောသောစကားကို ကြည့်ပါ။ ‘ငါ့ဝါးဖတ်နှင့် လူဖြစ်လာရသူက ငါ့ကိုသတ်လေခြင်း’ ဟု အဓိပ္ပာယ်ပေါက်သည်။ ပြည်မင်းကလည်း နောင်တော်ဘုရားကျေးဇူး သူ့တွင် ရှိကြောင်းလည်း ဝန်ခံထွက်ဆိုထားလေသည်ကို ထောက်လျှင်၊ ပင်းတလဲမိဖုရားကြီး စကားမှာ မှန်သည် - ဟု ယူဆနိုင်သည်။ ပင်းတလဲမင်းက ထီးနန်းရော ခန္ဓာကိုယ်ပါ အပ်ပြီးပါလျက် သတ်ဖြတ် ရှင်းလင်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။

ဤသို့ သတ်ဖြတ်ရှင်းလင်းပြီးသော် နန်းတက်ဥကင်ဖွင့်ပွဲ၌ ဆရာတော်ကြီးများကိုပင့်ပြီး ‘သူ မလွန်ကြောင်း လျှောက်ကာ သံဃာတော်များ၏အတည်ပြုချက်ကို ယူရန် ကြိုးစား၏။ ‘သံဃာအား ဘုရားမဆန်သာ’ ဟုပင် သံဃာစကားကို မြတ်စွာဘုရားပင်လျှင် မဆန်ကျင်ကြောင်း သာဓကစကား ဆိုသည်။ အခြားဆရာတော်များက လိုက်လျောညီထွေစကားကို ဆိုသည်။ အာဇာနည်အရှိန်ပြင်းထန်စ ဘုရင်အသစ်ကို မဆန်ကျင်လိုကြဟန် တူ၏။ မြောက် နန်းကျောင်းဆရာတော်က ‘ဒီကိစ္စတို့နှင့်မဆိုင်။ ဟုတ်၊ မဟုတ် မင်းတို့ညီအစ်ကို အောက်မှာ ငြင်းကြ။ ဆိုသည်မှာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ထိထိရောက်ရောက်ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ‘မင်းတို့ညီအစ်ကို ငရဲမှာ ငြင်းကြ ရော။’ ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်။ အာဇာနည်ပြင်းထန်နေတတ်ကြသည့်မင်းများကို ဤသို့ ထိထိရောက်ရောက် ဆုံးမစကား ပြောသော သံဃာတော်များ သမိုင်းတစ်လျှောက် အလွန်နည်းခဲ့သည်။

မင်းများသည် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ ‘သာသနာဒါယကာ’ အမည်ခံယူကြ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း ‘သာသနာဒါယကာတရားမင်း’ ဟု ပြောတတ်ဆိုတတ် ရေးတတ်ကြသည်။ ပုဂံခေတ်တွင်ထင်ရှားခဲ့သော ဖွားစောသည် ပုဂံမြို့ လေးထောင့်ကန်အရပ်တွင် မင်းဝိုင်းကျောင်းတည်ဆောက်ပြီး ကျောက်စာ ရေးထိုးခဲ့သည်။ ထိုကျောက်စာကို ‘မင်းဝိုင်းကျောင်းကျောက်စာ’ ဟုလည်းခေါ်ပြီး ဖွားစောကိုလည်း ‘မင်းဝိုင်းဖွားစော’ ဟု ပညာရှင်များက ခွဲခြား၍ အမည် သစ် ပေးထားသည်။

သက္ကရာဇ် ၆၂၇ ခုနှစ် ပြာသိုလပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ရေးထိုးထားသော မင်းဝိုင်းကျောင်းကျောက်စာသည် ပုဂံ၌ အုပ်ချုပ်ခဲ့သောမင်းများကို ဤသို့မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

အသရေရှိသော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါး၌ ရိုသေမြတ်ထသော သူတော်တကာ၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်ထသော အလွဲသောမင်းတကာနှင့် ညီညွတ်ထသော ဆင်ဖြူရတနာအပေါင်းအဖော်သခင် ဖြစ်ထသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ ထွန်းသောနေ့ကဲ့သို့ အရှိန်စော်အရောင်တောက်ပထသော၊ အသရေရှိသော၊ သီရိတြိဘုဝနာဒိတျာ ပဝရဓမ္မရာဇာ၊ ဥဇနာမည်သောမင်းကြီးဖွားရင်းသည်

ထိုကျောက်စာတွင် အမည်ဖော်ထားသောမင်းသည် ပုဂံသမိုင်း၌ထင်ရှားသော တရုတ်ပြေးမင်း ဖြစ်သည်။ ဖွားစောသည် တရုတ်ပြေးမင်း၏အဖွား ဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြေးမင်းနန်းတက်ပြီး မကြာမီက ရေးထိုးသော ကျောက်စာ ဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြေးမင်းသည် သက္ကရာဇ် ၆၀၂ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သည်။-ဟုဆိုသကဲ့သို့ မှန်နန်းရာဇဝင်တွင် သက္ကရာဇ် ၆၁၇ ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သည်။-ဟုရေးသည်။

ထိုကျောက်စာတွင် ဆက်လက်ရေးထားသည်မှာ

‘သက္ကရာဇ် ၆၂၃ ခု မြိက္ကသိုလ်နှစ်၊ မြေးမင်းကြီးလက်ထက် တပို့တွဲလဆုတ် ၄ ရက်အင်္ဂါနေ့အား တံမျှင်မြီမြေကို အိမ်နိမ့်ကျွန်း၊ ငရစ်သင်၊ မယ်တော်အနက်ဟု အသံများလတ်တေး၊ သခင်ဖွားစောမြေး မင်းကြီးကို ကြား၏။ ဘုရားလောင်း မိန့်တော်မူ၏။ ခမည်းဖွားစောကို မဟာဒါန်ပေးခဲ့သောတိုင်း နိုင်အောင်မူပစေဟု၊ အပသုငယ်။ လက်ဆောင်ဥက္ကမဖရစ်ကို သုခမိန့်သား ထွေတော်ချ၏’

ဖွားစောမြေနှင့် ပတ်သက်၍ တရားဖြစ်သည်ကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။”

ကျောက်စာမှတ်တမ်းများတွင် ဖွားစောက သူ့မြေးဥဇနာ (နရသီဟပတေ-တရုတ်ပြေးမင်း)ကို ‘ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ-ရတနာ ၃ပါးကို ရိုသေမြတ်နိုးသောသူ’ဟု ပထမစာကိုးအပိုဒ်တွင် တွေ့နိုင်ပြီး၊ ထိုမင်းကို၊ ‘ဘုရားလောင်း’ဟု ဒုတိယစာကိုးအပိုဒ်တွင် တွေ့နိုင်ပေသည်။

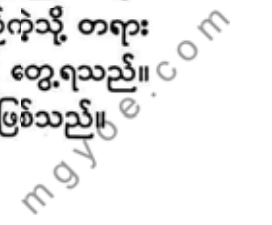
တရုတ်ပြေးမင်းအကြောင်း သိသင့်သမျှ သိကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ပုဂံသို့ တရုတ်စစ်များ ရောက်သောအခါ သူ၏အသက်နှင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ထိပါးလာလေသည်။ တရုတ်ပြေးမင်း၏ ကာကွယ်မှုကို သမိုင်းကျမ်းများက ဤသို့ကမ္မည်းထိုးထားသည်။

‘တရုတ်ဦးတည်ဘွားက စစ်သည်ချီလာပြီ’ ဟူ၍ နရသီဟပတေမင်းကြီး ကြားတော်မူသော် မျိုးတော် မတ်တော်တို့ကိုခေါ်၍ တိုင်ပင်တော်မူ၏။ ‘ယခုပုဂံမြို့လည်း ကျဉ်းလှသည်။ မြို့စောက်လည်း နိမ့်သည်။ သူရဲဗိုလ်ပါ ဆင်လုံးမြင်းရင်းနေ၍ မခံသာ ဖြစ်သည်။ အရှေ့မြစ်ညာ ပင်လယ်ရွာကသည် တောင်ကို အဖြောင့်သွား၍ ရွာသာမြို့ကို အတွင်းသွင်းပြီးသော် ခိုင်လုံအောင် မြို့တည်မည်။ ငါ အကြံတော် ရှိသည်။ ယခုအုတ်ကျောက် အလျင်မရသာဖြစ်သောကြောင့် ဘုရား၊ ဂူ၊ ကျောင်းတို့ကို ဖျက်၍ အုတ်ကို ယူ၍ အလျင်ပြီးလွယ်မည်။’ ဟူ၍ အမိန့်တော်ရှိ၏။ ဖျက်လာသည်ကား ဂူကြီး ၁၀၀၀၊ ဂူငယ် ၁၀၀၀၊ ကုလားကျောင်း ၃၀၀၀ ဖျက်သောဟူ၏။”

ရတနာ ၃ ပါးကို ရိုသေသောမင်း၊ ဘုရားအလောင်းမင်း-ဟူ၍ မှတ်တမ်းတင်ခံရသောမင်းကြီးသည် မိမိအသက်နှင့် ထီးနန်းစည်းစိမ် ထိပါးခံရမည့်အရေး ဖျက်စီးမည့်အရေးများ ကြုံလာသော် ဘုရား၊ ဂူ၊ ကျောင်း များကို ဖျက်ပြီး မိမိကိုယ်ကျိုးစည်းစိမ်ကို ကာကွယ်သူဖြစ်ကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။

မင်းကောင်းမှ တိုင်းပြည်သာယာဝပြောစည်ပင်မည်ဖြစ်၍ မင်းကိုဆုံးမမည့်သူ ရှိဖို့ လိုသည်။ ထိုတာဝန်ကို ရဟန်းသံဃာတော်များက ယူသည်။ ‘တာဝန်ယူသည်’ ဆိုသော်လည်း မင်းက ခန့်ထားခြင်းလည်း မဟုတ်။ ပြည်သူ များက လျှောက်ထား၍လည်း မဟုတ်။ သိင်္ဂါလသုတ်တွင်လာသော ရဟန်းဝတ္တရား ၆ ပါးအရ သံဃာတော်များက ကျင့်သုံးခြင်း ဖြစ်သည်။ ‘မင်းတို့အား ဆုံးမသည်’ ဆိုသော်လည်း ဒေါသစိတ်ကို အရင်းခံမထားဘဲ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် မကောင်းမြစ်တာ ကောင်းရာကိုဆိုလစ်ပင်။

ပုဂံခေတ်က စာပေပေါ်ထွန်းနေပြီ ဖြစ်သော်လည်း အလှူ၊ မှတ်တမ်းများသာ အများအပြား တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ကျန်စစ်သား၏ နန်းတည်ကျောက်စာတစ်ချပ်လုံးကို ဖတ်ကြည့်လျှင် ‘မင်းက တိုင်းသူပြည်သားများ အပေါ် မည်ကဲ့သို့နှစ်သိမ့်ပေးမည်။ မည်ကဲ့သို့ပံ့ပိုးပေးမည်။ တိုင်းသူပြည်သားများကလည်း မည်ကဲ့သို့ တရား ကျင့်ကြလိမ့်မည်။ တိုင်းနိုင်ငံ မည်မျှအထိ အေးချမ်းနေလိမ့်မည်။’ ဆိုသော အရေးအသားများကို တွေ့ရသည်။ ထိုအရေးအသားများသည် တစ်နည်းအားဖြင့် မင်းက နိုင်ငံသားများအပေါ် ကတိပြုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အင်းဝခေတ်တွင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက ဂမ္ဘီသာရပျိုရေးသည်။ ပျို့နိဂုံးတွင်

ရွှေနန်းသခင်၊ ဘုရင်ခေါင်ထွတ်၊ မင်းမြတ်ဆရာ၊ ရဋ္ဌသာဟု ပညာထင်ပေါ်၊ ထေရ်မြတ်ကျော်လျှင်၊ လေးဖော်ထင်ရှား၊ အမျိုးသားအား၊ သနားမေတ္တာ၊ ကရုဏာတိုက်တွန်း၊ ချီးပင့်ညွှန်း၍၊ ထူးဆန်းမြားမြောင်၊ ကျမ်းကုန်အောင်မှ ယူဆောင်စိပွယ်၊ ကျင့်ဖွယ်ဖွယ်ကို၊ ရွေးချယ်သီရုံး၊ ပန်းနှယ်ကုံး၍၊ နှလုံးတန်ဆာ၊ ဖြစ်စိမ့်ငှာဟု၊ လင်္ကာချိုမြ၊ မိန့်ခဲ့ဟသား၊ (အပိုဒ်-၄၇)။

ထိုဆုံးမစာအတွင်း မင်းကို ဆုံးမထားသည့်အပိုဒ်များလည်း ပါသည်။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရပင်လျှင် 'အသင်္ခါရိ ကသမ္မယော' ချီမေတ္တာစာ ၃ ပုဒ် ဘုရင်မင်းခေါင်ထံ ပို့ဖူးသည်။ ထိုမေတ္တာစာအတွင်းဝယ်

'ပြည်ကြီးသနင်း၊ မင်းတို့လေ့၊ ခြင်္သေ့အားလှိုင်း၊ ကျင့်ပုံခိုင်းလျက်၊ ဥဗျိုင်းကျင့်ခင်း' ဟူ၍ လည်းကောင်း

'မင်းကောင်းတို့သည်၊ ညဖို့အပြား၊ ယံ ၃ပါး၌၊ ယာပိုက်မျှပျော်၊ စက်တော်ခေါ်မြဲ' ဟူ၍လည်းကောင်း

'မျက်ထွက်ကားနည်း၊ သည်းခံကားများ၊ စားသော်အတန်၊ ပေးဟန်အလွန် ဝေဖန်အငါ၊ ပြင်းပြအမျက်၊ ထွက်လာသောအခါ၊ ပညာချွန်းအုပ်၊ ဆုပ်သော်ဖရိဖရဲ၊ ကြံသော်တထွေးလုံး၊ ကျင့်သုံးရမည်။' ဟူ၍လည်းကောင်း မင်းကို ဩဝါဒပေးသည့် အဆုံးအမစကားများတွေ့နိုင်သည်။

ကန်တော်မင်းကျောင်းဆရာတော်သည် 'လောကသာရ' ဆုံးမစာရေးသည်။ ထိုဆုံးမစာတွင် 'မင်းကို ဆုံးမသောအခန်း' သီးသန့်ရေးထားသည်။ အပိုဒ် ၂၃ မှ ၄၇ ထိ ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်က ဤအခန်းကို နိဂုံးချုပ် သည့်အခါ 'လူ့ဖရာဇာ၊ နရာဇိပ၊ ဘူပါလဟု၊ လောကထွတ်များ၊ မင်းတို့အားကို၊ စီးပွားချမ်းသာ၊ ဖြစ်စိမ့် ငှာဖြင့်၊ ပညာသေတ္တာ၊ ရုံးစည်းပြု၍၊ ကျင့်မှုတရား၊ မှတ်စိမ့်ထားသည်' ဟူ၍ခြွဲခြားဖော်ပြထားသည်။ ထို အခန်းတစ်ခန်းလုံး မင်းကိုဆုံးမခန်းပင် ဖြစ်သည်။

ကန်တော်မင်းကျောင်းဆရာတော်ပင် ရွှေဂဒါယကာရွှေနန်းကြော့ရှင်ကို ဆုံးမသည့် မေတ္တာစာ ရေးသား ပေးပို့ခဲ့သည်။ ထိုဆုံးမစာကို ဟံသာဝတီပါ မင်းလက်ထက် တောင်တွင်းမင်းကျောင်းဆရာတော်က အဖြေ ရေးသားထားသည်။ ထိုမေတ္တာစာသည်လည်း မင်းကိုဆုံးမသည့်စာအဖြစ် စာပေနယ်၌ ထင်ရှားသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် မင်းတို့အတွက် ရည်ရွယ်ပြီးရေးခဲ့သော ကျမ်းတစ်ကျမ်း ပေါ်ထွက်လာသည်။ ထိုကျမ်းမှာ ဦးကုလား၏ "မဟာရာဇဝင်ကြီး" ဖြစ်သည်။ မဟာရာဇဝင်ကြီးအတွင်း အရေးအသားများအရ ယခင်က ရာဇဝင်ကျမ်းများရှိသေးကြောင်း သိရသည်။ ထိုကျမ်းများမှာ ယနေ့ခြေရာကောက်၍ မရနိုင်တော့သောကြောင့် ထိုကျမ်းများ၌ မည်ကဲ့သို့ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်ကို မပြောနိုင်တော့ပေ။

ဦးကုလားမဟာရာဇဝင်ကြီးတွင် နိဒါန်းမှစ၍ မင်းတို့သတိပြုဖွယ်များကို ရေးထားသည်။ မဟာသမ္မတ မင်းသည် လည်းကောင်း၊ မန္တမင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည် လည်းကောင်း အလွန်တန်ခိုးကြီး ကြ၏။ အာနုဘော်ကြီးကြ၏။ ဟုရေးလျှင် တိရစ္ဆာန်ကထာ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော မင်းများ စင်စစ် ဖြစ်လျက်လည်း ပျက်ခြင်း၊ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။-ဟူ၍ အနိစ္စတရားနှင့်ယှဉ်ပြီးရေးသားမည်- ဟုဆိုသည်။

ထီးနန်းစည်းစိမ်သည် ရေပွက်ပမာမျှသာ ဆိုသော 'ရွှေအိမ်နန်းနှင့်၊ ကြွန်းလည်းခံ၊ မတ်တိုလ်ရံ၍၊ ဖျော်စံရိပ်ငြိမ်၊ စည်းစိမ်မကွာ၊ မင်းချမ်းသာကား၊ သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျက်နှာထက် ခဏတက်သည်၊ ရေပွက်ပမာ တစ်သက်လျာတည်း။' ဟူသည့် အနန္တသူရိယအမတ် ရေးသည် ဆိုသည့်ကဗျာကို စတင် အသက်သွင်းပေးသူမှာ ဦးကုလား ဖြစ်သည်။ ဤကဗျာကို 'ပုဂံခေတ်ကဗျာ မဟုတ်နိုင်။ ကဗျာအတွင်းပါဝင်သော အချို့ဝေါဟာရတို့သည် အင်းဝခေတ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသော ဝေါဟာရများ ဖြစ်သည်။' ဟူ၍ သုတေသနပြုကာ ရေးသားသည်ကိုလည်း သတိပြုမိသည်။ ထိုအပိုဒ်အတွက် မှတ်ချက်မှာလည်း ဤသို့ဖြစ်သည်။

'ဒီအပုဒ်ဟာ ဦးကုလားရဲ့ခံယူချက်ဖြစ်တဲ့ ရာဇဝင်ကို ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနဲ့ ရှုရမယ်ဆိုတာကို အကောင်အထည် ဖော်ရာမှာ တော်တော်ကြီး အထောက်အကူ ပြုနေတယ်လို့ထင်ပါတယ်။'။

မဟာရာဇဝင်ကြီး ပြုစုသည့်အခါ မင်းတို့ကျင့်သုံးရမည့် မင်းကျင့်တရားများ၊ မြို့ပြပြည်ရွာ စည်ပင်စေမည့် တရားများ၊ စစ်အောင်ရာအကြောင်းများ၊ စစ်ရှုံးရာ အကြောင်းများ စသည်တို့ကို ထည့်သွင်းရေးသားထားသည်။

အင်းဝခေတ်က ရှင်မဟာသီလဝံသပြုစုသည့် 'ရာဇဝင်ကျော်'တွင် မင်းတို့ကျင့်သုံးရမည့် သင်္ဂဟတရား ၄ပါး အပရိယာနိယတရား ၇ပါးတို့မျှလောက်သာ^{၁၇} ထည့်သွင်းရေးသားထားသည်။

ဤကဲ့သို့ မင်းတို့ကျင့်ဝတ်၊ မင်းတို့တာဝန်များကို ဘာကြောင့် ထည့်သွင်း ရေးသားရသနည်း။-ဟု စဉ်းစားကြည့်သည့်အခါ၊ 'မင်းဆိုသည်မှာ ဤကျင့်ဝတ်များကို ကျင့်၍ ဤတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။' ဟု ပြောချင်သည့်သဘောကြောင့်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။ ဦးကုလားရာဇဝင်အတွင်း၌ မင်းများ၏ဘဝနိဂုံးများကို သမိုင်းမှတ်တမ်းတင်ထားသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းသည်။

နရသူမင်းကို ကုလားကျမင်း၊ နောက် နရသူမင်းတစ်ပါးကို ရှမ်းတို့ဖမ်းသွားသောကြောင့် မောပါနရသူ။ တရုတ်စစ်လားသောကြောင့် ထွက်ပြေးသည့်မင်းကို တရုတ်ပြေးမင်း၊ ချောင်းအနောက်ဘက်တွင် သားတော်မင်းရဲဒိဗ္ဗ လုပ်ကြံ၍ အနိစ္စဖြစ်ရသော မင်းကို အနောက်ဘက်လွန်၊ ၎င်းကို ဆက်ခံသည့်ညီတော်ကို သာလွန်ဟု ဦးကုလား သုံးသည်။

'အနောက်ဘက်လွန်၊ သာလွန်' ဟု ဦးကုလား ရေးသည့်အဓိပ္ပာယ်ကို တွင်းသင်းမင်းကြီးဦးထွန်းညိုက ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။

'နောင်တော်မင်းတရားကား ဟံသာဝတီအနောက်ဘက်မှာ သားတော် မင်းရဲဒိဗ္ဗ လုပ်ကြံ၍ လွန်သောကြောင့်၊ 'အနောက်ဘက်လွန်မင်းတရား' ဟုခေါ်ဝေါ်ရေးသားကြသည်။ ညီတော်မင်းတရားမှာ တိုင်းကားပြည်ရွာ အသာလွန်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရွှေနန်းတော်ထက်တွင် သာယာစွာ လွန်ရသော ကြောင့်လည်းကောင်း 'သာလွန်မင်းတရား' ဟု ခေါ်ဝေါ်ရေးသားကြသည်။^{၁၈}

ဦးကုလား ဤသို့ အမည်ပြောင်များဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခြင်းမှာ အဓိပ္ပာယ် ရှိနိုင်သည်။ တိုင်းပြည်သာယာ အောင်ဆောင်ရွက်လျှင် အမည်ကောင်းဖြင့် ဂုဏ်ပြု မှတ်တမ်းတင်မည်။ မင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ကြောင့် ဘဝနိဂုံး မလှမပသိမ်းရလျှင်လည်း သမိုင်းမှာ အမည်ပြောင်ဖြင့် သရော်မှတ်တမ်းတင် ခံရမည်။-ဟု ဆိုသည့်သဘောဟု ယူဆနိုင်သည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် အင်းဝ လေးထပ်ကျောင်း အရှေ့မြောက်တောင်ကျောင်းရံနေ ဝရာဘိသယံနာထ ဆရာတော်က 'မဏိကုဏ္ဍလဝတ္ထု' ရေးခဲ့သည်။ ထိုဝတ္ထုမှာ မဟာသုတသောမဇာတ်ကို အခြေခံရေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ မဟာသုတသောမဇာတ်ဆိုသည်မှာ လူသားစားသော ပေါရိသာဒမင်းကို ဆုံးမသောဇာတ်ဖြစ်သည်။ ထိုဝတ္ထုရေးရခြင်းမှာ

'(ပေါရိသာဒသည်) ငါ့မိကို စားလေသည်။ ငါ့သားကို စားလေသည်ဟူ၍ လူတို့အားလုံး ငြိုငြင်ကုန်သည်။ အနောက်ဘက်လွန်မင်းတရားသည် 'အတွင်းသား' ဟူသရွေ့ကို သတ်ညစ်၍ ပစ်သည်များသောကြောင့် 'လူမျိုး ဖြစ်လျက် လူကိုညှဉ်းဆဲသည်။ မသင့်။' ဟူ၍ မဏိကုဏ္ဍလဝတ္ထုဖြင့် အနောက်ဘက်လွန်မင်းကို ဆုံးမမည် ဟူ၍ ပြုကြောင်း။

ညောင်စည်ရွှေကျောင်းဆရာတော်၏ 'ရှင်တိသာသနဓမ္မအနွယ်တော်' ခေါ် 'သမဏဝံသစာတမ်း' တွင် မှတ်ချက် ချထားသည်ကို တွေ့ရသည်။^{၁၉}

ညောင်ရမ်းခေတ်တွင်ပင် ပုခန်းကြီးမြို့မြောက် တောင် မင်းကျောင်းဆရာတော် အရှင်ကုမာရကဿပက 'ဓမ္မရာသီ' ဖျီရေးခဲ့သည်။^{၂၀} ဓမ္မရာသီပျို့၌ 'ရာဇခံခန်း' ဟူ၍ အခန်းတစ်ခန်း ပါသည်။ ထိုအခန်းသည် မင်းတို့အား ဆုံးမထားခြင်း ဖြစ်သည်။

'သိမ်းယူတုတ်ခွန်၊ ပမာညွှန်မှု၊ အလွန်ကြီးမြင့်၊ ဆိုင်းဆိုင်းတင့်သား၊ သစ်ပင့်ထက်တွင်၊ သစ်သီး မြင်သော်၊ စားချင်လှည့်မော၊ ရမ္မက်ပြော၍၊ တွေးတောမဲ့လတ်၊ စိမ်းစွတ်စွတ်ကို၊ ပစ်ခတ်ချခြေ စားပါ လေသော်၊ မပြေရမ္မက်၊ မနှစ်သက်တည့်၊ မြေထက်စေ့ထား၊ စိုက်ပါငြားလည်း၊ စီးပွားမရှိ၊ ပျက်လောဘိသို့၊ ပြည်ကြီးသနင်း၊ လူတို့မင်းလည်း၊ အပြင်းတောင်းငြား၊ တုတ်ခွန်စား၍၊ တရားမစောင့်၊ ဖြစ်သော ကြောင့်လျှင်၊ ရောင့်ရောင့်ရဲရဲ၊ မစံမငြိမ်၊ မင်းစည်းစိမ်ကို၊ ကြိမ်ကြိမ်ခမ္မ၊ မပျော် ရတည့်။ ရဋ္ဌဝန်းလည်၊ တိုင်းကားစည်လည်း၊ ပျက်သည်နှင့်နှင့်၊ ဖြစ်လေကျင်၏။ (အပိုဒ်-၁၁၁)'

ထိုအဖွဲ့သည် ပြည်ရှင်မင်းတို့အား 'ငါ မင်းပေတကား' ဟု တင်းတင်းမာမာစိတ်ဖြင့် အခွန်ကောက်ခံခြင်း မပြုရန် ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ သစ်ပင်ပေါ်ရှိ သစ်သီးတိုင်းကို စားချင်စိတ်ဖြင့် မမှည့်ဘဲ ပစ်ခတ်စားသောက်လျှင်

စား၍လည်း မကောင်း၊ မျိုးလည်း မရ ပျက်စီးရမည်။-ဟု ဥပမာပေးသည်။ အခွန်များ အတင်းတောင်းလေသော် မင်းစည်းစိမ်ကို ပျော်ရွှင်စွာမစံစားရ ဖြစ်မည်။ အခွန်များကြောင့် ပြည်ရွာတိုင်းကား စည်ပင်ငြားသော်လည်း တိုင်းပြည်ပျက်ခြင်းပင် ဟုဆိုသည်။

‘စီးပွားကြောင်းကား၊ အပေါင်းဝန်းချုပ်၊ လယ်လုပ်ဈေးတည်၊ ကုန်သည်ထက်ဝန်း၊ ရဟန်းလူတို့၊ လျှင်နှစ်လို့မှု၊ ထိုမြို့ထိုပြည်၊ စိုးသည်ထိုမင်း၊ စည်ပင် လျှင်း၏၊ မျိုးချင်းထောင်ထား၊ လယ်လုပ်များနှင့်၊ ကုန်သွားဝယ်ရောင်း၊ လူပေါင်း ရဟန်း၊ မရွှင်လန်းမှု၊ ထက်ဝန်းတိုင်းခြေ၊ တိတ်ဆိတ်လေ၏၊ ရှည်နေ အသက်၊ စည်းစိမ်ထက်ဝယ်၊ တည်ချက်မှန်ငြား၊ မင်းတို့အားကား၊ တရားသာလျှင်၊ သဘောထင်၏၊ ကောင်းအင် ညီစွာအုပ်ချုပ်ရာ၏။’ (ဓမ္မရာသီပျို့၊ အပိုဒ် ၁၀၂)

ရဟန်းရှင်၊ လူ ရွှင်လန်းနှစ်သက်လျှင် ထိုတိုင်းထိုပြည် စည်ပင်၏။ ရဟန်းရှင်၊ လူမရွှင်လန်းလျှင် ပြည်ရွာ တိုင်းကား တိတ်ဆိတ်မည်။ ထိုနိုင်ငံအုပ်ချုပ်သည့် မင်းလည်း မသေသေး၍ အသက်ရှင်နေငြားလည်း ‘အလကားပဲ’ ဟု ဆိုသည်။ ဤတွင် ‘တိတ်ဆိတ်’ ဆိုသောအသုံးကို သတိပြုရပေမည်။ အေးချမ်းသောကြောင့် တိတ်ဆိတ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ တိုင်းနိုင်ငံမစည်ကားဘဲ ခြောက်သွေ့ခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည့် ‘တိတ်ဆိတ်’ ဖြစ်သည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် စိန္တကျော်သူဦးဩ၏ ‘နဝရတ်ကိုးသွယ်လင်္ကာ’ ပေါ်လာသည်။ ထို နဝရတ်ကိုးသွယ်မှာ မှူးမတ်တို့သည် ပြည်ဦးကင်း၊ ရဟန်းသံဃာတို့သည် ပြည်တံခွန် အစရှိသည့် ၉ မျိုးကို လင်္ကာဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ် သည်။^{၆၁}

နရသီဟပတေ့ခေါ် တရုတ်ပြေးမင်းသည် တရုတ်ရန်ကြောင့် ပုသိမ်ထိ စုန်ဆင်းထွက်ပြေးလာခဲ့ပြီး တရုတ်တို့ ပြန်လေကြောင်းကြားလျှင် ဆန်တက်လာခဲ့၏။ ပြည်မြို့သို့ရောက်သော် သားတော် ပြည်စားသီဟသူသည် သူ့အား ချုပ်နှောင်ထားရာမှ လွတ်ပြီး ခမည်းတော်ကို ဆန်ကျင်ရန်ကြံစည်၏။ ထိုအခါ နရသီဟပတေ့က ‘ပုဂံနေပြည်တော် အထိ ဆန်တက်ရမည်လော။ သည်တွင်လူသူစုရုံးရမည်လော။’ ဟု တိုင်ပင်လေသည်။

ထိုအခါ မိဖုရားစောက

‘ဆန်တော်မူမည် မိန့်တော်မူသောစကားသည် လွယ်၏။ ပြည်ထဲရေးကို ထောက်ရှုလိုက်သော် ခက်ခဲ၏။ အဘယ်သို့ခက်သနည်း ဟူမူကား အခြွေအရံ ပြည်သူရွာသား အလုံးအရင်းမရှိဘဲ နေပြည်တော် သို့ဝင်၍နေချေသော် ရန်သူတို့လက်တွင် အခက်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ ပြည်သူရွာသားတို့လည်း အလောင်း မင်းကြီးသည် အကွပ်အညွှပ် ပြင်းတော်မူလှ၍ အာဏာတော်ကို ကြောက်သောအားဖြင့် ပြည်တော်သို့ မချဉ်းမဝင်ကြသေးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အလျင်အထက်က ကျွန်တော်မ လျှောက်ပါသည်။ ယူတော်မမူပါ။ ပြည်ဝမ်းကို မဖောက်ရာ၊ ပြည်ဦးကင်းကို မနှိမ့်ရာ၊ ပြည်တံခွန်ကိုလည်း မလှဲရာ၊ ပြည်မျက်စိကိုလည်း မဖောက်ရာ၊ ပြည်စွယ်ကိုလည်း မချိုးရာ၊ ပြည်မျက်နှာကိုလည်း မပျက်ရာ၊ ပြည်ခြေပြည်လက်ကိုလည်း မဖြတ်ရာဟူ၍ အထက်ကလျှောက်ပါသည်ကို ယူတော်မမူ။ ယခု ပြည်ရွာစည်ပင်မညီအရေးသည် အလွန် ခဲယဉ်းလှသည်။^{၆၂} ဟူ၍လျှောက်ထားခဲ့သော နဝရတ်ကိုးသွယ်ပင်ဖြစ်သည်။

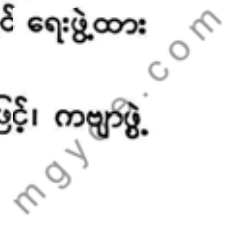
မင်းတို့ကျင့်သုံးရမည့်ကျင့်ဝတ်အဖြစ် မိဖုရားဖွားစော လျှောက်ခဲ့ကြောင်း ဦးကုလားက ထည့်ရေးထားသည်။ ထိုမိဖုရားစောမှာ နရသီဟပတေ့၏မိဖုရား ဖြစ်သည်။ ‘နရသီဟပတေ့၏အဖွား မိဖုရားစော’ ဟူ၍ တစ်ဦးရှိသေးကြောင်း ပြောခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

လက်ဝဲနော်ရထာသည် မင်းများကျင့်ရမည့် အပရိဟာနိယတရား ၇ပါး၊ စစ်အောင် ရာ ၁၂ပါး၊ စစ်ဖြစ်ကြောင်း ၁၀ပါး၊ ဥပါယ် ၄ပါး၊ မင်းကျင့်တရား ၈ပါး၊ ရန် အောင်ရာမင်းကျင့် ၅ပါးတို့ကိုလည်း ရတုဖွဲ့၍ထားသည်။^{၆၃} လက်ဝဲနော်ရထာသည် ရာဇနီတိပျို့ကိုလည်း ရေးဖွဲ့ခဲ့သေးသည်။^{၆၄} နီတိစာရင်းတွင် ရာဇနီတိလည်း တစ်စောင် အပါအဝင်ဖြစ်၍ ထင်ရှားသည်။ မင်းတို့ကျင့်သုံးရမည့် ကျင့်ဝတ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤရာဇနီတိကို ပျို့ဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ် သည်။ ရာဇနီတိပျို့ကို သက္ကရာဇ် ၁၁၂၅ ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်တွင် ရေးဖွဲ့ပြီးစီးသည်။

ရာဇနီတိပျို့ဖွဲ့ချိန်သည် အလောင်းမင်းတရား ကုန်းဘောင်တည်ပြီးနောက် ၁၀နှစ် အကြာတွင် ရေးဖွဲ့ထား ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘ရွှေနန်းရွှေနား၊ လျှောက်လျားတန်ထိုက်၊ မင်းစရိုက်ကို၊ ကျမ်းလိုက်ဖွယ်ရာ၊ ပျို့လင်္ကာဖြင့်၊ ကဗျာဖွဲ့ ဆက်ပေအံ့တည်း။’ (ရာဇနီတိပျို့အပိုဒ်-၁) ဟု အစချီသည်။

ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက်

‘ရာဇနီတိ၊ ရှိသည်အစ၊ ရာဇမာယာ၊ အဖြာဖြာ၌၊ ပညာကဝေ၊ ကျမ်းတိုင်းဖွေသား၊ ရွှေနှလုံးတော်၊ သိမြင်
 မြော်လျက်၊ လှုံ့ဆော်ထပ်လောင်း၊ ဖြစ်စေကြောင်းဟု၊ ကျွန်ကောင်းလက္ခဏာ၊ ဆက်လျှောက်ပါသည်။ (နိဂုံး)
 ဟူ၍ နိဂုံးအုပ်သည်။ ကုန်ဘောင်မင်းဆက်တည်စ အလောင်းမင်းတရားအား ‘မင်းဆိုသည်မှာ ဤသို့ဤသို့
 ကျင့်ရပါသည်။’ ဟူ၍ ကျွန်ကောင်းပီသစွာ လျှောက်ထားလိုသောကြောင့် ပျို့ဖွဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် ထင်ထင်ရှားရှားပေါ်ထွက်လာသော မင်းကျင့်ဝတ်ကျမ်းတစ်အုပ်မှာ မုံရွေးဇေတဝန်
 ဆရာတော်၏ ‘ရာဇဝါဒကျမ်း’ ဖြစ်သည်။

ရာဇဝါဒကျမ်းအကြောင်း မပြောသေးမီက ကျမ်းရေးသူ မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်အကြောင်း ဦးစွာ
 ပြောဖို့လိုအပ်ပါသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ် ဘကြီးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် မှန်နန်းရာဇဝင်ရေးရန် အဖွဲ့ကို သက္ကရာဇ် ၁၁၉၁
 ခုနှစ်(၁၈၂၉)တွင် ဖွဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်နှင့် သော်ကပင်ဆရာတော် ပါသည်။ ဘကြီးတော်
 ဘုရားနှင့် နန်းမတော်မယ်နုတို့ ကိုးကွယ်သည့်ဆရာတော်မှာ ဆရာတော်ဦးဗုဓ် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မှန်နန်းရာဇဝင်
 ရေးရန် အဖွဲ့ဖွဲ့စဉ်က ဆရာတော်ဦးဗုဓ် မပါဝင်ပေ။

မှန်နန်းရာဇဝင်ရေးခြင်းမှာ နန်းတော်တွင်းရှိ မှန်နန်းဆောင်တွင် ရေးကြခြင်းဖြစ်၍ နန်းတော်အတွင်းသို့
 မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်နှင့် သော်ကပင်ဆရာတော်တို့ အမြဲမပြတ် အဝင်အထွက် ရှိနိုင်သည်။ ထိုဆရာတော်
 ၂ပါး အဝင်အထွက်ရှိနေသော်လည်း မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်သည် တစ်ခါတစ်ရံ ကျောင်းသို့မပြန်ဘဲ နန်းတော်၌
 ပင် ကျိန်းစက်လေသည်။ ထိုသတင်းကို ဆရာတော်ဦးဗုဓ်ကြားလေသော် ‘ရှေးက နန်းတော်၊ အိမ်တော်များမှာ
 သမားဖြူ၊ မားညိုသာ ရှိတယ်။ အခုတော့ သမားဝါပါ ပေါ်နေပြီ။’ ဟုပြောကြောင်း အမှတ်အသားများရှိသည်။^{၆၁}
 ဤမျှအထိ ဘကြီးတော်မင်းတရားနှင့် ရင်းနှီးသည်။ ရာဇဝလ္လဘဖြစ်သော ဆရာတော်ပင်။

မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်သည် စာပေများ၊ ပျို့များ များစွာရေးဖွဲ့ခဲ့သည့်အတွက် ‘ဇာတ်ဆရာကြီး’ဟုလည်း
 အပြောခံရသည်။ ဆရာတော်သည် သက္ကရာဇ် ၁၁၈၇ခုနှစ် ဝါဆိုလပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ငါးရာငါးဆယ် ဧကနိပါတ်
 မဟာသီလဝဇာတ်ကို ပျို့ဖွဲ့ရာ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၅ရက်ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ပြီးစီးသည်။ ထိုပျို့သည်လည်း မင်းကို
 ဆုံးမသည့်ပျို့ဖြစ်သည်။

မဟာသီလဝပျို့ကို ဆရာပါရဂူက ‘နိုင်ငံရေးပညာကျမ်း’ အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုသည်။^{၆၂}

ဆရာပါရဂူက မဟာသီလဝပျို့ကို သုံးသပ်ရာတွင် မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်၏ဆန္ဒ ဤသို့ဖြစ်နိုင်သည်ဟု
 ခန့်မှန်းရေးသားထားသည်။

မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်သည် အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်သူတို့အား နှိမ်သင့်သူကို နှိမ်ရန်၊ ရန်အများကို
 ကျူးပင်ခုတ် ကျူငှတ်မကျန်အောင် သုတ်သင်ပစ်စေရန် အလေးအနက် အကြံပေးထားသည်။

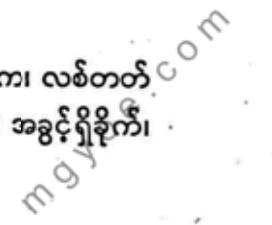
အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်သူတို့သည် နှိမ်သင့်သူကို နှိမ်ရမည်။ မနှိမ်ပါက ထိုမင်းအား သားသမီးများကပင်
 မရိုမသေ။ ကျေးကျွန်များကလည်း မလေးစား။ တိုင်းသူပြည်သားအပေါ်တွင်လည်း ဩဇာမညောင်း။

အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်သူသည် ပြတ်သားရမည်။ ပြည်သူလူထုနှင့် မဆန့်ကျင်ဘဲ လိုက်လိုက်လျှောလျှော
 ရှိရမည့်အခါမျိုးတွင်လဲ ဝါပွင့်ကဲ့သို့ နူးညံ့သိမ်မွေ့သင့်သည်။ မာသင့်သောအခါ၌မူ သံချောင်းကဲ့သို့
 မာရမည်။

အပြစ်ကျူးလွန်သူဖြစ်ပါက လူစိမ်းလူကျက်မရွေး ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးသင့်သူကို ပြည်နှင့်ဒဏ်
 ပေးရမည်။ သတ်ပစ်သင့်သူကို သတ်ပစ်ရမည်။ အတောင်ကို ဖြတ်ပစ်ရမည်။ အတက်ကို လှီးပစ်ရမည်။
 နှုတ်သီးကို ချိုးပစ်ရမည်။ အဆိပ်ပင်ကို ကြီးမလာခင်က လက်သည်းဖြင့် ဆိတ်ပစ်ရမည်။ နုတ်ပစ်ရမည်။
 သို့မှသာချမ်းသာသူ ဖြစ်မည်။ မူလကအကုန်အစင်သုတ်သင်မပစ်လျှင် အဆိပ်ပင် ကြီးထွားလာပြီး ဆင်းရဲနွှဲ
 ရောက်ရလိမ့်မည်။

သာဓကအဖြစ် မဟာသီလဝပျို့မှ အောက်ပါအတိုင်း ကောက်နုတ်ပြထားသည်။

‘ပြည်ထဲအရေး၊ ပေါက်နှင့်ကျေးဟု၊ စဉ်ရှေးရှိပါ၊ တစ်ကြိမ်ဟာသော်၊ ဆယ်ခါမက၊ လစ်တတ်
 စွရှင့်၊ နရသနင်း၊ မင်းဟူလတ်က၊ ယမရာဇာ၊ ပုံနှင့်စာ၍၊ ဝေးကွာနီးသူ၊ မဟူလေသင့်၊ အခွင့်ရှိခိုက်၊

ပို့ထိုက် ဖြတ်ထိုက်၊ သတ်ထိုက်သသူ၊ အမှုလျော်စွာ၊ အာဏာကိစ္စ၊ ရှိန်စော်ချမှ၊ ရှေးကဆိုဟန်၊ တံခွန်ကိုနှိပ်၊ အဆိပ်ကိုပြ၊ စီးစကိုရှောင်၊ အတောင်ကိုပျက်၊ အတက်ကိုလှီး၊ နှုတ်သီးကိုဖြတ်၊ မင်းတို့ဝတ်ကို၊ မချွတ်သာချေ။ (အပိုဒ်-၇၁)

သပြေညွန့်ရှင်၊ ရေပန်းဆင်သား၊ ရှင်သခင်မြတ်၊ စိတ်တော်ညွတ်လော့။ နုထွတ်လန်းလွင်၊ ဥယျာဉ်ခွင်မှာ၊ ဆိပ်ပင်အနည်း၊ ငယ်သည်တည်းက၊ လက်သည်းဖြင့်သာ၊ ဆိတ်နှုတ်ကာလျှင်၊ မဟာသုခ၊ ချမ်းသာရလိမ့်၊ မူလကုန်စင်၊ မသုတ်သင်မူ၊ နောက်လျှင်ကတိုး၊ အဆိပ်မိုးသော်၊ ဆွေမျိုးကျွန်ကျေး၊ သားမြေးထိုထို၊ ကိုယ်လည်းကွ၊ လွမ်းလာထလိမ့်၊ ရန်စဆိပ်ပင်၊ ပေါက်စတွင်၌၊ ရန်စင်အေးကြောင်း၊ ပြုပါရှောင်းမှ၊ အပေါင်းပြည်ရွာ၊ ငြိမ်းအေးရာလိမ့်။ (အပိုဒ်-၇၂)

ထိုအပိုဒ်များကိုကြည့်လျှင် တရားကိုယ်သဘောအရ မှန်ကန်သော်လည်း ‘သတ်ထိုက်သူကို သတ်ပါ။ သုတ်သင်ထိုက်သူကို အမြစ်ပါမကျန်သုတ်သင်ပါ။’ ဟူသော တိုက်တွန်းပွဲခွဲမှုများမှာ ရဟန်းတော်တစ်ပါးအနေဖြင့် မရေးဖွဲ့အပ်။-ဟုဆိုရပေမည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပျိုအတွင်းပါသော စကားများသည် ပျိုဖွဲ့သူစာဆို၏ အပြောမျိုးဖြစ်၍ သတ်ရန် ဖြတ်ရန် တိုက်တွန်းသည့်စကား ရဟန်းတော်များမပြောအပ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော် စဉ်းစားဖွယ်တစ်ရပ် ရှိသည်မှာ မဟာသီလဝပျိုရေးသောကာလမှာ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ၌ မြန်မာတို့ အလွန်အရေးနိမ့်နေသောကာလ ဖြစ်နေသည်။ စစ်သူကြီးမဟာဗန္ဓုလသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၈၆ ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကျဆုံးပြီး ဖြစ်သည်။ ရန္တပိုစာချုပ် မချုပ်ဆိုရသေးသော်လည်း တံခွန်ပြန်ထူ လာနိုင်မည့်အချိန်မျိုး မဟုတ်သောကြောင့် မုံရွေးဆရာတော်လည်း မြန်မာလူမျိုးစိတ်ဖြင့် ‘သတ်ထိုက်သူကို သတ်ပါ။ သုတ်သင်ထိုက်သူကို အမြစ်ပါမကျန် သုတ်သင်ပါ။’ ဆိုသည်များအထိ ထည့်သွင်းစပ်ဆိုခဲ့ခြင်းလား ဟုလည်း စဉ်းစားမိသည်။

မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်သည် သက္ကရာဇ် ၁၁၈၉ ခုနှစ် နယုန်လဆန်း ၄ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် ဘကြီးတော် ဘုရားထံ ‘ရာဇဝါဒ အနုသာသနကထာ မေတ္တာစာ’ ပေးပို့သည်။ မင်းတို့ကျင့်ရမည့် မင်းကျင့်တရားများကို မေတ္တာစာပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ရေးဖွဲ့ပေးပို့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုမေတ္တာစာပေးပို့ပြီး ၅ နှစ် အကြာ သက္ကရာဇ် ၁၁၉၄ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၈ရက် တနင်္လာနေ့တွင် သာသနာပိုင် စလင်းဆရာတော်က သရုပ်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုရန် တိုက်တွန်းသောကြောင့် မုံရွေးဆရာတော်သည် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၄ ခုနှစ် ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် စတင်၍အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် အကျယ်ရေးသားသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၁၉၄ ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် ၆ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ရာဇဝါဒကျမ်းအဖွင့် ရေးသားပြီးစီးသည်။

မုံရွေးဆရာတော်သည် ရာဇဝါဒမေတ္တာစာအရှည်ကြီးကို အကြောင်းအရာ ၁၆၅ ပုဒ်ခွဲပြီး အကျယ် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုပေးထားသည်။ ၅၅၀ဇာတ်တော်များ၊ ဓမ္မပဒဝတ္ထုများ၊ ရာဇဝင်သမိုင်းသာဓကများ ထုတ်နုတ်ရေးဖွဲ့ ထားသည်။

နိုင်ငံနှင့် အုပ်ချုပ်သူများအတွက် တောင်ဖီလာဆရာတော်က ပျက်စု ၂၀ တွင် ‘မင်းကောင်းပါလျက်၊ မင်းမြှောင်ပျက်’ ဟု ဆိုဖူးသည်။ မင်းတစ်ပါး၏ထံပါးတွင် ခြံရံနေသူပရိသတ်အများရှိသည်။ ထိုပရိသတ်ကို မင်းက အကဲခတ်နိုင်ရန်လိုသည်။ မုံရွေးဆရာတော်က

‘သူတော်ကောင်းကို၊ ပေါင်းဖက်မိမှ၊ ကောင်းမြတ်ရာကျသည်။ ရှေးက လက်သုံး၊ ထုံးနိဿယ၊ ကျမ်းဂန်ပြသည်မှာ ရသကနှင့်ပေါင်း၍၊ နတ်ကြောင်း ပျက်သော်လည်း၊ ကိုယ့်ထက်သာသော၊ မဟာသုတ သောမ မင်းနှင့်ပေါင်း၍၊ ကောင်းရာရောက်သော ပေါရိသာဒ’ ဟူ၍ မဟာသုတသောမဇာတ်ကို ပြောသည်။ မဟာသုတသောမဇာတ်အကြောင်းကို မဏိကုဏ္ဍလထဝတ္ထုတွင် ပြောခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ဆက်လက်ရေးသားထားသော
‘သိမ်းမသိမ်းဖို၊ ဝန်လိုရေလိပ်တို့၊ ရန်နှိပ်သော ခြင်္သေ့မင်းနှင့်တစ်သီး’
‘လိပ်ကြီးကမ္ဘာ၊ ခေါက်ရှာသမင်’
‘ကိုး၊ ယင်၊ ငှက်၊ ဖား’ စသည်တို့သည်လည်း လိုက်ဖက်ညီညွတ်သော အပေါင်းအသင်းကြောင့် အန္တရာယ်

ကင်းလွတ်ရသည့် ဇာတ်များဖြစ်သည်။

‘အမတ်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းမိသည့်သံဝရ’

‘ဂါမဏိမင်းသားလည်းတဌာန’

‘ဂါမဏိစန္ဒလည်း၊ အာဒါသ မင်းကောင်းကြောင့်၊ ဆင်းရဲကြောင်းပျောက်ကုန်’

‘မဟော်နှင့်ပေါင်း၍၊ ရန်အပေါင်းလွတ်ကွာ’

‘အသဒိသကုမာကြောင့်၊ ရန်ကွာသည့်ညီ’ စသည့်ဇာတ်များသည်လည်း မင်းတစ်ပါးအဖို့ မိမိအတွက် လိုအပ်မည့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရွေးချယ်တတ်နိုင်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။

‘တစ်ထွေလောကီ၊ ထုံးနည်းချိသော်၊ ဓာန္တရီ၊ ဝသီဈာန်မွေ၊ ရသေ့၏ အလှေတော်ရှစ်ဖြာ၊’

‘ချပနကဆရာ၏၊ တန်ဆာဆင်ဖွယ်၊ ဆယ့်သုံးသွယ်’

‘အမရ သိခံဘုန်းကြွယ်၏။ ရယ်ချင်ဖွယ် ဆယ်ရပ်၊’

‘မြတ်သခံဘုန်းမို၏ အလိုလိုက်ရာသည် ဆယ့်သုံးပါး’

‘ပေတာလံရသေ့ဖျား၏ ဆယ့်နှစ်ပါး ပျက်ရပ်၊’

‘ခတကရသေ့မြတ်၏ ရောက်တတ်ရာ ဆယ်လီ’

‘ကာလီဒါသ၊ ပြခဲ့သည့်ခွန်အား၊ အပြား ဆယ့်နှစ်ထွေ’

‘ဝလာဟဘုန်းဝေ၏ လူ့မြေတွင် မြဲပြ၊ ကဲ့ရဲ့ရန်နဝ’

‘ဗာဟီရ ရသေ့၏၊ ပျော်မွေ့စီလျှင်၊ ဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးရာ၌ ဥပမာ ရှစ်ပါး၊ ဤထုံးများကိုလည်း၊

မှတ်သားသင့်ပေသည်။ ဟူသောဩဝါဒများမှာ အဘိကြမ္မာ ဒိတျာမင်းကြီးကို ဆရာရသေ့ ၉ ပါးက ဆုံးမသည့် အဆုံးအမများကို ရေးသား ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အဘိကြမ္မာဒိတျာမင်းကြီးသည် ‘ကြမ္မာဒိုက်မင်းကြီး’ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုအဆုံးအမများကို ‘နဝရတ်ပျို့’ဟူ၍ ပျို့ဖွဲ့ထားပြီးဖြစ်သည်။

မြန်မာရာဇဝင်သမိုင်းများအတွင်း မွေနှောက်၍လည်း ရေးသားဆုံးမထားသည်။

‘ဝတ်ရာသည့်ပုံခင်းမှာ၊ မင်းဒုတ္တဘောင်’

‘သုံးဆောင်သည့်အရာ၌၊ မနုဟာ၊ ဇူဇကာ၊ အောင်ပင်လယ်လာ မင်းယဉ်စော’

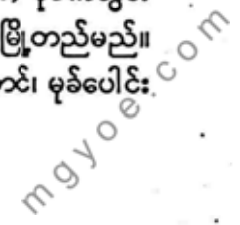
‘မျိုးမတ်၏သဘောကို၊ ဒေါသမယူ၊ ကြည်ဖြူပေးကမ်း၊ ဝတ်စားလွမ်း၍၊ ရွှင်ဝမ်းမြောက်စွာ၊

ပြုတတ်ရာ၌၊ ရတနာယာဉ်ညင်၊ ငါးစီးသခင်’

‘ငထင်ငယ်ကို၊ သတ်ဖွယ်ရှိလျက်၊ ပီတိမြောက်သည်၊ အနောက်ဘက်စံမင်း တရား’ - စသည်ဖြင့် သာဓကများစွာပြထားသည်။

ပဒေသရာဇ်ခေတ်ကာလက အုပ်ချုပ်မှုအာဏာများအားလုံး မင်း၏လက်ဝယ် ရှိသည်။ ထီးနန်းကိုသားစဉ် မြေးဆက် ဆက်ခံစိုးစံကြသည်။ ထိုအတွင်းဝယ် တစ်ခါတစ်ရံ ငတပါးမင်း ပေါ်ပြန်သေးသည်။ ထိုငတပါးမင်းပေါ်ရန် အကြောင်းဖြစ်လာလျှင် အလွန်စိုးရိမ်ကြသည်။ ပဒေသရာဇ်ဝေါဟာရအားဖြင့် ‘နန်းရပ်ထီးဖြူ လှယူမည့် အရေး’ဟု ဆိုကြသည်။ ယနေ့ခေတ် နိုင်ငံရေးဗေဒဝေါဟာရအားဖြင့်မူ ‘အာဏာသိမ်း မည့်အစီအစဉ်’နှင့်နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ မင်းများခေတ်က ယှဉ်ပြိုင်မည့်သူပေါ်လာခြင်းကို ‘မင်းလောင်းပေါ်သည်’ ဟုသုံးကြသည်။ မင်းလောင်းပေါ်သည့် အသံကြားလျှင် အာဏာထိပါးခံရမည့်အရေး ဖြစ်၍ လက်ရှိအုပ်ချုပ်နေသူမင်းသည် ပြင်းပြင်းထန်ထန် နှိပ်ကွပ်သည်။ ‘မင်းလောင်း’ဆိုသူတစ်ဦးကြောင့် မဆိုင်သူအများအပြား အသက်စတေးကြရသည်။ ဤအကြောင်းများကို မုံရွေးဆရာတော်က အနော်ရထာမင်းကို သာဓကထားပြီး ဤသို့ ဩဝါဒပေးထားသည်။

ပုဒ်ရင်း။ ။ နော်ရထာ၏လက်ထက် မင်းလောင်းကိုပျက်လို၍ ချင့်တွက်မရှောင် ကိုယ်ဝန်ဆောင် ခုနစ်ထောင် ပုခက်တွင်းခုနစ်ထောင် နွားကျောင်းသားခြောက်ထောင် ကုန်အောင်သတ်ဖူးသည် တစ်လီ။ သီဟိုဠ်တွင် တစ်ကြောင်း မင်းလောင်းတစ်ယောက် ပေါ်ပေါက်မည့်တာကြောင့် ပညာတိမ်းစောင်း နွားကျောင်းသား၊ ပုခက်တွင်း ရှင်းဖူးသည်အာယကုမ္မာ။ ပုဂံမှာတရုတ်ပြေး မင်းခွေးချေး၏ကာလ တရုတ်ကျသော် ခံရအောင် မြို့တည်မည်။ မရှည်လျားစေလင့်။ ဘုရားကို ပျက်ရ၏။ ရေတွက်ချိသော် စေတီတစ်သောင်း ကုလားကျောင်းသုံးထောင်၊ မုခ်ပေါင်း တစ်ထောင် ကုန်အောင်ပျက်ရသည် အထောက်ထောက်။ ။ဟူရာ၌

ပိဏ္ဏတ္ထ။ ။ပုဂံနော်ရထာ၊ သီဟိုဠ်အာယကုမ္မာမင်းတို့လက်ထက် တစ်ယောက်သောမင်းလောင်းကို သေစေလို၍တစ်ချက်။ ကိုယ့်စည်းစိမ်ကိုမက်၍တစ်ကြောင်း သူ့အသက်များစွာကို သတ်ရလေခြင်း။-ဟုဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ထို့ကြောင့် 'တစ်ယောက်ချမ်းသာ၊ ကိုယ်ဖို့ရှာသော်၊ သတ္တဝါပေါင်း၊ ဆင်းရဲကြောင်းဖြင့်၊ မကောင်းမှုချည်း၊ အပည်းပည်းတိ၊ တောင်နှယ်ဖိသော်၊ မိမိကြမ္မာ၊ မင်းဖြစ်စာလျှင်၊ ရှိပါလှည့်ငြား၊ ထိုသူ့အားကို၊ တိုင်းကားပြည်သူ၊ လူလည်း မညွတ်၊ နတ်လည်းမလို၊ နှင်လွှင့်ဖြို၍ ကစိုကရွား ပြေးလွှင့်ပါးသည်။ စီးပွားကြန့်တီး ကြန့်တိုက်တည်း။ ။' ဆိုသည်နှင့်အညီ၊

ဝေနသာခဇာတ်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် တစ်ထောင်သောမင်းတို့၏ မျက်စိကို ထုတ်၍ နတ်တင်သည်။ အကောင်ကို ရေဝယ်မျှော၍ ပစ်သည်။ မိမိလည်း အသက်ရှည်မြင့်စွာ မတည်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရာသည်။

ပုဂံတရုတ်ပြေးမင်းလက်ထက် တရုတ်စစ်ကြီး ကျလာသော် မြို့ကြီးချဲ့တည်မည်။ အုတ်လုပ်၍နေသဖြင့် ကြာတော့မည်သာ။ ဘုရားကိုဖျက်လော့။ ဆို၍ ဖျက်ကြရသည်။ စေတီတစ်သောင်း၊ ကုလားကျောင်း သုံးထောင်၊ မုခ်ပေါင်း တစ်ထောင်ကုန်လေ၏။ ။ဤကဲ့သို့သောအမှုအရာကို ရှောင်ကြဉ်စေ။ ။ဆိုလိုသည်။

မင်းတို့သည် မိမိတို့၏နန်းရပ်ထီးဖြူ လူယူခံရမည့်အခြေအနေပေါ်လျှင် ကိုယ်ဝန်သည်လည်း မရှောင်၊ ပုခက်တွင်း ကလေးသူငယ်လည်း မရှောင် သုတ်သင်ရှင်းလင်းရန် ဝန်မလေး။ ဘုရားစေတီပင်ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ကိုယ်မိမိ 'ဓမ္မရာဇာ' ဟု အမည်ခံယူ ကြစေကာမူ၊ သာသနာဒါယကာအမည်ခံယူကြစေကာမူ ဖြိုဖျက်ရန်လည်း ဝန်မလေးကြချေ။ ပစ္စက္ခာဝစည်းစိမ်မရွေ့လျောစေရေးအတွက် သံသရာနှင့် လဲဝံ့သည့်သူများ ဖြစ်သွားတတ်သည့်အတွက် 'ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်နှင့်' ဟု ဆုံးမတားမြစ်သည်။

'ထွေလာပြသ၊ နည်းနယမှာ၊ ဗကစရိယာ၊ ဗျိုင်း၏ပမာ၊ ကာကစရိယာကျီး၏ ခြင်းရာ။ ။ကုတ္တုဋ္ဌစရိယာ ကြက်၏မူရာ၊ သီဟစရိယာ၊ ခြင်္သေ့ကိုဆရာ။ အစဖြာ၍ ပြုရာသည်အရလည်း စရိယ နှစ်ဆယ်လေးသွယ်သင်္ဂဟ၊ နာယကဂုဏ် ခြောက်စုံကပ်ငြိ၊ အပရိဟာနိယ၊ သတ္တတအင်' -ဟူသောအဆုံးအမများသည် ရာဇနိတိကျမ်းလာ ကျင့်ဝတ်များပင် ဖြစ်သည်။

'နေမင်းကို ပုံပြုလည်း အမှုတော် တင်းလွန်းရာလေသည်။ လမင်းကို ပုံပြုလည်း အမှုတော် ဟင်းလွန်းရာချေ သည်။ နေသို့လည်း မချ၊ လသို့လည်း မရောက်၊ သတိထောက်၍ စောင့်ရှောက်တော်မူပါ။

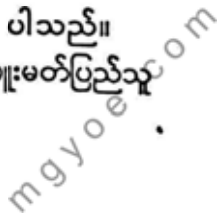
တင်းလွန်းလည်း မသင့်ပါ။ လျော့လွန်းလည်း မတင့်ရာ။ ပမာစံမူ ပုဂံတွင် နရသူ မင်းမူသော ကာလ ဓမ္မရံသီ စေတီကိုတည်သောခါ အာဏာကွပ်ညွှပ် ကြပ်တည်းလှ၍၊ အကျအနု၊ သေချာချက်ကြီး သဖြင့်၊ ရွှေထီးစွင့်စွင့်၊ မဆင့်ပါရ။ ကျစွာ မင်းမြတ် စိုးအုပ်ကွပ်စဉ် ပြာသာဒ်ဘုရားကိုတည်ထားပါသော် နှိုးဆော်မရှု လုံ့လနုသဖြင့် သာဓုကောင်းချီး ရွှေထီးလွင့်လွင့်မမြင့်ပါရ။' - ဟူသော ဩဝါဒတို့သည် မလျော့မတင်းရှိစေရန်ဖြစ်သည်။

ညောင်ရမ်းမင်းဆက် မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိမင်းသည် စိတ်သဘောထား နူးညံ့သောမင်း ဖြစ်၏။ ကဗျာလင်္ကာ စာပေတို့တွင် မွေ့လျော်သူ ဖြစ်၏။ 'လုဇ္ဇတိ ပလုဇ္ဇတိ လောကော၊ သဘောနိယံ' ချီသူ၏ တမ်းချင်းလင်္ကာကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် သူ၏ကဗျာဉာဏ်ရည်ကို အကဲဖြတ် နိုင်သည်။ သို့သော် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးတွင် လျော့လွန်းသည့် အတွက် လစ်ဟင်းမှု များသောကြောင့် ဗညားဒလလက်သို့ ပါပြီး ဟံသာဝတီတွင် ရေ၌ ဖျောက်ခြင်းခံရသည်။ ထို့ကြောင့် "ဟံသာဝတီပါ" မင်းဟု တွင်ရပေသည်။

မင်းများကို ဆုံးမသည့်စာ ရေးရာ၌ အလွန်လည်း အန္တရာယ်များသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ပဒေသရာဇ်များကို ဩဝါဒပေးသည့် နောက်ဆုံးကျမ်းမှာ ယောမင်းကြီး ဦးဖိုးလှိုင်၏ 'ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်း' ဖြစ်သည်။ ထိုကျမ်းကြောင့် ပင်လျှင် ဦးဖိုးလှိုင်ကို မင်းက အငြိုးအတေးထားသည်။-ဟုသိရသည်။

ဦးဖိုးလှိုင်၏ ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်းမှ အချက်တစ်ချက်ကို ထုတ်ပြပါမည်။ ထိုအချက်မှာလည်း မဆန်းလှပါ။ မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါးပင် ဖြစ်ပါသည်။ အဘိတိနိပါတ် မဟာဟံသဇာတ်မှ ရွှေဟင်္သာမင်းပြောသော စကား ဂါထာ ၁၄ ပုဒ်ကို ထုတ်နုတ်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂါထာအမှတ် ၁၃ တွင် မင်းကျင့်တရား ၁၀ပါး ပါသည်။

ထိုမင်းကျင့်တရား ၁၀ပါးတွင် 'အဝိရောဓနံ' ကို ဦးဖိုးလှိုင်က 'အဝိရော ဓနံ၊ ရဟန်းရှင်လူ များမတ်ပြည်သူ တို့နှင့် ဆန့်ကျင်သည်ကို မပြုခြင်း။' ဟု အနက်ပေးပြီး ဤသို့ အကျယ်ဖွင့်ပြန်သည်။

* ဤအဝိရောဓန၊ တရားကိုမကျင့်ဆောင် ပြည်သူတို့နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုလျှင် ပြည်သူတို့မှန်း၍ အလိုရှိရာ သခင်ရှာပြီးလျှင် မင်းကိုပျက်ဆီးမည်။ မင်းအားကြီး၍ ပြည်သူတို့က မပျက်ဆီးနိုင်လျှင်လည်း အခြားနိုင်ငံသို့သွား၍ ပြည်ပျက်သည်။^{၆၇}

ပြည်သူကို ဆန့်ကျင်သည့်အမှုမင်းပြုလုပ်သော် ပြည်သူကအားကိုးရှာပြီး အုံကြွလိမ့်မည် ခေတ်ဝေါဟာရ အတိုင်းသုံးရလျှင် ပြည်သူတော်လှန်ရေးနှင့်ရင်ဆိုင်ရမည်။ မင်းကအားကြီးလွန်း၍ မတော်လှန်နိုင်လျှင် အခြားနိုင်ငံသို့ ထွက်၍ ပြည်ပျက်မည်။ ခေတ်ဝေါဟာရအတိုင်း သုံးရလျှင် ဦးနှောက်ယိုစီးခြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်။

ဦးဖိုးလှိုင်၏ ဖွင့်ဆိုချက်သည် ယနေ့တိုင်ခေတ်မီသည်။ ဦးဖိုးလှိုင်ကိုညှိုးသည်ဆိုသည်မှာလည်း ဤအရေး မျိုးကြောင့်ဖြစ်မည်။ အဝိရောဓန၏ အနက်ရင်းမှာ ‘မဆန့်ကျင်ခြင်း’ ပင်ဖြစ်သည်။ မည်သူကမည်သူကို မဆန့်ကျင်ရမှာနည်း။ မင်းကျင့်ရမည့် ကျင့်ဝတ်ဖြစ်၍ မင်းက မဆန့်ကျင်ဘဲကျင့်ရမည်။ မည်သူကိုနည်း။ ပြည်သူ အပေါ် ဖြစ်သည်။ မင်းလုပ်သူများဘက်မှ ဖြစ်စေချင်သည်မှာ ‘အဝိရောဓန’ ဟူသည် ‘မင်းကို မဆန့်ကျင်ရ’ ဟု အနက်ဖွင့်စေချင်သည်။ စင်စစ် မင်းကကျင့်ရမည့်တရား ဖြစ်၍ မင်းက ပြည်သူများအပေါ် မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်ပင် သဘာဝကျသည်။ ယုတ္တိလည်း ရှိသည်။ အနက်လည်း မှန်သည်။

လွန်လေပြီးသော တပ်မတော်အစိုးရခေတ်က ဤ ‘အဝိရောဓန’ အဓိပ္ပာယ်ကို ‘မင်းကို မဆန့်ကျင်ရ’ ဟု အနက်ယူပြီး၊ ‘အစိုးရကို ပြည်သူက မဆန့်ကျင်ရ’ ဟူသည့်သဘော ဟောပြောရေးသားခဲ့ကြဖူးပြီ။

ပဒေသရာဇ် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံအုပ်ချုပ်သူ မင်းတို့သည် သက်ဦးဆံပိုင်အဖြစ် ဓားထက်ကြ၏။ သူတို့ အကျင့်သီလ၊ စိတ်ဓာတ်အရည်အသွေး မြင့်မြတ်လျှင် တိုင်းပြည် စည်ပင်ဝပြော၏။ နိုင်ငံသားများ အေးချမ်းစွာ နေရ၏။ သူတို့ နေကဲ့သို့ ပူပြင်းကြလျှင်၊ သို့မဟုတ် ခေတ်ဝေါဟာရအရ သဘောထားတင်းမာကြလျှင် တိုင်းပြည် ဆုတ်ယုတ်ခေါင်းပါး၏။ ပြည်သူတို့ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရ၊ စားကောင်းခြင်း မစားရ၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းရ၏။ ထိုထိုမင်းများအား သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဘွဲ့ခံယူထားကြသကဲ့သို့ ‘ဓမ္မရာဇာ-တရားမင်း’ ဖြစ်စေရန် သြဝါဒပေးရခြင်းမှာ စင်စစ်မလွယ်လှ။

ဤမလွယ်လှသည့်တာဝန်ကို သမိုင်းတစ်လျှောက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ပညာရှင်များက တာဝန်ကျေကျေ ဆုံးမသြဝါဒ ပေးခဲ့ကြဖူးလေပြီ။ ။

ဦးအေးချို (မဟာဝိဇ္ဇာ)

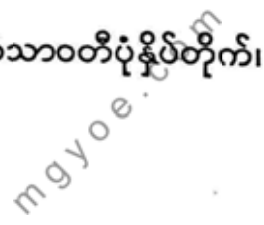
မှတ်စုများ

- ၁။ ဒေါက်တာသန်းထွန်း။ ။ ‘ပျူကျောက်စာတွေ၊ ရှေးဟောင်းမြန်မာနိုင်ငံ ကျောက်စာနိဒါန်း (ပျူတွေ ဘယ်ပျောက်သွားသလဲ၊ ရန်ကုန်သီရိဆွေ စာအုပ်တိုက် ၂၀၀၆၊ စာ-၁၁၅)
- ၂။ ဌေးဝေ။ ။ ပျူမြို့ပြယဉ်ကျေးမှုသမိုင်း။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းစာပေဆု (သမိုင်းဘာသာရပ်) · ရန်ကုန်မြို့ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းစာပေဘဏ်ကော်မတီ၊ ၂၀၀၉
- ၃။ ဦးညွန့်ဟန်နှင့်အခြား။ ။ ခရစ်မတိုင်မီပေါ်ထွန်းခဲ့သောတဲကောင်း။ ဟန်လင်း၊ ဗဿနိုး၊ သရေခေတ္တရာ၊ မိုင်းမောရှေးဟောင်းမြို့တော်များမှအသစ်တွေ့ ရှေးဟောင်းသုတေသနအထောက်အထားများ။ (မြန်မာ့ရှေးဟောင်း မြို့တော်များ၊ ၁၉-၂၀၊ ဇန်နဝါရီ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုခန်းမတွင် ဖတ်ကြားသော သုတေသနစာတမ်းများ၊ စာ ၁-၂၂)
- ၄။ ဦးစံဝင်း။ ။ ဘုရားထောင် ပျူကျောက်စာ၏ ရက်စွဲ။ (မြန်မာသမိုင်းသုတေ သနစာစောင်၊ အမှတ်-၂ ဇွန်လ၊ ၁၉၉၈။ တက္ကသိုလ်များ သမိုင်းသုတေသနဌာန ၁၉၆၈ စာ ၁-၆။)
- ၅။ ဒေါက်တာတိုးလှ။ ။ ‘သရေခေတ္တရာသို့မဟုတ် ပထမ မြန်မာနိုင်ငံတော်’ အေဒီ ၂-၉ရာစု(မြေပေါ်မြေအောက် ကျောက်စာမှတ်တမ်းများက ပြောသောရှေးဟောင်း မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်း။ ရန်ကုန် မရမ်းတလင်းစာပေ။ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၀၄၊ စာ ၁၆-၁၇)
- ၆။ ဒေါက်တာသန်းထွန်း။ ။ ‘မြန်မာ့သမိုင်းနိဒါန်း’၊ ရန်ကုန်၊ ရွှေပုရပိုက်စာပေ၊ ၂၀၀၁၊ စာ-၃၂
- ၇။ ဇာတာတော်ပုံရာဇဝင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်ထောင်စုယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် စာ ၃၅-၃၇
- ၈။ ဒေါက်တာတိုးလှ။ ။ ‘သရေခေတ္တရာ သို့မဟုတ် ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်’ အေဒီ ၂-၉ ရာစု
- ၉။ ဇာတာတော်ပုံရာဇဝင် စာ-၁
- ၁၀။ မှန်နန်းမဟာရာဇဝင်တော်ကြီး ၃ တွဲပေါင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စာသူကြီး စာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၀၈ ၊ စာ-၈၄-၈၈
 ဒေါက်တာသန်းထွန်း။ ။ ပုဂံခေတ် မြန်မာပြည်အုပ်ချုပ်ရေး၊ အေဒီ ၁၀၀၀ မှ ၁၃၀၀ထိ (တစ်နေ့တစ်လံ ပုဂံ ဘယ်ပြေးမလဲ-ရန်ကုန်သီရိဆွေစာအုပ်တိုက် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ စာ ၁၆၃-၁၆၆)
 ဒေါ်သန်းဆွေ။ ။ ‘ခမည်းဗွားစော’ (မြန်မာဘာသာစကား၊ မြန်မာ ကျောက်စာ၊ စာတမ်း ဆောင်းပါးများ၊ အထက်တန်းပညာဦးစီးဌာန၊ ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန၊ ၁၉၈၀၊ စာ-၂၄၃-၂၅၀) ဘေမောင်တင်နှင့်ဂျီ-အိမ်လှစ်။ ‘ပုဂံကျောက်စာ ညွှန်ပေါင်း’ ရန်ကုန်၊ ဗြိတိသျှဘားမားပုံနှိပ်တိုက် ၁၉၂၈။ (မင်းဝိုင်းကျောင်းကျောက်စာ၊ စာ ၉၆-၁၀၆)
- ၁၂။ ဒေါက်တာသန်းထွန်း။ ။ ကျန်စစ်သားနန်းတည်ကျောက်စာ။ ကမ္ဘောဇသောဒီ။ မြန်မာမင်းခမ်းတော် မှတ်စု။ ရာဇပလ္လင်၊ (မြန်မာထီးမှုနန်းရာ။ ကွန်သာယာ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၀၃)
- ၁၃။ သဂါထာဝဂ္ဂနှင့် နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ မြန်မာ နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စာ-၆၇-၆၈
- ၁၄။ ယင်း စာ-၈၈
- ၁၅။ ‘ပုဂံကျောက်စာညွှန်ပေါင်း’ စာ-၈၇

- ၁၆။ ‘ပုဂံကျောက်စာညွန့်ပေါင်း’ စာ-၄၆
- ၁၇။ ဦးဖေမောင်။ ။ပုဂံကျောက်စာလက်ရွေးစင်၊ ရန်ကုန်၊ ပညာနန္ဒပုံနှိပ် တိုက်၊ ၁၉၅၈။ စာ-၅၄
- ၁၈။ ယင်း စာ-၅၆
- ၁၉။ ညောင်ကန်ဆရာတော်။ ။ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု ဒုတိယအုပ်၊ ရန် ကုန်၊ သုဓမ္မဝတီစာပုံနှိပ်တိုက် ၁၃၃၀-ခုနှစ်၊စာ ၇၅၁-၇၅၄
- ၂၀။ ‘ပုဂံကျောက်စာလက်ရွေးစင်’ စာ-၃(ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာ)
- ၂၁။ ယင်း စာ-၂၉ (ခေမာဝရဘုရားကျောက်စာ)
- ၂၂။ ယင်း စာ-၁၆၄ (ကျစွာမင်းအမိန့်ပြန်တမ်း)
- ၂၃။ ပုဂံကျောက်စာညွန့်ပေါင်း -စာ ၉၆ (မင်းဝိုင်းကျောက်စာ)
- ၂၄။ ပုဂံကျောက်စာလက်ရွေးစင် - စာ-၃၅
- ၂၅။ ဒေါက်တာသန်းထွန်း ။ ။“ထိလိုင်မင် (၁၀၈၄-၁၁၁၃) ‘တစ်နေ့တစ်လံ ပုဂံဘယ်ပြေးမလဲ’ စာ-၃၅၉
- ၂၆။ ဦးဖေမောင်တင်၊ ပါမောက္ခ။ (ပြန်ဆိုတည်းဖြတ်သူ)။ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ် ထုတ်ဝေရေး ၁၉၇၂ ခုနှစ် စာ -၅
- ၂၇။ ‘တစ်နေ့တစ်လံ ပုဂံဘယ်ပြေးမလဲ’ စာ-၃၅၁
- ၂၈။ ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာ၊ စာ-၆-၇
- ၂၉။ (က) ပုဂံကျောက်စာလက်ရွေးစင်၊ စာ-၁၆၈-၁၆၉၊
(ခ) ဒေါ်သန်းဆွေ ‘မြန်မာဘာသာစကား၊ မြန်မာကျောက်စာ’ စာ-၂၇၄-၂၇၅
- ၃၀။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ ဧကက, ဒုက, တိက, စတုက္ကနိပါတ်၊ မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့။ ၁၉၆၀(ဒုကနိပါတ်၊ ကမ္မကရဏဝဂ် ဝဇ္ဇသုတ်) စာ- ၅၉-၆၂
- ၃၁။ တစ်နေ့တစ်လံ ပုဂံဘယ်ပြေးမလဲ။ စာ-၄၄၈
- ၃၂။ ဦးကုလား။ ။မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပထမအုပ်၊ ရန်ကုန်မြို့ ရာပြည့် စာအုပ်တိုက်၊ ပဉ္စမအကြိမ် ၂၀၀၆၊ စာ-၁၂၁
- ၃၃။ မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပထမတွဲ၊ (စာ-၁၃၀)
- ၃၄။ ယင်း (စာ-၁၃၁)
- ၃၅။ ယင်း (စာ-၁၄၇-၁၄၈)
- ၃၆။ ယင်း (စာ-၂၀၅-၂၀၆)
- ၃၇။ ယင်း (စာ-၂၀၇-၂၁၁)
- ၃၈။ ယင်း (စာ-၂၄၈)
- ၃၉။ “ခမည်းဖွားစော” (စာ-၂၄၄)
“တစ်နေ့တစ်လံပုဂံဘယ်ပြေးမလဲ” စာ-၄၅၈
- ၄၀။ ခင်မောင်ကြီး၊ မြန်မာပြန်။ ။ ‘ကောလစ်နှင့်မြန်မာပြည်’ ရန်ကုန် စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်၊ ဒုတိယအကြိမ် ၂၀၀၇၊ စာ-၁၉၁

mg yoe . com

- ၄၁။ မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး၊ ပထမတွဲ-စာ -၂၀၆ တွင် သင်းတိုက်ဝန်မဟာစည်သူ။ ။ တွင်းသင်းမြန်မာရာဇဝင် သစ် ပထမတွဲ ရန်ကုန်မင်္ဂလာပုံနှိပ်တိုက်၊ ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၆၈၊စာ-၁၁၇
- ၄၂။ ရှေးဟောင်းမြန်မာကျောက်စာများ၊ ပထမတွဲ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီး ၁၉၇၂-ခုနှစ်၊ စာ-၃၄၇
- ၄၃။ မဟာရာဇဝင်တော်ကြီးပထမတွဲ၊ စာ-၂၁၇ တွင်းသင်းမြန်မာရာဇဝင်သစ် ပထမတွဲ၊ စာ-၁၂၈
- ၄၄။ ဦးရည်စိန်။ ။ရှင်ဒိသာပါမောက္ခ ငြိမ်းချမ်းရေးမစ်ရှင်အဖွဲ့။ (နိုင်ငံသမိုင်း သုတေသနစာစောင်-၁၊ ၁၉၇၇၊ စာ-၄၁-၅၈)
လမ်းစဉ်ပါတီ။ ။အခြေပြ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်း။ ပထမတွဲ။ ၁၉၇၀။ စာ-၂၅၈-၂၆၀
ဦးငြိမ်းမောင်။ ။ရှေးဟောင်းမြန်မာကျောက်စာများ၊ တတိယတွဲ၊ စာ ၁၄၁-၁၄၄
- ၄၅။ မဟာရာဇဝင်ကြီး ပထမအုပ်၊ စာ-၃၁၂-၃၁၇
- ၄၆။ ဦးကုလား၊ မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ တတိယအုပ်၊ ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်၊ တတိယအကြိမ် ၂၀၀၆၊ စာ-၂၀၅-၂၀၇
- ၄၇။ မဟာရာဇဝင်ကြီး ပထမအုပ်၊ စာ-၂၁၇
- ၄၈။ ညိုမြ။ ။ကုန်းဘောင်ရှာပုံတော်၊ ဒုတိယအကြိမ် မြဝတီစာအုပ်တိုက်၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် စာ ၂၈၅ အရှင်ပညာသာမိ။ ။မယ်နုအုတ်ကျောင်းဆရာတော် ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ စာ-၂၁-၂၂
- ၄၉။ တွင်းသင်းမဟာရာဇဝင်သစ်၊ တတိယတွဲ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ မိဘမေတ္တာလူမှုရေး အဖွဲ့၊ ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၉၇ စာ-၁၀၀-၁၀၅
သန်းထွတ်။ ။“ညော င်ရမ်းဆယ်ဆက်နှင့်ဘာသာအယူဝါဒအရေး” (ရှာရှာ ဖွေဖွေမြန်မာသမိုင်း အတွဲ-၂။ ရန်ကုန်၊ အင်းဝစာပေတိုက်၊ ပထမအကြိမ် ၁၉၉၉။ စာ-၁၀၀-၁၀၁)
- ၅၀ ။ ဦးဘရှင်။ ။“ပုဂံခေတ်ဖွားစောများ” ။ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်လူမှုရေး သိပ္ပံဂျာနယ်။ အတွဲ ၁၊အမှတ်-၃၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (စာ-၅၉၉)
“ခမည်းဖွားစော” စာ-၂၄၄-၂၄၅
ပုဂံကျောက်စာညွှန်ပေါင်း စာ-၉၆၊၉၈-၉၉။
- ၅၁။ မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပထမအုပ်၊ စာ-၂၄၇
- ၅၂။ နန်းညွန့်ဆွေ၊ တည်းဖြတ်။ ။“ဟံသာဝတီဆုံးမစာပေါင်းချုပ်”၊ ဒုတိယ နှိပ်ခြင်း၊၁၉၆၁။ စာ-၂၇
- ၅၃။ ဦးတင်။ ။“ကဗျာဗန္ဓုသာရကျမ်း” ရန်ကုန်မြို့လယ်တီမဏ္ဍိုင်ပုံနှိပ် တိုက်၊ ပထမအကြိမ် ၁၉၆၉၊ စာ-၅၉၅-၅၉၆
“ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ပဏိဏ္ဍကစာစု” ။ မြန်မာနိုင်ငံသုတေသနအသင်း၊ တက္ကသိုလ်များပုံနှိပ်တိုက်၊ ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၆၈၊ စာ-၃-၄
- ၅၄။ “ဟံသာဝတီဆုံးမစာပေါင်းချုပ်၊ စာ-၃၄-၄၂
- ၅၅။ “ဟံသာဝတီဆုံးမစာပေါင်းချုပ်” စာ-၄၆-၄၉
ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာနှင့်တောင်တွင်းမင်းကျောင်းအဖြေ၊ ရန်ကုန် မြို့၊ ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၅၉-ခုနှစ်

- ၅၆။ ဒေါက်တာတိုးလှ။ ။ ‘အနန္တသုရိယရဲ့မျက်ဖြေလင်္ကာလေးပုဒ်ကိုခြေရာခံ ခြင်း’ အတွေးအမြင်စာစောင် အမှတ်- ၁၇၉၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ စာ-၆၇-၇၆
- ၅၇။ ရှင်သီလဝံသ ‘ရာဇဝင်ကျော်’ မြန်မာသုတေသနအသင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဝံသရက္ခပိဋကပုံနှိပ်တိုက်။ စာ- ၃၁-၃၇
- ၅၈။ တွင်းသင်းမဟာရာဇဝင်သစ်၊ တတိယတွဲ၊ စာ-၈၇-၈၈
- ၅၉။ သန်းထွတ်။ ။ ‘ညောင်ရမ်းဆယ်ဆက်နှင့်ဘာသာအယူဝါဒအရေး’ (ရှာရှာဖွေဖွေမြန်မာသမိုင်း၊ အတွဲ- ၂၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အင်းဝစာပေတိုက်၊ ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၉၉။ စာ-၉၆)
- ၆၀။ အရှင်ကုမာရကဿပ။ ။ ဓမ္မရာသီပျို့။ မန္တလေးမြို့၊ ပိဋကတ်တော်ပြန် ပွားရေးပုံနှိပ်တိုက်
- ၆၁။ ‘ဟံသာဝတီဆုံးမစာပေါင်းချုပ်’ စာ-၈၃
သီရိမဟာဇေယျသူ။ ‘ကဝိလက္ခဏဒီပနီ’ မန္တလေးမြို့၊ ကဝိလက္ခဏ ပိဋကတ်စာအုပ်ဆိုင်၊ စာ-၁၂၃
ဦးကျော်ထွန်း။ ။ မြန်မာစာညွှန်ပေါင်းကျမ်း၊ ဒုတိယတွဲ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အစိုးရပုံနှိပ်တိုက်၊ စာ-၂၅၄
- ၆၂။ မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပထမတွဲ၊ စာ-၂၅၀
- ၆၃။ မင်းလက်ဝဲနော်ရထာ၊ မြန်စာပြန့်စာစဉ်၊ ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၇၄ခုနှစ် နိုဝင် ဘာလ။ (စာ-၃၃၄-၃၄၁)
- ၆၄။ လက်ဝဲနော်ရထာ။ ။ ရာဇနိတိပျို့၊ ပခုက္ကူမြို့၊ အောင်သိဒ္ဓိမင်္ဂလာ စာပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၆၃၊ ဇွန်လ
- ၆၅။ ပါရဂူ။ ။ ‘ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓ’ (ထေရကထာ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရတနာပုံစာအုပ်တိုက်၊ ပထမအကြိမ် ၂၀၀၈ ခုနှစ်) စာ-၂၉
- ၆၆။ ပါရဂူ ။ ‘မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်နှင့်နိုင်ငံရေးပညာကျမ်း’ (ထေရကထာ၊ စာ-၁၆၈-၁၇၆)
- ၆၇။ ယောမင်းကြီးဦးဖိုးလှိုင်။ ။ ‘ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်း’ ရန်ကုန်မြို့၊ ထိန်ဝင်းစာပေ။ ပထမ အကြိမ် ၁၉၆၈ ဒီဇင်ဘာလ၊ စာ-၁၂၅

မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားသည်ပင်
ယခင် မေတ္တာစာရင်း၏ သရုပ်အဓိပ္ပာယ်ကို
သိလွယ်မှတ်လွယ် မကျယ်လွန်း မကျဉ်းလွန်းစေရ
ထပ်မံချဲ့ထွင် စီရင်ရေးသားတော်မူအပ်သော

ရာဇောပါဒကျမ်း

မုံရွေးဆရာတော်

မှကြားနိုင်သော စာအုပ်များ

၁	ဓမ္မဒ အဆုံးအမများ (အင်္ဂလိပ်-မြန်မာပါဠိ)	ဦးခင်မောင်ကြီး(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)	၁၂၀၀
၂	ဗုဒ္ဓဘာသာသံဃာ့ဝိုင်းများနှင့် ဝိုင်းကြီး ၉ ဝိုင်း	မာမက (သုတေသီ)	၁၈၀၀
၃	ကမ္ဘာပတ်၍ ဘုရားရှာခြင်း	မာမက (သုတေသီ)	၅၀၀၀
၄	ပန်းရွှေပြည် ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်		၃၀၀
၅	ဖိနတ္တပကာသနီကျမ်း	ကဗျားသဲလေးထပ်ဆရာတော်	၅၀၀၀
၆	စာတံတော်ကြီး ၁၀ ဘွဲ့ပေါင်းချုပ်	ဦးဩဘာသ	၁၂၀၀၀
၇	မဟာဗုဒ္ဓဝင် ဝတ္ထုတော်ကြီး	ပထမငါးခုနစ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး	၅၀၀၀
၈	ရွှေဥမင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒတရားတော်များ	ညီညီနိုင်	၁၈၀၀
၉	သာသနာတော်သန်ရှင်းရေး အမိန့်ပြန်တမ်းများ	မာမက(သုတေသီ)	၂၀၀၀
၁၀	ပန်းရွှေပြည်ဘုရားရှိခိုးပေါင်းချုပ်	ဦးခင်မောင်ကြီး(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)	၁၅၀၀
၁၁	စာထကျနီတိ လောကနီတိ	ဦးခင်မောင်ကြီး	၅၀၀
၁၂	ပန်းရွှေပြည် ၅၅၀ စာတံဝတ္ထုများ (အမှတ် ၁ မှ ၄၂ ထိ)	ညောင်ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး	၆၀၀
၁၃	ဝံသဒီယနီ	မဲထီးဆရာတော်	၁၅၀၀
၁၄	မာလာလင်္ကာရဝတ္ထုတော်ကြီး	ဒုတိယမဲထီးဆရာတော်	၃၅၀၀
၁၅	တထာဂတုပ္ပတ္တိကျမ်း-	ဓမ္မနန္ဒထေရ်	၅၀၀၀
၁၆	မဟာပညာကျော်လျှောက်ထုံး	ဓညဝတီမင်းတိုင်ပင်အမတ်ကြီး	၁၂၀၀
၁၇	တထာဂတဥဒါနဒီပနီကျမ်း-ပထမအုပ်	ဒီပဲယင်းဆရာတော်	၆၀၀၀
၁၈	တထာဂတဥဒါနဒီပနီကျမ်း-ဒုတိယအုပ်	ဒီပဲယင်းဆရာတော်	၆၀၀၀
၁၉	မြန်မာသူရဲကောင်းများ	သတင်းစာဆရာ ဦးသိမ်းမောင်	၃၀၀၀
၂၀	မော်ပီဆရာသိန်း သိမိခွဲသော ရဟန်းရှင်လူပုဂ္ဂိုလ်များ	မော်ပီဆရာသိန်း	၃၀၀၀
၂၁	ဒါနခန်းဝတ္ထုများ	ဦးပုည	၁၂၀၀
၂၂	မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်း	ဦးလေးမောင်	၄၀၀၀
၂၃	မောင်တာနောဝတ္ထု	မောင်ဘသင်	၂၀၀၀
၂၄	ရာဇာဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံကျမ်း	ကင်းဝန်ပိဋကတ်ပေမူ	၂၀၀၀
၂၅	ချည်ပေါင်ရွက်သည်မောင်မိုင်း	ဦးကြီး	၂၅၀၀
၂၆	ဦးပေါ်ဦးလျှောက်ထုံး-ကဝိသေတ္တာမဇ္ဈိသာကျမ်း(ပတွဲ)	ဦးအောင်	၂၅၀၀
၂၇	ပန်းရွှေပြည် ၁၀ စောင်တွဲ	-	၂၀၀၀
၂၈	အယုတော်မင်္ဂလာလျှောက်ထုံး	ဦးအောင်	၁၅၀၀
၂၉	စကားတောင်စားဝတ္ထု	ဦးကြီး	၁၅၀၀
၃၀	ရှင်ဥတ္တမကျော်နှင့်ခုံတော်မောင်ကျမ်း	ဦးအောင်	၂၀၀၀
၃၁	လက်ဝဲနော်ရထာလျှောက်ထုံး	-	၁၅၀၀

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ရတနတ္ထယ ထောမနာ

‘ဣန္ဒဝဇီရာ လင်္ကာရော၊ ဣန္ဒဝဇီရဉာဏိကော။

ဇိတိန္ဒြိယောဇိတိဿရော၊ တိက္ကန္တောတိက္ကမောကတော။ ။’

ဆတ္တနယ ထီးဖြူဂါထာ

အာကင်္ခမာနာ သောတ္တာနံကဲ့သို့ ပထမပါဒနှင့် ဒုတိယပါဒတွင် မကာရဝိပုလာလက္ခဏာ။

တတိယပါဒ၊ စတုတ္ထပါဒ ၂ စုံတို့ကား သေတဝိပုလာ၊ ပိင်္ဂလဝိပုလာတို့ကိုရောလျက် ဖွဲ့အပ်သော မိဿကဂါထာတို့တွင် အကျုံးဝင်သော ဂါထာမျိုးတည်း။

ဤသို့ ဖွဲ့စီခြင်းသည်ကား- ‘ဧဝံ ကိလညာသု ဝိမိဿိတာသု၊ ဝဒန္တိဇာတိသ္မိဒမေဝနာမံ။’ ဟူသော သုတ်ဂါထာကိုမှီ၍ ဆိုပေသတည်း။

အညာသု အရကို အနုဋ္ဌာဘ စသော သမာနဆန်းကို ယူမှု၊ အပါဒါန်ကို ‘တိဋ္ဌာဘတော’ ဟု ထည့်သင့်သည်။ အညာသုအရကို စိတြပဒစသော ဂါထာ၊ ဝံသဋ္ဌ စသောဂါထာကို ယူမှု၊ ‘ဣန္ဒဝဇီရာ၊ ဥပေန္ဒဝဇီရာယ’ ဟု ထည့်သင့်သည်။

ဆန်းကိုယူလျှင် ယူသည့်အလျောက်၊ ဂါထာကိုယူလျှင် ယူသည့်အလျောက် သင့်အောင် အပါဒါန်ကို ထည့်ရမည်။

‘ကုမ္ဘူပမံ ကာယမိမံ ဝိဒိတွာ၊ နဂရူပမံစိတ္တ မိဒံ ဌပေတွာ။

ယောမေထ မာရံ ပညာဝုဓေန၊ ဇိတဉ္စရက္ခေ အနိဝေသိနော သိယာ။ ။’-ဟူသော ဓမ္မပဒပါဠိတော် စိတ္တဝဂ် ပဉ္စသတ ဘိက္ခုဝတ္ထု၌လာသော ဂါထာ၌ ပထမကား ဣန္ဒဝဇီရာ၊ ဒုတိယကား ကမလာ၊ တတိယကား ဥဗ္ဘသက၊ စတုတ္ထကား ဝံသဋ္ဌဂါထာ ရောယုက်သကဲ့သို့ ရောယုက် လေသည်ကို ဆိုလိုသည်။

‘အညာသု’ အရကို ‘ဝိသမဝုတ္တိ’ စသည်တို့နှင့် ရောယုက်မှုကား ‘ဝိသမဝုတ္တိတော’ ဟု အပါဒါန် ထည့်သင့်သည်။

‘သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရောသပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စဘာဝယံ။

အာတာပိ နိပကော ဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇ္ဇယေ ဇဋ္ဌံ။ ။’-ဟူသောဂါထာ၌ကား ပထမ၌ ဣန္ဒဝဇီရာ ၃ ပါဒ၌ ပတျာဝတ္ထု ဖြစ်၏။

ဤဂါထာ၌ ‘သော’ ဟူသောအက္ခရာကား အဓိကအက္ခရာ ဖြစ်သည်။ ပတျာဝတ္ထုပင် မှတ်ရမည်။ ဤကဲ့သို့ အဓိကအက္ခရာဖြစ်သည်ကို

‘အရိယာရဟ စရိယာဒိယောဂေ၊ သာသနိကေဟိ ရစိတော။

အဓိကက္ခရာတိပါဌော၊ အပဝဇ္ဇော ပူဇာရဟောစ ဟောတိ။ ။’-ဟူသော ပရိဘာသာဂါထာ၌

အာဒိသဒ္ဒါကို မြင်၍ လည်းကောင်း။

‘ဣမေ နမစ္စာ ကိမ ကံသု ပါပံ၊ ယေမေဇနာ အဝသိရာ နရကေသုပါတယန္တိ။’ ဟူသော နေမိဇာတ်၌ လာသော ဂါထာဝဂ်တွင် ပထမ၌ ဥပေန္တဝဇီရာ၊ ဒုတိယ၌ ဝသန္တတိလက၊ အန္တိမ၌ ယံ အက္ခရာသည် အဓိက အက္ခရာဖြင့်ရှိသည်ကို မြင်ရ၍ လည်းကောင်း။

ယခင် ‘သီလေ ပတိဋ္ဌာယ’ စသောဂါထာ၌ ‘သော’ ဟူသောအက္ခရာကို ‘အဓိကက္ခရ’ ဟူ၍ မှတ်သင့်သည်။ ယခုကား သီလေပတိဋ္ဌာယ စသောဂါထာ၌ ရောနှောသကဲ့သို့ ရောနှောလျက် ဖွဲ့ပေသည်။

တစ်ကြောင်းမှာလည်း ‘နဒိဿတေတ္ထ ယံဆန္ဒံ’ စသောဂါထာ မဟာဝိသယသုတ်သို့ သွင်း၍ ဖွဲ့လိုက်ပေ သည်။-ဟူ၍လည်း မှတ်သင့်၏။

အနက်ကား-

ဣန္ဒဝဇီရာလင်္ကာရော၊ သိကြားမင်း၏ ဝရဇိန်လက်နက် မိုးကြိုးစက်နှင့်တူသော၊ ‘မဂ် ၄ တန်’တည်း ဟူသော မကိုဋ်သရဖူ၊ မောက်လူ၊ သင်းကျပ်၊ ဥက္ကဋ်မိန်ညို ဟူသောတန်ဆာ ရှိတော်မူ၏။ ဣန္ဒဝဇီရာဇာဏီကော၊ ကျောက်တောင်ကိုလျက် ဖြိုဖျက်ဖောက်ထွင်းနိုင်သော မိုးကြိုးစက်နှင့်တူသော အပိတ်အပင်မရှိ ထိုးထွင်းချိ၍ သိမြင်နိုင်သော အနာဝရဏဉာဏ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဇိတိန္ဒြိယော၊ အောင်အပ်ပြီးသော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေလည်း ရှိတော်မူ၏။ ဇိတိဿရော၊ အောင်သူတကာတို့၏အရှင်လည်း ဖြစ်တော်မူ၏။ အတိက္ကန္တော၊ ဘဝ ၃ ပါးမှ လွန်မြောက်တော်မူ၏။ တာဒိသေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့နှင့်။ ဥပေတာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော နေမင်း၏အဆွေ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတိက္ကန္တော၊ ဘဝ ၃ ပါးမှ လွတ်မြောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ အတိက္ကမော၊ ဘဝ ၃ ပါးမှ-ဘဝ ၃ ပါးကို မလွန်မြောက်သေးသောသူတို့အား လွန်မြောက် ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။

ဗုဒ္ဓ ထောမနာဂါထာ

‘အာဒိစ္စေန အာဘာဒိတ္တော၊ အာဘဿရော အာဗ္ဗုဂ္ဂတော။
သူရိယောနဒယာ ဝုတ္တော၊ သုခဒ္ဒရော တထာဂတော။ ။’

စက်ဂါထာ။ ‘ပုလဲသွယ်ဂေါ်မုတ်’လည်း ရ၏။

ပထမပါဒကား မကာရဝိပုလား။ ဒုတိယပါဒကား ဝိဂီလဝိပုလား။ တတိယပါဒ၊ စတုတ္ထပါဒတို့ကား ပဏ္ဍာဝတ္တ ဂါထာတို့နှင့် ရောသည်။

အနက်ကား-

အာဗ္ဗုဂ္ဂတော၊ ဒွါဒရာသီစက်၌ နှံ့၍တက်သော။ အာဘာဿရော၊ ပြီးပြီးပြန်သောအလင်းရောင် ရှိထသော။ အာဘာဒိတ္တော၊ ၁၀၀၀ သောရောင်ခြည်တို့ဖြင့် ထွန်းတောက်ပသည်ကား။ အာဒိစ္စေန၊ နေမင်းလော။ တစ်နည်း ကား-န၊ စင်စစ်။ အာဒိစ္စော၊ နေမင်းတည်း။ သူရိယော၊ သူရိယသင်္ကာသေန၊ နေမင်းနှင့်တူတော်မူထသော။ တထာဂတောတထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုဒယာအနုဒယာယ၊ သတ္တဝါတို့ကို အစဉ်သနားတော်မူ သဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်သည်။ သုခဒ္ဒရော၊ ချမ်းသာ ၃ ပါးကို ဆောင်ရွက်မှုတတ်၏။

ဓမ္မ ထောမနာဂါထာ

‘သုကိတ္တိမာ သုဘာစာရော၊ သုသီလဝါ သုပါကဋ္ဌော။
အရိယော မာမကော ဓီရော၊ သာဝကော ဝါနရဒ္ဓဋ္ဌော။ ။’

စက်ဂါထာ။

တစ်နည်းကား-ဓာတ် ၄ ပါးဂါထာ။

မာ ၂ လုံးသည် ပထဝီဓာတ်၊ ရော ၂ လုံးသည် ဝါယောဓာတ်၊ ဝါ ၂ လုံးသည် အာပေါဓာတ်၊ ဋ္ဌော ၂ လုံးသည် တေဇောဓာတ်။
ပဏှာဝတ္ထ။

သုကိတ္တိမာ၊ ကောင်းသော ကျော်စောခြင်းရှိထသော။ သုဘာစာရော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိထသော။ သုသီလဝါ၊ ကောင်းသော သီလရှိထသော။ သုပါကဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာထင်ရှားထသော။ အရိယော၊ မြတ်သော သာဝကော၊ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလ၊ အရိယဝံသ၊ ပရမတ္ထသံဃာသာဝကအစုံသည်။ မာမကော၊ တရားတော်ကို လွန်စွာမြတ်နိုးတတ်၏။ ဓီရော၊ မြဲမြံတည်ကြည်သောပညာလည်း ရှိတော်မူ၏။ ဝါနရဒ္ဓဋ္ဌော၊ ‘ဝါန’ ဟုဆိုအပ်သော တဏှာကိလေသာ၏ အမြစ်အရင်းကိုလည်း နုတ်တော်မူပြီ။

သံဃ ထောမနာဂါထာ

‘ထောမတွာ ယထာဘူတေဝံ၊ ဗုဒ္ဓါဒိရတနတ္ထယေ။
သံဃတ္ထေရ ဇ္ဈေသိတောဟံ၊ လိခိသံ ဒယပဏ္ဍကံ။ ။’

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗုဒ္ဓါဒိရတနတ္ထယေ၊ ဘုရား အစရှိသော ရတနာ ၃ ပါး၌။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ထောမတွာ၊ ချီးမွမ်း ထောမနာပြီး၍။ သံဃတ္ထေရ၊ သံဃတ္ထေရေန၊ သံဃာ့အမှူးဖြစ်တော်မူသော သာသနာပိုင် ဆရာတော်မြတ်သည်။ အဇ္ဈေသိတော၊ တိုက်တွန်းအပ်သော။ အဟံ၊ ‘အရိယဝံသအာဒိစ္စရံသီ’ အမည်ရှိသောငါသည်။ ဒယပဏ္ဍကံ-ဒယာပုဗ္ဗင်္ဂမဒိန္နကံ၊ ရွှေနန်းသခင်ဘဝရှင်မင်းတရားသို့ မေတ္တာရှေ့သွား သွင်းကြားအပ်သော အနုသာသနဓမ္မကထာ မေတ္တာစာကို။ သရူပါဓိပ္ပာယ်ပွကာသန္တော၊ သရုပ်အဓိပ္ပာယ် နာဖွယ်ပြလျက်။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ လိခိသံလိခိသာမိ၊ ရေးသား အားထုတ်ပေလတ္တံ့။

‘ယထာရဒ္ဓ မိမံဂန္တံ၊ လောကဓမ္မတ္ထသာဓကံ။
နိစ္စံ တောသေတု ဘူပါလော၊ သောပိ ကပွံ ပတိဋ္ဌတု။ ။’

ယထာ ယေန အာကာရေန၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်သော။ လောကဓမ္မတ္ထ သာဓကံ၊ လောက၊ ဓမ္မ - အကျိုး ၂ ပါးကို ပြီးစေတတ်သော။ ဣမံ ဂန္တံ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ္တံ့သော မေတ္တာစာ ရာဇာလင်္ကာရကျမ်းကို။ ဘူပါလော၊ ရတနာပုရ စတုတ္ထမြို့တည် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသခင် ရေမြေရှင် တရားမင်းမြတ်သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ တောသေတု၊ နှစ်သက်တော်မူစေသတည်း။ သောပိဂန္တော၊ ထိုရာဇာလင်္ကာရ ကျမ်းသည်လည်း။ ကပွံ၊ သာသနာ ၅၀၀ ကာလပတ်လုံး။ ပတိဋ္ဌတု၊ တည်စေသတည်း။ တစ်နည်းကား-

ကပုံ၊ တစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး။ ပတိဋ္ဌတု၊ တည်စေသတည်း။

ဤဂါထာတို့တွင် ဗုဒ္ဓထောမနာ ထီးဖြူဂါထာ၊ ဓမ္မထောမနာ စက်ဂါထာ၊ သံဃထောမနာ စက်ဂါထာ ဖြစ်သည်။

ဤ ၃ ဂါထာတို့ဖြင့် ဝန္တနာကာရကိုမပြုဘဲ ထောမနာကာရကိုသာ ပြုခြင်းသည်ကား-

သာသနောပကာရ ဝုတ္တောဒယ ဂန္ထကာရာစရိယ ဖြစ်တော်မူသော ဆန်းကျမ်းဆရာတော်သည် ဥဒါဟရဏ် သာဓကထုတ်ပြတော်မူသည်၌-

‘ဒဿနရသာနဘဝေန၊ နိဗဒ္ဓဂေဓ ဇိနဿ ယံဇနတာ။

ဝိမှယဇနနိဿတ၊ ကြိယာနုကံနာနရဉ္စ ယတိ။ ။’ ဟူသောဂါထာဖြင့် ထောမနာကာရကို ပြတော်မူသောထုံး။

သုဇာဓာလင်္ကာရကျမ်း၌-

ပသာဒဂုဏ်ကိုပြရာ ဥဒါဟရဏ် သာဓက၌လည်း ‘အလင်္ကာရောန္တော ဝဒနံ၊ မုနိန္ဒော ဓရရံသယော။

သောဘန္တေရုဏရံသီဝ၊ သမ္ပတန္တမ္ပုဇောဓရ။ ။’ ဟူသောဂါထာဖြင့် ထောမနာကာရကို ပြတော်မူသောထုံး။

အရှင်မဟာပန္နက ရဟန္တာထေရ်မြတ်က အရှင်စူဠပန္နကကို သင်ချအပ်သော

‘ပဒွံယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓံ၊ ပါတော သိယာပုလ္လ မဝိတဂန္ဓံ။

အင်္ဂီရသံ ပဿ ဝိရောစမာနံ၊ တပန္န မာဒိစ္စ မိဝန္တလိက္ခေ။ ။’ ဟူသောဂါထာဖြင့် ထောမနာကာရကို ပြတော်မူသောထုံး။

အရှင်မဟာကဿပထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့ လာသောအခါ ‘သတ္တာ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ။ သာဝကော

ဟမသ္မိ။’ ဟူသောပါဠိဖြင့် ထောမနာကာရကို ပြတော်မူသောထုံး။

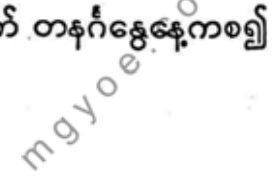
အရှင်ဥရဝေလ ကဿပထေရ်သည် ဤနည်းအတူ ဆိုတော်မူသည့်ထုံးတို့ကို နှလုံးပိုက်ယူ၍ ထောမနာကာရကို ပြုပေသတည်း။

ဤဂါထာတို့ဖြင့် ရတနာ ၃ ပါးကို ချီးမွမ်းပြီး၍ ဆိဒ္ဓြ၊ ဗညျ၊ မေရ၊ ဣန္ဒ-ဟုဆိုအပ်သော၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၁၁၈၉ခု ဇေဋ္ဌနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော ကိန္နရာကိန္နရီ တူပြိုင်ပြီဖြစ်သော နယုန်မာသ သုက္ကပက္ခ စတုတ္ထ ဖြစ်သော လဆန်း ၄ ရက် အင်္ဂါနေ့နံနက် ညီလာခံထွက်သောအခါ ရတနာပုရ ရွှေအင်းဝကို စတုတ္ထမြောက် နန်းဆောက်မြို့တည် ပြည်ကြီးထောင်တော်မူသော ‘သိရိတြိသုဝနာဒိတျာ မိပတိပဝရ ပဏ္ဍိတမဟာ ဓမ္မရာဇာဓိရာဇာ’ ဟူသော တံဆိပ်နာမံ ကျော်သံလွှင့်သော၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသခင် ဆင်ဖြူများရှင် ဖြစ်တော်မူသော သာသနဒါယကာ မဟာဓမ္မရာဇ်မင်းတရားမြတ်အား ဆက်သွင်းအပ်သော ရာဇောဝါဒ အနုသာသနကထာ မေတ္တာစာတော်ကို ‘သိန္န၊ ဆိဒ္ဓြ၊ သက္ကဝါဠ၊ ပဗ္ဗတရာဇာ’ ဟုဆိုအပ်သော ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၁၉၄ ခု ဝိသာခါနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော ကဆုန်မာသ ဇုဏှပက္ခ အဋ္ဌမဖြစ်သော လဆန်း ၈ ရက် တနင်္လာနေ့တွင် ရတနာပုရမြို့တော်အတွင်း ရွှေစည်းခုံ ထံရင်း စံကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော

‘မုနိန္ဒာဘိသိရိ သဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု’ ဟူသော တံဆိပ်တော် ၁ ထပ်။

‘မုနိန္ဒာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ သိရိသဒ္ဓမ္မပါလ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု’ ဟူသော တံဆိပ်တော် ၁ ထပ်။

ဤသို့ ၂ ထပ်သော တံဆိပ်တော်ရ သာသနကိစ္စ ဝိနယဓရ ဓမ္မသေနာပတိ ဖြစ်တော်မူသော သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးက တိုက်တွန်းတော်မူအပ်သော မဉ္ဇူသကပန်းကို လန်းလန်းထိပ်ပြင် ယန်ဆင်သည်ဖြစ်၍၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၉၄ခု ဗုဒ္ဓါနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော မကာရရာသီ ပုဏ္ဏမိကျော်၍ အထွက် ၁ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ကစ၍

သရုပ်အဓိပ္ပာယ်ကို မကျယ်မကျဉ်းစေရ။ ‘အရိယဝံသ အာဒိစ္စရံသီ’ အမည်ရှိသော ငါသည် ကောင်းစွာပြဆိုပေအံ့။
 ရေမြေသနင်း မင်းတရားကြီးသည်လည်း အစဉ်မပြတ် လေးမြတ်နှစ်သက်စေသတည်း။
 သာသနာ ၅၀၀၀ ပတ်လုံး ဆုံးအောင် တည်ပါစေသတည်း။ တစ်နည်းကား- ဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယီ ကပ်ဆုံးမိအောင်
 ဤသည့်စာသည် တည်ပါစေသတည်း။

‘ဣန္ဒဝဇီရာလင်္ကာရော၊ ဣန္ဒဝဇီရာဉာဏိကော။
 ဇိတိန္ဒြိယော ဇိတိဿရော၊ တိက္ကန္တော တိက္ကမော ကတော။ ။’

ဗုဒ္ဓထောမနာ ထီးဖြူပုံသွင်းအင်းဆန်ဂါထာ။

‘အာဒိစ္စောနု နာဘာဒိတ္တော၊ အာဘဿရော အာဗ္ဘုဂ္ဂတော။
 သူရိယောနုဒယာ ဝုတ္တော၊ သုခဒ္ဓရော တထာဂတော။ ။’

ဓမ္မထောမနာ၊ စကြာပုံသွင်းအင်းဆန်ဂါထာ။

‘သုကိတ္တိမာ သုဘာစာရော၊ သုသီလဝါ သုပါကဋ္ဌော။
 အရိယော မာမကော ဝီရော၊ သာဝကော ဝါနရဒ္ဓဋ္ဌော။ ။’

သံဃထောမနာ၊ စကြာပုံသွင်းအင်းဆန်ဂါထာ။

ထီးဖြူပုံ၊ ရထားစက်ပုံအတွင်းသို့ သွတ်သွင်းနည်းကား ဤသို့လျှင်တည်း။

ပုဒ်ရင်း။ ။ ‘ဣန္ဒြေရာဘိ လင်္ကာရ သိရိဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု’ တံဆိပ်တော်ခံ သလ္လာဝတီ သီတာယုက်ရုံ အလုံမြို့ကျေး မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာ အရိယာဝံသ အာဒိစ္စရုံသီ ပုဂ္ဂိုလ်ထေရ်မြတ် မပြတ်သွန်းလောင်းအပ်သော ဩဓိသစေတနာဖြင့် မေတ္တာစာ ဆက်သွင်းပါသည် သာသန ဒါယကာ မဟာဓမ္မရာဇ် တရားမင်းမြတ်။-ဟူသော ဝစနာလင်္ကာရ ဗျူဟတ္ထ၏အရ အဓိပ္ပာယ်ကား-

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ ဩဝါဒဒါယကာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အမည်နာမ၊ ဒေသဇာတိတို့နှင့်တကွ ဩဝါဒပဋိဂ္ဂါဟက ရာဇာကို ပြသော စကားတည်း။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ထိုစကား၌ ‘တရားမင်းမြတ်’ ဟူသည်ကား ရှေးရှုပြု၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် ‘အာအဘိရခံကတွာ လပိယတိကထိယတိ ဇတေနာတိ အာလပနံ။’ ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ‘အာလုပ်’ မည်၏။

ထိုအာလုပ်မျိုးသည်လည်း ‘ဂရုက ပိယာလပနအာလုပ်၊ အဂရုက ပယာလပနအာလုပ်’ အားဖြင့် ၂ ပါး တို့တွင် ချစ်ဖွယ်သောစကားကိုဆို၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ‘ဂရုက ပိယာလပနအာလုပ်’ မည်၏။

ဤသို့ ပိယာလပန- ပိယဝါစာကို ဆိုခြင်းသည်ကား သုဘာသိတ ပိယဓမ္မာ သစ္စာဟုတ်မှန် အင် ၄ တန်နှင့်အညီ ဆိုမှသာလျှင်၊ သုဘာသိတဘာသိဖြစ်၍ သူတော်ကောင်းလက္ခဏာ ညီညွတ်ရာသောကြောင့် ‘ပိယာ လပနအာလုပ်’ ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို ပြုပေသတည်း။

ဤသို့ ပိယဝါစာဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုသည်ရှိသော် နာခံရသော မင်း၏လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးတို့၏ လည်းကောင်း နှလုံးသို့ သက်ဝင်စွဲငြိရာသည်။ ပြောဆိုတတ်သော ဆရာအားလည်း ဖရသဝါစာမှ ကင်းရာသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရာသည်ကို ရည်၍ ဆိုပေသည်။

ဘုရားသခင်လည်း ဖရသဝါစာကို ပယ်၍၊ ဖရသဝါစာမှ ကြဉ်တော်မူ၍၊ အပြစ်ကင်းသော၊ နား၌ချမ်းသာ သော၊ ချစ်ဖွယ်ရှိသော၊ နှလုံးသို့ ဝင်နိုင်သော၊ ပြည်ကြီးရပ်သား များစွာသောလူတို့ နှစ်လိုဖွယ်ရှိသော၊ များစွာသောလူတို့ နှစ်လိုအပ်သော စကားကိုသာ ဆိုတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် သီလက္ခန်ပါဠိတော်၌ ‘ဖရသံဝါစံ ပဟာယ ဖရသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဂေါတမော။ ယာဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနိယာ ဟဒယဂံမာ ပေါရီ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပါ။ တထာရူပံဝါစံ ဘာသိတာ။’ ဟု လာသည်။

၁။ ပုဒ်ရင်း = မူလစာကိုယ်။
၂။ ဝိဇ္ဇာတ္ထ = အပေါင်းအဖက်။ အဖက်ချုပ်။ အချုပ်။
၃။ ဝိတ္ထာရ = အကျယ်ချဲ့ခြင်း။ အကျယ်ဖွင့်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌လာသော ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလအရာ၌ ကျော်စောစွာသော သိန်းဃိုဠ်ကျွန်း ဂုရုဏ္ဏကမဟာ သေနဝါသီ အရှင်စိတ္တဂုတ္တထေရ်လည်း သိန်းဃိုဠ်မင်းအား ‘သုခိ ဟောတု မဟာရာဇာ’ ဟု မိန့်တော်မူဖူးသည်။

အရှင်မဟာကစ္စည်း ပြုတော်မူသော သဒ္ဓါကျမ်း၌လာသော တောင့်တခြင်းအနက်ကိုပြရာ ဥဒါဟရဏ်၌ ‘သုခံ ဘဝတော ဟောတု။ သွာဂတံ ဘဝတော ဟောတု။’ ဟုလာသည်။

ဤသို့ ကျမ်းဂန်အပြ သာဓကတို့ကို ထောက်၍လည်းကောင်း။

နန္ဒိဝိသာလဇာတ်၌လာသော ‘ဘိက္ခဝေ ဖရုသဝါစာနာမ တိရစ္ဆာန ဂတာနံပိ အမနာပါ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

‘မနုညမေဝဘာသေယျာတိပရေနသဒ္ဓိဘာသမာနော စတုဒေါသရဟိတံ မဓုရံ မနာပံသဏံ မုဒုကံ ပိယဝါစမေဝ ဘာသေယျ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

ပါစိတ်ပါဠိတော်၌လည်း ‘မနာပမေဝဘာသေယျ၊ နာမနာပံကုဒါစနံ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

ဤသို့လာသော သာဓကထုံးကို နှလုံးသွင်း၍ ပိယာလပန- ပိယဝါစာကို ရှေးရှုထားလျက် ‘နားနှင့်နှလုံး ယူကျုံးဘိသကဲ့သို့ တည်ပါစေ။’ ဟု ဆိုပေသတည်း။

‘ငါးရာခေါ်ကျွန်း၊ လက်ယာခန်းတွင်၊ မော်ကွန်းတံဆိပ်၊ ဇေယျဒိပ်ဟု၊ မြရိပ်လူလူ၊ ကျွန်းဇေယျထက်၊ ရွက်ဖြူ လွလွ၊ သောဠသတွင်၊ မင်းများအမှု၊ ထက်လွန်ကျူးသည်၊ ရန်ငူးလူဘ ဘိကြမ္မ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

‘လောကပါလ၊ ရာဇညဟု၊ နာမသမိုက်၊ သောင်းမြန်တိုက်ဝယ်၊ ဆူလှိုက်ရန်မွေ၊ တက်သစ်နေသို့၊ ပရမေ ပွားပြန်၊ အာဏာဂုန်လျက်၊ ရန်ညွန့်ငင်ရုံး၊ အားသွန်ကျူးက၊ နိဂုံးအချုပ်၊ ဘုန်းဖြင့်ရှုပ်သည်၊ မှန်တုပ်ချထား၊ နရဖျား။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

‘ရာဇရာဇာ၊ မင်းတကာထက်၊ အာဏာတန်ခိုး၊ မိုးနှယ်ကြိုး၍၊ ရန်မျိုးဟူက၊ ကြိမ်းကြိမ်းထလျက်၊ ဆံမျှမတွေ့၊ ဖျောက်လွင့်လှေက၊ ရန်ငွေစဲလေ၊ မီးသို့သေသည်၊ ပရမေလွန်ကား စောတရား။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

ဤသို့စသည်ဖြင့် လာသော ရှေးပညာရှိတို့ ဆိုရိုးကိုလည်း နည်းခိုးကပ်မှီပေသည်။

၉

ပုဒ်ရင်း။ ။ ဗြဟ္မာ၊ လူ၊ နတ်တို့၏အထွတ် အမြတ်ထက်အမြတ် ပရမတ္ထစက္ခု သဗ္ဗညုသည်
 ‘အနုပုဗ္ဗေန မေဓာဝီ၊ ထောက်ထောက် ခဏေခဏေ။
 ကမ္မာရောရဇေတဿေဝ၊ နိဒ္ဒမေမလ မတ္တနော။ ။’ -ဟောခဲ့သည့်အရကို အကျကောက်သော်-
 ဟူသည်၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ ရွှေပန်းထိမ်သည်သည် ရွှေ၏အညစ်အကြေးကို ထုတ်သကဲ့သို့၊ ပညာရှိတို့သည် အခွင့်ရလျှင်
 အနည်း ငယ် အနည်းငယ်သော ကုသိုလ်ကို အစဉ်သဖြင့်ပြု၍ ‘ရာဂ’ အစရှိသော အညစ်အကြေး
 ကို ထုတ်အပ်၏။ -ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ဟောတော်မူကြောင်း ဝတ္ထုကား ဓမ္မပဒကျမ်း၌ လာသည်။
 သာဝတ္ထိပြည်၌ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် ရဟန်းတို့၏ သင်္ကန်းရုံရာအရပ်၌ သင်္ကန်းနားသည်
 မြက်သို့ ကျလျှောဆင်းလတ်၍၊ နံနက်မိုးသောက်လျှင် မြက်ကိုသုတ်သင်၍ ကောက်တလင်းကဲ့သို့ ပြု၏။ ထိုနောက်မှ
 မြေမှုန့် လိမ်းသည်ကို မြင်၍ သဲ ကြိ၏။ ထိုနောက်မှ မဏ္ဍပ် ဆောက်၏။ ထိုနောက်မှ ထိုအရပ်၌ ဇရပ်ဆောက်၏။
 ဆောက်ပြီး၍ ဇရပ် ပူဇော်၏။ ‘အနုမောဒနာပြုအံ့။’ ဟု ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာကိုပင့်၍ အတွင်း၊ အပ စည်းဝေး
 စေ၏။

ဘတ္တကိစ္စအဆုံး၌ ထိုအရပ်တွင် တလင်းသုတ်သင်သည်မှစ၍ အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား
 ကြား၏။

ထိုစကားကို ကြား၍ ‘ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာနာမ ခဏေခဏေ ထောက်ထောက် ကုသလံ ကရောန္တော
 အနုပုဗ္ဗေန အတ္တနော အကုသလမနံ နိဟရန္တိ။’ ဟုဆို၍၊

‘အနုပုဗ္ဗေနမေဓာဝီ၊ ထောက်ထောက် ခဏေခဏေ။
 ကမ္မာရော ရဇေတဿေဝ၊ နိဒ္ဒမေ မလ မတ္တနော။ ။’

ကမ္မာရော၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်။ ရာဇေတဿ၊ ရွှေ၏။ မလံ၊ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမေဏူဝ၊ ထုတ်သကဲ့သို့၊
 မေဓာဝီ၊ ပညာရှိသည်။ ခဏေခဏေ၊ အခွင့်ရရာ အခွင့်ရရာ၌။ ထောက်ထောက်၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော။
 ကုသလံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မလံ၊ ရာဂအစရှိသော
 အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမေ၊ ထုတ်ရာ၏။’ ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဒေသနာအဆုံး၌ ပုဏ္ဏား သောတာပန် ဖြစ်၏။ ရောက်လာသမျှသော တရားနာပရိသတ်တို့အားလည်း
 အကျိုးများစွာ ရှိကုန်၏။

ဤဂါထာ၌ ရဇေတသဒ္ဒါကို ‘ရွှေ’ ဟု အနက်ဆိုခြင်းကား-
 အဘိဓာန်၌

‘သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေ။ ကနက်၊ ရွှေ။ ဇာတရူပံ၊ ရွှေ။ သောဏ္ဏံ၊ ရွှေ။ ကဇ္ဇနံ၊ ရွှေ။ သတ္တဝါဝဏ္ဏော၊ ရွှေ။ ဟရိ၊ ရွှေ။ ကမ္ပ၊ ရွှေ။ စာရ၊ ရွှေ။ ဟေမံ၊ ရွှေ။ ဟာဋ္ဌကံ၊ ရွှေ။ တပနိယံ၊ ရွှေ။ ဟိရညံ၊ ရွှေ’ ဟူ၍သာ ရွှေသာမညကို တစ်ခန်း။

စာမိကရံ၊ ‘စာမိကရ’မည်သော ရွှေ။ သာတကုမ္ဘံ၊ ‘သာတကုမ္ဘ’မည်သောရွှေ။ ဇေယျနဒံ၊ ‘ဗေယျနဒ’ မည်သောရွှေ။ ‘သီဂီ’မည်သောရွှေ။- ဝိသေသရွှေမျိုး ၄ ပါးကို တစ်ခန်းပြသည်။

ငွေကို ပြသောကာလ- ရူပိယံ၊ ငွေ။ ရဇေတံ၊ ငွေ။ သဇ္ဇ၊ ငွေ။ ရူပိသဇ္ဇ၊ ငွေ။-ဟုပြသည်။

အမရကောသဌ်လည်း

သဏ္ဏံ၊ ရွှေ။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေ။ ကနက်၊ ရွှေ။ ဟိရညံ၊ ရွှေ။ ဟေမ၊ ရွှေ။ တပနိယံ၊ ရွှေ။ သာတကုမ္ဘံ၊ ရွှေ။ ဂင်္ဂေယျံ၊ ရွှေ။ ဘသမကကမ္ပရံ၊ ရွှေ။ စာမိကရံ၊ ရွှေ။ ဇာတရူပံ၊ ရွှေ။ မဟာရဇေတံ၊ ရွှေ။ ကဇ္ဇနံ၊ ရွှေ။ ရတ္တံ၊ ရွှေ။ ကာတ္တံ၊ ရွှေ။ အမ္ပရံ၊ ရွှေ။ ဇေယျနဒံ၊ ရွှေ။ အဟဋ္ဌံ၊ ရွှေ။-ဟူ၍သာ ပြသည်။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ ငွေ။ ရဇေတံ၊ ငွေ။ ရူပံ၊ ငွေ။ ခဇ္ဇရံ၊ ငွေ။ ဝေတံ၊ ငွေ။

ရွှေပရိယာယ် ၁၉ ပုဒ်၊ ငွေပရိယာယ် ၅ ပုဒ်တို့ကို ပြသည်။

ရဇေတ သဒ္ဒါကို ‘ရွှေ’ဟူ၍ မပြလေကုန်။

ထိုသို့သော်လည်း ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌ပင် ‘ကမ္ဘာရော ရဇေတသေဝါတိ ယထာသုဝဏ္ဏာရောဇက ဝါရမေဝ သုဝဏ္ဏံ ဌပေတွာကောဋေတွာ မလံနိဟရိတွာ ပိလန္ဒနဝိကတိ ကာတံ နသက္ကောတိ။ ပုနပုနံ ပစန္ဒော ကောဋေန္တောပန မလံနိဟရတိ။ တတော အနေကဝိဓံ ပိလန္ဒနဝိကတိ ကရေတိ။’ ဟု လာသည်ကို ထောက်၍၊ ‘ကမ္ဘာရ’လည်း ‘ရွှေပန်းထိမ်’ဖြစ်သည်။ ‘ရဇေတ’လည်း ‘ရွှေ’ဖြစ်သည်။-ဟု ဆိုပေသည်။

၃

ပုဒ်ရင်း။ ။ အောက်ဆုံးအခံ နီဖလံကို မီးလှန်၍ကျိလျှင် နာရဏီတွင် ငြိမ်း၏။ တစ်ကြိမ်လျှော်လျှင် နာရဝေါသို့ ရောက်၏။ နောက်ကိုတစ်ဖန် ကျိပြန်သောခါ နာလိကာသို့ မြော်၏။ နောက်ကိုလှော်ကာ နာလရတ္တာ။ တစ်ခါ အဉ္စန။ နောက်ကာလကျိသော် အဉ္စနီရတ္တ။ ထိုပြင်တဝ ကြိုးလုံလလျှင် အတေဝနီ။ စိကာချလျှင် ဇာတရူပ။ ထိုနောက်တဝ ဥရနီတာ။ အဝါထိန်ထိန် မီးအချိန်၌ သီဂီနီကွ။ တစ်ဆယ့်တစ်ကြိမ်ကျအောင် ဉာဏထောက်ကူ လုံလထူသော် ရွှေဇမ္ဗူရစ်။ ချိန်ကျပ်စစ်မှု ရှစ်ဆယ်အလုံးကို သုံးကျပ်ကကျူး သုံးမူး တစ်ပဲ လေးရွေးကဲလျှင် နတ်ပွဲဝင်အနေ သပြေသီး အညောက် ပေါက်လာစွင့်စွင့် ရွှေနှင့်အလျော် ဇမ္ဗော်နဒ အစစ် ဖြစ်လေသည့်အရေးကဲ့သို့။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္တ။ ။ နီဖလံရွှေကစ၍ ရွှေမျိုးအလိုက် ကျပ်ချိန်တင်အောင် အစဉ်သဖြင့် တက်ကာတက်ကာလှော်မှ ဇမ္ဗူရစ်ရွှေ ဖြစ်၏။-ဟု ဆိုလိုသည်။

- ဝိတ္ထာရ။ ။ ရွှေမျိုးအလိုက် အစဉ်အတိုင်း တက်ကာတက်ကာ ဇမ္ဗူရစ်ရွှေဖြစ်အောင် လှော်ပုံကား- နီဖလံ၊ နာရဏီ၊ နာရဝေါ၊ နာလိကာ၊ နာလရတ္တာ၊ အဉ္စန၊ အဉ္စနီရတ္တ၊ အတေဝနီ၊ ဇာတရူပ၊ ဥရနီတာ၊ သီဂီနီကွ၊ ဇမ္ဗူရစ်-ဟူ၍ ၁၂ ပါးသော ရွှေမျိုးတို့တွင်
- နီဖလံရွှေ အကျပ် ၈၀ ကို ၆၀ တင်အောင် လှော်မှ နာရဏီ ဖြစ်၏။
 - နာရဏီရွှေ ၆၀ ကို ၄၅ ကျပ် တင်အောင် လှော်မှ နာရဝေါ ဖြစ်၏။
 - နာရဝေါရွှေ ၄၅ ကျပ်ကို ၃၃ ကျပ် ၇မူး ခဲပဲ ၂ ရွေး တင်အောင် လှော်မှ နာလိကာ ဖြစ်၏။
 - နာလိကာရွှေ ၃၃ ကျပ် ၇မူး ခဲပဲ ၂ ရွေးကို ၂၉ကျပ် ၄မူး ခဲပဲ ၅ရွေး တင်အောင် လှော်မှ နာလရတ္တာရွှေ ဖြစ်သည်။
 - နာလရတ္တာရွှေ ၂၉ကျပ် ၄မူး ခဲပဲ ၅ရွေးကို ၁၉ကျပ် ၂ရွေး ၂ဆန်တင်အောင် လှော်မှ အဉ္စနရွှေ ဖြစ်၏။ (အဉ္စနီဟူ၍လည်း ရေးကြ၏။)
 - အဉ္စနရွှေ ၁၉ကျပ် ၂ရွေး ၂ဆန်ကို ၁၄ကျပ် ၂မူး ခဲပဲ ၂နှမ်း တင်အောင် လှော်မှ အဉ္စနီရတ္တရွှေ ဖြစ်၏။
 - အဉ္စနီရတ္တရွှေ ၁၄ကျပ် ၂မူး ခဲပဲ ၂နှမ်းကို ၁၆မူး ခဲပဲ ၄ရွေး ၁ဆန် ၁နှမ်း ၃မုန်ညင်း ၂သန်းခေါင်း တင်အောင် လှော်မှ အတေဝနီရွှေ ဖြစ်၏။
 - အတေဝနီရွှေ ၁၆မူး ခဲပဲ ၄ရွေး ၁ဆန် ၁နှမ်း ၃မုန်ညင်း ၂သန်းခေါင်းကို ၈ကျပ် ၁ရွေး ၃နှမ်း ၂မုန်ညင်း ၁သန်းခေါင်း ၃ကညစ်ချေး တင်အောင်လှော်မှ ဇာတရူပရွှေ ဖြစ်၏။
 - ဇာတရူပရွှေ ၈ကျပ် ၁ရွေး ၃နှမ်း ၂မုန်ညင်း ၁သန်းခေါင်း ၃ကညစ်ချေးကို ၆ကျပ် ၃ဆန် ၂နှမ်း ၄သန်းခေါင်း ၄ကညစ်ချေး တင်အောင်လှော်မှ ဥရနီတာရွှေ ဖြစ်၏။
 - ဥရနီတာရွှေ ၆ကျပ် ၃ဆန် ၂နှမ်း ၄သန်းခေါင်း ၄ကညစ်ချေးကို ၄ကျပ် ၂မတ် ၂ဆန် ၃နှမ်း

၁မုန်ညင်း ငါးသန်းခေါင်း ၂ကညစ်ချေး တင်အောင်လှော်မှ ၁၁ သီဂီနိက္ခန္ဓာ ရွှေ ဖြစ်၏။

- သီဂီနိက္ခန္ဓာ ၄ကျပ် ၂မတ် ၂ဆန် ၃နှမ်း ၁မုန်ညင်း ငါးသန်းခေါင်း ၂ကညစ်ချေးကို ၃ကျပ် ၃မူး ၁ပဲ ၄ရွေး ၂ဆန် ၂နှမ်း ၃သန်းခေါင်း ၂ကညစ်ချေး တင်အောင်လှော်မှ ၁၂ မွေ့ရစ်ရွှေ ဖြစ်၏။

စာမူရင်း၌ကား ‘သုံးမူးနှင့် တစ်ပဲ လေးရွေးကဲလျှင်’ ဟူ၍သာ ဆိုပေသည်။ ‘၂ဆန် ၂နှမ်း ၃သန်းခေါင်း ၂ကညစ်ချေး’ ဆိုသည့် စကားဟောင်းအတိုင်း မပါလေသည်ကား အစွန်အဖျားများလွန်းသဖြင့် ဆိုရာတွင်ပင် မလှလွန်းက၊ ကြားရတော်မူသောမင်းလည်း ရွှင်လန်းခြင်း မရှိမည်ကို စိုး၍ပင် အင်မတန်ကိုမျှ မဏိကုဏ္ဍလဆရာ ရံခါရံခါ လိုရာတွင်ဖြတ်၍ ဇာတ်ကို သိမ်းရုံးသကဲ့သို့၊ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာဆရာ ထိုရာတွင်ချင့်၍ တော်သင့်ရာကို ကူးသကဲ့သို့၊ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာကျော်၌ ‘အလမတိပပဉ္စေန’ဟု ပြတော်မူသောထုံးကဲ့သို့ အကျဉ်းရုံး၍ ချုံးခဲ့ပေသည်။ ‘သမန္တစက္ခုဒီပနီ’၌ကား စကားရှိတိုင်း ဆိုခဲ့ဖူးလေပြီ။ သီဂီနိက္ခန္ဓာကိုမူကား ‘သီဂီနိက္ခန္ဓာ’ဟု ၂ ထွေပင် ရေးသားကြကုန်၏။

ဝိနည်းမဟာဝါပါဠိတော်၌ကား ‘သီဂီနိက္ခန္ဓာ၊ သဝဏ္ဏော၊ ရာဇဂဟံ၊ ပါဝိသိဘဂဝါ။’ ဟူသောပါဠိ၌ ‘ဂီ’ဟု ရှိသောပါဠိသာ များချေသည်။

ထိုရွှေ၏ ‘သီဂီ’တွင်ကြောင်းမူကား

အဘိဓာန်ဋီကာ စသောကျမ်းတို့၌-

‘သီဂီမည်သည် ငါးမျိုး အထူးတည်း။ ထိုငါး၏ အဆင်းနှင့်တူသောရွှေ သည် ‘သီဂီ’ မည်၏။’ ဆိုသည်။

အမရကောသကျမ်း၌ကား- ‘အလင်္ကာရသုဝဏ္ဏံ ယထာဂီ။ ကနကမိတျုစတော။’

ယထာ အလင်္ကာရသုဝဏ္ဏံ၊ အကြင် တန်ဆာဆင်အပ်သော ရွှေသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အလင်္ကာရ သုဝဏ္ဏံ၊ ဤ တန်ဆာဆင်သော ရွှေသည်။ ဂီ၊ ‘သီဂီ’ရွှေမည်၏။ ကနကံ၊ ‘ကနက’လည်း မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥစ္စတော၊ ဆိုအပ်၏။ ဂီ၊ တန်ဆာဆင်သော သီဂီရွှေ။ ကနကံ၊ တန်ဆာဆင်သောရွှေ။ နားတောင်း၊ လက်ကျပ် စသော တန်ဆာဆင်သောရွှေအထူးကို ‘သီဂီရွှေ၊ ကနကရွှေ’ ဆိုလိုသည်။

သာရတ္ထသင်္ဂဟ၌ကား- ‘ဂေါသိဂံ သဒိသံဟုတ္တာဥပ္ပန္နံသီဂီ။’ ဟု ‘ထောင်သောနားချိုနှင့်တူသော တောင်သည် ‘သီဂီ’ မည်၏။ ထိုတောင်၌ ဖြစ်သောရွှေသည်ကား သီဂီ မည်၏။’-ဟုလိုသည်။

သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာတို့၌- ‘နိက္ခန္ဓိအတိရေကပဉ္စသုဝဏ္ဏေနကတပိလန္တနံ၊ တဉ္စိဗဋ္ဌနမဇ္ဇနက္ခမံ ဟောတိ။’ ဟု အလွန်နှင့်တကွ ၅ ခုသောသုဝဏ္ဏဖြင့် ပြုအပ်သောတန်ဆာသည် ‘နိက္ခန္ဓာ’မည်၏။-ဟု ဆို၏။ ထိုစကား သင့်မြတ်စွာ ၅ သုဝဏ္ဏ ပြည့်မှသာလျှင် ထုခြင်း၊ ခတ်ခြင်း၊ သုံးသပ်ကိုင်ဆောင်ခြင်းငှာ ခန့်လောက်သည်ဖြစ်၍ ဆိုသည်။

မဇ္ဈိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌ကား- ‘နိက္ခန္ဓာနာမ ပဉ္စသုဝဏ္ဏံ။’ ဟု ‘နိက္ခန္ဓာမည်သည်ကား ၅ သုဝဏ္ဏပြည့်၏။’ ဆိုသည်။

mg yoe . com

‘သုဝဏ္ဏ’ဟူသည်ကား ‘တအတ္တသုပဏ္ဏောနာမ ပဉ္စရဇဏန္တိ ဝဒန္တိ။’ ဟူ၍ သာရတ္ထသင်္ဂဟ၌ ဆိုသည်။
‘သုဝဏ္ဏ’ဟူသည်ကား ‘၅ ရဇဏ’ဟုဆိုသည်။)

အဘိဓာန်၌-

‘နွေ အက္ခာ မာသကာ ပဉ္စာ၊ -က္ခာနံ ဓရဏမဋ္ဌကံ။

သုဝဏ္ဏော ပဉ္စရဇဏံ၊ နိက္ခန္တု နိတ္ထိ ပဉ္စေတေ။ ။’

နွေ ပဉ္စမာသကာ၊ ပဲ ၁၀ တို့သည်။ အက္ခာ၊ ၂ မတ် မည်ကုန်၏။ အက္ခာနံ၊ ၂ မတ်တို့၏။ အဋ္ဌကံ၊ ၈ လီသည်။ ဓရဏံ၊ ၄ ကျပ်ပြည့်သော ဓရဏ မည်၏။ ပဉ္စရဇဏံ၊ ဓရဏ ၅ လီသည်။ သုဝဏ္ဏော၊ သုဝဏ္ဏ မည်၏။ ဧတေပဉ္စသုဝဏ္ဏာတု၊ ထို ၅ သုဝဏ္ဏ တို့သည်ကား။ နိက္ခံ၊ ဗိဿာ မည်၏။

၄ကျပ်သော် ဓရဏတည်း။ ဓရဏ ၅လီသော် သုဝဏ္ဏတည်း။ သုဝဏ္ဏ၅လီသော် နိက္ခတည်း။ ဗိဿာ ဆိုလိုသည်။ သီဂီလည်း ဖြစ်မှ၊ ဗိဿာလည်း ဖြစ်မှ ‘သီဂီနိက္ခ’ဆိုထိုက်၏။-ဟူလိုသည်။

ဤသို့ဆိုသည်များကို ထောက်လျှင် ‘သီဂီနိက္ခ’ဟု ရေးသားသည်ထက် ‘သီဂီနိက္ခ’ဟု ရေးသားခြင်းသည် သာ၍သင့်မည် ထင်၏။

‘ဇမ္ဗူရစ်ရွှေ ဖြစ်၏။’ဆိုရာ၌လည်း

- အဘိဓာန်၌ ‘တထာဇမ္ဗူ၊ နဒံသီဂီစနာရိယံ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

- ၎င်းဋီကာ၌လည်း ‘ဒေဝရက္ခဘူတာယ မဟာဇမ္ဗူယာ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနေနဒီ ဇမ္ဗူနဒီ။ တသံ ပတိတေဟိ မဟာဂဗ္ဗမာဏာနံဝါ ကုမ္ဘပမာဏာနံဝါ ဖလာနံ ဗိဇေဟိဇာတံ သုဝဏ္ဏံဇမ္ဗူနဒံ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

- ဝိမာနဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၌- ‘သာတကုမ္ဘတော ဇမ္ဗူနဒံ၊ ဇမ္ဗူနဒတော သီဂီသုဝဏ္ဏံ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

- ဥပရိပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ၌လည်း ‘ဇမ္ဗူနဒီယံနိဗ္ဗတ္တတ္တာဇမ္ဗူနဒန္တိတံသုဝဏ္ဏံဝုစ္စတိ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

- တိကနိပါကံ အင်္ဂုတ္တိရီဋီကာကြီး၌လည်း- ‘ဇမ္ဗောနဒန္တိ မဟာဇမ္ဗူသာခါယ ပဝတ္တနဒီယံ နိဗ္ဗတ္တံ။ တသ္မိ ကိရဋ္ဌာနေ ရတ္တသုဝဏ္ဏာကာရော မဟာဇမ္ဗူဖလာ ပပတိတွာ သုဝဏ္ဏကံရာဥဋ္ဌဟန္တိ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

- ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌လည်း ‘တံသုဝဏ္ဏံဒေါသဝိရဟိတံ ဃဋ္ဌမဇ္ဇနက္ခမံ ဇမ္ဗူနဒံဝိယ၊ ကောတံနိန္ဒိတုံ အရဟတိ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

- ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌လည်း ‘နိက္ခမံဇမ္ဗောနဒသေဝ။ ကောတံ နိန္ဒိတု မရဟတိ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

ဤသို့စသည်ဖြင့် ‘ဇမ္ဗူနဒ’ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ‘ဇမ္ဗောနဒ’ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ‘ဇမ္ဗောနဒ၊ ဟိရညကို၊ ပုံချလုပ်ပြီး၊ ချမ်းရိပ်ကြီးသည်၊ ရွှေထီးနေခြည် ဟန်၏တည်း။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။- ကျမ်းဂန် ရှိကြကုန်လျက်၊ ‘ဇမ္ဗူရာဇံ’ ဟူ၍ ဆိုကြပြန်သည်မှာ ‘သုနာပရန်တိုင်းသားတို့၏ ဝေါဟာရ’ ဟူ၍သာ မှတ်ကုန်ရာ၏။ ပစ္စန္ဒဒေသကို ‘ပစ္စန္ဒရာဇံ’ ခေါ်သကဲ့သို့ တိုင်းသားတို့၏အလေ့အလာ ဝေါဟာရအထူး ဖြစ်လေသည်။-ဟူ၍ ယူရာသည်။

- မဟာနာရဒပျို့၌လည်း-

‘မြင့်ဖြူးတစ်ရာ၊ ယူဇနာတိ၊ သင်္ချာပြည့်ဝ၊ ပင်ရုက္ခ၌၊ ခက်မလေးဖြာ၊ ခွဲ၍လာသော်၊ မြွှာ၍ပါးပျဉ်း၊ နီးမချဉ်းသည်၊ စဉ်းစဉ်းဝင်ရာ၊ ရေကြောင်းမှာမူ၊ အခါမပြတ်၊ ဖျန်းဆွတ်ဖြိုးဖြိုး၊ နတ်တန်ခိုးကြောင့်၊ မိုးကြိုးရိုက်ကြည်း၊ ထန်စွာသည်းသော်၊ တံလည်းပြောင်းပြောင်း၊ လှိုင်းအပေါင်းနှင့်၊ နတ်ချောင်းမြစ်ကြီး၊ လေးသွယ်စီး၏။’

‘မည်သီးခေါ်မူ၊ မြစ်လေးခုကို၊ ဇေမ္မုနဒီ၊ ဝေါဟာချီ၏။ ယင်းဤမြစ်နား၊ သောင်မြိတ်ဖျားသို့၊ ရွှေသားအဆင်း၊ ဝင်းဝင်းသပြေ၊ သီးမှည့်ကြွေသော်၊ ကျလေရာရာ၊ ရွှေဝါညွန့်ညောက်၊ ရွှေပင်ပေါက်၏။’

‘မြော်ထောက်လူမြေ၊ ဤသည့်ရွှေကို၊ သပြေနှင့်မြစ်၊ ထွေးရောရစ်၍၊ စင်စစ်ယခု၊ ဇေမ္မုနဒီ၊ ဟိရညဟု၊ ပရန္တသူ၊ တိုင်းရပ်လူမှာ၊ ‘ဇေမ္မုရစ်’မည်၊ ခေါ်ကြသည်တည်း။’

‘အရည်ညီးညီး၊ တွေတွေစီးမျှ၊ မီးနှင့်အရှည်၊ အရောင်မှည့်၍၊ နတ်ပြည့်ထက်မှာ၊ နတ်တကာတို့၊ ဆင်ရာစစ်စစ်၊ တန်ဆာဖြစ်၏။’

‘ခြစ်အောင်မီးမှာ၊ ကြိမ်များစွာပင်၊ လှော်ပါသော် လည်း၊ ညစ်ထည်းမှောင်မှင်၊ ဖန်၊ ငန်စင်လျက်၊ လွင်ပြီးရကား၊ လှော်မစား၍၊ လျော့ပါးသည်တိ၊ မရှိနိုင်ပြီ။ ခုံခိုင်အနေ၊ မီးကုန်ရွှေကို၊ လူမြေကတ်ပြည်၊ ခေါ်ကြသည်တည်း။’

‘အရည်တူအောင်၊ ကြံရည်ဆောင်၍၊ လူဘောင် ရပ်ထံ၊ ပညာပျံတို့၊ နီဖလံကို၊ ကျိ၍တစ်လီ၊ မီးဝယ်ကျီသော်၊ နာရဏီသော၊ တစ်ကြိမ်လောလျှင်၊ နာရဝေါခေါ်ကြ၊ တစ်ကြိမ်ချသော်၊ နာလရတ္တာ၊ တစ်ခါချချေ၊ နာလာရေတည်း။’

‘တစ်ထွေတက်ကာ၊ အဉ္စနာတွင်ထ၊ ပြီးပြန်ကသော်၊ အဉ္စနာရတ္တာ၊ တစ်ခါအကြွ၊ မီးအထတွင်၊ အဝေတနီ၊ သညီဝေါဟာ၊ သည့်ထက်ကြာသော်၊ ဇာတရူပ၊ ပြီးပြန် ကလျှင်၊ ဥရနိတာ၊ ပညာမမှိန်၊ မီးတွင်ချိန်သော်၊ သိဂီနိက်ဟူ၊ တစ်ကြိမ်ထူသော်၊ ဇေမ္မုရစ်မည်၊ ခေါ်ကြသည်တည်း။’

လူပြည်မှတ်ဖွယ်၊ ရှစ်ဆယ်ကျပ်ခံ၊ နီဖလံကို၊ မီးလျှံတွင်နှိမ်၊ ဆယ့်တစ်ကြိမ်သို့၊ အငြိမ်စွဲကပ်၊ သုံးကျပ်တစ်ပဲ၊ လေးရွေးကဲသော်၊ နတ်ပွဲထင်ပေါ်၊ ရွှေတွင်ကျော်သည်၊ ဇေမ္မုနဒီ၊ နာမထူးလည်၊ ဖြစ်လေသည်ဟု၊ အတည်ကျကျ၊ ဆိုကြကုန်သည်။

‘ကောင်းလသည့်ရွှေ၊ ထိုအနေသို့၊ ထိုသပြေသီး၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသည်၊ ရှားမီးလျှပ်စစ်၊ တိမ်တောင်တည်း။

- ‘ရွှေဇေမ္မုရစ်၊ သုဝဏ်စစ်ကို၊ ဖြစ်စေနိုင်တတ်၊ သစ်သီးမြတ်ကို၊’ ဟူ၍ စပ်ဆိုသည့်အရာများကိုလည်း မှတ်သားရာ၏။

- ‘နတ်ပွဲဝင်အနေ၊ သပြေသီးအညောက်၊ ပေါက်လာသည်စွင့်စွင့်၊ ရွှေနှင့်အလျော်၊ ဇေမ္မုနဒီအစစ်၊ ဖြစ်လေသည်အရေးကဲ့သို့။’ ဆိုရာတွင် ‘နတ်ပွဲဝင်’ ဆိုသည်ကား အဘိဓာန်ဋီကာ၌-

‘ဇေမ္မုနဒီ၊ ဣဒမ္မနသုဝဏ္ဏံအနုလပွဘံ ဒေဝါလင်္ကာရမတုလံဇာယတေ။’
ဇေမ္မုနဒီ၊ ဇေမ္မုရစ်မည်သော။ တစ်နည်းကား - ‘ဇေမ္မုနဒီ’မည်သော။ ဣဒမ္မနသုဝဏ္ဏံ၊ ဤရွှေသည်ကား။

၁။ ယနေ့ မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်း၌ ‘ဇေမ္မုရစ်’-ဟူ၍သာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အနုလပွဘံ၊ မီးလျှံနှင့်တူသော အရောင်ရှိ၏။ ဒေဝါလင်္ကာရံ၊ နတ်တို့တန်ဆာဆင်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ အတုလံ၊ တုဖက်မဲ့သည်။ ဇာယတေ၊ ဖြစ်၏။

ဤသို့လာသောကြောင့် နတ်တို့ပင် ဆင်ကြကုန်၏။ နတ်တို့ဆင်သော တန်ဆာရွှေနှင့် တူ၏။-ဟူလိုသတည်း။ ထိုဥပမာနှင့်လျော်စွာ ဥပမေယျကို နှလုံးသွင်းရာ၏။-ဟူလိုသည်။

mg y o e . c o m

၁။ ဥပဒေသ = မှတ်သားလိုက်ရာရန်ဖော်ပြချက်။

၄

ပုဒ်ရင်း။ ။ ရှေးရှေးကာလ ဉာဏသတ္တိ ပရိသုဒ္ဓသီလကြီးဖြင့် သမ္ဘာရင့်၍ ကျင့်မိသူ ချင့်မိသူ ဖြစ်သည်။
 -ဟူသော်လည်း၊ နောက်ကူထောက်မ ဥဿာဟဖြင့် ဉာဏရင့်အောင် ထပ်ဆင့်၍ဆုံးမ စောင့်စည်း
 သည်တဝ ကျင့်ပြန်ရလျှင် ရှေးကထက်အသစ် ရွှေကောင်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ စင်စစ်ကောင်း၍
 နတ်ကြောင်း ပေါက်လွယ်ရာသည်။-ဟူသည်၌ကား

ပိဏ္ဏတ္ထ။ ။ သမ္ဘာကြီးရင့်သောသူတို့သည် အပါယ်ရောက်ကြောင်း မကောင်းမှုကို ကျင့်မိသော်လည်း။ ချင့်ယူ
 တွေးဆ သတိရသဖြင့် ဉာဏထပ်ဆင့် ချီးမြှင့်ထောက်မ နောက်လုံ့လကြောင့် သုဂတိနတ်ကြောင်း
 ပေါက်ပြန်ရာသည်။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ စတုပေါသထိကဇာတ်^၁၊ ပဉ္စပေါသထဇာတ်^၂၌ ဇာတိမန္တ ရသေ့တို့ကဲ့သို့၊ ဟတ္ထိပါလမင်းသား၊
 အဿပါလမင်းသားတို့ကဲ့သို့ ဉာဏသတ္တိ ရှိပစေကာမူ၊ ပုက္ကုသာတိမင်း၊ မဟာကပ္ပိနမင်းတို့ကဲ့သို့
 ပရိသုဒ္ဓသီလ ရှိပစေကာမူ၊ နောက်ကူထောက်မ ဥဿာဟဖြင့် ဉာဏရင့်အောင်ထပ်ဆင့်၍ မိမိကိုယ်မိမိပင်
 ဆုံးမ၍ လည်းကောင်း၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓာ၊ ရဟန္တာတို့ ထပ်ဆင့်ဆုံးမ၍ လည်းကောင်း ကျင့်ပြန်ရသော်သာ
 နိဗ္ဗာန်လမ်းသည် ဇမ္ဗူဒိပေသဖြင့် ရောက်လေသကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောင်း လွဲမည်ဖြစ်သော
 အင်္ဂုလိမာလသည် နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောင်း ဖြောင့်ပြန်သကဲ့သို့၊ နတ်ပြည်လမ်းကြောင်း လွဲမည်ပြုသော ပေါရိသာဒမင်း၊
 သံလေသလောမဘီလူး၊ စူဠပေါရိသာဒဘီလူး၊ တမ္ပဒါမိကတို့သည် စင်စစ်ကောင်း၍ နတ်ကြောင်းနတ်လမ်း
 ပေါက်ပြန်သကဲ့သို့ ပေါက်မြောက်ပြန်ရာသည်။-ဟုဆိုလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ယခုအခါ အကြင်ကုလပုတ္တ အမျိုးကောင်းသားတို့သည် မတရားသောအမှုအကျင့်ကို အကယ်၍
 ကျင့်မိစေကာမူ၊ အင်္ဂုလိမာလ၊ ပေါရိသာဒ အစရှိသောသူတို့၏ထုံးကို နှလုံးစွဲပိုက်ပြီးလျှင်၊
 ဉာဏ်၌ တွေးဆ၍ သံဝေဂအရင်းမူလျက်၊ နောက်ကူထောက်မအပ်သော ကုသလဖြင့် '၄' ဝသော အပါယ်တံခါး
 ပိတ်၍ နတ်ပြည်တံခါးဖွင့်လှစ်ရန်၊ ဒုစရိုက်ကို ရှောင်ပစ်၍ သုစရိုက်နည်းသစ်နှင့် ခရီးစစ်နတ်လမ်းကြောင်း
 ပေါက်အောင် ကြံဆောင်ရာသည်။-ဟု ပြအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

၁။ ၅၅၀ ဇာတ်တော်စဉ် - ၄၄၁
 ၂။ ၅၅၀ ဇာတ်တော်စဉ် - ၄၉၀

၅

ပုဒ်ရင်း။ ။ ‘ညစ်ကြေးပြောင်း၍ ပါယ်ကြောင်းပျောက်ကွယ် ကွာရာသည်။’ ဟူရာ၌-

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ အပါယ် ၄ ပါးတို့ဖြစ်သော ကံ စီမံနှိုးဆော်၍ မပြတ်ရှိလျက်၊ ၎င်းကံတို့သည် သူတော်ကောင်းကို မှီ၍ ပျောက်ကွယ်ကွာရာသည်။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ တိဿရဟန်းသည် သန်းကြေးဖြစ်၍နေစဉ် မိမိသင်္ကန်းကို ရဟန်းတို့ဝေယူမည် ရှာရာတွင် နှလုံးမသာသဖြင့် ငရဲ၌ ဖြစ်ရာ၏။

‘သော တုမေဟိ စီဝရေ ဘာဇီယမာနေ တုမေသု မနံ ပဒေါသေတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ။’ ဟူသော ပါဠိနှင့်အညီ၊ တုသိတာမှာဖြစ်ရသဖြင့် အပါယ်လမ်းကြောင်း ပျောက်သကဲ့သို့၊ မဋ္ဌကုဏ္ဍလီလုလင် အပါယ်မှ လွတ်၍ နတ်ပြည်မှာ ဖြစ်ရသကဲ့သို့၊ ပေတဝတ္ထု၌လာသော ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးသား ခိုးသူသည် အပါယ် ၄ ပါး လားဖွယ်ရာဖြစ်လျက် သုလသာပေးသော မုန့် ၄လုံးနှင့် သောက်ရေကို အရှင်မောဂ္ဂလန်အား လှူရသည်နှင့် သုဂတိဘဝသို့ ရောက်လေ၏။

ဤသို့စသည်ဖြင့် သုဂတိဘဝကို ရကြသဖြင့် အပါယ်လမ်းကြောင်း ပျောက်ကွယ်ကွာရာသည်။-ဟုဆိုသည်။

၆

ပုဒ်ရင်း။ ။ ဝိပဿနာ ဆယ်ဖြာအဆင့် မြင့်ထက်မြင့်၍ သန်ရင့်ရာပါသည်။
နိဗ္ဗာန်စခန်း မင်္ဂလမ်းအသင့် ရင့်ထက်ရင့်၍ ဉာဏ်ပွင့်ရာ ပါသည်။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ သမ္မသနဉာဏ်အစ အနုလောမဉာဏ်အဆုံးရှိသော ၁၀ ပါးသောဉာဏ်တို့ တစ်ဆင့်တစ်ဆင့်
သန်ရင့်သောအခါ 'နိရောဓသစ္စာ'ဟူသော နိဗ္ဗာန်၏ စခန်းလမ်းကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂင် ဓပါး
တရားတို့ကို ပွားဖန်များ၍ မင်္ဂဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ် ပွင့်ရာ၏။-ဟုဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါးကား-

- ၁ - ခန္ဓာ အစရှိသည်ကို ပေါင်းစည်းသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ သိနိုင်သော သမ္မသနဉာဏ်။
- ၂ - ဥပါဒ်, ဋီ, ဘင်ကို အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၍ သိနိုင်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။
- ၃ - အဖြစ်ကိုလွန်ဦး၍ အပျက်၌လာရှုသောအားဖြင့် သိနိုင်သော ဘင်္ဂဉာဏ်။
- ၄ - သင်္ခါရာတို့ကို ဘေးဟူသောအနက်ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၍ သိတတ်သော ဘယဉာဏ်။
- ၅ - မြင်အပ်ပြီးသောဘေးကို 'အပြစ်ရှိ၏'ဟု ရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်၍ သိတတ်သော အာဒိနဝဉာဏ်။
- ၆ - မြင်အပ်ပြီးသောအပြစ်တို့၌ ငြီးငွေ့တတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၍ သိတတ်သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်။
- ၇ - ငြီးငွေ့ပြီး၍ သင်္ခါရတို့မှလွတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၍ သိတတ်သော ရစ္စိတုကမ္ပတာဉာဏ်။
- ၈ - လွတ်နိုင်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြီးပြည့်စုံစိမ့်သောငှာ၊ တစ်ဖန် သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၍ သိတတ်သော ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။
- ၉ - ပြုပြင်တတ်သောတရားတို့မှ ကြောက်ခြင်း, ကြည်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု တတ်သော အားဖြင့် သိနိုင်သော သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်။
- ၁၀ - ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော ၉ ပါးသောကိစ္စတို့၏ ပြီးခြင်းငှာ အထက်၌ ၃၇ ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို အလျော်အားဖြင့် သိတတ်သော အနုလောမဉာဏ်။

ဤ ၁၀ ပါးသောဉာဏ်သည် အဆင့်ဆင့်မြင့်၍တက်သဖြင့် သန်ရင့်ရာပါသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ် သန်ရင့်
သောအခါ 'နိရောဓသစ္စာ'ဟူသော နိဗ္ဗာန်၏ စခန်းလမ်းကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂင် ဓပါးတရားတို့ကို ပွားဖန်များ၍
မင်္ဂဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ် ပွင့်ရာသည်။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၌လည်း- ‘အဒ္ဓါဝသေနဝါ သန္တတိဝသေနဝါ ခဏဝသေနဝါ သမ္ပသန ဉာဏေန။’ စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ‘တဿနန္တရမေဝ။လ။ မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာဝသေန အပ္ပနာဝီထိမောတရတိ။ တတော်ပရံ ငွေတိဏိဖလစိတ္တာနိ ပဝတ္တိတွာ ဘဝင်္ဂပါတောဟောတိ။’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

သမ္ပသနဉာဏ်မှစ၍ ဝိပဿနာဉာဏ်ရင့်သောအခါ မဂ်ဉာဏ်၊ဖိုလ်ဉာဏ်တိုင်အောင် ပွင့်လေတော့သည်။ -ဟုလာသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ်ရင့်မာသောကာလ တစ်ခဏချင်းပင် မဂ် ၄ တန်၊ ဖိုလ် ၄ တန်ဉာဏ်ပွင့်၍ ရဟန္တာစစ် ဖြစ်ဖူးသည်မှာ ရွှေပန်းထိမ်သားဖြစ်သော ရဟန်းသည် ကြာနွမ်းညှိုးသော အခြင်းအရာကိုမြင်၍ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်မာသည့်အတွင်း၊ ဘုရားသခင်က ‘ဥစ္ဆိန္နသိနေဟမတ္တနော’ စသောဂါထာကို ဟောတော်မူလျှင် ကြားနာရသဖြင့်၊ ဒေသနာအဆုံး၌ အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ဖူးလေသည်။

တောမှပြန်လာသော ရဟန်းတစ်ပါးလည်း ခရီးအကြား၌ တောင်ဖျားတိုင်အောင် လောင်သောမီးကြောင့် ပျက်စီးသောမီးစာကို မြင်၍ ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်စဉ်၊ ‘အပ္ပမာဒရတောဘိက္ခု’ စသောတရားကို ဟောလျှင် ဒေသနာတော်အဆုံး၌ ဝိပဿနာဉာဏ်ရင့်၍ ရဟန္တာ ဖြစ်ဖူးသည်။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဥဂ္ဂသေနသုဋ္ဌေးသားသည် ဝါးဖျား၌ရပ်လျက် ကောင်းကင်၌တည်လျက် ၁၄ ကြိမ် လည်၍ သက်ပြီးလျှင်၊ ဝါးထက် တည်၍နေစဉ် ‘ရဉ္စပုရေရဉ္စပစ္ဆတော’ စသောဂါထာကို ဟောလျှင် ဒေသနာတော် အဆုံး၌ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်၏။

ဤသို့ စသည်တို့ဖြင့်လောသော သာဓကထုံးကို လက်သုံးပြု၍ ရင့်ထက်ရင့်၍ ဉာဏ်ပွင့်ရာ၏။-ဟုလိုသည်။

၇

ပုဒ်ရင်း။ ။ မသူတော်တို့ မွေ့လျော်ပျော်ပါး ယုတ်တုရားလည်း ပယ်ရှားဦး၍ ရှောင်ခွာမည်။ သူတော်ကောင်းတို့ ကျင့်ဟောင်းဓမ္မ စာရိတ္တဟု သီလတိုး၍ပြောင်ရာသည်။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်၌သာ မွေ့လျော်ကြကုန်သောကြောင့် မသူတော် တို့၏ အယုတ်တရား ပယ်ရှားရှောင်ခွာမည်။ သူတော်ကောင်းတို့ မွေ့လျော်ပျော်ပါးရာဖြစ်သော ဒါနဓမ္မ၊ ဝါရိတ္တ၊ စာရိတ္တ၊ သီလဓမ္မတို့သည် တိုးတက်၍ ပြောင်ထွန်းရာ၏။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ သို့ဖြစ်၍ မသူတော်တို့သည် မကောင်းမှု၌သာ မွေ့လျော်တတ်သည်။
'ပါပသ္မိ ရမတိ မနော' ဟူသော ဒေသနာ။

'စရန္တိ ဗာလာ ဒုမ္မေဓာ၊ အမိတ္တေနဝ အတ္တနာ။ ကရောန္တာ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ယံ ဟောတိ ကဋ္ဌကံ ဖလံ'
ဟူသောဒေသနာတို့နှင့် အညီ၊ မသူတော်တို့သည် အယုတ်ဖြစ်သော တရား၌သာ မွေ့လျော်တတ်သည်။ ထို မသူတော်တို့ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ပယ်ရှားဦး၍ ရှောင်ခွာမည်။-ဟူလိုသည်။

'ဧဝံဝိသေသတော် ဥတွာ၊ အပ္ပမာဒမိ ပဏ္ဍိတာ။

အပ္ပမာဒေ ပမောဒန္တိ၊ အရိယာနံ ဂေါစရေရတာ။ ။' ဟူသောဂါထာနှင့်အညီ၊ အရိယာသူတော်ကောင်း တို့သည်ကား ကောင်းမှုကုသိုလ်၌သာ မွေ့လျော်ကုန်သည်။ ထိုတရားတော်နှင့်အညီ သူတော်ကောင်းတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးရာဖြစ်သော ဒါနဓမ္မ၊ ဝါရိတ္တ၊စာရိတ္တဖြစ်သော သီလဓမ္မတို့သည် တိုးတက်ပြောင်ထွန်းရာသည်။-ဟူ လိုသည်။

ပုဒ်ရင်း။ ။ ‘သို့အတည်တည်ကို ကြံစည်ရန်ရှိသည်မှာ
 ‘သတ္တိရေဝ သမာသေထ၊ သတ္တိကုဗ္ဗေထသန္တံ။
 သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သေယျော ဟောတိ နပါပိယော။ ။’-ဟောအပ်သောဒေသနာနှင့်
 လျော်စွာယူသော်၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖက်ချေမှ လောက၊ တမလွန် ဤ ၂ တန်ပင်
 သန်မြန်ကောင်းမြတ်ရာချေသည်။
 ‘ပစ္စာ ဒေါသ ပါပငြိဖွယ် ကိုယ်၌တွယ်လည်း စင်ကြယ်ချမ်းအေး ဉာဏ်ရေဆေး၍ ကင်းဝေးကွာ
 လွတ်ရာချေသည်။’-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ သူတော်ကောင်းကို ပေါင်းဖော်မှီဝဲ ဆည်းကပ်မှ လောက၊ သံသရာ-လမ်း ၂ ဖြာတွင် ပစ္စာဒေါသ
 ပါပငြိတွယ်ခြင်းမရှိ စင်ကြယ်ချမ်းအေး၍ ဘေးကင်းလွတ်ရာ ဖြစ်၏။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ‘သတ္တိရေဝ’ စသောဂါထာ၏ အကြောင်းကား-
 ရှေးသောအခါ သမုဒ္ဒရာသို့ကူး၍ ကျက်စားကုန်သောကုန်သည်တို့သည် လှေဖြင့် သမုဒ္ဒရာကို
 ကူးကုန်၏။ ထိုသူတို့ကူးသောအခါ ပစ်အပ်သောမြား၏ လျင်ခြင်းဖြင့် သွားသောလှေသည် ၇ ရက်မြောက်သောနေ့၌
 သမုဒ္ဒရာအလယ် ကြီးစွာသောလေ သည်းထန်စွာဖြစ်၍၊ ကြီးစွာသောလှိုင်းတံပိုး ထ၍ လှေသည် ရေဖြင့်ပြည့်၏။
 လှေလည်း ရေနစ်အံ့ဖြစ်၍၊ လူများတို့လည်း မိမိတို့ကိုးကွယ်သော နတ်တို့၏အမည်ကို ယူ၍ တောင်းပန်ခြင်း
 စသည်တို့ကို ပြုကုန်လျက် ငိုကြွေးကြကုန်၏။

ထိုသူတို့တွင် တစ်ယောက်သောသူသည် ‘အဘယ်ကောင်းမှုသည် ငါ၏တည်ရာ ဖြစ်အံ့နည်း။’ဟု ဆင်ခြင်
 လျှင် မိမိ၏ စင်ကြယ်စွာသောသရဏဂုံတို့ကို လည်းကောင်း၊ သီလတို့ကို လည်းကောင်း မြင်၍ ယောဂါဝစရ
 ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ မကြောက်မလန့်ဘဲလျှင် ထက်ဝယ်ခွေ၍နေ၏။

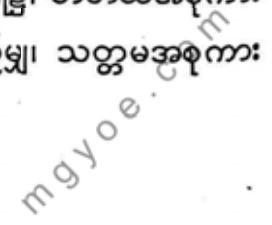
ထိုသူကို တစ်ပါးသော အဖော်ဖြစ်သောသူတို့က မကြောက်လန့်ခြင်းအကြောင်းကို မေးကြကုန်၏။
 ထိုသီတင်းသည်ကလည်း ကြွင်းသောသူတို့အား ပြောဆို၏။

“အချင်းတို့။ ငါကား လှေသို့တက်သောနေ့၌ ရဟန်းသံဃာအား အလှူပေး၍ သရဏဂုံသီလတို့ကို ယူခဲ့၏။
 ထို့ကြောင့် ငါ့အား ကြောက်ခြင်းမရှိ။”ဟု ဆို၏။

“အရှင်။ တစ်ပါးသောသူတို့အား ပေးခြင်းငှာ အပ်ပါအံ့လော။”ဟု မေးကြ၍၊ “အပ်၏။”ဟုဖြေလျှင်

“ထိုသို့တပြီးကား အကျွန်ုပ်တို့အား ပေးပါ။”ဟုဆိုကြကုန်၏။

သီတင်းသည်လည်း ထိုသူတို့ကို ၁၀၀-၁၀၀စီ ၇ စုပြု၍၊ ၅ ပါးသောသီလကို ပေး၍၊ ထိုသူတို့တွင်
 ပထမသင်္ဘောသား ၁၀၀ သည် ဖျောက်မျှ ရေ၌မြုပ်လျက် ယူ၏။ ဒုတိယအစုကား ပုဆစ်မျှ ရေ၌၊ တတိယအစုကား
 ခါးမျှ ရေ၌၊ စတုတ္ထအစုကား ချက်မျှ ရေ၌၊ ပဉ္စမအစုကား ရင်မျှ၊ ဆဋ္ဌမအစုကား လည်မျှ၊ သတ္တမအစုကား
 ခံတွင်းသို့ ဆားငံရောင်လျက် ယူကြ၏။

ထိုသီတင်းသည်က ၇၀၀ သောသူတို့အား သီလပေးပြီး၍၊ “သင်တို့အား ဤမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာ မရှိပြီ။ သီလကိုသာ ဆင်ခြင်ကြလေကုန်လော့။” ဟု ကြွေးကြော်၏။

ထို ၇၀၀သောသူတို့သည်လည်း ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် သေကြလေကုန်၏။

သေခါနီးကာလ၌ ယူအပ်သောသီလကိုမှီ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ထိကာစပ်ကာအစွမ်းအားဖြင့် ဗိမာန်တို့သည် ဖြစ်ကြကုန်၏။

ခပ်သိမ်းကုန်သော ဗိမာန်တို့၏အလယ်၌ ဆရာအဖို့ ယူဇော ၁၀၀ရှိသော ရွှေဗိမာန်သည် ဖြစ်လေ၏။ ကြွင်းကုန်သောဗိမာန်တို့သည် ထိုဆရာဗိမာန်ကို ရံ၍ ဖြစ်ကုန်၏။ အငယ်ဆုံးဗိမာန်ကား ၁၂ ယူဇော ရှိ၏။

ဤသို့ ထိုသူတို့အား ထို ၅ ပါးသောသီလကို ဆောက်တည်သည်၏ အစွမ်းကြောင့် ပျံတက်၍ ခပ်သိမ်းသော သူတို့သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ခဏ၌ပင်လျှင် ကံကို ဆင်ခြင်ကြ ကုန်လျှင်၊ ‘ဆရာကိုမှီ၍ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ရခြင်း’ကို သိ၍၊ “ငါတို့သည် သွားကြကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ဆရာကျေးဇူးဂုဏ်ကို ဆိုကြကုန်အံ့။” ဟု ကြံကြ၏။

ညဉ့်သန်းခေါင် မဇ္ဈိမယံအတွင်း၌ပင်လျှင် ဘုရားသခင်အထံသို့ ကပ်ကြကုန်၏။

ထိုသူတို့တွင် ၆ ယောက်သောနတ်သားတို့သည် ဆရာ၏ကျေးဇူးကိုဆိုခြင်းငှာ ဘုရားသခင်ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ ဤသို့အစရှိသော ဂါထာကို ၁ ဂါထာ- ၁ ဂါထာစီ ရွတ်ကြကုန်၏။

- ၁ - ‘သဗ္ဗိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဗိကုဗ္ဗေထသန္တဝံ။
သတံသဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သေယျော ဟောတိနပါပိယော။ ။’
- ၂ - ‘သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ ပညံလဘတိ နာညတော။’
- ၃ - ‘သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သောကဇ္ဈေ နသောစတိ။’
- ၄ - ‘သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ ဉတိ မဇ္ဈေဝိရောစတိ။’
- ၅ - ‘သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သတ္တာဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိ။’
- ၆ - ‘သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သတ္တာတိဋ္ဌန္တိသာတတံ။’

ဤသို့ ထိုနတ်တို့သည် ၁၃- ၁၃စီသော ဂါထာကို အလှည့်လှည့်ရွတ်ကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုနတ်တို့ကို “အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော သင်တို့ရွတ်ဆိုအပ်သော ဂါထာတို့သည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာရွတ်ဆိုအပ်သည်ပင် ဖြစ်ပေကုန်၏။ ထိုသို့တစ်မူကား ငါဘုရား၏ဂါထာကိုလည်း နာကြဦးလော့။” ဟု မိန့်တော်မူ၍၊ ပန်းရက်ရည်ဖြင့်ယစ်သော ကရဝိက်ငှက်မင်း၏ အသံကဲ့သို့သော အခြင်းအရာ ရှိသော သာယာစွာသောအသံတော်ဖြင့်၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်း၏ အကျိုးဆက်ကို ပြတော် မူလျက် ဤဂါထာကို ရွတ်တော်မူ၏။

- ‘သဗ္ဗိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဗိ ကုဗ္ဗေထ သန္တဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မ မညာယ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ။ ။’ ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

၆ ဂါထာတို့အနက် မြန်မာကား-

သစ္စိရေဝ၊ ပညာရှိသော သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင်။ သမာသေထ၊ ပေါင်းဖော်ကုန်ရာ၏။ သစ္စိ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ သန္တဝံ မိတ္တသန္တဝံ၊ မိတ်ဆွေပြု၍ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ ကုဗ္ဗေထ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ 'တဏှာသန္တဝံကို မပြုရာ'ဆိုလိုသည်။

သတံ၊ ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ပဉ္စသီလ၊ ဒသသီလ၊ ၄ ပါးသောသတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော သူတော်ကောင်းတရားကို။ အညာယ၊ သိ၍။ သေယျော၊ ပွားစီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါပိယော လာမကော၊ ယုတ်မာခြင်းသည်။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းမျှ။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။-ပထမအနက်

အညတော၊ အန္တဗာလတို့ထံမှ။ ပညံနာမ၊ 'ပညာ'မည်သည်ကို။ နလဘတိ၊ မရရာ။-ဒုတိယအနက် သောကမဇ္ဈေ၊ သောကရှိသောသူတို့၏ အလယ်၌ တည်လျက်။ နသောစတိ၊ မပူပန်။-တတိယအနက် ဉာတိမဇ္ဈေ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ အလယ်၌။ ဝိရောစတိ၊ တင့်တယ်၏။-စတုတ္ထအနက် သုဂ္ဂတိ၊ သုဂတိလဘဝသို့။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။-ပဉ္စမအနက် သာတတံ၊ ချမ်းသာစွာ။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ရကုန်၏။-ဆဋ္ဌအနက်

နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဘုရားဟောဂါထာ၏ အနက်မြန်မာကား-

သစ္စိရေဝ၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင်။ သမာသေထ၊ နေ့ညမပြတ် ဆည်းကပ်ပေါင်းဖော် ကုန်ရာ၏။ သစ္စိ၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ သန္တဝံ-မိတ္တသန္တဝံ၊ ကလျာဏ အစစ် ချစ်ခင်ဆက်ဆံ၍။ နိယံမပြတ်၊ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ ကုဗ္ဗေထ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ သတံ၊ ဘုရား အစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ပဉ္စသီ ၅ ပါး၊ ဒသသီ ၁၀ ပါး၊ သတိပဋ္ဌာန ၄ ပါး အစရှိသော သူတော်ကောင်းတရားကို။ အညာယ၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ကျနစွာသိ၍။ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ ခပ်သိမ်းသော ဝဋ်ဆင်းရဲအပေါင်းမှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။

ဤသို့ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ကျမ်း၌ လာသည်။
ဤသို့လာသောအတိုင်း အကျိုးစီးပွားများရာ၏။-ဟူလိုသည်။

၆

ပုဒ်ရင်း ။ သူတော်ကောင်းကို ပေါင်းဖက်မိမှ ကောင်းမြတ်ရာကျသည်။
 ရှေးကလက်သုံး ထုံးနိဿယ ကျမ်းဂန်ပြသည်မှာ- ရသကနှင့် ပေါင်း၍ နတ်ကြောင်း ပျက်သော်
 လည်း၊ ကိုယ့်ထက်သာသော မဟာသုတသောမမင်းနှင့် ပေါင်း၍ ကောင်းရာရောက်သော
 ပေါရိသာဒ။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းနှင့် ပေါင်းမိသဖြင့် တိုင်းပြည်ထီးနန်းစည်းစိမ်မှ ယုတ်၍ တောအရပ်
 တွင် ဆင်းရဲကြီးစွာနေရသော်လည်း၊ သူတော်ကောင်း ပညာရှိ မဟာသုတသောမမင်းနှင့် ပေါင်းမိ
 ပြန်၍ ကောင်းရာသို့ ရောက်ရပြန်သော ပေါရိသာဒမင်း။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ဗာရာဏသီပြည်ကြီးသခင်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် စားတော်ချက် ရသကနှင့် ပေါင်းမိ၍
 လူသားကို ပေးရာတွင် လူသားကို မပြတ်စား၍ ကာလဟတ္ထိအမတ်ကြီးသည် အထူးထူးသော
 ပုံပမာဖြင့် လျှောက်ပါတုံသော်လည်း မကြဉ်ရှောင်နိုင်။ ပြည်ကနှင့်၍ တောရပ်ကြီး၌ ကိုယ်ထီးကျန်
 နေရတုံသော် လည်း မကြဉ်ရှောင်နိုင်။ လူတကာကို ဖမ်းယူသတ်ဖြတ်ကာသာ စား၏။

‘ညောင်စောင့်နတ်အား ပူဇော်မည်။’ဟု ၁၀၀သောမင်းကို ဖမ်း၍ လက်ဝါးပြင်၌ ကြိုးဖြင့်သီကာ
 ဆွဲကာထား၏။ ဤသို့ အစုစုမကောင်းမှုကြောင့် ငရဲအပါယ် လားဖွယ်ဖြစ်သောသူပင် ဖြစ်လျက်၊ မဟာသုတ
 သောမမင်းနှင့် ပေါင်းမိပြန်၍ ပစ္စက္ခတွင်လည်း သားမယားထံ ရောက်ပြန်ရသော၊ ‘သိရီပဝေသန အဘိသိက်’ဖြင့်
 တစ်ဖန် အသွန်းခံရသော မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြန်ရသော ပေါရိသာဒ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးထုံးကဲ့သို့။-ဟုလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ယခုအခါ အကြင်ကုလပုတ္တ အမျိုးကောင်းသား ယောက်ျားမိန်းမတို့သည် ပေါရိသာဒမင်း၊ ရသက
 တို့၏ထုံးကို နှလုံးမူပြီးလျှင် သူတော် မဟုတ်သောသူကို ‘မိမိဦးထိပ်ဝယ် ဝဲလျက် ကျလတ်မည်။
 ’ဟု ချိန်ရွယ်၍ နေသော ဝရဇိန်လက်နက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကျားရဲ၊ သစ်ရဲ၊ ဘီလူးရဲတို့ကဲ့သို့
 လည်းကောင်း ကြောက်ထိတ် လန့်၍ ရှောင်ကြဉ်အပ်ရာသည်။-ဟုပြုအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

ပုဒ်ရင်း။ ။ သိမ်းမ၊ သိမ်းဖို၊ ဝန်လို၊ ရေလိပ်တို့ ရန်နှိပ်သောခြင်္သေ့မင်းနှင့် တစ်သီး။-ဟူရာ၌

ဝိဏ္ဏတ္ထ။ ။ သိမ်းမ၊ သိမ်းဖိုတို့သည် ဝန်လို၊ ရေလိပ်၊ ခြင်္သေ့ တည်းဟူသော အဆွေခင်ပွန်းတို့၏ကျေးဇူးကြောင့် မိမိတို့၏ သားသမီး အသိုက်အအုံမပျက် ချမ်းသာစွာနေရလေသည်။-ဟုဆိုလိုသည်။

ဝိဏ္ဏာရ။ ။ ထိုသူတို့ မိတ်ဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့ကြဟန်ကား လူ ၃ ပါးတို့၏ ပတ္တမြားမျက်ရစ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရတနာဗိမာန် ဇေတဝန်၌ နေတော်မူစဉ်၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ အမျိုးသား တစ်ယောက်သည် အိမ်ရာထောင်ခြင်းငှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အား စေသည့်ကာလ၊ “ငါတို့တွင် ဖြစ်သော အမှုကိစ္စကို ကင်းလွတ်အောင် ခွာထုတ်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိပါ၏လော။” ဟု မေး၍ “မရှိဟု” ဆိုလျှင်၊ “အဆွေခင်ပွန်း ရှာလေဦး။” ဟု ဆိုသဖြင့် ထိုသူ၏အဆုံးအမ၌တည်၍၊ ရှေးဦးစွာ တံခါး ၄ မျက်နှာ၌ စောင့်သောသူနှင့်၊ ထိုနောက် မြို့ကွပ်၊ အမတ်စစ်သူကြီး၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊ ပြည်ရှင်မင်းနှင့် မိတ်ဖွဲ့၍၊ ထိုနောင် ၈ ကျိပ်သော မဟာထေရ်၊ အာနန္ဒာ၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့် မိတ်ဖွဲ့၍၊ မြတ်စွာဘုရားလည်း သရဏဂုံ၌ တည်စေခြင်း၊ မင်းကြီးလည်း စည်းစိမ်ချမ်းသာပေးခြင်းတို့ဖြင့် ကြီးစွာသောအိမ်ကို ပေး၍ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုလျှင်၊

မင်း အစရှိသောသူတို့ ပေးသောပဏ္ဍာလက်ဆောင်တို့တွင် မင်းပေးသောပဏ္ဍာကာရကို အိမ်ရှေ့မင်းအား၊ အိမ်ရှေ့မင်းပေးသော ပဏ္ဍာကာရကို စစ်သူကြီးအား မယားကစီရင်၍၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့် ပြည်သူအားလုံးကို မိတ်ဖွဲ့၍ ၇ ရက်မြောက်သောနေ့၌ ဘုရား အမှုရှိသော ၅၀၀သော သံဃာအပေါင်းအား ကြီးစွာသောအလှူကို ပေး၍ အနုမောဒနာပြုတော်မူသော အဆုံး၌ လင်မယား ၂ ပါးစုံ သောတာပန်ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော စကားစပ်တွင်၊ “ယခုအခါ၌သာလျှင် ဤဒါယကာသည် ဤဒါယကာမကို မှီ၍ ကြီးစွာသောစည်းစိမ်သို့ ရောက်သည်မဟုတ်။ ရှေး၌ တိရစ္ဆာန်အမျိုး၌ ဖြစ်သော ဤဒါယကာသည် ဤဒါယိကာမစကားကြောင့် များစွာသောမိတ်ကို ဖွဲ့၍ စိုးရိမ်ခြင်းမှလွတ်ဖူးပြီ။” ဟု မိန့်တော်မူ၍၊

လွန်လေပြီးသောအခါ၌ ဗာရာဏသီပြည်ကို ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုသည် ရှိသော်၊ ပစ္စန္ဒရွာသားတို့သည် အကြင်အကြင် အရပ်၌ များစွာသောငါးအမဲတို့ကို ရ၏။ ထိုထိုသို့သောအရပ်၌ ရွာဈေး ခင်း၍၊ တော၌ သားငါး ရှာစားလျက် အသားကိုဆောင်၍ သားမယားကို မွေးကုန်သည်ရှိသော်၊ ထိုရွာမှ မနီးမဝေးသော ဇာတဿရ အိုင်ကြီးတွင် တောင်က သိမ်းဖို၊ အနောက်က သိမ်းမ၊ မြောက်က ခြင်္သေ့မင်း၊ အရှေ့က ဝန်လိုမင်း၊ အလယ် ကျွန်း၌ကား ရေလိပ်သားအဖ နေကြရာတွင်၊

သိမ်းဖိုသည် သိမ်းမအား အိမ်ရာထောင်ခြင်းငှာ ဆိုသည်ကို

“သင့်အား အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိပါ၏လော။” ဟုမေး၍၊ “မရှိ” ဟုဆိုလျှင်၊ “ဘေးရန်ရှိသောအခါ ကယ်ထုတ်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ခင်ပွန်းကောင်းကို ရှာလေဦး။” ဟု ဆိုသောကြောင့်၊

“အသူတို့နှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ရသော် ကောင်းအံ့နည်း။” ဟုဆိုသည်ကို၊ “အရှေ့မှာ ဝန်လိုမင်း၊ မြောက်မှာ ခြင်္သေ့မင်း၊ အလယ်မှာ ရေလိပ်တို့နှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့သော် ကောင်း၏။” ဟု သိမ်းမက ဆိုသဖြင့်၊ ထိုသူတို့နှင့် မိတ်ဖွဲ့ပြီးမှ သိမ်းဖို၊ သိမ်းမ ပေါင်းဖက်ကြ၍၊ တစ်ခုသော အလယ်ကျွန်း ထိမ်ပင်တွင် အသိုက်နှင့် နေစမှတ်ပြု၏။

အခါတစ်ပါး သားငယ် ၂ ခု အတောင်မပေါက်ခင် ဇနပုဒ်သားတို့ တော၌ရှာစား၍ တစ်စုံတစ်ခုသော သား ငါးမျှ မရသဖြင့်၊ “အိမ်သို့ လက်ချည်းပြန်သောထက် ငါးလိပ်ရရာ ရှာအံ့။” ဟု အိုင်သို့သက်၍ ထိုကျွန်းသို့ ရောက်လျှင်၊ ထိမ်ပင်အောက်၌ အိပ်သည်ကာလ ဖြုတ်၊ ခြင်၊ ယင်ရဲကိုက်သောကြောင့် မီးပွတ်၍ မွေးသော်၊ မီးခိုးသည် ထိမ်ပင်ထက်သို့ တက်သဖြင့် ငှက်ငယ်တို့မြည်သံကြားလျှင်၊ “မွတ်လည်း မွတ်၏။ အိပ်လည်း မအိပ်တတ်။ ငှက်သားကိုစား၍ အိပ်အံ့။” ဟု မီးညို၍ မီးရှူးထွန်းကုန်သည်ကို မြင်လျှင်၊

“ငါတို့သားကို စားမည် မချွတ်။ ဤသို့သောဘေးဥပဒ်ကို ပယ်ထုတ်စီမံသောငှာ ခင်ပွန်းကောင်း ရှာသည် မဟုတ်လော။ ဝန်လိုငှက်မင်းထံ သွား၍ အကြောင်းကြားချေ။” ဟု သိမ်းဖိုကို စေသဖြင့် လျင်စွာသွား၍ အကြောင်း ကြားလျှင်၊

‘မိတ္တံသဟာယ ဉ္စကရောန္တိပဏ္ဍိတာ၊ ကာလေအကာလေသုခမေသမာနာ။

ကရောမိ တေ သေနက ဧတမတ္ထံ၊ အရိယောဟိ အရိယဿကရောတိ ကိစ္စံ။ ။’ ဟူသောဂါထာဖြင့် ပြန်၍ဆို၏။

ဤ၌အတ္ထကား- ‘သေနက၊ သိမ်းဖို။ ကာလေစ၊ အခါဟုတ်သည်၌ လည်းကောင်း။ အကာလေစ၊ အခါမဟုတ်သည်၌ လည်းကောင်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ဒေမာနာ၊ ရှာကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို လည်းကောင်း။ သဟာယဉ္စ၊ သဟဲပက္ခကို လည်းကောင်း။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ သေနက၊ သိမ်းဖို။ တေ၊ သင်၏။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ကရောမိ၊ လိုက်နာ၏။ ဟိ၊ ထိုစကား သင့်စွ။ အရိယော၊ မြတ်သောအာစာ ရရှိသောသူသည်။ အရိယဿ၊ မြတ်သောအာစာ ရရှိသောသူ၏။ ကိစ္စံ၊ အမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။’

ဤဂါထာဖြင့် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၏ သဘောကို ဆိုဦး၍၊ “ထိုသူတို့သည် သစ်ပင်ထက်သို့ တက်လေ ကုန်ပြီလော။” မေး၍၊ “မတက်ကုန်သေး။” ဟုဆိုလျှင်၊

“အဆွေ။ အမြန်သွားလော့။ ငါလာအံ့သောအကြောင်းကို ခင်ပွန်းမအား ကြား၍ နှစ်သိမ့်စေပါလော့။”

ဟုဆို၍ ဝန်လိုမင်း လာပြီးလျှင်၊ ထိမ်ပင်နှင့် မနီးမဝေးသောသစ်ပင်ဖျား၌ နား၍၊ လူတစ်ယောက်တက်သဖြင့် အသိုက်ပါးသို့ ရောက်သောအခါ အိုင်တွင်ငုပ်၍၊ နှုတ်သီးဖြင့် ရေကိုဆောင်၍ မီးရှူးထက်သွန်သဖြင့် မီးရှူး သေခဲ့သည်ရှိသော်၊ “ဤဝန်လို၏အသားကိုလည်း စားအံ့။ ငှက်ငယ်များ၏အသားကိုလည်း စားအံ့။” ဟု တစ်ဖန်သက်၍၊ မီးရှူးညို၍ တက်ပြန်သည်ကို အဖန်တလဲလဲသွန်၏။

ဤသို့သောနည်းဖြင့် သန်းခေါင်တိုင်လျှင် အလွန်ပင်ပန်းသဖြင့် ရင်မွေးကုန်ခြင်း၊ နီသောမျက်စိရှိခြင်းကို သိမ်းမ မြင်လျှင်၊ “ဝန်လိုမင်း ပင်ပန်းလှပြီ။ နားပါစေ။ လိပ်မင်းကို သွား၍ကြားပါချေ။” ဟု သိမ်းဖိုကိုဆိုလျှင်၊

၁။ အတ္ထ = အနက်

လိပ်မင်းအထံသို့ သွား၍၊ “အဆွေ။ အဘယ်ကြောင့် ရောက်သနည်း။” ဟုမေး၍၊ “ဤသို့သော ဘေးဥပါဒ် ရှိ၍၊ ဝန်လိုမင်းသည် ပထမယံမှစ၍ လုံ့လပြုသဖြင့် အလွန်ပင်ပန်းလေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် အဆွေအထံသို့ ငါလာသည်။” ဟုဆိုလျှင်၊ “ကောင်းပြီအဆွေ။ မြတ်သောအာစာရ ရှိသောသူသည် မြတ်သောအာစာရ ရှိသော သူ၏အမှုကိစ္စကို ပြုရတော့သည်။” ဟု ဆိုသောစကားကို လိပ်မင်း၏သား ကြားလျှင်၊ အဖကိုယ်စား ရွက်ဆောင် ခြင်းငှာ တောင်းပန်သော်လည်း ခွင့်မပေးမူ၍၊

“အဆွေသွားလေတော့။ ယခု ငါလာအံ့။” ဟုဆို၍၊ ရေ၌ လူးလဲ၍ ညွှန်၊ မှော် အစရှိသည်ကို ရွက်ဆောင် ခဲ့ပြီးသော်၊ မီး၌ဝပ်၍ မီးသေသည်ကိုမြင်လျှင်၊ “ငှက်ငယ်များကို အဘယ်မူစားအံ့နည်း။ ဤလိပ်ကိုလျှင် သတ်၍စားကုန်အံ့။ ငါတို့အလုံးစုံ စားလောက်၏။” ဟု နွယ်လျှော်ကိုရှာလျှင် မရသဖြင့်၊ ဝတ်သောပုဆိုးကို ချွတ်၍ ချည်နှောင်ပြီးလျှင် ပြောင်းပြန် လှန်ကြသော်လည်း၊ ကြီးသောခွန်အား ရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့် လှန်ခြင်းငှာ မတတ် နိုင်၍ ရေလိပ်ငင်ရာ ပါလေရကား၊ ရေနက်ရာသို့ ရောက်လျှင် လိပ်ကိုလိုချင်သော လောဘကြောင့် လိပ်နှင့် အထွေးထွေးရေ၌ကျ၍ ရေပြည့်သောဝမ်းဖြင့် ပင်ပန်းကုန်လျှင်၊

“ဝန်လိုတစ်ခုလည်း သန်းခေါင်တိုင်အောင် မီးရှူးကိုသတ်လေပြီ။ ရေလိပ်တစ်ခုလည်း ရေသို့သွေး၍ ဝမ်းကျားတားယောင်အောင် ဆောင်လေပြီ။ မိုးသာ သောက်စေဦး။ ဤသိမ်းငယ်တို့အသားကို မစားရဘဲ မနေ။” ဟု မီးထည့်၍စောင့်ကုန်သော သူတို့စကားကို သိမ်းမကြားလျှင်၊ သိမ်းဖိုကို ခြင်္သေ့မင်းအထံသို့ စေလိုက်၍၊ ရှေးနည်းဖြင့် နှစ်သိမ့်စေ၍ ခြင်္သေ့မင်းလာသည်ကို မြင်လျှင်၊

“ဝန်လိုလည်း မီးကို သတ်လေပြီ၊ ရေလိပ်လည်း ခါးတွင် အဝတ်မျှမကပ်အောင် ပြုလေပြီ။ ယခုလည်း ခြင်္သေ့မင်း လာပြန်၏။ ငါတို့အသက် ရှည်မည်ခက်၏။” ဟု တစ်ယောက်တစ်ကွ ပြေးလေသဖြင့် ခြင်္သေ့မင်းရောက်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မမြင်လျှင်၊ ဝန်လို၊ ရေလိပ်၊ သိမ်းတို့သည် ခြင်္သေ့မင်းထံသို့ကပ်၍ ရှိခိုးကုန်သည်တွင် ခင်ပွန်းကောင်းတို့အကျိုးကို များစွာပြုလျက်၊

“ယနေ့မှစ၍ ခင်ပွန်းကောင်းသဘောကို မပျက်စေလင့် ကုန်။” ဟု ဆုံးမ၍ ပြန်လေခြင်း။

သိမ်းမလည်း သားငယ်တို့ကိုကြည့်၍၊ “ခင်ပွန်းကောင်းနှင့် ပေါင်းမိသောကြောင့် ငါ့သားကို ငါရ သည်။” ဟု ၆ ပါးသောဂါထာတို့ဖြင့် ခင်ပွန်းကောင်းကျေးဇူးကို ချီးကျူးခြင်း။

သတ္တဝါ ၄ ပါးလုံး ခင်ပွန်းမပျက် အသက်ခန္ဓာ မြင့်ရှည်စွာတည်ကြခြင်း။ သိမ်းလင်မယားလည်း ယခု ဒါယကာလင်မယား။ လိပ်ငယ်လည်း ရာဟုလာ။ အဖလည်း မောဂ္ဂလာန်။ ဝန်လိုလည်း သာရိပုတြာ။ ခြင်္သေ့မင်းလည်း ငါဘုရား ဖြစ်၏။” ဟု။-ဇာတ်တော်ကို ပေါင်းခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသော မဟာဥက္ကဋ္ဌဇာတ်၌ လာသောထုံးကဲ့သို့။-ဟူလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ယခုအခါ အကြင်ကုလပုတ္တဖြစ်သော အမျိုးကောင်းသား ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည် ဤ သိန်းမ၊ သိန်းဖို၊ ဝန်လို၊ ရေလိပ်၊ ခြင်္သေ့မင်းတို့၏ထုံးပုံကို နှလုံးထား၍၊ အစွမ်းအားလျော်စွာ အခွင့်ရှိက ခင်ပွန်းတို့၏ ဝတ္တရားနှင့်အညီ ကူမထောက်ပံ့ခြင်းကို ပြုအံ့သောခင်ပွန်းကောင်းကို ပေါင်းဖော်မှီဝဲ ရမည်။-ဟု ပြအပ်သော ဥပဒေသတည်း။ ။

ပုဒ်ရင်း။ ။ လိပ်ကြီးကမ္ဘာ၊ ခေါက်ရှာ၊ သမင်။-ဟူရာ၌

ဝိဏ္ဏတ္ထ။ ။ ကမ္ဘာလိပ်၊ ခေါက်ရှာငှက်၊ သမင်။ ၃ ဦးတို့သည် အထူးသဖြင့် ရှေ့အကျိုးကို မြော်၍ အဆွေ ခင်ပွန်းချစ် ဖြစ်ကြသည်။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိဏ္ဏာရ။ ။ ကမ္ဘာလိပ်ကြီး၊ ခေါက်ရှာငှက်၊ သမင်တို့ အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ကြဟန်ကား- လူ ၃ပါးတို့၏ ပတ္တမြား မျက်ရစ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရတနာဗိမာန် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်၊ သတ်ခြင်းငှာ လုံ့လပြုသော ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သာစကားစပ်တွင်။

လွန်လေပြီးသောအခါ၌ ဗာရာဏသီပြည်ကို ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုသည်ရှိသော် ငါဘုရားလောင်းသည် ဆတ်မင်း ဖြစ်၍၊ တစ်ခုသောအိုင်ကို အမှီပြု၍ နေရာတွင်၊ ထိုအိုင်နှင့် မနီးမဝေးသောသစ်ပင်တစ်ခု၌ ခေါက်ရှာငှက်၊ ထိုအိုင်၌ ရေလိပ်နှင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြ၍၊ မုဆိုးတစ်ယောက်သည် တော၌လှည့်လည်ရာတွင် ဘုရားလောင်း၏ ခြေရာကိုမြင်လျှင် ကျော့ကွင်းဖြင့် ထောင်၍၊ ရေသောက်လာရာတွင် ပထမယံ၌ မိလေရကား ပြင်းစွာဟစ်သည် ရှိသော်၊ သစ်ပင်ဖျားမှ ခေါက်ရှာငှက်၊ အိုင်မှ ရေလိပ် လာ၍၊ “အသို့ပြုရာအံ့နည်း။” ဟုတိုင်ပင်ကြရာတွင် ခေါက်ရှာငှက်သည် ရေလိပ်ကို၊

“အဆွေမှာ သွားရှိသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤလွန်ကို ဖြတ်လင့်။ ငါသွား၍ မုဆိုးယောက်ျားကို မလာရ အောင် ပြုမည်။ ငါတို့ လုံ့လဥဿာဟကြောင့် ငါတို့အဆွေ အသက်ရမည် မချွတ်။” ဟု၊

‘ဣဗံ ဝဋ္ဋမယံပါသံ၊ ဆိန္ဒဒန္တေဟိ ကစ္ဆပ။

အဟံ တထာကရိဿာမိ၊ ယထာနေဟိ တိလုဒ္ဒကော။ ။’ ဟူသော ဂါထာဖြင့်ဆို၏။

အတ္တကား-

‘ကစ္ဆပ၊ အဆွေလိပ်။ ဣဗံ၊ ငါတိုက်တွန်း၏။ ဝဋ္ဋမယံ၊ သားရေဖြင့်ပြီးသော။ ပါသံ၊ ကျော့ကွင်းကို။ ဒန္တေဟိ၊ သွားတို့ဖြင့်။ ဆိန္ဒ၊ ဖြတ်လော့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်ပြုသည်ရှိသော်။ လုဒ္ဒကော၊ မုဆိုးသည်။ နေဟိတိ၊ မလာ။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။’

ဤဂါထာဖြင့်စီရင်၍ လိပ်သည် လွန်ကို ခဲရ၏။

ခေါက်ရှာငှက်လည်း ရွာသို့ သွား၍၊ မုဆိုးအိမ်မှ မနီးမဝေးသောသစ်ပင်ဖျား၌ နားလျက်၊ မိုးသောက်ထအခါ လှံကိုကိုင်၍ ထွက်သောမုဆိုးကို မြင်လျှင်၊ အတောင်ခါ၍ ပြင်းစွာမြည်တွန်လျက်၊ အရှေ့တံခါးမှ ထွက်သော မုဆိုး၏ မျက်နှာကို ပုတ်ခတ်သဖြင့်၊

“ငှက်ယုတ်။ ငါ့မျက်နှာကို သုတ်လေသည်။ နိမိတ်မကောင်း။” ဟု တစ်ဖန်ဝင်ပြန်၍ အတန်ငယ် အိပ်ပြီးလျှင်၊ ‘အရှင်ငန္ဒား အရှေ့တံခါးမှ ထွက်သည်ကို ငါမြစ်သည်ဖြစ်သောကြောင့် နောက်တံခါးမှထွက် လတ္တံ့။’ ဟုသိသဖြင့် အနောက်အိမ်မိုး၌ နား၏။

မုဆိုးသည်လည်း အရှေ့တံခါးမှထွက်သည်ကို ငှက်ယုတ် မြစ်လေသည်ဖြစ်သောကြောင့် 'အနောက်တံခါးမှ ထွက်အံ့။' ဟု လှံကိုကိုင်၍ ထွက်သည်ကိုမြင်လျှင်၊ ရှေးနည်းတူ မြစ်၍၊ 'ငါ့ကို မသွားစေလိုသည် ဖြစ်မည်။' ဟု ဝင်ပြန်၍၊ နေအရုဏ်တက်အောင် အိပ်ပြီးမှ လှံကိုကိုင်၍ လာသည်ကိုမြင်လျှင်၊ လျင်စွာသွား၍ "မုဆိုး လာလတ်ပြီ။" ဟု ဘုရားလောင်းအား ဆိုသည်ရှိသော်၊ လိပ်ခဲ၍ တစ်လွန်းသာ ကြွင်းသောလွန်ကို ရုန်းဖြတ်၍ တောသို့ဝင်လေ၏။

မိုးကြိုးကျူးသောအသံကဲ့သို့ ရှူးရှူးရှားရှားလာသော မုဆိုးသည် သွားကြွေအံ့သော အခြင်းအရာကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ခံတွင်းအလုံး သွေးပြည့်လျက်၊ သွားခြင်းငှာမတက်နိုင်၍ မိန်းမောသောလိပ်ကို မြင်လျှင်၊ ဗယား^၁၌ထည့်၍ သစ်ငှတ်တွင်ဆွဲသည်ကို ဆတ်မင်း မြင်သဖြင့်၊ 'ငါ့ကြောင့် ငါ့အဆွေ သေပေအံ့။ အသက်ကို ပေးအံ့။' ဟု မစွမ်းသောအယောင်ဖြင့် မုဆိုးကိုပြလျှင်၊ 'အားနည်းလေပြီ။ ထိုးသတ်အံ့။' ဟု လှံကိုကိုင်၍လိုက်သည်ကို တဖြည်းဖြည်း သွေး၍၊ ဝေးစွာသောတောသို့ ရောက်မှ မမြင်ရအောင် ရုတ်ခြည်းပတ်တည့်၍၊ ဦးချိုဖြင့် ဗယားကို ချိ၍ မြေ၌ ဆုတ်ဖြတ်ပြီးမှ အသာထွက်စေ၍ ရေသို့သက်စေပြီးသော်၊ ခေါက်ရှာငှက်ကိုလည်း ဝေးစွာပျံစေ၍၊ ဘုရားလောင်း တောသို့ဝင်ပြေး၍ မုဆိုးပြန်လျှင်၊ လိပ်မရသဖြင့် ဗယားစုတ်ကိုကောက်၍၊ နှလုံးမသာ မျက်နှာညစ်စိုး အကျိုးမဲ့ သွားရှာရလေခြင်း။

သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းမိသောကြောင့် သတ္တဝါ ၃ ပါးလုံး အသက်ခန္ဓာ မြင့်စွာတည်ခြင်း။

မုဆိုးသည် ဒေဝဒတ်၊ ခေါက်ရှာငှက်သည် သာရိပုတြာ၊ လိပ်သည် မောဂ္ဂလာန်၊ ဆတ်မင်းသည် ငါဘုရား ဖြစ်၏။-ဟု ဇာတ်တော်ကိုပေါင်းခြင်းနှင့် ပြည်စုံသော ကုရုဂ်မိဂဇာတ်၌ လာသော ထုံးကဲ့သို့။-ဟုလိုသည်။ ဤဇာတ်၌ 'ကုရုဂ်' သဒ္ဒါကို မဏိကုဏ္ဍလဆရာသည် 'ဆတ်' ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ဆိုလျက်၊ ယခုမေတ္တာစာတွင် 'သမင်' ဟု စပ်ဆိုလိုက်သည်ကား

အဘိဓာန်၌- 'စမရော ပသဒေါစေဝ၊ ကုရုဂေါ မိဂဇာတုကာ။
ရုရ ရံကုစ နိကောစ၊ သရဘာဒိ မိဂန္ဓရာ။ ။'

အတ္ထကား - စမရော၊ အောင်း။ ပသဒေါ၊ ချေ။ ကုရုဂေါ၊ 'ကုရုဂ်' မည်သောသမင်။ မိဂဇာတုကာ၊ ပြောင်။ ရုရ၊ ဆတ်။ ရံကု၊ သိုး။ နိကော၊ 'နိကံ' မည်သောသား။ သရဘာ၊ သမင်ဆီးဆောက်။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကား။ မိဂန္ဓရာ၊ သားမျိုးအထူးတို့တည်း။

'သရဘာ' မည်သောသားကား အထက်၌လည်း အခြေ ၄ ခု၊ အောက်၌လည်း အခြေ ၄ ခုအားဖြင့် အခြေ ၈ ချောင်းရှိသော ဟူ၏။

ဤသို့ ယောဇနာကြသော ဆရာကြီးတို့နည်းကိုမှီ၍ လည်းကောင်း။

- အမရကောသကျမ်း၌ 'မိဂေ ကုရုဂံ ဝါတာ သျှ။ ဟရိဏာ ဇိနယောနယာ။'
- 'ကုရုဂံ၊ သမင်။ ဝါတာ၊ သမင်။ ဟရိဏာ၊ သမင်။ အဇိနယောနယာ၊ သမင်။ မိဂေ၊ သမင်၌၊ သျှ ဖြစ်၏။' ဟု သမင်၏ပရိယာယ် ၅ ပုဒ် ပြသည်။
- ဒုကနိပါတ် ကုရုဂ်ဇာတ်၏ဋီကာ၌လည်း 'ကုရုဂ်မိဂေါတိ ဧဝံ နာမကော မိဂေါ။ ပသဒမိဂေါတိ။' ဟု လာသည်။

၁။ ဗယား = လွယ်ရသောအလျားရှည်အိတ်ကြီး။
၂။ ၅၅၀ ဇာတ်တော်စဉ်-၂၀၆။ 'ကုရုဂ်မိဂဇာတ်' ဟုတွင်။

- အမရကောသကျမ်း၌ကား- 'ကုရင်္ဂ'ကို သမင်ပရိယာယ် ၅ ပုဒ်မှာ သွင်းသည်။
 - ဇာတ်ဋီကာမှာမူ 'ကုရင်္ဂ'မည်သော သမင်အထူး၌ သွင်းသည်။ 'ချေ'ဟူ၍လည်း အနက် ကြားလိုက်ပြန်သည်။
 - အမရကောသတွင်ကား 'ကုရင်္ဂ'ဟု ပါ၌မရှိ။ 'ကုရင်္ဂ'ပါ၌ ရှိသည်။
- ဤဇာတ်စုတို့တွင် 'သမင်' ဟူသောစကားကို လည်းကောင်း။
- ဘုံခန်းပျို့တွင် 'ချစ်ရေးတွဲတွဲ၊ ဖွဲ့လတ်တုံပြီး၊ လိပ်ကြီးကမ္ဘာ၊ ခေါက်ရှာသမင်၊ ရုတ်ရက်ရှင်လျက်၊ မိတ်ဝင်ပဲ့ဖြောင့်၊ လူနယ်စောင့်လည်း၊ ကြောင့်မျက်ရွဲဘုံ၊ ဆန်းကြယ်ပုံမျှ၊ သွယ်ငုံရင့်ဖူး၊ လှတင့်ထူးလျက်၊ မုတ်ဦးလိုက်ကျယ်၊ မနှိုင်းဆွယ်တည့်။-ဟု စပ်လေသောထုံးကိုမှီ၍ လည်းကောင်း။ 'သမင်'ဟူ၍ ဆိုထိုက်ပေသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ယခုအခါ အကြင် ကုလပုတ္တ အမျိုးကောင်းသား ယောက်ျား၊မိန်းမတို့သည် ဤဝတ္ထုကို ထောက်ထား၍ မိမိတို့အဆွေခင်ပွန်း၌ မင်းရေးစိုးရေး ဘေးတစ်စုံတစ်ခု ဆိုက်သောအခါ စွန့်ပစ်ခြင်းကို မပြုဘဲ၊ အစွမ်းရှိသမျှ ဘေးမှလွတ်အောင် ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ရာသည်။-ဟုပြုအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

ပုဒ်ရင်း။ ။ ကျီး၊ ယင်၊ ငှက်၊ ဖား။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ ကျီးသည် လည်းကောင်း၊ ယင်မသည် လည်းကောင်း၊ နှံစုတ်ငှက်သည် လည်းကောင်း၊ ဖားသည် လည်းကောင်း ခင်ပွန်းဖွဲ့ကြကုန်သည်။-ဟူလို။

ဝိဇ္ဇာရ။ ။ ဖွဲ့ကြလေဖူးသည်အကြောင်းကား- မြတ်စွာဘုရား ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူလျက် ဒေဝဒတ် ကို အကြောင်းပြု၍ လဠုကိကဇာတ်ကို ဟောတော်မူ၏။

ဒေဝဒတ်သည် 'ကြမ်းကြုတ်၏။ နိုင်ထက်ပြုတတ်၏။ သနားခြင်းမရှိ။' ဟု ပြောဆိုကြစဉ်၊ ဘုရားသခင် ကြားသိတော်မူ၍၊ "ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယခုမှသာ ကြမ်းကြုတ်သည် မဟုတ်။ ရှေးကလည်း သနားကြင်နာခြင်း မရှိသည်သာတည်း။" ဟု မိန့်တော်မူ၍ ရှေးအတိတ်ကို ဆောင်တော်မူ၏။

ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုစဉ် ငါဘုရားအလောင်းသည် ဆင်၏အမျိုး၌ဖြစ်၍ ၈ သောင်း သောဆင်တို့၏အကြီးဖြစ်၍ 'ယူထပတိ' မည်၏။ ဟိမဝန္တာ၌ နေ၏။ ထိုအခါ နှံစုတ်ငှက်မတစ်ခုသည် (အချို့ဆရာလည်း 'ဘီလုံးငှက်မ' ဟု ဆိုကြ၏။) ဆင်တို့သွားရာလမ်း၌ အဥကိုအု၍ ငှက်ငယ်တို့သည် ပေါက်ကုန်၏။

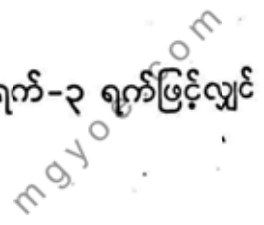
ဘုရားအလောင်းသည် ဆင်၈သောင်းခြံရံလျက် အစာရှာအံ့သောငှာ သွားလေသော်၊ ငှက်မကမြင်၍ အတောင်ကိုယှက်၍ 'ဝန္တာမိတံ ကုဉ္ဇရ သဋ္ဌိဟာယနံ' စသောဂါထာကို ရွတ်လျက်၊ 'အရှင်ဆင်မင်းကို ရှိခိုးပါ၏။ အကျွန်ုပ်၏သားငယ်တို့ကို မဖျက်ပါလင့်။' ဟု ဆို၏။

ဘုရားအလောင်းသည် "ငှက်မ။ မစိုးရိမ်လင့်။ ငါ သင့်သားငယ်တို့ကို စောင့်အံ့။" ဆို၍၊ ငှက်ငယ်တို့၏ အထက်၌ရပ်၍၊ ဆင်အပေါင်းတို့ သွားကုန်ပြီးသော် ငှက်မကိုခေါ်၍၊ "နောက်မှ ဆင်တစ်စီးသည် လာလတ္တံ့။ ထိုဆင်သည် ငါတို့စကားကို မလိုက်နာ။ ထိုဆင်ကို တောင်းပန်၍ ချမ်းသာအောင် ပြုရစ်ပါလော့။" ဟုဆို၍ သွားလေ၏။

ငှက်မသည် နောက်လာသောဆင်အား ကြိုဆိုခြင်းကိုပြု၍ 'ဝန္တာမိ တံ ကုဉ္ဇရ ဧကစာရီ' စသော ဂါထာကို ရွတ်လျက် "ဆင်မင်းကို ရှိခိုးပါ၏။ သားငယ်တို့ကို မသတ်ပါလင့်။" ဆို၏။

ထိုဆင်သည် နှံစုတ်ငှက်မစကားကို ကြားသည်ရှိသော် 'ဝမိဿာမိ တေ လဠုကိကေ ဝုတ္တကာနိ' စသော ဂါထာကိုရွတ်၍၊ "ငှက်မငယ်။ နင့်သားငယ်တို့ကို ငါ သတ်အံ့။ နင်သည် ငါ့အား အဘယ်သို့ ပြုနိုင်လတ္တံ့နည်း။ နင်နှင့်တူသော အားနည်းသော ၁ သိန်းသောငှက်မတို့ကို လက်ဝဲခြေဖြင့် မှုန်မှုန်ညက်ညက်ကြေစေအံ့။" ဟုဆို၍၊ ဆင်သည် သားငယ်တို့ကို မှုန်မှုန်ကြေစေ၍၊ ကျင်ငယ်ဖြင့်စွန့်၍ ဟစ်ကြော်လျက် သွား၏။

ငှက်မလည်း သစ်ခက်၌ နား၍ "ဟယ်-ဆင်မိုက်။ ယခုအခါ ဟစ်လျက်သွား၏။ ၂ ရက်-၃ ရက်ဖြင့်လျှင်

ငါ၏အမှုအရာကို သင် မြင်ရလတ္တံ့။ ကာယဗလထက် ဉာဏဗလ ကြီးသောအဖြစ်ကို နင် မသိလေ။ သည်ခါ သိစေတော့။” ဟု ခြိမ်းခြောက်လျက်- ‘နဟေဝ သဗ္ဗတ္ထ ဗလေန ကိစ္စံ’ စသောဂါထာကို ရွတ်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား ‘ဆင်မိုက်။ အလုံးစုံသော အရာမှာ ကိုယ်အားနှင့်ချည်း ပြုရသည်မဟုတ်။ ကာယဗလကား သူမိုက်အား သတ်ခြင်းငှာ ဖြစ်၏။ အကြင်နှင့်သည် အားနည်းသော ငါ၏သားကို သတ်၏။ နင်၏အကျိုးမဲ့ကို ငါပြုအံ့။’ ဟုဆိုပြီးလျှင်၊

ကျီးတစ်ခုကို ခစား၍ မိတ်ခင်ပွန်းဖြစ်ကြလျှင်၊ “သင့်အား ဘယ်အမှုကို ပြုရအံ့နည်း။” ဟု မေး၍၊ “ကြမ်းကြုတ်သော တစ်ခုတည်းသွားသောဆင်အား မျက်စိတို့ကို နှုတ်သီးဖြင့် ပေါက်ပါ။” ဟုဆို၏။

ကျီးလည်း “ကောင်းပါပြီ။” ဟု ဝန်ခံ၏။

ယင်မမည်းရိုင်းသို့ ခစားပြန်၍ မိတ်ဆွေဖြစ်လျှင်၊ “ဘယ်အမှုကို ပြုရအံ့နည်း။” ဟု မေးလေ၍၊ “ဆင်၏ မျက်စိပေါက်ရာ၌ ယင်ချေးဥပါ။” ဟု ဆိုလျှင်၊ ယင်သည် ဝန်ခံ၏။

တစ်ခုသောဖားကို ခစားပြန်၍၊ “သင့်အား အဘယ်အမှုကို ပြုရအံ့နည်း။” ဟုမေးလျှင်၊ “တစ်စီးတည်းသွား သော ကန်းသောဆင်သည် ရေကို ရှာလတ္တံ့။ ထိုအခါ တောင်ထိပ်၌တည်လျက် အသံပြုပါ။ ဆင်သည် တောင်သို့ တက်သည်ရှိသော် တစ်ဖန်သက်၍ ကမ်းပါးပြတ်၌ အသံပြုပါ။” ဆို၏။ ဖားလည်း ဝန်ခံ၏။

တစ်နေ့သ၌ ကျီးသည် ဆင်၏မျက်စိ ၂ ဖက်တို့ကို နှုတ်သီးဖြင့် ဆိတ်ပေါက်၏။ ယင်မလည်း ယင်ချေးကို အု၏။ ပိုးလောက်တို့သည် ကိုက်စားကြသည်ရှိသော် ဆင်းရဲဝေဒနာ ပြင်းစွာရောက်၏။ ရေငတ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်၍ ရေကိုရှာလျက် သွား၏။ ဖားလည်း တောင်ထိပ်က မြည်၏။ ဆင်လည်း ‘ရေရှိအံ့။’ ထင်၍ တောင်ထိပ်သို့ တက်၏။ ဖားလည်း သက်ပြန်၍၊ ကမ်းပါးပြတ်၌ရပ်၍ အသံကိုပြု၏။ ဆင်လည်း ဖားမြည်ရာသို့ သွားလျှင် ချော်၍ တောင်ခြေရင်း၌ကျသဖြင့် အသက်ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။

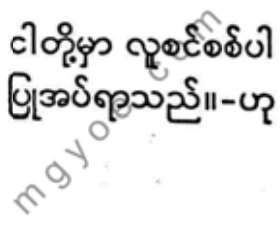
နှံစုတ်ငှက်မလည်း ဆင်သေသောအဖြစ်ကို သိ၍၊ “ငါ့ရန်သူ ပျက်စီးခြင်းကို မြင်ရပြီ။” ဟု နှစ်သက်သည် ဖြစ်၍ ဆင်ကျောက်ကုံး၌ စကြံသွား၏။

ဘုရားသခင်လည်း- “ချစ်သား ရဟန်းတို့။ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူနှင့်မျှ ‘ရန်’ မည်သည် မပြုအပ်။ ကာယဗလနှင့် ပြည့်စုံသောဆင်ကိုလျက် ၄ ယောက်သောသူတို့သည် တကွနက်ဖြစ်ကြ၍ ဆင်၏အသက်ကို ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်စေဖူးကုန်၏။” ဟု ဟောတော်မူ၍၊ “တစ်စီးတည်းသောဆင်ကား ဒေဝဒတ်။ ဆင်မင်းကား ငါဘုရား ဖြစ်လာ၏။” ဟု ဇာတ်ကိုပေါင်းအပ်သော လဠုကိကဇာတ်၌လာသော ထုံးကဲ့သို့။-ဟူလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ဤသို့ ‘ကျီး၊ ယင်၊ နှံစုတ်ငှက်၊ ဖား’ ဟူသော တိရစ္ဆာန် ခင်ပွန်း ၄ ဦးတို့သည် ပညာအကြံ အစည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ ခင်ပွန်းဝတ္ထ ရားနှင့်အညီ ခင်ပွန်း၏အကျိုးကို ဆောင်ခြင်း။ မသွေမနစ် ညီညွတ်ခြင်း။- အစရှိသော လုံ့လသတ္တိတို့နှင့် ပြည့်စုံလတ်သဖြင့် အားခွန်ဗလကြီးစွာသော ဆင်ကိုပင် သေအောင် စွမ်းနိုင်လေသည်။

လူတို့၌ အားခွန်ပင်ရှိသော်လည်း ပညာအကြံအစည်မရှိက အချည်းနှီးဖြစ်ချေသည်။ ဗလကို ကိုး၍၊ ပညာအကြံအစည်နှင့်ပြည့်စုံသူ၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းနှင့် ပြည့်စုံသူတို့အား မထိမဲ့မြင် မပြုအပ်။

ဤခင်ပွန်း ၄ ရပ်ကဲ့သို့ ချစ်မြတ်နိုးစွာ၊ ‘အသိအလိမ္မာ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော ငါတို့မှာ လူစင်စစ်ပါ တကား။’ ဟု ၎င်းတို့နှင့်ထား၍ တရားနှင့်အညီ အဆွေခင်ပွန်းတို့အား ပြုအပ်ရာသည်။-ဟု ပြုအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

ပုဒ်ရင်း။ ။ ဘီလူးလှည့်ဖြားလည်း မစားရသော လှည်းသား ၅၀၀။-ဟူသည်၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ အပဏ္ဏကဇာတ်၌ ညွှလာသော လှည်းသား ၅၀၀ တို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ငါတို့ဘုရားအလောင်းတော် လှည်းမှူး။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ မစားရသောအကြောင်းကား ဤသို့တည်း။

လွန်လေပြီးသောအခါ ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် လှည်းမှူးအမျိုး၌ဖြစ်၍ လှည်း ၅၀၀ တို့ဖြင့် ကုန်သွယ်ခြင်းကိုပြုလျက်၊ ရံခါ အရှေ့မှ အနောက်အရပ်သို့၊ ရံခါ အနောက်အရပ်မှ အရှေ့အရပ်သို့ သွား၏။

တစ်ယောက်သော လှည်းမှူးသည်ကား မိုက်၏။ ပညာနည်း၏။

ဘုရားအလောင်းသည်လည်း လှည်း ၅၀၀ ကို 'သွားမည်' ဟူ၍ ပြင်၏။ မိုက်သော လှည်းမှူးလည်း 'လိုက်အံ့' ဟု လှည်း ၅၀၀ ကို ပြင်၏။

ဘုရားအလောင်းသည် "၁၀၀၀ ပြည့် တစ်ပြိုင်နက် သွားကြကုန်အံ့။ လမ်းနေရာလည်း မလောက်နိုင်ရာ။ အစားအစာ မြက်ရေတို့သည်လည်း ရခဲရာ၏။" ဟု ကြံ၍၊ ဘုရားလောင်းသည် ထိုလှည်းမှူးကိုခေါ်၍၊ "သင်သည် ရှေ့ သွားအံ့လော။ နောက် လိုက်အံ့လော။" ဟု မေး၏။ လှည်းမှူးမိုက်လည်း "အဆွေ။ ငါ ရှေ့ကသွားမည်။" ဟုဆို၏။

ဘုရားလောင်းကား "နောက်မှလိုက်သော် များစွာသော အကျိုးကို ခံရအံ့။ ရှေ့သွားသောသူသည် လမ်းမကောင်းရာ၌ ပြုပြင်ရလတ္တံ့။ နောက်မှလိုက်သော် ထွင်ပြီးသောလမ်းဖြင့် သွားရလတ္တံ့။ ကြမ်းသောမြက်ကို ရှေ့နွားတို့ စားပြီးသော် အသစ်ပေါက်စမြက်ကို နောက်နွားတို့ စားရလတ္တံ့။ ရှေ့ ခူးဖူးပြီး နောက်ပေါက်သော ဟင်းရွက်ဟင်းညွန့်ကို စားရလတ္တံ့။ တူးပြီးသောရေတွင်း၌ သောက်ရလတ္တံ့။ ဥစ္စာကို အဖိုးထားခြင်း မည်သည်ကား 'မနုဿာနံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနသဒိသံ' လူတို့အသက်ကို ချသည်နှင့် တူ၏။ နောက်မှလိုက်သော် ထိုသူတို့ထားပြီးသော ဈေးတို့ဖြင့် ဥစ္စာကို ရောင်းရလတ္တံ့။

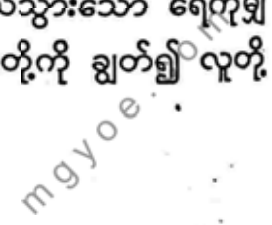
ဤအကျိုးတို့ကိုမြင်၍ "သင်သည် ရှေးဦးစွာ သွားလင့်လော့။" ဟု ဆို၏။

လှည်းမှူးမိုက်လည်း ရှေးဦးစွာသွား၍ ကန္တာရခရီးခဲသို့ ရောက်လေလျှင် ထို ရေမရှိသောကန္တာရ၌ စောင့်သော ဘီလူးတို့သည် 'ထိုသူတို့ကိုစားအံ့။' ဟူ၍ ကိုယ်လုံးဖြူသောနွား ကသော လှည်းကိုစီး၍ ရေညွန့်လိမ်း၍ ၁ ကျိပ် ၁ ကျိပ် ၂ ယောက်သော ဘီလူးတို့သည် ကြာပန်းပန်၍ စိုသောဆံပုဆိုး ရှိကုန်လျက် လာကုန်၏။

လှည်းမှူးနှင့်တွေ့လျှင် လှည်းမှူးက "မိုးကြီးစွာ ရွာသလော။" ဟုမေး၏။

ဘီလူးတို့က "ဘယ်သို့ ဆိုသနည်း။ ဤစိမ်းညိုသော တောအရေးသည် ထင်၏။ ထိုအရပ်မှစ၍ အလုံးစုံသော တောသည် ရေများစွာ ရှိ၏။ မိုးမပြတ်ရွာ၏။" ဟုဆို၍ သွားကြလေကုန်၏။

လှည်းမှူးကြီးလည်း ယုံကြည်၍ ရေအိုးကိုခွဲစေ၍ သွားကြလေကုန်၏။ အနည်းငယ်သွားသော် ရေကိုမျှ မရ၍ လူတို့သည် ပင်ပန်းကုန်၏။ နေဝင်သည့်တိုင်အောင် သွား၍၊ လှည်းဝန်း ဖွဲ့၍၊ နွားတို့ကို ချွတ်၍ လူတို့ အိပ်ကုန်၏။

ညဉ့်အခါ ဘီလူးတို့သည် နွားတို့ကို လည်းကောင်း၊ လူတို့ကို လည်းကောင်း စားကုန်၍ အရိုးတို့ကို ကြွင်းစေ၍ သွားလေကုန်၏။

ဤသို့ တစ်ယောက်သောသူမိုက်ကို မှီ၍ အလုံးစုံသောသူတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်၏။

ဘုရားလောင်းကား လခွဲ-၁ လလွန်မှ လှည်း ၅၀၀ နှင့် ထွက်ခဲ့၍ ခရီးခဲအဝသို့ ရောက်လျှင်၊ များစွာသော ရေတို့ကို ယူခဲ့၍၊ “ငါ့ကို မပန်ကြားဦးဘဲ ၁ လက်ဆွန်း”သော ရေကိုမျှ မသွန်ကြကုန်လင့်။”ဆို၍၊ ကန္တာရသို့ ရောက်လျှင် ဘီလူးတို့ ရှေ့နည်းဖြင့်ပြောဆိုသော်လည်း ဘုရားလောင်းက မယုံ။ ရေကိုလည်း မစွန့်ကုန်။

ဘီလူးတို့ သွားလေကုန်သော် ငယ်သားတို့က ဘုရားလောင်းကို “မိုးရွာသည်။-ဟုဆိုသည်။ ရေကိုသွန်၍ သွားလိုပါသည်။”ဟု ဆိုကြကုန်၏။

“မိုးရွာသော် မိုးသက်လေသည် ဘယ်မျှလောက် ရောက်သနည်း။”ဟု မေး၏။

“၁ ယူနောတိုင်တိုင် ရောက်နိုင်၏။”ဟုဆို၏။

“မိုးတိမ်ကို ဘယ်မျှက မြင်ရသနည်း။”ဟု မေး၏။

“မိုးတိမ်ကို ၃ ယူနောက မြင်ရ၏။”ဟုဖြေ၏။

“လျှပ်စစ်ကို ဘယ်မျှက မြင်ရသနည်း။”ဟုမေး၏။

“၄ ယူနော၊ ၅ ယူနောက မြင်ရ၏။”ဟုဖြေ၏။

“မိုးသံကို ဘယ်မျှက ကြားသနည်း။”ဟုမေး၏။

“၁ ယူနော၊ ၂ ယူနောက ကြားရ၏။”ဟုဖြေ၏။

“ဤအလုံးစုံ ထင်သလော။”ဟု မေးပြန်လျှင်၊

“မထင်ပါ။”ဟုဆိုကြ၏။

“သို့ဖြစ်၍ ဤသူတို့သည် လူ မဟုတ်။ ဘီလူးတို့တည်း။” ဆို၍ နှင်သွားကြသော်၊ အရိုး အစရှိသည် တို့ကိုသာ မြင်ရကြ၏။

မကောင်းသောလှည်းတို့ကို စွန့်၍၊ ခိုင်ခံ့သောလှည်းတို့ကို ယူ၍၊ ကြိုက်ရာဥစ္စာတို့ကို တင်၍၊ အလိုရှိရာ ရောက်အောင် သွား၍၊ ၂ ဆတက်အဖိုးဖြင့် ရောင်း၍ ချမ်းသာစွာပြန်ခဲ့မှ နေမြဲမြို့သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။

“ဤသို့လျှင် ပညာရှိသောသူတစ်ယောက်ကို မှီ၍၊ ဘီလူးလက်မှလွတ်၍ အလုံးစုံချမ်းသာရကြ သည်။”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင်၊

‘အပဏ္ဏကံ ဌာနမေ ကေ၊ ဒုတိယံ အာဟုတက္ကိကာ။

တေဒညာယ မေဓာဝီ၊ တံ ဂဏှေယျ အပဏ္ဏကံ။ ။’ ဟူသောဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

လှည်းမူးမိုက်ကား ဒေဝဒတ်။ အခြံအရံကား ဒေဝဒတ်ပရိသတ်။ ဘီလူး မစားရသောပညာရှိလှည်းမူး၏ ပရိသတ်တို့ကား ဘုရားပရိသတ်။ ပညာရှိလှည်းမူးကား ဘုရား ဖြစ်တော်မူသော အပဏ္ဏကဇာတ်ကို ထောက်၍ သိရာ၏။-ဟုလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ယခုအခါ ကုလပုတ္တ- အမျိုးကောင်းသား ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည် ဤဝတ္ထုကို နှလုံးထား၍ ပညာရှိကိုသာလျှင် အခါမပြတ် မှီဝဲတိုင်ပင် ကျွမ်းဝင်ချစ်ခင်သည်ကို ပြုခြင်း။ ပညာရှိ၏စကားကို နှာခံကျင့်ဆောင် ပြုလုပ်ခြင်း။ မည်သည့်အရာမဆို ရှေ့၊ နောက်ဆင်ခြင်၍ ပြုလေ့ရှိခြင်း။- အစရှိသော လောက၊ ဓဋ္ဌ ၂ ဌာန၌ အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးရလောက်သော အမှုကိုသာလျှင် ပြုရမည်။-ဟုပြုအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

၁။ ၁ လက်ဆွန်း = စပါးစေ့ ၂၀၀၅၂ပမာဏ။

ပုဒ်ရင်း။ ။ ညွှန်နစ်သည့် ကေသရာပင် ပညာမြော်ချင့်၍ မြေခွေးနှင့်ပေါင်းခြင်း။-ဟူရာ၌

ဝိဏ္ဏတ္ထ။ ။ ဘုရားအလောင်းခြင်္သေ့မင်းသည် ရွံ့ညွှန်၌ ကျွံနစ်သောအခါ မြေခွေးကို အဆွေခင်ပွန်းပြု၍ အသက် ချမ်းသာရလေသည်။-ဟူလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ မြေခွေးနှင့် ပေါင်းဟန်ကား ဤသို့တည်း။ ဤဂုဏဇာတ်၏ နိဒါန်းသည် ဒုကနိပါကံ၌ အရှင်အာနန္ဒာကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သည်။ ကျယ်ဝန်းစွာ လာ၏။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ခြင်္သေ့ဖြစ်၍ ကောင်ဂူ၌ နေ၏။ ခြင်္သေ့သည် တစ်နေ့သ၌ တောင်ထိပ်၌ရပ်၍ ကြည့်လတ်သော်၊ တောင်ခြေရင်းကို ဝန်းရံ၍ နေသော အိုင်ကြီး၏ တစ်ခုသောနိမ့်ရာ၌ ထတ်ထတ်သော ညွန်ပျောင်း ရှိ၏။ စိမ်းသောမြက်တို့လည်း ပေါက်ကုန်၏။ ယုန်၊ မြေခွေး၊ ကြောင် စသော ပေါ့သောကိုယ်ရှိသော သားတို့သည် ညွန်ပေါ်၌သွားကုန်လျက် မြက်စားကြကုန်၏။ ထိုနေ့၌ သမင်တစ်ခုသည် မြက်ကိုစားလျက် သွားသည်ကိုမြင်၍၊ ‘ငါ ဖမ်းအံ့။’ ဟု ခုန်၍ ခြင်္သေ့၏လျှင်ခြင်း ဖြင့်လိုက်၏။ သမင်လည်း သေဘေးမှကြောက်၍ ပြေးလေ၏။

ခြင်္သေ့သည် အဟုန်ကို တန်စိမ့်သောငှာ မတတ်နိုင်၍ ညွန်အပြင်၌ ကျွံနစ်၏။ တက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်။ ၇ ရက်ပတ်လုံး အစာကင်းလျက် နေရ၏။

မြေခွေးတစ်ခုသည် ရောက်လာလျှင် ခြင်္သေ့ကိုမြင်၍ ပြေးလေ၏။ ခြင်္သေ့လည်း မြေခွေးကိုခေါ်၍၊ “အချင်း မြေခွေး။ မပြေးလင့်။ ငါကား ညွန်၌နစ်၏။ အသက်ကို ပေးပါလော့။” ဟုဆို၏။

မြေခွေးလည်း ခြင်္သေ့အထံသို့ သွား၍၊ “ငါ သင့်အား ကယ်တင်အံ့။ သို့ရာတွင် သင် ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ငါ့ကို စားရာ၏။” ဟုဆိုလျှင်၊

“အချင်းမြေခွေး။ မကြောက်လင့်။ ကျေးဇူးကို သင့်အား ငါပြုအံ့။” ဟုဆို၏။

မြေခွေးလည်း ခြေ ၄ ချောင်းတို့၏ ထက်ဝန်းကျင်၌ ညွန်ကိုပယ်၍၊ မြောင်း ၄ သွယ်ကို တူး၍ ရေကို သွင်း၏။ ရေဝင်သောကာလ ရွံ့ညွှန်သည် နူးညံ့၏။

မြေခွေးလည်း ခြင်္သေ့၏ဝမ်းရင် အကြားသို့ဝင်၍၊ “သခင်။ ရုန်းလော့။” ဟု ကြီးစွာသောအသံကိုပြုလျက် ဦးခေါင်းဖြင့် ဝမ်းကို ကြွ၏။ ခြင်္သေ့လည်း အဟုန်ကိုဖြစ်စေလျက် ညွန်မှလွတ်၍ ကြည်း၌ တည်၏။

အတန်ငယ် နားနေပြီးလျှင် အိုင်သို့သက်၍၊ ညွန်တို့ကိုဆေးကြော၍ ရေချိုးပြီးလျှင်၊ တစ်ခုသောကျွဲကို သတ်၍ မြေခွေးအား စားစေပြီးမှ မိမိ စား၏။ မြေခွေးလည်း တစ်ခုသော သားတစ်ကိုယူ၏။

ခြင်္သေ့က “အချင်းမြေခွေး။ အဘယ်အလို့ငှာ ယူသနည်း။” မေး၏။

၁။ ၅၅၀ ဇာတ်တော်စဉ် - ၁၅၇
၂။ ထတ်ထတ် = မစိုမခြောက်၊ မပျော့မမာဖြစ်သည်။

“မြေခွေးမ ရှိသောကြောင့် ယူသည်။”ဆိုလျှင်၊ “အဆွေ။ ယူပါလော့။”ဟုဆို၍၊ ခြင်္သေ့လည်း ခြင်္သေ့မ အလိုငှာ ယူ၏။

ခြင်္သေ့လည်း မြေခွေးနှင့်အတူ သွားကြ၍ မြေခွေးမအား စားစေပြီးသော်၊ “ယနေ့မှစ၍ သင်တို့အား ငါ ကျွေးအံ့။”ဆို၍၊ ခြင်္သေ့နေရာအရပ်သို့ ဆောင်၍ ခြင်္သေ့၏ဂူအနီး တစ်ခုသောဂူ၌ နေစေပြီးလျှင်၊ နေ့တိုင်းပင် ခြင်္သေ့နှင့် မြေခွေးသည် အတူသွားကြ၍ အထူးထူးသောသားတို့ကို သတ်စားကြကုန်၏။ ခြင်္သေ့မ၊ မြေခွေးမတို့ ဖို့လည်း ယူခဲ့၍ ပေးကြကုန်၏။

ကာလရှည်လတ်သော် ခြင်္သေ့မှာလည်း သား ၂ ယောက်၊ မြေခွေးမှာလည်း သား ၂ ယောက် ရှိကုန်၏။ သားငယ် ၄ ယောက်၊ မယား ၂ ယောက်တို့သည် သင့်တင့်စွာ နေကြကုန်၏။

တစ်နေ့သ၌ ခြင်္သေ့မလည်း ‘ဤခြင်္သေ့မင်းသည် မြေခွေးမနှင့် ရောယှက်သည် ဖြစ်လတ္တံ့သတည်း။’ ဟု တွေး၍၊ ခြင်္သေ့မသည် ‘မြေခွေးမကို ပြေးစေတော့အံ့။’ဟု ခြင်္သေ့ဖို့ မရှိခိုက် ခြိမ်းခြောက်ဆဲရေးကြကုန်၏။

ထိုအကြောင်းကို မြေခွေးမက မြေခွေးဖို့လာသောအခါ ပြောလျှင်၊ မြေခွေးဖို့သည် ခြင်္သေ့အထံ ဤသို့ပြော၏။

“သခင်။ မြင့်ရှည်စွာ ငါတို့သည် သခင်ထံ နေပါပြီ။ မြင့်စွာနေသောသူတို့အား မုန်းခြင်းတို့သည်ဖြစ်လေ ကုန်မြဲ။ ကျွန်ုပ်မရှိခိုက် ခြင်္သေ့မသည် မြေခွေးမကို ညှဉ်းဆဲ၏။ ခြင်္သေ့ငယ်တို့သည် မြေခွေးငယ်တို့ကို ညှဉ်းဆဲ ကုန်၏။ ချစ်သောသူတို့မည်သည်ကား ချစ်သောသူ၏အထံ၌ နေခြင်းကို မနှစ်သက် ညှဉ်းဆဲခြင်း မည်သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။”ဟု-‘ယေနကာမံ ပဏာမေသိ’ စသောဂါထာကို ရွတ်ဆို၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား ‘သခင်။ အကျွန်ုပ်တို့အား ကိုးကွယ်ရာ မှတ်သောသူမှ ဘေးဖြစ်ချေပြီ။’ဟုဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားလျှင် ခြင်္သေ့မင်းသည် ခြင်္သေ့မကို ဆို၏။

“အဘယ်-ရှင်မ။ ငါ ရှေးအခါ၌ ညွှန်နစ်စဉ် ဤမြေခွေးကယ်၍ အသက် ရပေသည်။ ယနေ့မှစ၍ သင်တို့သည် မညှဉ်းဆဲလင့်။”ဟုဆို၏။

ခြင်္သေ့မလည်း မြေခွေးကို သည်းခံအောင် ခွင့်တောင်းပြီးလျှင် အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်ကို မဖျက်မူ၍၊ အသက် ထက်ဆုံး ဝမ်းမြောက်ကုန်၍၊ ဆွေမျိုး ၇ ဆက်တိုင်အောင် မိတ်ဆွေအဖြစ် မဖျက်မူ၍ တည်ကြလေ၏။ မြေခွေးကား အာနန္ဒာ။ ခြင်္သေ့ကား ဘုရားဖြစ်၏။-ဟု ဇာတ်ကိုပေါင်းခြင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိရှိသော ဂုဏဇာတ်ကို ထောက်၍ သိရာ၏။-ဟူလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ယခုအခါ အကြင် ကုလပုတ္တ-အမျိုးကောင်းသား ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည် ဤခြင်္သေ့မင်း ဝတ္ထုကိုထောက်၍ အမျိုးတူသည်ဖြစ်စေ၊ မတူသည်ဖြစ်စေ၊ ခင်ပွန်းတရားနှင့်အညီ ဆောင်ရွက် အံ့သည်ကိုသာလျှင် ရှေ့ထား၍၊ ခြင်္သေ့မင်းသည် သားမယားတို့ပင် ချောစားကုန်းတိုက်သော်လည်း အယူ မရှိသကဲ့သို့၊ ကိုယ့်အောက် ယုတ်သော ခင်ပွန်းပင် ဖြစ်သော်လည်း ခင်ပွန်းမဖျက် နှစ်သက်ကြင်နာစွာ မစပြုစု ပေါင်းသင်း ကြသဖြင့် သုဂတိရောက်သော ခြင်္သေ့မင်း၊ မြေခွေးတို့ကဲ့သို့ နတ်ပြည်လမ်းကြောင်းပေါက်အောင် အဆွေခင်ပွန်း မဖျက် ပေါင်းသင်းအပ်၏။-ဟု ပြအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

၁၅

ပုဒ်ရင်း။ ။ သမန်းချုံနတ်မင်းနှင့် အင်ကြင်းပင်နတ်။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော အင်ကြင်းပင်နတ်သည် ဘုရားအလောင်း သမန်းချုံနတ် အဆွေခင်ပွန်းကို အမှီပြု၍ စည်းစိမ်မပျက် နေရလေသည်။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ သမန်းချုံနတ်မင်းကို အင်ကြင်းပင်နတ် ပေါင်းဟန်ကား ဤသို့တည်း။

လူ ၃ ပါးတို့၏ ပတ္တမြားမျက်ရစ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းကြီး၌ နေတော်မူစဉ် အနာထဝိဇ္ဇာသုဋ္ဌေးသို့ ဆွေမျိုးဉာဏ်က အစရှိသောသူတို့သည် တပေါင်းတည်းညီ၍ “ဤသူသည် အမျိုးအနွယ်၊ ဥစ္စာစပါး အစရှိသည်ဖြင့် သင်နှင့်မတူ။ ဤသူနှင့် အဆွေခင်ပွန်းမပြုပါလင့်။” ဟု အဖန်တလဲလဲ မြစ်ကုန်သော်လည်း၊ ‘ယုတ်သသူ၊ တူသသူ၊ မြတ်သသူနှင့်လည်း အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့အပ် တော့သည်။ ခင်ပွန်းရသည်သာ အကြောင်း။’ ဟု ထိုသူတို့စကားကို မနာယူ၊ စားသောရွာသို့ သူဋ္ဌေးသွားလျှင် ထိုသူကိုပင် အိမ်စောင့်ထားခဲ့၏။

ခိုးသူတို့သည် “သူဋ္ဌေး အိမ်တွင် မရှိ။ လုယက်ဖျက်ဆီးကုန်အံ့။” ဟု ခြံရံသည်ကို ထိုသူသိ၍၊ စည်း၊ စောင်း၊ ငြင်း၊ ခရသင်း၊ တံပိုး တီးမှုတ်စေ၍ အိမ်လုံးချောက်ချားစေလျက် တစ်ညလုံး ဆော်လှော်စီမံသည်ကို ခိုးသူတို့ကြားလျှင်၊ “သူဋ္ဌေး အိမ်တွင် ရှိ၏။” ဟု ဓားလက်နက်ကိုပစ်ချ၍ ပြေးလေသဖြင့်၊ မိုးသောက်၍ မြင်လျှင်၊ ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်၍ သူဋ္ဌေး ရောက်လျှင် ထိုအကြောင်းကို ကြားကုန်သည်ရှိသော်၊ “သင်တို့စကားကို နာ၍ ဤသို့သော အဆွေခင်ပွန်းကို ပစ်ပယ်တပြီးကား ငါ့ဥစ္စာ စိုးစဉ်းမျှ မကြွင်းရာပြီ။” ဟုဆို၍၊

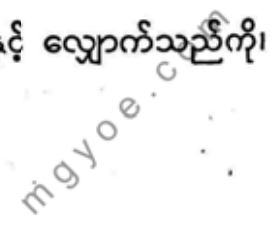
ထိုစကားကို အရင်းဥစ္စာ လက်ဆောင်ပြုလျက် မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့သွား၍ ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ကြားသည်ရှိသော်၊ “အဆွေခင်ပွန်း-ဟူသည် ငယ်သောမည်သည် မရှိ။ ခင်ပွန်းသဘောကို စွမ်းနိုင်သည်သာ အကြောင်း။ ယခုအခါ၌သာ မဟာသူဋ္ဌေးသည် နိမ့်သောအဆွေခင်ပွန်းကို မှီ၍ ဥစ္စာမပျက်မယွင်းဘဲ ဥစ္စာရှင် ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ရှေး၌လည်း နိမ့်သောအဆွေခင်ပွန်းကို မှီ၍ ဗိမာန်မပျက်။ ဗိမာန်ရှင် ဖြစ်ဖူးပြီ။” ဟု မိန့်တော်မူဦး၍၊

ရှေးသရောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ မင်းပြုသည်ရှိသော်၊ ငါဘုရားလောင်းသည် မင်းကြီးဥယျာဉ်၌ သမန်းချုံ စောင့်နတ် ဖြစ်၏။ ထိုဥယျာဉ်၌လျှင် မင်္ဂလာကျောက်ဖျာကိုမှီ၍ အခက်အရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ပူဇော်ရာ ဖြစ်သော ‘ရုစာ’ အမည်ရှိသော မင်္ဂလာသစ်ပင် ရှိ၏။ ထိုသစ်ပင်စောင့်နတ်နှင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြ၏။

မင်းကြီး ပြာသာဒ်တစ်ပင်တိုင် လှုပ်သောအကြောင်းကို လျှောက်သဖြင့် လက်သမားကိုခေါ်၍၊ “ပြာသာဒ်ကို သည်တိုင်” လဲ၍ မြဲအောင်စိုက်ဘိ။” ဟု ဆိုသောကြောင့်၊ လျှောက်ပတ်သောသစ်ကို ရှာကုန်သည်ရှိသော် တစ်ပါးသောအရပ်၌ မရ၍၊ ဥယျာဉ်သို့ ဝင်၍ကြည့်ရာတွင် မင်္ဂလာသစ်ပင်ကို မြင်ပြီးလျှင် မင်းကြီးထံသို့ လာသောကာလ၌ “သစ် ရကုန်ပြီလော။” ဟု မင်းကြီး မေးသည်ကို “တစ်ပါးမှာလည်း မရ။ ဥယျာဉ်တော်တွင် သစ်ကိုလည်း မခုတ်ဝံ့။” ဟုလျှောက်သဖြင့်၊

“အဘယ်ကြောင့် မခုတ်ဝံ့သနည်း။” ဟု မေး၏။ “မင်္ဂလာသစ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း” နှင့် လျှောက်သည်ကို၊

၁။ သည်တိုင် = ပင်မတိုင်။

“တစ်ပါးသစ်ပင်ကို မင်္ဂလာပြုမည်။” ဆိုသဖြင့်၊ “နက်ဖြန် ခုတ်အံ့။” ဟု ပူဇော်သက္ကာရပြု၍ သွားကြ၏။ ထိုအကြောင်းကို သစ်ပင်စောင့်နတ်သိ၍ “နက်ဖြန် ငါ့ဗိမာန် ပျက်လတ္တံ့။ သားမြေးလက်ငင်၍ အတိအရပ်သို့ သွားရအံ့နည်း။” ဟု သွားရာအရပ်ကို မမြင်၍ သားငယ်များကို ဖက်၍ငိုသည်ကို၊ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော နတ်တို့စူးစမ်းလာ၍ ထိုအကြောင်းကို ကြားလျှင်၊ မိမိတို့လည်း လွဲဖယ်နိုင်အံ့သောအကြောင်းကို မမြင်သဖြင့် ထိုနတ်ကိုဖက်၍ အထွေထွေငိုကြစဉ်၊

ဘုရားလောင်း ကုသနာဠိနတ်သည် ထိုနတ်ကို ဖူးမြင်လာရာတွင် ထိုအကြောင်းကိုကြားလျှင်၊ “မကြောက်ကြကုန်လင့်။ နက်ဖြန် လက်သမားတို့ လာသောအခါ ငါ့အစွမ်းကို သိလေကုန်။” ဟု ထိုနတ်တို့ကို နှစ်သိမ့်စေ၍၊ လက်သမားတို့ လာသည်ကိုမြင်လျှင် ဖွတ်ယောင်ဆောင်၍၊ လက်သမားတို့ရှေ့မှ သစ်ပင်ရင်းကို လျှိုး၍၊ အခေါင်းမှ ပေါ်ဘိသကဲ့သို့ သစ်ခွမှ ခေါင်းပေါ်၍ ကြည့်သည်ကို လက်သမားတို့ မြင်လျှင်၊ သစ်ပင်ကို လက်ဖြင့်ခေါက်၍၊ “ယမန်နေက မစုံမစမ်းဘဲ ဖိတ်မန်မိသည်။ ခေါင်းသက် ရှိ၏။ သစ် မကောင်း။” ဟု တစ်ပါးသစ်ပင်ကြီးကို ယူ၍သွားလေသဖြင့်၊

ထိုနတ်တို့ မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်းငှာလာသော များစွာသောအစည်းအဝေး၌

“အဆွေနတ်အပေါင်းတို့။ ငါတို့ တန်ခိုး ကြီးပါလှည့်ငြားသော်လည်း ပညာ မရှိချေသောကြောင့် ဤသို့သော ဥပါယ်တံမျဉ်ကို မကြုံနိုင်ချေ။ ငါ့အဆွေ ကုသနာဠိကား ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ငါ့ကို ဗိမာန်ရှင် ဖြစ်စေသည်။ ‘အဆွေခင်ပွန်း’ မည်သည်ကို အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်-၃ ပါးကိုပင် ပြုအပ်လှ၏။ မိမိ၏အစွမ်းအလျောက် အဆွေခင်ပွန်း၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ထုတ်၍ ချမ်းသာစေကုန်၏။” ဟု ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်း ပြောဆိုလို၍၊

‘ကရေ သရိက္ခော အထဝါပိသေဋ္ဌော၊ နိဟိနကောဝါပိ ကရေယျ ဧကော။

ကရေယျံ တေ ဗျသနေ ဥတ္တမတ္တံ၊ ယထာ အဟံ ကုသနာဠိ ရုစာယံ။ ။’ ဟူသောဂါထာကို ရွတ်၏။

ဤ၌ အနက်မြန်မာကား

ဘောန္တောဒေဝတာယော၊ အို-နတ်များတို့။ သရိက္ခော၊ တူသည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အထဝါ၊ ထိုမြို့။ သေဋ္ဌောပိ၊ မြတ်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မိတ္တံဓမ္မံ၊ ခင်ပွန်းသဘောကို။ ကရေ၊ ပြုရာ၏။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သောသူသည်။ နိဟိနကောဝါပိ၊ ယုတ်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မိတ္တံဓမ္မံ၊ ခင်ပွန်းသဘောကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဗျသနေ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ အပုန္နော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဥတ္တမတ္တံ၊ မြတ်သောအကျိုးကို။ ကရေယျံ၊ ပြုကုန်ရာ၏။ ရုစာယံ၊ ‘ရုစာ’အမည်ရှိသော ဗိမာန်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကုသနာဠိ၊ ကုသနာဠိကို။ မိတ္တံဓမ္မံ၊ ခင်ပွန်းသဘောကို။ ကရောတိယထာ၊ ပြုရာသကဲ့သို့။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။

ဤဂါထာဖြင့် နတ်အပေါင်းတို့အား ပြောဟောရာပြုခြင်း၊ ‘ရုစာ-ဟုဆိုအပ်သော မုခကောဠိသည် အာနန္ဒာ။ ကုသနာဠိသည် ငါဘုရား ဖြစ်၏။’ ဟု ဇာတ်ကို ပေါင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ကုသနာဠိဇာတ်ကို ထောက်၍ သိရာ ၏။-ဟူလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ယခုအခါ အကြင် ကုလပုတ္တ-အမျိုးကောင်းသား ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည် ဤကုသနာဠိဇာတ်၌ လာသော အင်ကြင်းပင်နတ်မင်း၊ သမန်းချုံနတ်တို့၏ ပုံစံကို နှလုံးထား၍၊ ‘ခင်ပွန်း’ ဟူက ကိုယ့်အောက် ယုတ်သောသူ၊ အလတ် တန်းတူဖြစ်သောသူ၊ ကိုယ့်ထက် မြတ်သောသူ- ဤ ၃ ပါးလုံးကိုပင် အဆွေခင်ပွန်း ပြုရာသည်။

အင်ကြင်းပင်နတ်သည် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးပါလျက် ဉာဏ်အမြော်အမြင် နည်းပါး၍၊ မိမိ၏မိမိမာန် စည်းစိမ် ပျက်စီးမည်ရှိလတ်သည်ကို ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ကိုယ့်အောက် ယုတ်သော ဘုရားလောင်း သမန်းချုံနတ်ကို အဆွေခင်ပွန်း ပြုနှင့်ရင်းရှိသဖြင့်၊ ဘုရားလောင်း သည် ခင်ပွန်းတရားနှင့်အညီ ကူမထောက်ပံ့ ဆောင်ရွက်သဖြင့် စည်းစိမ်ကို ရပြန်သကဲ့သို့၊ အကြင်လူတို့တွင်လည်း ခင်ပွန်း ၃ ပါးအလိုက် အရေးဆောင်ခွင့်ရှိသောအခါ တန်ရာတန်ရာ ကိုယ်စီဆောင်ကြမည်ဖြစ်၍၊ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်မရွေး ခင်ပွန်း ဖွဲ့ရာသည်။-ဟု ပြအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

၁၆

ပုဒ်ရင်း။ ။ ပေါက်ပင်နတ်နှင့် ဆင်းရဲသူ။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ သူဆင်းရဲပုဏ္ဏားသည် ပေါက်ပင်နတ်မင်းကို လုပ်ကျွေးပသ ကိုးကွယ်လတ်သဖြင့် နတ်မင်းကို မှီ၍ ချမ်းသာစည်းစိမ် ဖြစ်လေသည်။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိဇ္ဇာရ။ ။ ပေါက်ပင်နတ်ကို သူဆင်းရဲပေါင်းဟန်ကား ဤသို့တည်း။

လူ ၃ပါးတို့၏ ပတ္တမြားမျက်ရစ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ ညောင်စောင်း၌ လျောင်းတော်မူစဉ်၊ အရှင်အာနန္ဒာသည် ‘ယနေ့မိုးသောက်ထအခါ၌ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ယူလတ္တံ့။ ငါလည်း ပြုဖွယ်နှင့်တကွ သေကွပုဂ္ဂိုလ်သာ ဖြစ်ဘိ၏။ ၂၅နှစ်ပတ်လုံး လုပ်ကျွေးခြင်းသည် အကျိုးမဲ့ ဖြစ်လတ္တံ့။’ဟု ဥယျာဉ်၌ တိုက်တံခါးပေါင်ကိုဆွဲလျက် ငိုကြွေး၏။

ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသောအကြောင်းကို ဤ၌ အကျယ်ဆိုဘိမူကား ကျမ်း အလွန်လေးအံ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤကျမ်း၌ အကျယ် မဆိုပြီ။ အလိုရှိသော ပညာရှိတို့သည် မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ကို အစဉ်မှီးသဖြင့် သိအပ်၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း အရှင်အာနန္ဒာကို မမြင်လျှင်၊ “အာနန္ဒာ အဘယ်မှာနည်း။”ဟု မေးတော်မူ၍၊ ထိုအကြောင်းကို ကြားတော်မူလျှင် ခေါ်စေ၍၊ “အာနန္ဒာ။ သင်သည် ပြုအပ်သောကောင်းမှု ရှိ၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ ယှဉ်က လျင်စွာ အနာသဝ ဖြစ်လတ္တံ့။ အာနန္ဒာ၊ မစိုးရိမ်လင့်။ ယခု ဘုရားဖြစ်သောအခါ၌ ငါ့ကို လုပ်ကျွေး ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် အကျိုး မရှိ ဖြစ်အံ့နည်း။ သရာဂ၊ သဒေါသ၊ သမောဟ ဖြစ်သောအခါ၌ ငါ့ကို လုပ်ကျွေးခြင်းသည်လျက် အကျိုး ရှိသေး၏ရှင်။ ယခုမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။”ဟု မိန့်တော်မူဦး၍၊

“လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီ ပြည်ကို ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုသည်ရှိသော် ငါဘုရားအလောင်း သည် ပေါက်ပင်နတ် ဖြစ်၍၊ ယခင်နည်းဖြင့် နတ်ကို လုပ်ကျွေးရာတွင် ပုဏ္ဏားဆင်းရဲတစ်ယောက်သည် မြင့်ရာ အရပ်၌ပေါက်သော ပေါက်ပင်ကြီးတစ်ခုကို မြေပြင်တလင်း ညှိညွတ်ခြင်း၊ ခြံစောင်ရန်း ရံခြင်း၊ သဲမွေ့ ကြံခြင်း၊ တံမြက် တလင်းသုတ်သင်ခြင်း၊ နံ့သာ လက် ၅ ချောင်းရာထင်အောင် လိမ်းကျံခြင်း၊ ပန်း၊ နံ့သာ၊ အခိုးအထုံ ပူဇော်ခြင်း၊ ဆီမီးတန်ဆောင် ညှိခြင်း၊ ‘ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ၏လော။’ဟုမေးခြင်း၊ လက်ယာရစ် လည်ခြင်းတို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးသည်ရှိသော်၊ ‘ဤပုဏ္ဏား ငါ့ကို လုပ်ကျွေးသုတ်သင်၏။ ဤပုဏ္ဏားကို စုံစမ်း၍၊ လုပ်ကျွေးခြင်း၏ အကြောင်းကို မေး၍ လိုသောဝတ္ထုကို ပေးအံ့။’ဟု ထိုပုဏ္ဏား တံမြက် လှည်း၍နေစဉ်၊ ပုဏ္ဏားအိုအယောင်ဖြင့် လာ၍ အပါး၌ ရပ်လျက်

‘အစေတနံ ဗြာဟ္မဏ အဿုဏန္တံ၊ ဇာနော အဇာနန္တ မိမံပလာသံ။
အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝုဓမ္ပပတ္တော၊ သုခသေယျံ ပုစ္ဆသိ ကိဿ ဟေတု။ ။’

‘ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဇာနော၊ သိသော သင်ပုဏ္ဏားသည်။ အဇနန္တံ၊ မသိသော။ အသုဏန္တံ၊ မကြားသော။ အစေတနံ၊ စိတ်စေတနာ မရှိသော။ ဣမံပလာသံ၊ ဤပေါက်ပင်ကို။ အာရဒ္ဒဝီရိယော၊ အားထုတ်သောဝီရိယ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဓုဝံ၊ အမြဲ။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့ ရှိသည်ဖြစ်၍။ သုခသေယျံ၊ ချမ်းသာစွာ အိပ်ခြင်းကို။ ပုစ္ဆသိ၊ မေး၏။ ကိဿ၊ အဘယ်၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ ပုစ္ဆသိ၊ မေးသနည်း။’

ဤဂါထာဖြင့် ပေါက်ပင်နတ် မေးသည်ကို-

‘ဒူရေ သုတောစေဝ ဗြဟ္မာစ ရုက္ခော၊ ဒေသေဌိတော ဘူတနိ ဝါသရူပေါ။

တသ္မာ နမဿာမိ ဣမံပလာသံ၊ ယေစေတ္တဘူတာတ ဓနဿ ဟေတု။ ။’

ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပယံရုက္ခော၊ ဤသစ်ပင်သည်။ ဒူရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။ သုတောစေဝ၊ ကျော်စောလည်း ကျော်စော၏။ ဗြဟ္မာစ၊ ကြီးလည်း ကြီးမြင့်၏။ ဒေသေစ၊ မြင့်သော ညီညွတ်သော မြေအရပ်၌လည်း။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဘူတနိဝါသရူပေါ၊ တန်ခိုးကြီးသော နတ်၏နေရာ သဘောရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမံပလာသဉ္စ၊ ဤပေါက်ပင်ကို လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပေါက်ပင်၌။ ယေဘူတာစ၊ အကြင် စောင့်သောနတ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေစ၊ ထိုနတ်တို့ကို လည်းကောင်း။ ဓနဿ၊ ဥစ္စာ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ နမဿာမိ ရှိခိုး၏။’

ဤဂါထာဖြင့် ‘လုပ်ကျွေးကြောင်း’ကိုဆိုလျှင် ပေါက်ပင်စောင့်နတ်သည်

“ပုဏ္ဏား။ မစိုးလင့်။ ငါသည် ဤပေါက်ပင်စောင့်နတ်တည်း။ သင့်အား ငါ ဥစ္စာပေးမည်။” ဟုနှစ်သိမ့်စေ၍၊ ဗိမာန်တံခါး၌ ကောင်းကင်ထက်ဝယ်ရပ်လျက် လက်ကိုဆန့်၍၊ ‘အရှေ့စူးစူး၌ တည်ပင်၏အရှေ့ ညောင်ကြတ်ပင် ရင်းတွင် အရှင်မရှိသော ရွှေအိုးကြီးတို့သည် လည်ချင်းမှီကာရှိ၏။’ ဟု ညွှန်ပြီးမှ၊ ‘ပုဏ္ဏား။ ဖော်ထုတ်၍ယူသော် ပင်ပန်းလေအံ့သည်။ ငါ့အာနုဘော်ဖြင့် ဆောင်၍ ဤမည်သောအရပ်၌ မြှုပ်ထားအံ့။ အသက်ထက်ဆုံး ဤဥစ္စာကို သုံးဆောင်စားသောက်၍ သီလသီတင်း ဆောက်တည်လျက် အလှူလည်းပေး၊ အသက်လည်းမွေး။’ ဟု ပုဏ္ဏားအား ဆုံးမ၍ ထိုအတိုင်း ပြည့်စုံစေခြင်း။ ပုဏ္ဏားသည် အာနန္ဒာ။ ပေါက်ပင်နတ်သည် ငါဘုရား ဖြစ်၏။’ ဟု ဇာတ်ကို ပေါင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ပလာသဇာတ်ကို ထောက်၍ သိရာ၏။-ဟူလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ယခုအခါ အကြင် ကုလပုတ္တ-အမျိုးကောင်းသား ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည် ဤ ပလာသဇာတ်၌ လာသော သူဆင်းရဲပုဏ္ဏား၏ထုံးကို နှလုံးထား၍ စားဦးကို ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် အမြဲပသရန် တည်လုပ်၍ဖြစ်စေ ဆွမ်းတော်တင်ခြင်း၊ နတ်အပေါင်းတို့အား ပသတင်မြှောက်ခြင်းကိုပြုပြီးမှ အလိုရှိရာ စားသုံး အပ်လေသည်။-ဟု ပြအပ်သောဥပဒေသတည်း။

၁၃

ပုဒ်ရင်း။ ။ ကြက်ဆူပင်နတ်နှင့် လူမွဲ။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ သူဆင်းရဲယောက်ျားသည် ဘုရားလောင်း ကြက်ဆူပင်နတ်မင်းကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သဖြင့် ဥစ္စာ စည်းစိမ် ချမ်းသာဖြစ်လေသည်။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ကြက်ဆူပင်နတ်ကို လူဆင်းရဲ ပေါင်းဟန်ကား ဤသို့တည်း။

လူ ၃ ပါးတို့၏ ပတ္တမြားမျက်ရစ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းကြီး၌ နေတော်မူစဉ်၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ ရံခါသဖြင့် အမျိုးတစ်ခုတည်းလျှင်၊ ရံခါသဖြင့် ၃-၄ပါးသော အမျိုးတို့သည် တစ်စုတည်းပေါင်း၍၊ ရံခါသဖြင့် ဂိုဏ်းအများ ဖွဲ့၍၊ ရံခါသဖြင့် ခရီးတစ်သွယ် သင့်သရွေ့ပေါင်း၍၊ ရံခါသဖြင့် မြို့အလုံး တစ်ပေါင်းတည်းညီ၍၊ ဘုရား အမှူးရှိသော သံဃာအား အလှူပေးကြရာတွင်၊ ခရီးတစ်သွယ် ပေါင်း၍ အလှူပေးရာ၌ ကိုယ်ခဖြင့် အသက်မွေးသော သူဆင်းရဲတစ်ယောက်သည် “ငါ ယာဂုထမင်း စီရင်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ ခဲဖွယ်မုန့် လုပ်အံ့။” ဟု သိမ်မွေ့သောဆန်ကွဲကို ညက်စွာထောင်း၍၊ ရေနင့် နယ်၍၊ ဖက်ရွက်ညွန့်ဖြင့် ထုပ်၍၊ ပြာပူ၌ အံ့၍၊ ‘ဘုရားလှူအံ့။’ ဟု မုန့်ကိုကိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအနီး၌ ရပ်၏။

ထိုအခါ အလှူ၌အကြီး ဖြစ်သောသူသည် “ခဲဖွယ်မုန့်ကို ယူခဲ့။” ဟုဆိုခါမျှ၌လျှင်၊ အလုံးစုံသောသူတို့၏ ရှေးဦးစွာသပိတ်၌ ထည့်၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း တစ်ပါးသောသူတို့ နောက်မှလှူသောမုန့်ကို ခံတော်မမူဘဲ ထိုသူမုန့်ကို ဘုဉ်းပေးတော် မူ၏။

ထိုခဏ၌ ‘မဟာဒုဂ္ဂတမုန့်ကို မစက်ဆုပ် မရွံရှာ အမြိုက်အရသာကဲ့သို့ ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။’ ဟု မြို့လုံး အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ကျော်စောသဖြင့်၊ မင်း၏အမတ် အစရှိသော အယုတ်သဖြင့် တံခါးစောင့်မလွတ် စည်းဝေး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးသော်၊ မဟာဒုဂ္ဂတသို့ ချဉ်းကပ်၍၊ ‘၁၀၀ ယူ၊ ၂၀၀ ယူ၊ ၅၀၀ ယူ။ ဤအလှူအဖို့ကို ပေးပါ။’ ဟု တောင်းပန်သည်ကို၊ ‘မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်၍ အမိန့်တော်ကိုကြားမှ ပေးမည်။’ ဟု မြတ်စွာဘုရား အား လျှောက်သည်ရှိသော်၊

“ဥစ္စာ ယူ၍လည်းကောင်း၊ မယူမူ၍ လည်းကောင်း အလုံးစုံသော သူတို့အား ပေးဝေပေ။” ဟု မိန့်တော် မူသဖြင့်၊ တစ်ယောက်ထက် တစ်ယောက် ၂ ဆတက်၊ ၄ ဆတက်၊ ၈ ဆတက် စသောအားဖြင့် များစွာသော ဥစ္စာကို ပေး၍ ၉ကုဋေသော ရွှေတို့ကို ပေးကုန်၏။

မင်းကြီးလည်း ညချမ်းသောအခါ၌ မဟာဒုဂ္ဂတကိုခေါ်၍၊ သူဌေးအရာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍၊ တရားသဘင်၌ စပ်သောစကားတွင် ‘ယခုအခါ၌သာ ဤသူ့ဆန်ကွဲမုန့်ကို ငါ မရွံမရှာ ဘုဉ်းပေးသည် မဟုတ်။ ရှေး၌လည်း စားဖူး၏။ ယခုအခါ၌သာ ငါ့ကိုမှီ၍ သူဌေးအရာကို ဤသူ ရသည်မဟုတ်။ ရှေး၌လည်း ရဖူးလေ ပြီ။’ ဟု မိန့်တော်မူဦး၍၊

လွန်လေပြီးသောအခါ၌ ဗာရာဏသီပြည်ကို ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုသည်ရှိသော်၊ ငါဘုရားလောင်းသည် ကြက်ဆူပင်နတ် ဖြစ်၏။ ထိုရောအခါ လူအပေါင်းတို့သည် ‘နတ်’တည်းဟူသော မင်္ဂလာရှိသဖြင့် သဘင်နေ့ ကြိုလျှင် မိမိတို့ကိုးကွယ်သော နတ်အား များသောအခွန်အတုတ်ဖြင့် ပူဇော်သက္ကာပြုသည်ကို မြင်၍၊ လူဆင်းရဲ တစ်ယောက်သည် ကြက်ဆူပင်တစ်ပင်ကို သုတ်သင်ပြုစု၏။

လူအပေါင်းတို့သည် အထူးထူးအပြားပြား များသောပန်း၊ နံ့သာ၊ ခဲဖွယ်တို့ကိုယူ၍ မိမိတို့ကိုးကွယ်သော နတ်သို့ သွားကုန်သည်ကိုမြင်လျှင် ထိုသူဆင်းရဲသည် ဆန်ကွဲမုန့် ၁ ဆုပ်၊ ရေ ၁ မှုတ်နှင့်သွား၍ ကြက်ဆူပင် အနီးသို့ ရောက်လျှင်၊ ‘နတ်တို့မည်သည် နတ်၏ခဲဖွယ်ကိုသာ စားကုန်၏။ ငါ့နတ်လည်း ဤဆန်ကွဲ မုန့်ကို မစားပေရာ။ ငါလည်း ကာရဏာမဲ့ ဤမုန့်ကို မပျက်စေကောင်း။ ငါစားရသော် ကောင်း၏။’ ဟု တစ်ဖန် ပြန်ပြန်သည်ကို၊ ဘုရားလောင်းလည်း ကြက်ဆူပင်ခွ၌ ကိုယ်ထင်ပြုလျက်၊ “ဟယ်ယောက်ျား။ သင့်အား စည်းစိမ် ရှိပြီတကား။ ကောင်းသောခဲဖွယ်စားဖွယ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးရာ၏။ ငါလည်း သင့်မုန့်ကို မစားသော် အသူမုန့်ကို စားရမည်နည်း။ ငါ့အဖို့အရာကို မပျက်စေလင့်။” ဟု ဆိုလို၍-

‘ယထာန္နော ပုရိသော ဟောတိ၊ တထာန္နော တဿ ဒေဝတာ။
အာဟာရေ တံ ကုဏ္ဍပူဝံ၊ မာ မေ ဘာဂံ ဝိနာသယ။ ။’ ဟူသော ဂါထာကိုရွတ်၏။
အတ္ထကား-

‘ဘောပုရိသ၊ အို-ယောက်ျား။ ယောပုရိသော၊ အကြင်ယောက်ျားသည်။ ယထာန္နော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အစာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ဒေဝတာပိ၊ ဆည်းကပ်သောနတ်သည် လည်း။ တထာန္နော၊ ထို ဆည်းကပ်သော သူစားသောအစာနှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧတံကုဏ္ဍပူဝံ၊ ထိုဆန်ကွဲ မုန့်ကို။ အာဟာရ၊ ဆောင်ခဲ့။ မေ၊ ငါ၏။ ဘာဂံ၊ အဖို့အရာကို။ မာဝိနာသယ၊ မပျက်စေလင့်။’

ဤဂါထာဖြင့် ခေါ်လျှင် တစ်ဖန် ပြန်ပြန်၍ ဘုရားလောင်းကိုကြည့်လျက်၊ ထိုမုန့်ဖြင့် လုပ်ကျွေး၍ ထိုမုန့်ဩဇာကို စားပြီးသော်၊ လုပ်ကျွေးကြောင်းကို မေး၍၊ “ဆင်းရဲသည်ဖြစ်သောကြောင့် အရှင်နတ်မင်းကို မှီ၍ ဆင်းရဲမှ လွတ်ပါလိုသောကြောင့်။” ဟု ဆိုလျှင်၊ “မကြောင့်ကြလင့်။” ဟု သူ့ကျေးဇူးကိုသိသဖြင့် တုံ့ပြုလိုသည် ဖြစ်သောကြောင့်

“ငါ၏ကြက်ဆူပင်ကို ရံ၍ လည်ချင်းထိကာ များစွာရွှေအိုး ရှိ၏။ မင်းကြီးအား ကြား၍၊ လှည်းဖြင့် ဆောင်စေ၍ မင်းရင်ပြင်၌စုစေ။ မင်းကြီး နှစ်သက်သဖြင့် သင့်အား သူဌေးအရာကို ပေးလတ္တံ့။” ဟုဆို၍ ဘုရားလောင်းကွယ်ခြင်း။ ဘုရားလောင်းစီရင်၍ သူဌေးကြီး မြောက်သဖြင့် ကံအားလျောက်ပတ်စွာ လားရခြင်း။ ဆင်းရဲသားယောက်ျားသည် မဟာဒုဂ္ဂတ။ ကြက်ဆူပင်နတ်သည် ငါဘုရား ဖြစ်၏။” ဟု ဇာတ်တော်ကိုပေါင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ကုဏ္ဍကပူဝဇာတ်ကို ထောက်၍ သိရာ၏။-ဟူလိုသည်။

- ပုဒ်ရင်း။ ။ လူဆင်းရဲကို အနာထပိဏ်။-ဟူရာ၌
- ပိဏ္ဏတ္ထ။ ။ အနာထပိဏ်သည် အယုတ်, အလတ်, အမြတ် မရွေးမှု၍ လူဆင်းရဲကိုလည်း အဆွေခင်ပွန်း ပြု၍ ပေါင်းသည်။-ဟုဆိုလိုသည်။
- ဝိတ္ထာရ။ ။ လူဆင်းရဲကို အနာထပိဏ်သူဌေး ပေါင်းသည်မှာ ယခင် ကုသနာဠိဇာတ်၏ နိဒါန်းဝတ္ထုက ဆိုခဲ့ပြီးသော စကားပေတည်း။ ။

၁၉

- ပုဒ်ရင်း။ ။ ဉာဏ်ထိန်သည်ရသေ့ မင်းရှေ့တွင်မွေးသည် ခွေးငယ်နှင့်ပေါင်းဟန်။-ဟူရာ၌
- ဝိဏ္ဏတ္ထ။ ။ မဟာဗောဓိဇာတ်၌လာသော ဘုရားလောင်း မဟာဗောဓိပရိပိုင်သည် မင်းကြီးတွင် မွေးထားသော ခွေးငယ်နှင့် အကျွမ်းတဝင်ပြုလေသည်။-ဟုဆိုလိုသည်။
- ဝိဏ္ဏာရ။ ။ မဟာဗောဓိ ပရိပိုင်ရသေ့ကို ရည်၍ ဆိုသည်။ ထိုရသေ့၏ဝတ္ထုကား ပဏ္ဏာသနိပါဏ် မဟာဗောဓိ ဇာတ်၌လာ၏။ ကျယ်ဝန်းရကား ရင်းဖျားအကုန် မဆိုနိုင်ပြီ။ သိသာရုံမျှသာ ပြုရတော့မည်။ ‘ဉာဏ်ထိန်သည်ရသေ့’ ဟူသည်ကား ‘ပညာပါရမီ အာရတ္တကထေသိ။’-ဟုလာသည်နှင့်အညီ၊ ‘ပညာကြီးကျယ်လှသောရသေ့’ ဟုလိုသည်။

ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းကား ကာသိကတိုင်း၌ ကုဋေ ၈၀ ကြွယ်ဝသော ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏ မဟာသာလအမျိုး၌ ဖြစ်၏။ ‘ဗောဓိကုမာရ’ ဟူသော အမည်ကို ပြုကြကုန်၏။

အရွယ်သို့ရောက်သော် တက္ကသိုလ်ပြည်သို့သွား၍၊ သင်အပ်သောအတတ်ရှိ၍ ပြန်ခဲ့၏။ နောက်အခါမှ တရားရ၍၊ ဟိမဝန္တာ၌ ပရိပိုင်ရဟန်း ပြု၍၊ သစ်သီးသစ်မြစ်ကိုမှီဝဲ၍ ရှည်စွာနေ၏။ မိုးအခါ၌ ဟိမဝန္တာမှ သက်ခဲ့၍ ဒေသစာရီသွားလတ်သော်၊ ဗာရာဏသီမင်း၏ ဥယျာဉ်၌နေ၍ လျှောက်ပတ်စွာ ရွာသို့ ဆွမ်းရပ်ဝင်၏။

မင်း၏တံခါးသို့ရောက်လျှင် လေသွန်တံခါး၌ တည်သောမင်းသည် မြင်သဖြင့်၊ ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်၍ ပင့်ခေါ် ပြီးလျှင်၊ ပလ္လင်၌ နေစေ၍ ပဋိသန္ဓာရကိစ္စ ပြုပြီးသော်၊ အတန်ငယ် တရားစကားကို ကြားနာ၍ အထူးထူးသော အရသာရှိသော ဘောဇဉ်ကို လှူ၏။

ဘုရားလောင်းသည် ဆွမ်းကိုယူ၍ ကြံ၏။

‘ဤ မင်း၏အိမ်မည်သည်ကား များသောအားအပြစ် ရှိ၏။ များသောရန်သူ ရှိ၏။ အဘယ်သူလျှင် ငါ့အား ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။’ဟု ဆင်ခြင်သော်၊ အနီးတွင်ဝပ်သော၊ မင်းကျွမ်းဝင်သော တစ်ခုသောခွေးငယ်ကို မြင်၍၊ ဘုရားလောင်းသည် ထမင်းဆုပ်ကို ကိုင်၍ ခွေးငယ်အား ပေးလိုသောအခြင်းအရာကို ပြ၏။

မင်းကြီးလည်း သိ၍ ခွေးငယ်၏ခွက်ကို ယူစေလျက် ရသေ့အား ပေးစေ၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ထိုခွေးအား ထမင်းပေး၍ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေ၏။ မင်းသည် ရသေ့အား တောင်းပန်၍၊ မင်း၏ဥယျာဉ်၌ သခံမ်းဆောက်စေ၍ ရဟန်းတို့ ပရိကွရာကိုလည်း ပေးလှူ၏။ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်းလည်း ၂ ကြိမ်-၃ ကြိမ် ဆည်းကပ်၏။

ဆွမ်းစားသောအခါ၌ကား မင်း၏ပလ္လင်၌သာ နေရ၏။ မင်း၏စားတော်ကိုသာ စားရ၏။ ဤသို့လျှင် ၁၂ နှစ်သောကာလကို လွန်လေ၏။

ထိုမင်း၏ ၅ ယောက်သောအမတ်တို့သည် မိမိတို့လည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ယူ၍ ပြည်သူတို့ကိုလည်း ယူစေ၏။ ထိုသူတို့သည် တရားဆုံးဖြတ်ရာ၌ ယှဉ်လျက်၊ တံစိုးစားလျက် ရှုံးသင့်သူကို နိုင်စေ၏။ နိုင်သင့်သူကို ရှုံးစေ၏။

၁။ ၅၅၀ စာတ်တော်စဉ်-၅၂၀ ၌ ‘မဟာဗောဓိပရိဗ္ဗာဏဇာတ်’ဟုတွေ။

တစ်နေ့သ၌ တစ်ယောက်သောယောက်ျားသည် မကောင်းသောစီရင်ခြင်းကြောင့် ရှုံး၍ ဘုရားလောင်း မင်းအိမ်သို့ ဝင်သည်ကိုမြင်လျှင် ရှိခိုးပြီး၍၊

“အရှင်ဘုရား။ ကိုယ်တော်ကဲ့သို့သော သူသည် မင်း၏အိမ်၌ ဆွမ်းကိုစားလျက်၊ တရားဆုံးဖြတ်သော အမတ်တို့ တံစိုးစား၍ လောကကို ဖျက်ဆီးသည်ကို အဘယ်ကြောင့် ရှု၍ နေဘိသနည်း။ ယခု ၅ ယောက်သော အမတ်တို့သည် ရှုံးမည့်သူ၏လက်မှ တံစိုးကိုယူ၍ ဥစ္စာရှင်ကိုပင် ‘အရှင်မဟုတ်’ဟု ပြုဘိ၏။”ဟု ငိုကြွေး၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ထိုသူ၌ ကရုဏာ၏အစွမ်းအားဖြင့် တရားဆုံးဖြတ်ရာသို့ သွား၍ တရားသဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြု၏။ လူများလည်း တစ်ပြိုင်နက် သည်းစွာသောအသံဖြင့် ကောင်းချီးပေးကြ၏။

မင်းလည်း ထိုအသံကိုကြားလျှင် “အဘယ်အသံနည်း။”ဟု မေး၍၊ ‘ဤသို့တည်း။’ဟု ပြန်လျှောက်ကြ ကုန်၏။

ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စ ပြီးလတ်သော် မင်းကြီးလည်း ဘုရားလောင်းကို “ယနေ့ တရားစီရင်ခဲ့သလော။”ဟု မေး၏။ “ဟုတ်ပေ၏။”ဟု ဆိုလျှင်၊

“အရှင် တရားဆုံးဖြတ်သည်ရှိက လူအပေါင်းအား ပွားစီးခြင်း ဖြစ်ပါလတ္တံ့။ ယနေ့မှစ၍ ဆုံးဖြတ်တော် မူပါ။”ဟု အပ်၏။

“မင်းကြီး၊ ရဟန်းတို့အား မအပ်။”ဟု ဆို၏။

“အရှင်ဘုရား။ လူအပေါင်းကို သနားသဖြင့် အပ်ပါ၏။ တစ်နေ့ပတ်လုံး မဟုတ်ပါ။ ဥယျာဉ်မှ မင်းအိမ်သို့ လာစဉ် တရားဆုံးဖြတ်ရာသို့ ဝင်၍၊ နံနက်အခါ တရား ၄ ရပ်တို့ကို ဆုံးဖြတ်၍၊ ဆွမ်းကိစ္စပြီးလျှင် ဥယျာဉ်သို့ ကြွသောအခါ ၄ တရားမျှ စီရင်လျှင် လူတို့အကျိုးစီးပွား ဖြစ်လတ္တံ့။

ဤသို့ အကြိမ်ကြိမ် တောင်းပန်သည်ဖြစ်၍ ဝန်ခံပြီးလျှင်၊ ထိုနေ့မှစ၍ ဝန်ခံတိုင်း စီရင်ခဲ့၏။ ကောက်ကျစ်သော တရားသူကြီးတို့သည် တံစိုးပဏ္ဍာ မရကြလေကုန်သဖြင့် ဆင်းရဲကြကုန်လျှင် ကြံကြ ကုန်၏။

“ဤရဟန်း စီရင်သည်မှစ၍ တစ်စုံတစ်ခုသော တံစိုးကိုမျှ မရကုန်ပြီ။ ယခု ‘ဤရသေ့သည် မင်း၏ ရန်သူတည်း။’ဟု ကုန်းတိုက်၍ သတ်စေအံ့။”ဟု ကြံကြပြီးမှ မင်းထံသို့ ကပ်၍၊

“ဗောဓိပရိဗိုဇ်သည် အရှင်မင်းကြီးအား အကျိုးမဲ့ကို ပြုလို၏။”ဟု ဆိုကြကုန်၏။

မင်းလည်း ယုံတော် မမူ။

“သီလ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဤသို့ မပြုတန်ရာ။”ဟု ဆိုလေသော်၊

“မြတ်သောမင်းကြီး။ အလုံးစုံသော ပြည်သူအပေါင်းတို့ကို မိမိလက်သို့ ရောက်အောင်ပြု၏။ စင်စစ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ်တို့ ၅ ယောက်ကိုသာလျှင် လက်သို့ရောက်အောင် မတတ်နိုင်။ အကယ်၍ ယုံတော်မမူသော် ယခုလာသော အခါ၌ ထိုသူ၏ပရိသတ်ကို ကြည့်တော်မူလော့။”ဟု လျှောက်ကုန်၏။

မင်းလည်း “ကောင်းပြီ။”ဟု အာမခံ၍ လေသွန်တံခါးကရပ်လျက် လာလမ်းကို ကြည့်လတ်သော်၊ အခြံအရံကိုမြင်၍၊ မင်းလည်း ဉာဏ်မရှိသည် ဖြစ်၍၊ တရားအယူခံလို၍ လိုက်လာသောလူတို့ကို ‘အခြံအရံပင်’ဟု ထင်မှတ်၍ စိတ်ပျက်သဖြင့်၊ “အဘယ်သို့ပြုရမည်နည်း။”ဟု မေး၏။

အမတ်တို့က “အရှင်မင်းကြီး။ ဖမ်းတော်မူတော့။”ဟု ဆိုကြ၏။

မင်းလည်း “ရန်ရှင်းသောအပြစ်ကို မမြင်ဘဲလျက် အဘယ်သို့ဖမ်းရအံ့နည်း။”ဟု ဆို၏။

“အရှင်မင်းကြီး။ ပကတိပြုမြဲဖြစ်သော အစောင့်အရှောက် အပေးအကမ်းကို ယုတ်စေလော့။ ထိုသို့ ယုတ်သည်ကို မြင်သဖြင့် ပညာရှိသောပရိဗိုဇ်သည် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား မကြားမူ၍ အလိုလို ထွက်ပြေး ပါလတ္တံ့။” ဟု ဆိုကြ၏။

မင်းလည်း “ကောင်းပြီ။” ဟုဆို၍၊ အစဉ်သဖြင့် ဘုရားလောင်းအား ချီးမြှင့်ခြင်းကို ယုတ်စေ၏။

ရှေးဦးစွာနေ၌ အချည်းနှီးသောပလ္လင်၌ နေစေ၏။ ထိုကိုမြင်လျှင် မင်းအား ဖျက်သောအဖြစ်ကို သိ၍ ဥယျာဉ်သို့သွား၍ ထိုနေ၌ ဖဲခွာလိုသည် ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ ‘ဧကန်သိမှ သွားအံ့။’ ဟု မသွားဘဲနေ၏။

မိုးသောက်သောနေ၌ အောက်၌ နေရာခင်း၍ မင်းအား ထိုက်သောဆွမ်း ရှိသော်လည်း အရောရောသော ဆန်ကွဲထမင်းကို လှူ၏။

မင်းသည်လည်း အမတ်တို့ကို “ဤဗောဓိပရိဗိုဇ်သည် လူဒါန်းခြင်း ယုတ်သော်လည်း မဖဲလေ။ အဘယ်သို့ ပြုရအံ့နည်း။” ဟုမေး၏။

“ရှေးဦးစွာသောနေ့ကပင်လျှင် ပြေးကောင်းလျက် မပြေးပါ။ ကောင်းစွာကျင့်လို၍ မဟုတ်ပါ။” ဟုဆိုကြ၏။

“ယခု ဘယ်သို့ပြုရမည်နည်း။” မေးပြန်၏။

“နက်ဖြန်သတ်သော် သင့်ပါ၏။” ဟု လျှောက်ကြလျှင်၊ “ကောင်းပြီ။” ဟုဆို၍ အမတ်တို့ လက်၌ သန်လျက်ကိုအပ်ထား၍၊ “တံခါး၏အတွင်းက နေ၍၊ နက်ဖြန်လာလျှင် သတ်၍၊ မည်သည့်သူမျှ မသိစေဘဲ အပိုင်းပိုင်းပြု၍ ဝစ္စကုဋီ^၁ ၌ ချလေ။” ဟုဆို၏။ အမတ်တို့သည် ဝန်ခံကြ၍ မိမိအိမ်သို့ ပြန်ကြလေ၏။

မင်းလည်း ညစာစားပြီးသော် ဘုရားလောင်းဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောက်မေ့၍ ကိုယ်ချွေးတို့သည် ယိုကုန်၏။ မိဖုရားလည်း မေးပေ၏။

“၁၂ နှစ်ကာလပတ်လုံး တရားဟောပေသည်။ တစ်ခုသောအပြစ်ကိုမျှ မမြင်စဖူးပေ။ သူတစ်ပါးစကား ကြောင့်သာ ငါ ပြုမိပေသည်။” ဟု ပြော၏။

မိဖုရားက “ရန်သူသေသောကြောင့် စိုးရိမ်ခြင်းကို မပြအပ်။” ဟု ဆိုသည်နှင့် စိုးရိမ်ခြင်းပြယ်၍ မင်း အိပ်ပျော်လေ၏။

ထိုအခါ ကောလေယျသီဂီလခွေးငယ်သည် မင်း၊ မိဖုရားတို့ ပြောကြသောစကားကို ကြား၍၊ ‘နက်ဖြန် ငါအစွမ်းဖြင့် ပရိဗိုဇ်၏အသက်ကို ပေးခြင်းငှာ အပ်၏။’ ဟု ကြံ၍၊ မိုးသောက်လျှင် နံနက်စောစောက ပြာသာဒ်မှ သက်၍၊ တံခါးဝသို့ သွား၍၊ တံခါးခံ၌ ဦးခေါင်းပြု၍ ဘုရားလောင်း၏လာခြင်းကို ကြည့်လျက် အိပ်၏။

ထိုအမတ်တို့လည်း သန်လျက်စွဲလျက် လာလတ်၍ တံခါးတွင်းက နေကြ၏။

ဘုရားအလောင်းလည်း နံနက်အခါလာ၍ တံခါးဝသို့နီးလျှင်၊ ခွေးငယ်သည် မြင်၍၊ ခံတွင်းဖွင့်၍ ၎င်း ချောင်းသော အစွယ်ကိုပြုလျက်၊

“သင်သည်ကား အဘယ်ကြောင့် လာဘိသနည်း။ ဇမ္ဗူဒီပါမြေအပြင်၌ တစ်ပါးသော အရပ်မှာ ဆွမ်း မရပါသလော။ ငါတို့မင်းသည် သင့်အား သတ်အံ့သောငှာ သန်လျက်စွဲသော ၅ ယောက်သော အမတ်တို့ကို တံခါးတွင်း၌ ထား၏။ သင်သည်ကား နဖူးပြင်၌ သေမင်းကိုယူ၍ မလာပါလင့်။ လျင်မြန်စွာ ဖဲလေလော့။” ဟု ဆိုသောအားဖြင့် ပြင်းစွာသော အသံကို ဟောင်၏။

လူတို့ဘာသာ ဆိုသည်မဟုတ်။ တိရစ္ဆာန် ဘာသာဖြင့်ဆို၍ ဟောင်သည်။

၁။ ဝစ္စကုဋီ = အိမ်သာအပေါက်။

ဘုရားလောင်းမူကား ခပ်သိမ်းသောအသံကို သိတတ်သောကြောင့် ထိုအနက်ကို သိ၍၊ ထိုအရပ်ကပင် ပြန်ခဲ့၍၊ ဥယျာဉ်သို့ သွား၍၊ ပရိက္ခရာတို့ကိုယူ၍ ‘သွားအံ့’ဟု ပြင်၏။

မင်းလည်း လေသာတံခါးဝက ရပ်လျက် ရသေ့ပြန်သည်ကို မြင်၍၊ ‘ဤသူသည် ငါ၏ရန်သူ ဖြစ်အံ့။ ဥယျာဉ်သို့သွား၍၊ ဗိုလ်ပါရုံးစု၍ အမှုကို စီရင်လတ္တံ့။ ရန်သူ မဟုတ်လျှင် မိမိပရိက္ခရာကို ယူ၍ သွားခြင်းငှာ ပြင်ဆင်လတ္တံ့။ စုံစမ်းအံ့။’ဟု ဥယျာဉ်သို့ သွားလေသော်၊ ‘တစ်ပါးသို့ သွားတော့အံ့’ဟု ပရိက္ခရာနှင့်တကွ သခံမ်းမှထွက်ပြီးလျှင်၊ စကြိုစွန်း၌ရပ်သော ဘုရားလောင်းကို မြင်၍ မင်းကြီးလည်း ရှိခိုးပြီးလျှင်၊ တင့်အပ်သော အရပ်၌နေ၍၊ ‘ကိ နု ဒဏ္ဍံ ကိမာဇိနံ။’ ဤသို့စသောဂါထာဖြင့် တောင်ဝေး၊ သစ်နက်ရေ၊ ထီး၊ ဖိနပ်၊ သပိတ်အိတ်၊ ချိတ်၊ တံချူ၊ မြေသပိတ်၊ ဒုကုဋ်တို့ကို ပြင်၏။

“အဘယ်သို့ သွားလိုသနည်း။”ဟု မေး၏။

ဘုရားလောင်းက ‘မိမိပြုသောအမှုကို မသိလေ။’ဟု မှတ်မည်စိုး၍၊ ‘ဒွါဒေဝ တာနိဝဿာနိ။’ စသော ဂါထာဖြင့် “၁၂ နှစ်သော ကာလပတ်လုံး သင်မင်းကြီး၏အထံ၌ ငါနေ၏။ ခွေးငယ်လည်း ယနေ့ကဲ့သို့ မဖြစ်စဖူး။ သင်မင်းကြီးသည် မိမိဆရာ ငါရသေ့ကို သတ်မည့်အကြောင်းကို ခွေးငယ် ဟောင်လျက်ပြော၍ ငါသိရသည်နှင့်၊ အပြစ်ကင်းသောအရပ်သို့ သွားတော့မည်ဖြစ်၍ ပြင်ဆင်လျက် နေသည်။”ဟုဆို၏။

မင်းကြီးလည်း ကန်တော့၏။ ဘုရားလောင်းလည်း မင်းအား တရားဟော၍ ဟိမဝန္တာသို့ဝင်တော်မူလေ၏။

အမတ် ၅ ယောက်တို့သည် ပူရဏကဿပ၊ မက္ခလိဂေါသာလ၊ ပကုဓကစွာယန၊ အဇိတကေသကမ္မလ၊ နိဂန္ဓနာဋပုတ္တတို့ ဖြစ်လာကုန်သည်။ ခွေးငယ်ကား အာနန္ဒာ။ မဟာဗောဓိပရိဗိုဇ်ကား ငါဘုရား ဖြစ်လာ၏။” ဟု ဇာတ်တော်ကိုပေါင်းခြင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိရှိသော မဟာဗောဓိဇာတ်ကို ထောက်၍ သိရာ၏။-ဟူလိုသတည်း။

ဥပဒေသ။ ။ ဤ ဗောဓိပရိဗိုဇ်ပုံစံကို နှလုံးမူ၍ အကြင် အစိုးရမင်းတို့သည် မသူတော်တို့ တစ်စုံတစ်ရာ ချောစား ကုန်းတိုက်ခြင်းကို ပြုသော်လည်း၊ အမြော်အမြင်ပညာနှင့် နှိုင်းချင့်၍ ရုတ်တရက် အပြစ်ကို မပေးဦးဘဲ၊ မှန်မမှန် အမှုကို ကိုယ်တိုင်သိအောင် ပြုပြီးမှ အမှုမှန်လျှင်သာ လျော်စွာသောဒဏ်ကို ပေးထိုက်သည်။

အမြော်အမြင် မရှိ ရုတ်တရက် ဒဏ်ပေးခြင်းကိုပြုမိက ကြီးစွာသောနောင်တနှလုံး ပိုက်ကျုံးပူပန်ရတတ်ခြင်း၊ သံသရာဝန် လေးခြင်း၊ ပျက်စီးတတ်ခြင်း အစရှိသောအပြစ်တို့သည် လျင်မြန်စွာ ကျရောက်တတ်ကုန်သည်။

အစိုးရမြှောက်စား၍ ကြီးမားသောစည်းစိမ် ရှိသောသူတို့သည်လည်း မိမိတို့အရှင်အား ဂတိ ၄ ပါး လိုက်စား၍ မဟုတ်မမှန်ပြောဆို ခြင်း၊ သူတော်ကောင်းကို ပြစ်မှားခြင်း အစရှိသောအပြစ်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်အပ်ခြင်း။

ရဟန်းတို့လည်း ရဟန်းတရား နှင့်သာ ပျော်မွေ့ထိုက်သည်ဖြစ်လျက် ဤဗောဓိပရိဗိုဇ်ကဲ့သို့ အလွန်ရှုပ်ထွေး သော လူမှုလူရာသို့ မဝင်အပ်ခြင်း။

ခွေးပင်ဖြစ်သော် မိမိအဆွေခင်ပွန်း ပရိဗိုဇ်ကို ကောင်းကျိုးဆောင်သေးသည်တကား။ လူတို့မှာ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။-ဟု နှလုံးထား၍ အဆွေခင်ပွန်းတို့အား ပြစ်မှားခြင်းမရှိ ရှိသေစွာပေါင်းအပ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ ဖြစ်သော ဥပဒေသတည်း။

၁။ ‘နိဂန္ဓနာဋပုတ္တ’ဟုလည်း အရေးရှိ။
၂။ ၅၅၀ ဇာတ်တော်စဉ် - ၅၀၃

ပုဒ်ရင်း။ ။ ရသေ့တို့ထံမှာ လေလံသည့်ကျေး။-ဟူရာ၌

ဝိဏ္ဏတ္ထ။ ။ သတ္တိဂုဗ္ဗဇာတ်၌လာသော ဘုရားအလောင်း ပုပ္ဖကကျေးမင်းကို လေပြင်းဝှေ့တိုက်၍ ရသေ့ တို့ထံ ရောက်ရ၏။-ဟုဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ‘လေယူတိုက်၍ ရသေ့ထံသို့ ရောက်ရသည့် ကျေး’ဟူသည်ကား-မြတ်စွာဘုရားသည် ‘မဒ္ဒကုဏ္ဍိ’ အမည်ရှိသော မိဂဒါဝုန်တော၌နေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သောစကားစပ်တွင်၊ “ယခုအခါ၌သာ ဒေဝဒတ်သည် မိမိလည်းယုတ်မာ၍ ယုတ်မာသောအခြေအရံရှိသည် မဟုတ်။ ရှေး၌လည်း ရှိဖူးပြီ။”ဟု မိန့်တော်မူဦး၍၊

လွန်လေပြီးသောအခါ၌ ဥတ္တရပဉ္စာလပြည်ကို ပဉ္စာလမင်း မင်းပြုသည်ရှိသော်၊ ငါဘုရားလောင်းသည် တစ်ခုသောတောင်စဉ်၌ ကျေးမင်း၏သားဖြစ်၍ ညီ၊အစ်ကို ၂ခု ဖွားရာတွင် တစ်နေ့သ၌ လေပြင်းဝှေ့ခတ်သဖြင့် တစ်ခုသောကျေးသားကား လေညာ၌ ၅၀၀သော ခိုးသူရွာတွင် လက်နက်ကြား၌ ကျသောကြောင့် ‘သတ္တိဂုဗ္ဗ’အမည် ကိုရ၏။ တစ်ခုသောကျေးသားကား လေကြေ၌ ၅၀၀ သောရသေ့တို့၏ သခံမင်းပြင် ပန်းပွင့်ကြား၌ ကျလေသော ကြောင့်၊ ‘ပုပ္ဖက’အမည်ကိုရ၏။

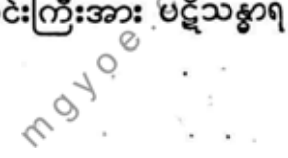
ခိုးသူမွေးသောကျေးသားသည် ခိုးသူတို့၏အကြောင်းကို၊ ရသေ့တို့မွေးသော ကျေးသားလည်း ရသေ့တို့၏ အကြောင်းကို၊ ခိုးသူတို့မွေးသောကျေးသားလည်း ခိုးသူတို့၏အကျင့်ကို၊ ရသေ့တို့မွေးသော ကျေးသားလည်း ရသေ့တို့၏အကျင့်ကို လေ့လာသဖြင့်၊ တစ်နေ့သ၌ ပဉ္စာလမင်းကြီးသည် တောကစားထွက်၍ သားသမင်ဖမ်းကြ သော်၊ သုတနဇာတ်၌ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် တာဝေ၍ လိုက်ကြရာတွင်၊ အမတ်တို့ ပြက်ရယ်ပြုလေသောကြောင့် မင်း၏မာန်ဖြင့် ရထားစီး၍ မိမိတာမှ လွတ်သောသားကို လိုက်ရာတွင်၊ ခရီးလွန်၍ ခိုးသူတို့နေရာသို့ ဆိုက်လာ သောမင်းကြီးကို မြင်လျှင်၊ ‘သတ္တိဂုဗ္ဗ’ မည်သောကျေးသားသည် မင်းကြီးကို ခြိမ်းခြောက်ထိတ်လန့်စေလို၍၊

‘ကောဒဏ္ဍာကာနိဂဏှထ၊ သတ္တိယောတောမရာနိစ။
ဧသဂစ္ဆတိပဉ္စာလော၊ မာဝေါရဋ္ဌိတ္ထဇီဝိတံ။ ။’ဟူသော ဂါထာဖြင့်ဆို၏။

အတ္တကား-

ဘောစောရာ၊ ဟယ်-ခိုးသူတို့။ ကောဒဏ္ဍာကာနိစ၊ လေး၊မြားတို့ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တိယောစ၊ လုံ တို့ကိုလည်းကောင်း။ တောမရာနိစ၊ ချွန်းတောင်း တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဂဏှထ၊ ကိုင်ကုန်။ ဧသပဉ္စာလော၊ ဤ ပဉ္စာလမင်းကြီးသည်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဝေ၊ သင်တို့သည်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှည်စဉ်။ မာရဋ္ဌိတ္ထ၊ မလွတ်စေကုန်လင့်။

ဤဂါထာဖြင့် မြည်တမ်းရေရွတ်၍ ပဉ္စာလရာဇ်မင်းကြီးကို ခိုးသူမွေးသောကျေးသားငယ်သည် ထိတ်လန့် စေ၍၊ ထိုအရပ်မှဖဲခဲ့သော် ပဉ္စာလရာဇ်မင်းကြီးသည် ရသေ့တို့နေရာ သခံမင်းသို့ရောက်၍၊ ထိုကျေးငယ်၏ ပေါက်ဖော် ဖြစ်သော ‘ပုပ္ဖက’ အမည်ရှိသောကျေးသားသည် လူ၏ဘာသာဖြင့် သာယာချိုမြိန်စွာ မင်းကြီးအား မဋိသန္ဓာရ

ပြုလင့်သည်ကိုပြု၍၊ မင်းကြီးလည်း “မောင်ကျေးသားကား မြတ်သောတရားနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ သာယာစွာသော စကားကို ဆို၏။ ယခင်ကျေးသားကား ကြမ်းကြုတ် ခက်ထန်သောစကားကို ဆို၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။” ဟု မင်းကြီး မေးသည်ရှိသော်၊ ကျေးသားလည်း မင်းကြီး၏အမေးကို ဖြေလိုရကား

‘သတ္တိဂုဗ္ဗောစစောရာနံ၊ အဟဉ္ဇဏုသိနံ ဣဓ။

အသတံ သော သတံ အဟံ၊ တေနဓမ္မေန နော ဝိနာ။ ။’ ဟူသောဂါထာဖြင့် ဖြေဆို၏။

အတ္တကား-

မဟာရာဇ၊ မြတ်သောမင်းကြီး။ သတ္တိဂုဗ္ဗောစ၊ သတ္တိဂုဗ္ဗသည်လည်း။ စောရာနံ၊ ခိုးသူတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ သံဝေဓော၊ ကြီး၏။ အဟဉ္ဇ၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ ဣသိနံ၊ ရသေ့တို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ သံဝေဓော၊ ကြီး၏။ သော၊ ထိုသတ္တိဂုဗ္ဗသည်။ အသတံအသာဓူနံ၊ သူတော်မဟုတ်သော သူယုတ်တို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်လေ၏။ အဟံပန၊ အကျွန်ုပ်သည်ကား။ သတံသာဓူနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေနဓမ္မေန၊ ထိုခိုးသူသဘော၊ ရသေ့သဘောနှင့်။ နောဝိနာ၊ မရောနှောကြသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤဂါထာဖြင့်ဆို၍၊ “မင်းကြီး။ ထိုကျေးသားနှင့် ငါသည် တစ်မိဝမ်းဆင်း ဖြစ်သော ညီအစ်ကိုပင်တည်း။ ထိုကျေးသားမူ ခိုးသူတို့လက်သို့ ရောက်၍ သူတော်မဟုတ် ယုတ်သောသူနှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့် ကြမ်းကြုတ် သည်။ ငါတစ်မူကား ရသေ့လက်သို့ ရောက်၍ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့် သိမ်မွေ့သည်။” ဟု ပြခြင်း။

သူတော်ကောင်းနှင့်ပေါင်းဖော်၍ များစွာအကျိုးရှိခြင်း၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်ကိုပေါင်းဖော်ရာ၌ အကျိုး မရှိခြင်းကို ပြ၍ များစွာသောဂါထာတို့ဖြင့် မင်းအား ဓမ္မဒေသနာ ပြခြင်း။

ရသေ့အပေါင်းတို့ကို မင်းကြီးတောင်းပန်၍ ဥယျာဉ်၌ နေစေလျက် အသက်ထက်ဆုံး လုပ်ကျွေးသဖြင့် နတ်ပြည်ဆုကို ပြည့်ခြင်း။

မင်းကြီးနောက်၌ ဂု ဆက်တိုင်တိုင်သော သားတော်၊ မြေးတော်၊ ပရိသတ်တို့သည် ရသေ့တို့အား အလုပ် ကျွေးပြု၍ မင်းကြီးကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း။

သတ္တိဂုဗ္ဗသည် ဒေဝဒတ်။ ခိုးသူတို့သည် ဒေဝဒတ်၏ပရိသတ်။ မင်းကြီးသည် အာနန္ဒာ။ ရသေ့အပေါင်း တို့သည် ဘုရား၏ပရိသတ်။ ပုပ္ဖကသည် ငါဘုရား ဖြစ်လာ၏။-ဟု ဇာတ်တော်ကို ပေါင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဆိုရာဆိုကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိဂုဗ္ဗဇာတ်ကို ထောက်၍ သိရာ၏။-ဟူလိုသော်။

ဥပဒေသ။ ။ အကြင် ကုလပုတ္တ-အမျိုးကောင်သား ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည်။ ဤသတ္တိဂုဗ္ဗဇာတ်၌လာသော ကျေးမင်းညီနောင်တို့၏ ပုံစံကို နှလုံးမူ၍ သူတော်ကောင်းအထံ၌ နိယံမပြတ် မှီဝဲဆည်းကပ်သော ကျေးမင်း ပုပ္ဖကသည် မိမိလည်း သူတော်ကောင်းအလေ့အကျက်၊ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးပင် ဖြစ်ရင်းစွဲ ရှိသည်နှင့်၊ တစ်ဖန် သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲရပြန်လျှင် မြန်စွာ သူတော်ကောင်းဖြစ်လေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တစ်မိတည်းသား တစ်ဝမ်းတည်းပေါက်သောကျေးမင်း၏ညီ သတ္တိဂုဗ္ဗသည် သူယုတ်မာတို့ထံ၌ နိယံမပြတ်ယှဉ်လတ်သဖြင့် မိမိလည်း သူဆိုးသူယုတ်တို့၏ အလေ့အကျက်၊ သူယုတ်မာတစ်ဦးပင် ဖြစ်လေသကဲ့သို့၊ လောက၌လည်း ယုတ်မာသော အလေ့အကျင့်ကို စွဲလမ်းရင်း ရှိသောသူတို့သည် သူယုတ်မာထံ ဆည်းကပ်မိက မြန်စွာပင် ၎င်း သတ္တိဂုဗ္ဗကျေးအတူ ဖြစ်လိမ့်မည်။-ဟု ရည်သန်တွေးဆ၍၊ ကျေးပုပ္ဖကအလောင်းတော် နည်းတူဖြစ်ကြရန် သူတော်ကောင်းပညာရှိကိုသာ လျှင် မှီဝဲဆည်းကပ်ရမည်ဟု ပြအပ်သော ဥပဒေသတည်း။ ။

ပုဒ်ရင်း။ ။ ဆိတ်နှင့်ခွေး လူနှင့်ကြွက်။-ဟူရာ၌

ဝိဏ္ဏတ္ထ။ ။ မဟောသဓဇာတ်၌လာသော ဆိတ်နှင့်ခွေး အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့၍ အညီအမျှ ဆိုးတူကောင်းဖက် နေထိုင်သည်။

ဗဗ္ဗဇာတ်၌လာသော လူနှင့်ကြွက်တို့သည် တစ်သက်ပန် အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်နှင့် တစ်ဦးစီးပွားကို တစ်ဦး ဆောင်ကြသည်။-ဟုဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ဆိတ်နှင့်ခွေး မိတ်ဆွေဖွဲ့ဟန်ကား မဟောသဓဇာတ်၌ လာသည်။ လူနှင့်ကြွက်မှာ ဧကနိပါက ဇာတ်၌ လာသည်။

ဆိတ်နှင့် ခွေး၏အကြောင်း

ဆိတ်နှင့်ခွေးအကြောင်းကား တစ်ပါးသောအခါ၌ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည် ထမင်း နံနက်စာ စားပြီးသော အခါ၌ အထက်ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်၍ နေ၏။ ထိုသို့နေသောအခါ၌ လေသာတံခါးကို ဖွင့်၍ကြည့်တော် မူသည်ရှိသော် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းကိုပြုသော တစ်ခုသောဆိတ်နှင့် တစ်ခုသောခွေးကို မြင်လေ၏။

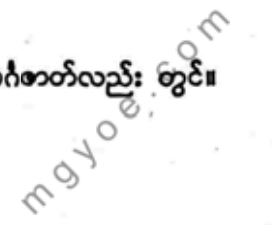
ထိုဆိတ် သည် ဆင်တင်းကုပ်သို့ ဝင်လေ၍ ဆင်၏ရှေ့၌ဖြစ်သော မကမ်းမလှမ်းသောအရပ်၌ မြက်ကို စားသည်ကို ဆင်ထိန်းတို့မြင်လျှင် တံခါးကိုပိတ်၍၊ ဆိတ်ကို ရိုက်၍ထုတ်လိုက်၏။ ဆိတ်သည်လည်း မြည်တမ်း၍ ပြေးခဲ့၏။ ထိုသို့ မြည်တမ်းစဉ် တစ်ယောက်သောယောက်ျားသည် ကျောက်ကုန်းကို ဘီလာ? ရှိအောင် ရိုက်ဘိ၏။ ဆိတ်လည်း အလွန်တရာနာကျင်လှသောကြောင့် ကျောက်ကုန်းကိုညွတ်၍၊ ပြေးလေ၍၊ မင်းကြီးနန်းတော် နံရံမ၌ မှီ၍နေလေ၏။

ထိုအခါ၌ပင်လျှင် မင်းကြီးစားဖိုအိမ်၌ အရိုးအရေကိုစား၍ကြီးသော ခွေးတစ်ခု ရှိ၏။ စားဖိုအိမ်၌ စားဖို သည်သည် စားဖိုအိမ်မှ ထွက်၍နေခိုက်၊ ထိုခွေးသည် ငါးဟင်းမျိုးအနံ့ နံလတ်သော် မွတ်သိပ်ခြင်းကို သည်းခံ အံ့သောငှာ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ စားဖိုသို့ ဝင်လေ၍၊ စလောင်းကို ဖွင့်၍ အိုး၌ ဟင်းမျိုးတစ်ကို စားလေ၏။ စားဖိုသည်လည်း စလောင်းသံကြား၍ ကြည့်လတ်သည်ရှိသော်၊ ခွေးကိုမြင်လေ၍၊ စားဖိုတံခါးကို ပိတ်၍ ရိုက်ခတ် သဖြင့်၊ ခွေးလည်း စားအပ်ပြီးသော ဟင်းမျိုးကိုစွန့်၍ မြည်တမ်းလျက် ပြေးလေ၏။ စားဖိုသည်လည်း ပြေးသည်ကို မြင်လျှင် လိုက်၍ ကျောက်ကုန်း၌ ဘီလာရှိအောင် ရိုက်ဘိ၏။ ခွေးလည်း ကျောက်ကုန်းကိုညွတ်၍ မြည်တမ်းလျက်၊ ခြေတစ်ဖက်ကိုချီ၍ ပြေးလေသည် ရှိသော်၊ ဆိတ်နေရာသို့ရောက်လေ၏။

ခွေးလာသည်ကို ဆိတ်မြင်လျှင်၊ “အချင်းခွေး။ သင်သည် ကျောက်ကုန်းကို ညွတ်၍ ခြေတစ်ဖက်ကိုချီလျက် လာသည်ကား လေနာ ရှိသလော။ လေနာ ထိုးကျင့်သလော။” ဟု မေး၏။

ခွေးလည်း- “အချင်းဆိတ်။ သင် ကျောက်ကုန်းညွတ်လျက် နေသည်ကား သင်၌ လေနာ ရှိသလော။ လေနာ ထိုးကျင့်သလော။” ဟု ပြန်၍မေး၏။

၁။ ဇာတ်တော်ကြီး ၁၀ ခု့ပါ ဇာတ်တော်ကြီး။ ၅၅၀ ဇာတ်တော်စဉ်-၅၄၂။ မဟောသဓဇာတ်ကို မဟာဥမင်ဇာတ်လည်း တွင်။
၂။ ၅၅၀ ဇာတ်တော်စဉ်-၁၃၇

ဆိတ်လည်း- “အချင်းခွေး။ ငါသည် ဆင်၏ရှေ့၌ရှိသော မြက်ကို စားပါသည်ရှိသော် ဆင်ထိန်းသည် ကျောက်ကုန်းကို ဘီလာရှိအောင် ရိုက်ဘိသောကြောင့် အလွန်နာကျင်လှ၍ ကျောက်ကုန်းကိုညွတ်လျက် ဤအရပ်သို့ ပြေးလာရ၏။” ဟု ပြန်ပြော၏။

ခွေးလည်း- “အချင်းဆိတ်။ ငါသည် -မင်း၏စားဖိုအိမ်၌ ဟင်းမျိုးကို စားမိချေ၍၊ ကျောက်ကုန်းကို ဘီလာရှိအောင် ရိုက်ဘိသောကြောင့် ကျောက်ကုန်းကိုညွတ်၍ ဤအရပ်သို့ လာရသည်။” ဟု ပြန်ပြောပေ၏။

ဆိတ်လည်း- “အချင်းခွေး။ သင်သည် စားဖိုအိမ်သို့ သွားဝံ့ပါဦးမည်လော။” ဟု မေး၏။

ခွေးလည်း “မသွားဝံ့ချေပြီ။” ဟု ဆို၏။

ခွေးလည်း “အချင်းဆိတ်။ သင်သည်လည်း ဆင်တင်းကုပ်သို့ သွားဝံ့ပါဦးမည်လော။” ဟု မေး၏။

“အချင်းခွေး။ မသွားဝံ့ချေပြီ။ သွားသည်ရှိသော် သေချေတော့မည်။” ဟု ဆိုပေ၏။

“ထိုသို့ဖြစ်က အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ငါတို့ အသက်မွေးရအံ့နည်း။” ဟု ကြံကြကုန်၏။

ထိုအခါ ခွေးကို ဆိတ်က ဤသို့ဆို၏။

“အချင်းခွေး။ ငါတို့သည် အတူတကွနေ၍ တစ်ခုသော ဥပါယ်တံမျဉ်ကို ပြုအံ့။” ဟု ဆို၏။

ခွေးလည်း “အချင်းဆိတ်။ သင်၏ဥပါယ်တံမျဉ် ကို ပြောလော့။” ဟု ဆို၏။

ဆိတ်လည်း “အချင်းခွေး။ သင်သည် ဆင်တင်းကုပ်သို့ သွားလေ၍ ငါ၏အဖို့ မြက်ကိုဆောင်ချေ။ သင့်ကို ဆင်ထိန်းတို့သည် ‘ခွေးကား မြက်ကို စားဘိမည်လော။’ ဟူ၍ မရွံ့မရှာပြုလတ္တံ့။ ငါတို့သည်လည်း စားဖိုသို့သွား၍ ဟင်းမျိုးကို ယူမည်။ စားဖိုသည်လည်း ‘ဆိတ်ကား ဟင်းမျိုးကို စားဘိမည်လော။’ ဟူ၍ ငါ့ကို မရွံ့မရှာ ပြုလတ္တံ့။” ဟူ၍ ဆိုပေ၏။

ခွေးလည်း “အချင်းဆိတ်။ သင်၏ ဥပါယ်တံမျဉ်သည် ကောင်းလှစွ။” ဟု ဆို၍၊ ခွေးသည် ဆင်တင်းကုပ်၌ မြက်ကို ယူအံ့သောငှာ ဝင်လေ၏။ ဆင်ထိန်းတို့လည်း ‘ခွေးကား မြက်ကို စားဘိမည်လော။’ ဟူ၍ မနှင်ဘဲနေ၏။ ထိုခဏ၌ မြက်ကိုယူခဲ့၍ မိမိနေရာသို့ သွားလေ၏။

ဆိတ်လည်း ဟင်းမျိုးကိုယူအံ့သောငှာ စားဖိုသို့ ဝင်လေ၏။ စားဖိုသည်လည်း ‘ဆိတ်ကား ဟင်းမျိုးကို စားဘိမည်လော။’ ဟု နှလုံးပိုက်၍ မကြည့်မရှုနေ၏။ ထိုခဏ၌ ဟင်းမျိုးကိုချီ၍ မိမိနေရာသို့ ပြေးလေ၏။

ဆိတ်လည်း သူချီခဲ့သောဟင်းမျိုးကို ခွေးကိုပေး၍ စားစေ၏။ ခွေးလည်း သူချီခဲ့သော မြက်ကို ဆိတ်ကိုပေး၍ စားစေ၏။

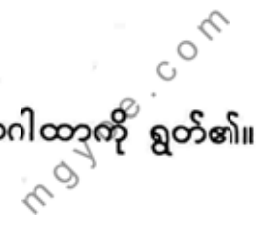
မင်းသည် ထို ခွေး၊ ဆိတ်တို့၏ အဆွေခင်ပွန်းပြုကြသော အမူအရာကိုမြင်သဖြင့်၊ “ဤဆိတ်၊ ခွေးတို့သည် ရန်သူဖြစ်လျက် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်၍ ဤသို့သော ဥပါယ်တံမျဉ်ဖြင့် ကျွေးမွေးကြသည်။ မမြင်စကောင်း မြင်ရချေ သည်။ ပြဿနာပြု၍ ၅ ယောက်သောပညာရှိတို့အား မေးအံ့။ ပြဿနာကို မသိသောသူအား ပြည်မှ နှင်ထုတ်အံ့။ သိသောသူကိုကား ‘ဤသူသည် ပညာအားဖြင့် တူသသူ မရှိ။’ ဟု ချီးမွမ်း၍ ‘ပရိက္ခရာများစွာ ပူဇော်အံ့။’ ဟု ကြံ၍ နေ၏။

တစ်နေ့သောနေ့၌ ၅ ယောက်သောပညာရှိတို့သည် ခစားအံ့ သောငှာ လာကြကုန်၏။

ထိုအခါ ပြဿနာကိုမေးလိုသော ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည်

‘ယေသံ နံကဒါစိ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ သချ သတ္တပဒမ္ပိ ဣမသ္မိလောကေ။

ဇာတာ အမိတ္တာ ဒုဝေ သဟာယာ၊ ပဋိသန္ဓာယ စရန္တိ ကိဿ ဟေတူတိ။ ။’ ဟူသောဂါထာကို ရွတ်၏။

အတ္တကား-

‘ဘောပဉ္စပဏ္ဍိတာ၊ အို-၅ယောက်သော ပညာရှိတို့။ ဣမသ္မိ လောကေ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ သတ္တပဒမ္ပိ၊ ၇၀ဝါး သွားလေ၍လည်း။ ယေသံ၊ အကြင်သူတို့အား။ သချ၊ ခင်ပွန်းဖွဲ့ကြသော အဖြစ်သည်။ ကဒါစိ၊ တစ်ရံ တစ်ဆစ်မျှ။ နံဘူတပုဗ္ဗံ၊ မဖြစ်စဖူး။ ဒုဝေ၊ ၂ယောက်ကုန်သော။ အမိတ္တာ၊ ရန်သူတို့သည်။ သဟာယာ၊ ခင်ပွန်းသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓာယ၊ ယုံကြည်လတ်၍။ စရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ကိဿဟေတု၊ အကြောင်း အသို့ နည်း။’

ဤသို့သောအမေးကို မေးပြီး၍၊ “အို-၅ယောက်သောသူခမိန်တို့။ ငါ နံနက်စာ ထမင်းစားတော်မူပြီးသော အခါတိုင်ရွှေမှ ငါမေးသောအမေးကို မဖြေနိုင်သည်ရှိသော် သင်တို့ကို ပြည်မှ နှင်ထုတ်အံ့။ ‘အဘယ်ကြောင့်နည်း’ ဟူမူကား ပညာ နည်းသောသူမည်သည်ကို ငါမကြိုက်။” ဟူ၍ ဆိုပေ၏။

ထိုသို့ဆိုသောအခါ၌ သိန်းသည် မြတ်သောနေရာ၌ နေ၏။ မဟောသဓာကား နေရာအဆုံး၌ နေ၏။

ထိုအခါ မဟောသဓာသည် မင်း၏ ပြဿနာကို မသိသောကြောင့် ဤသို့ကြံ၏။

‘ဤမင်းသည် ကြံစည်၍ မေးအံ့သောငှာ မတတ်နိုင်ရာ။ တစ်စုံတစ်ခုကို မြင်၍ မေးသည်ဖြစ်မည်။ တစ်နေ့လောက် ခွင့်တောင်း၍ ဤပြဿနာကို ဖြေအံ့။’ ဟု ကြံ၏။

သိန်း၊ ပက္ကည်၊ ကာမိန်း၊ ဒေဝိန်းတို့သည်ကား အမိုက်အတိရှိသော တိုက်မှောင်ကြီးတွင်း ဝင်လေသကဲ့သို့ တစ်စုံတစ်ခုကို မမြင်နိုင်လေကုန်။

သိန်းလည်း ‘မဟောသဓာကား အသို့နည်း။’ ဟူ၍ ဘုရားလောင်းကိုကြည့်၏။ ဘုရားလောင်းသည် သိန်းကို ကြည့်၏။

သိန်းလည်း မဟောသဓာကြည့်သော အမှတ်ဖြင့်၊ ‘မဟောသဓာသည် ဤပြဿနာကို မသိသေး။ မဟောသဓာသည် တတ်နိုင်လတ္တံ့။’ ဟု နှလုံးပိုက်၍ မင်းနှင့်အကျွမ်းဝင်သဖြင့် သည်းစွာသောရယ်ခြင်းကို ရယ်၍ “အရှင်မင်းကြီး။ ဤပြဿနာကို မဖြေနိုင်လျှင် အမှန်ပင် ပြည်မှ နှင်အံ့လော။ ဤပြဿနာကို ‘တစ်ပါးသော ပြဿနာနှင့် တူ၏။’ ဟူ၍ မှတ်သလော။ ဤပြဿနာကို ဖြေအံ့သောငှာ ယခု မတတ်နိုင်ပါသေး။ အတန်ငယ် ဆိုင်းငံ့ပါဦး။ ရှင်မင်းကြီး မေးတော် မူသောပြဿနာသည် အလွန်ခဲခက်၏။ လူအများတို့အလယ်၌ ဆိုအံ့သောငှာ မတတ်နိုင်ပါကုန်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌နေ၍ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကြံဦး၍ နောက်မှ ဖြေပါအံ့။ အကျွန်ုပ်တို့အား ခွင့်ပေးတော်မူပါဦး။” ဟူ၍ ဆို၏။

ထိုသို့ဆိုပြီးလျှင် မဟောသဓာကိုကြည့်၍ ဤသို့ဆို၏။

“အရှင်မင်းကြီး။ ဤအရပ်သည် ကြောက်မက်ဖွယ်သော လူများအပေါင်း၏ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သော အသံ ရှိ၏။ ခပ်သိမ်းသောလူတို့၏ အစည်းအဝေး၌ နှလုံးတစ်ချောင်းတည်း မရှိ။ များသောနှလုံး ရှိခဲ့သည်။ ဤပြဿနာကို ကြံအံ့သောငှာ ငါတို့ မတတ်နိုင်ပါသေး။ လူတကာကို အစိုးရသောမင်းကြီး။ နှလုံးတစ်ချောင်းတည်း ဖြစ်၍ တစ်ယောက်စီ အသီးသီးနေ၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ဤပြဿနာ၏ အနက်ကို စုံစမ်းဆင်ခြင်၍ ဖြေပါ အံ့။” ဟု ဆိုပေ၏။

ထိုစကားကို မင်းကြီးကြားလျှင် နှလုံးမသာ ရှိတော်မူ၏။ ထိုသို့ ရှိငြားသော်လည်း၊ “ကောင်းပြီ။ ကြံလေဦး။ မကြံနိုင်မူကား သင်တို့ကို ပြည်မှ နှင်ထုတ်အံ့။” ဟူ၍ ဆိုလေ၏။

၎င်းယောက်သော သူခမိန်တို့သည် ပြာသာဒ်မှ သက်လေကုန်၍ သိန်းသည် ပက္ကည်၊ ကာမိန်း၊ ဒေဝိန်းတို့အား- “ဆရာတို့။ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးမေးသော ပြဿနာသည် ခဲလှသည်ဖြစ်သောကြောင့် ထမင်းဝဇ္ဇာ မစားမူ၍ ကြံလေကုန်။” ဟု ဆိုပေ၏။

မဟောသဓာလည်း မိမိနေရာမှထ၍၊ ဥဒုမ္မရဒေဝီအထံသို့ သွား၍၊ “ရှင်မိဖုရား။ မင်းကြီးသည် ယမန်နေ့၌ လည်းကောင်း၊ ယခုနေ့၌ လည်းကောင်း အဘယ်အရပ်၌ ကြာကြာရပ်၍ ကြည့်သနည်း။” ဟု မေး၏။ ဥဒုမ္မရဒေဝီလည်း “မောင်ငယ်။ မင်းကြီး ယမန်နေ့က အထက်ပြာသာဒ်၌ စကြိုသွား၍ လေသာနန်းတံခါးဖြင့် ကြည့်၍ နေ၏။” ဟု ဆို၏။

ထိုစကားကိုကြားလျှင် ‘ဤမင်းသည် လေသာနန်းတံခါးက တစ်စုံတစ်ခုကို မြင်သည်ဖြစ်မည်။’ ဟု နှလုံးပိုက်၍ လေသာနန်းတံခါးတူရ၌ ကြည့်သည်ရှိသော်၊ ခွေး၊ ဆိတ်တို့၏ အမူအရာကို မြင်လေ၍၊ ‘ဤမင်းသည် ဤခွေး၊ ဆိတ်တို့ကို မြင်၍ပင် ပြဿနာပြုသည်။’ ဟု နှလုံးပိုက်၍ အိမ်သို့ သွားလေ၏။

ပက္ကည်၊ ကာမိန်း၊ ဒေဝိန်းတို့သည် သိန်းထံသွား၏။ သိန်းသည် “ဆရာတို့။ အသို့နည်း။ ပြဿနာ၏ အနက်ကို မြင်ပြီလော။” ဟု မေး၏။

ထိုလူတို့လည်း “မမြင်ပါသေး။” ဟူ၍ဆိုကုန်၏။

သိန်းလည်း “ဆရာတို့။ ထိုသို့ မမြင်ကုန်သည်ရှိသော် သင်တို့အား ပြည်မှ နှင်ထုတ်လေအံ့။ သင်တို့အသို့ ပြုကြကုန်အံ့နည်း။” ဟု မေး၏။

ထိုသူတို့သည် သိန်းကို “ဆရာကား မြင်ပြီလော။” ဟုမေး၏။ သိန်းလည်း “ဆရာတို့။ ငါလည်း မမြင်ပါသေး။ မမြင်ဘဲ မင်း၏အထံသို့ သွားချေသည်ရှိသော် မဖြေနိုင်လျှင် အမျက်ထွက်လတ္တံ့။ ငါတို့သည် ပြဿနာကို ဖြေအံ့သောငှာ မတတ်နိုင်ကုန်။ မဟောသဓာသော်ကား ငါတို့ထက် အဆ အရာ၊ အထောင် ကြိလိမ့်မည်။ မဟောသဓာအိမ်သို့ သွားကြအံ့။” ဟုဆို၍၊ ဘုရားလောင်း၏ အိမ်တံခါးသို့ သွားလေ၍ လာသောအကြောင်းကို ကြားလေစေ၏။ မဟောသဓာသည် “ဝင်လာစေ။” ဟူ၍ ဆိုလျှင်၊ ဝင်လေ၍ မဟောသဓာနှင့် စကားစမြည် ပြောဟောပြီးလျှင်၊

“ဆရာမဟောသဓာ။ ပြဿနာ၏အနက်ကို သိပါပြီလော။” ဟု မေး၏။

မဟောသဓာက “သိပြီ။ ငါမသိသော် ဘယ်သူသိအံ့နည်း။” ဟု ဆို၏။

“ထိုသို့သိသော် ငါတို့အား သင်ပါလော့။” ဟု ဆို၏။

မဟောသဓာလည်း ဤသို့ကြံ၏။ ‘ဤသူတို့အား ငါမသင်သည်ရှိသော် ပြည်မှ နှင်ထုတ်လတ္တံ့။ ငါ့မူကား ရတနာ ၇ ပါးတို့ဖြင့် ပူဇော်လတ္တံ့။ ဤသူမိုက်တို့ မပျက်စီးစေသတည်း။’ ဟု ကြံ၍၊ နိမ့်သောနေရာ၌ ရှိခိုးလျက် နေစေ၍၊ မဟောသဓာသည် မြင့်သောနေရာ၌နေ၍၊ “မင်းကြီးမေးသောအခါ ဤသို့ဆိုလေ။” ဟူ၍၊ ဂါထာ ၄ ခုဖွဲ့၍ ၁ ဂါထာစီ သင်လိုက်လေ၏။ ထိုသူတို့လည်း မင်းအား ခစားအံ့သောငှာ သွားကြလေ၏။

မင်းကြီးလည်း သိန်းကိုခေါ်၍၊ “ဆရာသိန်း၊ ပြဿနာ၏အနက်ကို သိပြီလော။” ဟု မေး၏။

သိန်းလည်း “ရှင်မင်းကြီး။ ငါမသိသော် အဘယ်မည်သောသူ သိအံ့နည်း။” ဟူ၍ ဆိုပေ၏။

မင်းကြီးလည်း “ထိုသို့တပြီးကား ဖြေလော့။” ဟုဆို၏။

သိန်းလည်း မဟောသဓာသင်သောအတိုင်း ဤသို့ ဆို၏။

“အရှင်မင်းကြီး။ အမတ်သားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မင်းသားတို့သည် လည်းကောင်း ဆိတ်၏အသားကို ချစ်နှစ်လိုကုန်၏။ ထိုအမတ်သား၊ မင်းသားတို့သည် ခွေး၏အသားကို မနှစ်လိုကုန်။ ထိုသို့လျက် ဆိတ်သည် ခွေးနှင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့ကြကုန်၏။” ဟု ဆိုပေ၏။

သိန်းလည်း မဟောသဓာ သင်သောအတိုင်းသာလျှင် ဆိုလေ၏။ အနက်ကိုကား မသိ။ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးကား ‘သိန်းသည် သိလေပြီ။’ ဟု မှတ်၍ ပက္ကည်ကို မေး၏။

ပက္ကသလည်း “ရှင်မင်းကြီး။ ငါလည်း ပညာရှိ မဟုတ်ပါလော။” ဟု ဆို၍၊ မဟောသဓာသင်သော အတိုင်း “ရှင်မင်းကြီး။ အမတ်သား၊ မင်းသားတို့သည် ချမ်းသာကို အလိုရှိသောကြောင့် ဆိတ်၏အရေကို မြင်းကုန်းနှီး ပြုကုန်၏။ ခွေး၏အရေကို မခင်းကုန်။ ထိုသို့လျက် ဆိတ်သည် ခွေးနှင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့၏။” ဟု မဟောသဓာသင်တိုင်း ဆိုလေ၏။ အဓိပ္ပာယ်ကိုမူကား မသိ။

ကာမိန်းလည်း မဟောသဓာသင်တိုင်း ဤသို့ဆို၏။

“မင်းကြီး။ ဆိတ်သည် လန်သောချို ရှိ၏။ ခွေးမူကား ချို မရှိ။ ဆိတ်မူကား မြက်ကို စား၏။ ခွေးမူကား ဟင်းမျိုးကို စား၏။ ထိုသို့လျက် ဆိတ်သည် ခွေးနှင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့ခြင်းကို ပြု၏။” ဟူ၍ ဆိုပေ၏။

ကာမိန်းလည်း မဟောသဓာသင်တိုင်းသာ ဆိုသည်။ အဓိပ္ပာယ်ကိုမူကား မသိ။ မင်းကြီးသည် ‘၃ ယောက် သောသူတို့ကား သိပြီ။ ဒေဝိန်းကိုမေးအံ့။’ ဟူ၍ မေးပြန်၏။

ဒေဝိန်းလည်း မဟောသဓာ သင်သော ဂါထာကိုရွတ်၍ - “အရှင်မင်းကြီး။ ဆိတ်သည် မြက်သစ်ရွက်ကို စား၏။ ခွေးကား မြက်သစ်ရွက်ကို မစား။ ယုန်ကို လည်းကောင်း၊ ကြောင်ကို လည်းကောင်း စား၏။ ထိုသို့ အစား မတူဘဲလျက် ဆိတ်သည် ခွေးနှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့၏။” ဟု ဆိုပေ၏။

ဤသို့လျှင် မဟောသဓာသင်တိုင်းကိုသာ ပြောကြလေ၏။ အနက်ကိုကား မသိကြ။
ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးလည်း မဟောသဓာကို မေးပြန်၏။

မဟောသဓာသည် ထိုပြဿနာကိုဖြေလိုသောကြောင့် ဤသို့သော ဂါထာ ၂ ခုကိုရွတ်၏။

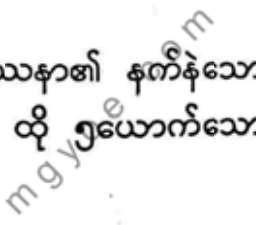
- ‘အဋ္ဌမပဒေါ စတုပ္ပဒဿ၊ မေဏ္ဍော အဋ္ဌနခေါ အဒိဿမာနော။
ဆဒိယမာဟရတိ အယံဣမဿ၊ မံသံအာဟာရတိ အယံ အမုဿ။ ။’
- ‘ပါသာဒဝရဂတော ဝိဒေဟသေဋ္ဌော၊ ဝိတိဟရမညောညဿဘောဇနံ။
အဒ္ဒကိကိရ သက္ခိ တံ ဇနိန္ဒော၊ ဗုဘုက္ကဿ ပုဏ္ဏမုခဿ စေတန္တိ။ ။’

အတ္ထကား-

‘မဟာရာဇေ၊ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီး။ အဋ္ဌမပဒေါ၊ ၈ ခုခွဲသောခြေ ရှိထသော။ အဋ္ဌနခေါ၊ ၈ခုသော ခြေသည်လည်း ရှိထသော။ အယံမေဏ္ဍော၊ ဤဆိတ်သည်။ အဒိဿမာနော၊ မထင်ရှားစေမူ၍။ စတုပ္ပဒဿ၊ အခြေ ၄ ခု ရှိထသော။ ဣမဿ၊ ဤခွေးအား။ မံသံ၊ ဟင်းမျိုးကို။ အာဟာရတိ၊ ဆောင်ပေ၏။ အယံ၊ ဤခွေးသည်။ ဣမဿ၊ ဤဆိတ်အား။ ဆဒိယံ၊ မြက်ကို။ အာဟာရတိ၊ ဆောင်ခဲ့ပေ၏။ ပါသာဒဝရဂတော၊ မြတ်သောပြာသာဒ်ထက်က နေထသော။ ဝိဒေဟသေဋ္ဌော၊ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည်။ အညောညဿ၊ အချင်းချင်း ၏။ ဘောဇနံ၊ အစာကို။ ဝိတိဟရံ၊ ဆောင်ကြကုန်သည်ကို။ အဒ္ဒကိကိရ၊ မြင်လေသတတ်။ ဗုဘုက္ကဿ၊ အုတ်အုတ်ဟောင်သော ခွေး၏လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏမုခဿစ၊ ပြည့်သောမျက်နှာရှိသော ဆိတ်၏လည်းကောင်း။ စေတသခိ၊ ထိုခင်ပွန်းဖွဲ့ ကြသောအဖြစ်ကို။ ဇနိန္ဒော၊ မင်းမြတ်သည်။ အဒ္ဒကိကိရ၊ မြင်မိလေသတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။’

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးလည်း ၄ ယောက်သော ပညာရှိတို့အား မဟောသဓာ သင်သည့်အကြောင်းကို မသိ၍၊ ‘ဤပညာရှိတို့သည် ခဲလှစွာသောပြဿနာကို မိမိတို့၏ပညာစွမ်းဖြင့် ချည်းသာလျှင် သိကြပေသည်။’ ဟူ၍ ဝမ်းမြောက်သောကြောင့် ဤသို့ဆို၏။

“ငါ၏ပြည်၌ အဓိပ္ပာယ်သိလိုသော ဤသုခမိန်တို့ ရတော်ချေစွတကား။ ဤပြဿနာ၏ နက်နဲသော အဖြစ်ရှိသော သိမ်မွေ့စွာသောအနက်ကို ပညာရှိတို့သည် ကောင်းစွာဖြေပေကုန်၏။” ဟု ထို ၅ယောက်သော

သုခမိန်တို့ကို နှစ်သက်တော်မူ၍ အဿထိုရ်မြင်း ကသော ရထား တစ်ယောက်တစ်ဆူစီ၊ တစ်ယောက်လျှင် ကျေးမက် တစ်ရွာစီ ပေးတော်မူ၏။

ဒွါဒသနိပါတ်၌ ဆိတ်၊ ခွေးတို့၏ ပြဿနာကား ပြီး၏။

လူနှင့် ကြွက် အကြောင်း

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုသော် ဘုရားအလောင်းကား ကျောက်ဆစ် သမားအမျိုး၌ ဖြစ်၏။

ကာသိတိုင်း တစ်ခုသောနိဂုံး၌ တစ်ယောက်သောသူဌေးသည် ရှိ၏။ မြှုပ်ထားအပ်သော ကုဋေ ၄၀ သော များစွာသော ရွှေ၊ ငွေတို့သည် ရှိကုန်၏။ သူဌေးမယားသည် သေလျှင် ဥစ္စာကို တပ်မက်မောသဖြင့် မြှုပ်ထားသောဥစ္စာ၏ အထက်၌ ကြွက်မ ဖြစ်လေ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုသူဌေးအမျိုးသည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ အနွယ်သည် ပြတ်၏။ ထိုရွာလည်း ပျက်စီးလေ၏။

ဘုရားလောင်းသည် ထိုရွာဟောင်းရာ၌ ကျောက်ကို တူးဆစ်၏။ ထိုဥစ္စာကြောင့် ကြွက်မလည်း ကျက်စား အံ့သောငှာ သွားလာစဉ် ဘုရားလောင်းကို မြင်ဖန်များ၍ ဖြစ်သောချစ်ခြင်း ရှိ၍ ကြံ၏။

‘ငါ့အား များစွာသောဥစ္စာ ရှိ၏။ အကြောင်းမဲ့ ပျက်စီးလတ္တံ့။ ဤသူကို မိတ်ဖွဲ့၍ ဥစ္စာပေး၍ အမဲသားကို ဝယ်စေ၍ စားအံ့။’ ဟု ကြံ၍ ကြွက်မသည် တစ်နေ့သ၌ တစ်သပြာကို နှုတ်သီးဖြင့်ကိုက်ခဲ၍ ဘုရားအလောင်းထံသို့ လာ၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ကြွက်မကိုမြင်လျှင် ချစ်ဖွယ်သောစကားဖြင့် ခေါ်လျက်

“ချစ်သမီး။ အဘယ့်ကြောင့် အသပြာကို ယူလာဘိသနည်း။” ဟု မေး၏။

“ဖခင်။ ဤအသပြာကိုယူ၍ ကိုယ်လည်း သုံးဆောင်ပါ။ အကျွန်ုပ်အဖို့လည်း အမဲကို ဆောင်ခဲ့ပါ။” ဟု ဆို၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ဝန်ခံ၍ အမဲကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ကြွက်မအား ပေး၏။ ကြွက်မလည်း ထိုအမဲကို ယူ၍ မိမိနေရာသို့ သွား၍ အလိုရှိတိုင်း စား၏။

ထိုအခါမှစ၍ ဤနည်းဖြင့် နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ဘုရားလောင်းအား ၁ သပြာ ၁ သပြာ ပေး၏။ ဘုရား လောင်းလည်း အမဲပေး၏။

တစ်နေ့သ၌ ကြွက်မကို ကြောင်တစ်ခုက ဖမ်း၍ ထိုကြောင်ကို ကြွက်မက “အဆွေကြောင်။ ငါ့ကို မသတ်ပါလင့်။” ဟု ဆို၏။

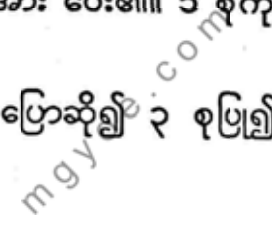
“ဘယ်ကြောင့် မသတ်ရအံ့နည်း။ ငါကား အလွန်ငတ်၏။ မစားဘဲနေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။” ဆို၏။

ကြွက်မက “တစ်နေ့တည်းသာ အမဲ စားလိုသလော။ နေ့တိုင်း စားလိုသလော။ ငါသည် သင့်အား အခါမပြတ် အမဲ ပေးပါအံ့။ အကျွန်ုပ်ကို လွှတ်ပါ။” ဆို၏။

ကြောင်က “သင်ဆိုသည့်စကားအတိုင်း မမေ့မလျော့စေလင့်။” ဆို၍ ကြွက်မကို လွှတ်၏။

ထိုနေ့မှစ၍ ကြွက်မသည် မိမိအဖို့ ဆောင်ခဲ့သောအမဲကို ၂ စုခွဲ၍ ၁ စုကို ကြောင်အား ပေး၏။ ၁ စုကို မိမိစား၏။

ထိုနောက် ကြောင်တစ်ခုက ဖမ်းပြန်၏။ ထိုကြောင်ကိုလည်း ရှေးနည်းအတူသာ ပြောဆို၍ ၃ စုပြု၍ စားရ၏။

ကြောင်တစ်ခုကလည်း ဖမ်းပြန်၏။ ထိုကြောင်ကိုလည်း ရှေးနည်းအတိုင်းပြောဆို၍ ၄ ခုပြု၍ စားရ၏။ တစ်ဖန် ကြောင်တစ်ခုက ဖမ်းပြန်၍ ရှေးအတိုင်းဆိုလျက် ၅ ခုပြု၍ စားရ၏။

ကြွက်မသည် အစားနည်းသောကြောင့် ကြုံလိုခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဘုရားလောင်းသည် ကြွက်မ ကြုံလိုသည်ကိုမြင်လျှင်

“ချစ်သမီး။ အဘယ့်ကြောင့် ညှိုးငယ်ရသနည်း။” ဟု မေး၍ တစ်ခုမကျန် ပြန်ပြောလေ၏။

ဘုရားလောင်းက “အဘယ့်ကြောင့် ဤမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါ့အား မကြားဘိသနည်း။ ပြုအပ်သောအမှုကို ငါ မပြုရလော။” ဟု နှစ်သိမ့်စေ၍ စင်ကြယ်စွာသော ဖန်ကျောက်ဖြင့် ဂူလိုက်လုပ်၍

“သင်သည် ဤဂူလိုက်တွင်းသို့ ဝင်၍နေလော့။ ကြောင်လာသောအခါ ကြမ်းတမ်းသောစကားဖြင့် ခြိမ်းခြောက် မောင်းလော့။” ဟု ဆို၏။ ကြွက်မလည်း ထိုလိုက်သို့ ဝင်၍ ဝပ်၏။

ကြောင်တစ်ခုလာ၍ “အမဲပေးလော့။” ဟု ဆို၏။

ကြွက်မလည်း “ငါ အဘယ့်ကြောင့် ပေးရအံ့နည်း။ နင့်သားသမီးတို့ကို စားလေတော့လား။” ဆိုတည့်လျှင် ‘ကြောင်သည် ဖလံဂူတွင်း၌နေသည်။’ ဟု အတွေးမရှိ မသိချေ၍ မျက်စိအစွမ်းဖြင့် ‘ဖမ်း၍စားတော့အံ့။’ ဟု အဆောတလျင်ပြေးလာလျှင် ရင်ဖြင့် ဖလံဂူကို တိုက်မိ၍ ရင်ကွဲ၍ ထိုအရပ်၌ပင် သေလေ၏။ ထိုနည်းဖြင့် သာ နောက်လာ၍တောင်းသော ကြောင်တို့လည်း အသက်ကုန်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။

ထိုမှစ၍ ကြွက်မသည်လည်း ဘေးမရှိသည်ဖြစ်၍ ဘုရားလောင်းအား နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ၂သပြာ-၃သပြာ တို့ကို ပေး၏။ အစဉ်သဖြင့် အလုံးစုံကို အကုန်ပေး၏။ ထို ၂ ယောက်သောသူတို့သည် အသက်ရှည်သမျှကာလ ပတ်လုံး အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်ကို မဖျက်မူ၍ တည်ကြကုန်၏။

“ကြောင် ၄ ခုသည် မုန့်အလှူခံသော ရဟန်း ၄ ယောက်။ ကြွက်မသည် ကာဏာ၏အမိ။ ကျောက်ဆစ် သမားသည် ငါဘုရား ဖြစ်တော်မူ၏။” -ဟု ဇာတ်တော်ကိုပေါင်းခြင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိရှိသော ဗဗျဇာတ်၌ လူနှင့်ကြွက် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ကြဟန်ကို သိရာ၏။-ဟူလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ မဟောသဓာသုခမိန်သည် မိမိအသက်၊ စည်းစိမ်တို့၏ အန္တရာယ်ဖြစ်သော ရန်သူစင်စစ် ဖြစ်သည်ကို ‘ရန်သူ’ ဟု အမှတ်မထား။ ၎င်းတို့၌ ဘေးဥပါဒ်ရောက်လိမ့်မည်ကို စိုးရိမ်၍ သည်းခံခြင်း တရားဖြင့် ပြဿနာ၏ အနက်ကို သင်ကြားခြင်း ပြုသကဲ့သို့၊ ယခုအခါ အကြင်သူတော်ကောင်းတို့သည်လည်း ငါ၏ရန်ဖက်၊ ငါ့ကို မည်သည့်နေ့ရက်က မည်သို့ပြုလေသည်။-ဟု ရန်ငြိုးမဖွဲ့ဘဲ ဗြဟ္မစိုရ်နှလုံးသွင်း၍ ရန်သူပင် ဖြစ်စေကာမူ မေတ္တာကို ရှေ့ထားရမည်။-ဟု ပြုအပ်သောဥပဒေသတစ်ချက်။

လူနှင့်ကြွက်တို့လည်း အဆွေခင်ပွန်းမပျက် နှစ်သက်ကြင်နာစွာ ပေါင်းသင်းမိတ်ဆွေပြုကြသဖြင့် ၂ ဦးသား အကျိုးစီးပွားများကြခြင်း၊ လောဘကြောင့် ဒေါသပွား၍ စော်ကား ကျူးလွန်သော ကြောင်မိုက် ၄ ကောင်တို့သည် အမြော်အမြင် ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိ။ ဒေါသကိုသာလျှင် လိုက်စား၍ မိမိတို့အသက်ကို မိမိတို့ပင် သတ်လေသကဲ့သို့ အကြင်သူတော်ကောင်း ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည်လည်း ဥစ္စာဓန၊ ဂုဏ်မာန်နှင့် ဒေါသရှေ့ထား ထောင်လွှားကြီးပ ဘောဂဗလကိုကိုးစား၍ သူတစ်ပါးတို့အား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း ဖြင်းကို မပြု။ ရှေးရှုမေတ္တာဖြင့် ‘ဪ-ဒေါသဟူသည် လူတို့၌ လောက၊ သံသရာ-လမ်း ၂ ဖြာတွင် ကပ်၍ညှဉ်းဆဲ တတ်သည်တကား။’ ဟု ကြီးမားသော သံဝေဂ ရကြစေရန် ဤပုံစံ ၂ ရပ်နှင့်တကွ ပြုအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

mgyoe.com

၉၉

ပုဒ်ရင်း။ ။ ကျေးနှင့်ဆက်ရက် ခင်ပုပ်ငှက်နှင့်ကြောင် နတ်ပြည်တက်မင်း။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ တေသကုဏဇာတ်တော်၌ လာသော ဘုရားလောင်း ကျေးမင်း ဇေယျက၏တရားတော်ကို နာရသော မင်းကြီးသည် နတ်ပြည်သို့ရောက်၏။-ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိဇ္ဇာရ။ ။ တေသကုဏဇာတ်တော်၌လာသည့်၊ ကျေး၊ ဆက်ရက်၊ ခင်ပုပ်ငှက်တို့ကို မင်းကြီးမှီဝဲ ပေါင်းဖော် ဟန်ကား ဤသို့တည်း။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုသောအခါ ထိုမင်း၌ သားတစ်ယောက်မျှ မရှိ။

ထိုမင်းသည် ဥယျာဉ်သို့ထွက်၍ မင်္ဂလာရှိသော အင်ကြင်းပင်၏အရင်း ခင်းအပ်သောနေရာ၌နေစဉ်၊ မော်၍ ကြည့်တော်မူလျှင်၊ ငှက်သိုက်ကို မြင်တော်မူ၍ တစ်ယောက်သောသူကို ခေါ်ပြီးလျှင်၊ တစ်စုံတစ်ခု ရှိ၊ မရှိကို ကြည့်စေ၍ ထိုအသိုက်၌ ၃ လုံးသောငှက်ဥကို မြင်လျှင် မင်းအား လျှောက်၏။

မင်းလည်း “ငှက်ဥ၏အထက်၌ နှာခေါင်းလေကို မလွတ်လင့်။” ဆို၍ ပန်းထည့်ထားသောတောင်း၌ ဝါဂွမ်းဖုံကို ခင်း၍ ထိုအခင်း၌ ငှက်ဥတို့ကို ထားစေပြီးလျှင်၊ သာယာစွာ ဆင်းသက်စေ၍၊ အောက်သို့ ရောက်သော ကာလ ပန်းတောင်းကို ကိုင်တော်မူ၍ “အဘယ် ငှက်တို့၏ အဥတို့နည်း။” ဟု အမတ်တို့ကို မေး၏။

အမတ်တို့က မုဆိုးတို့ကို ခေါ်စေ၍မေးသော်၊ မုဆိုးတို့က “တစ်လုံးကား ခင်ပုပ်ငှက်ဥ၊ တစ်လုံးကား ဆက်ရက်ဥ၊ တစ်လုံးကား ကျေးဥ။” ဟု ဆိုကြကုန်၏။

“တစ်ခုတည်းသောအသိုက်၌ ၃ မျိုးကုန်သောအဥတို့သည် ဖြစ်ကုန်မည်လော။” ဟု မင်းကြီး မေးလျှင်၊ “ဖြစ်ပါ၏။ စောင့်ရှောက်သောသူ မရှိသော် ပျက်စီးကုန်လတ္တံ့။” ဟု ဆိုကုန်လျှင်၊

မင်းလည်း နှစ်သက်၍ “ဤသူတို့သည် ငါ၏သားဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။” ဟု ထိုဥ ၃ လုံးတို့ကို အမတ် ၃ ယောက်တို့အား ဆောက်နှင်း၍၊ “သင်တို့ ကောင်းစွာသိမ်းဆည်း၍ ပေါက်သောကာလ ငါ့အား ကြားလှည့် ကုန်။” ဟု မိန့်၏။

အမတ်တို့လည်း စောင့်ရှောက်၍၊ ရှေးဦးစွာ ခင်ပုပ်ငှက်ပေါက်၍ မင်းကြီးကြားလျှင် ‘ဝေဿန္တရာ’ ဟု မှည့်၏။

ထိုနောက် ဆက်ရက်မငယ် ပေါက်လျှင် ‘ကုဏ္ဍလိနီ’ ဟု မှည့်၏။

ထိုနောက် ကျေးသားပေါက်လျှင် ‘ဇေယျက’ ဟု မှည့်၏။ ထိန်းသောသူတို့ကို များစွာသောဥစွာတို့ကိုပေး၏။

မင်းကြီးကား ခင်ပုပ်၊ ဆက်ရက်မ၊ ကျေးသားတို့ကို ‘ငါ၏သားတော်၊ သမီးတော်’ ဟု ခေါ်လေ့ပြု၏။

အမတ်တို့လည်း “ငါတို့မင်းကြီးသည် တိရစ္ဆာန်တို့ကို ‘သား၊ သမီး’ ဟူ၍ ခေါ်ဘိ၏။” ဟု ပြက်ရယ်ပြုကြ ကုန်၏။

မင်းကြီးသည် ‘ဤခင်ပုပ်၊ ဆက်ရက်၊ ကျေးတို့၏ ပညာပြည့်စုံခြင်းကို မသိကြကုန်။ ထင်ရှားအောင် ငါပြုအံ့။’ ဟု ကြံ၍၊ မင်းရင်ပြင်၌ မဏ္ဍပ်ကြီးစွာပြု၍၊ အခြံအရံကြီးစွာနှင့် မင်းကြီးနေ၍၊ ခင်ပုပ်ငှက်ကို ဆောင်စေ၍၊ ရွှေအင်းပျဉ်၌ နေစေ၍ ရာဇာဓိပွကို မေး၏။

ခင်ပုပ်ငှက်လည်း “မင်းကြီး။ မင်းတို့မည်သည် ၃ ပါးသောတရား၌ တည်စေအပ်၏။

‘၃ပါး’ဟူသော်ကား-

၁ - ချွတ်ယွင်းသောမုသာဝါဒကိုမဆိုရာ။

၂ - အမျက်မထွက်ရာ။

၃ - သူ့ကို ကျီစယ်ရွှင်မြူးကစားမှုကိုမပြုရာ။

ဤတရားတို့ကို နှလုံးသွင်း၍ ရှောင်ကြဉ်ရာချေသည်။” ဟု ‘ပဌမေနဝဝိတထံ ကောဓံဟာသံနိဝါယေ’ စသော ဂါထာကိုရွတ်၍ ဟော၏။

ဤဂါထာ၌ ကောဓံ ဟာသံမှာ ဟာသံ ဟုရှိလျှင် သဂိုဏ်း မလွတ်။ ဟာသံရှိလျှင် လွတ်၏။-ယူရာသည်။

အဋ္ဌကထာတွင် ‘ဟသန္တိဟာသံ အယမေဝဝါ ပါဠော’ဟူ၍ ဖွင့်ပြန်သည်။ ဟာသံရှိသော ပါဠိသည်ပင် ပါဠိတော်ဟောင်းမှန်သည်။

-ဟု ဆိုရာရောက်သည်။

ဤတရားကို အကျယ်ဟောလျှင် ဝေဿန္တရာအား သေနဂုတ္တအရာ၌ ထား၏။

နောက် ဆက်ရက်မကို မေး၏။ ကုဏ္ဍလိနီလည်း ဤသို့ ဟော၏။

“မရသေးသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရအောင်ပြုရာ၏။ ရပြီးသည်ကို မြဲမြံအောင်စောင့်ရှောက်၏။” ဟု- ‘ဒွေဝ တာတ ပဒကာနိ၊ ယတ္ထ သဗ္ဗံ ပတိဋ္ဌိတံ။

အလဒ္ဓဿစယောလာဘော၊ လဒ္ဓဿ စာနုရက္ခဏာ။ ။’ စသော ၁၁ ဂါထာတို့ကို ရွတ်၍ဟော၏။

မင်းကြီးလည်း ကုဏ္ဍလိနီကို ဘဏ္ဍာစိုးအရာ၌ ထား၏။

နောက် ဇမ္ဗူကကျေးသားကို မေး၏။

ဘုရားလောင်းကျေးမင်းလည်း “လောက၌ အား ၅ ပါး ရှိ၏။ ၅ ပါး ဟူသော်ကား- ၁-လက်ရုံးအား၊ ၂-စည်းစိမ်ဥစ္စာအား၊ ၃-အမတ်အား၊ ၄-အမျိုးအနွယ်စဉ်အား၊ ၅-ပညာအား။ ဤ ၅ ပါးသောအားမျိုးတို့တွင် ‘ပညာဝ သုတံ ဝိနိစ္ဆိနီ။ ပညာ ကိတ္တိသိ လောကတဗိနီ’ စသောဂါထာတို့ဖြင့် ‘ပညာအားသာလျှင် ကံမိုးလွန်မြတ်သော အကြောင်း’ကို ဟော၏။

ထိုနောက်လည်း ၁၀ ဂါထာတို့ဖြင့်

‘ဓမ္မဉ္စရမဟာရာဇေ၊ မာတာပိတုသုခတ္တိယ။

ဣဓမ္မံ စရိတ္တာန၊ ရာဇာသဂ္ဂံဂမိဿတိ။ ။’ အစရှိသော ဆန်းကြယ်သောတရားတို့ကို ဟော၍အပြီးတွင် ဇမ္ဗူကကျေးမင်းအား သေနာပတိအရာ၌ ထား၏။

မင်းကား အာနန္ဒာ။ ကုဏ္ဍလိနီကား ဥပ္ပလဝဏ်။ ဝေဿန္တရာကား သာရိပုတြာ။ ဇမ္ဗူကကျေးမင်းကား ဘုရား ဖြစ်လှ၏။

ဤတေသကုဏဇာတ်တော်၌ ‘တယောပိနော ရညော အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ အနုသာတိသု။ မဟာသတ္တဿ ဩဝါဒေဋ္ဌတွာရာဇာဒါနာဒိနိ ပုညာနိကတွာ သဂ္ဂပရာယနော အဟောသိ’ဟု တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့်ပင် ‘ကျေးနှင့် ဆက်ရက်၊ ခင်ပုပ်ငှက်ကြောင့် နတ်ပြည်တက်မင်း။’ဟု ဆိုသည်ကို သိရာ၏။-ဟုလိုသည်။

၉၃

- ပုဒ်ရင်း။ ။ နေမင်းကိုပြိုင်သည့် ဉာဏ်လှိုင်သည့်ဟင်္သာကြောင့် ကောင်းရာရောက်မင်းခေါင်။-ဟူရာ၌-
- ဝိဏ္ဏတ္ထ။ ။ ဇေယျာဓိပတိသဘာဝသော ဘုရားလောင်းဟင်္သာမင်းကို အမှီပြု၍ ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် သုဂတိသို့ ရောက်ရသည်။-ဟုဆိုလိုသည်။
- ဝိဏ္ဏာရ။ ။ ‘နေမင်းကိုပြိုင်သည့် ဉာဏ်လှိုင်သည့်ဟင်္သာ’ ဟူသည်ကား ဇေယျာဓိပတိမင်းကို ဆိုလိုသည်။ ‘ကောင်းရာရောက်မင်းခေါင်’ဟူသည်ကား ဗြဟ္မဒတ်မင်းကို ဆိုလိုသည်။

ထိုအကြောင်းကား ဤသို့တည်း။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုသည်ရှိသော် ဘုရားလောင်းသည် ဇေယျာဓိပတိ အမျိုး၌ဖြစ်၍ ဟင်္သာပေါင်း ၉ သောင်းခြံရံလျက် စိတ္တကုဋတောင်၌ နေ၏။ တစ်နေ့သ၌ တစ်ခုသော အိုင်ဝယ် အလိုလိုရောက်သော သလေးစပါးကိုစား၍ ကောင်းကင်၌ ရွှေသင်ဖြူးကိုဖြန့်သကဲ့သို့ များစွာသော အခြံအရံဖြင့် ဗာရာဏသီပြည်၏ အထက်အဖို့ဖြင့် ညင်းညင်းသာသာ တင့်တယ်စွာသောသွားခြင်းဖြင့် ကြွသွားသော ဘုရားလောင်းကို ဗာရာဏသီမင်း မြင်လျှင်၊ “ဤဟင်္သာသည် ငါ့ကဲ့သို့မင်းပင် ဖြစ်ရ၏။” ဟုကြံ၍၊ အမတ်တို့ကို စေ၍၊ ပန်းနုသာ ကိုင်၍ ဟင်္သာမင်းကိုကြည့်လျက် အလုံးစုံသော တူရိယာမျိုးတို့ကို တီးမှုတ်စေ၏။

ဟင်္သာမင်းလည်း ပူဇော်သက္ကာရ ပြုသည်ကိုမြင်၍ ဟင်္သာတို့ကို “ဤမင်း ပူဇော်သက္ကာရပြုသည်ရှိသော် အဘယ်ကို တောင့်တသနည်း။” ဟု မေး၏။

“အရှင်ဟင်္သာမင်းနှင့် အဆွေခင်ပွန်း၏အဖြစ်ကို တောင့်တပါ၏။” ဟု လျှောက်ကြသည်ရှိသော်၊ မင်းနှင့် အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်ကို ပြု၍ ပျံသွားလေ၏။

တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီး ဥယျာဉ်သို့ထွက်ခွာသောအခါ ဟင်္သာမင်းသည် အနဝတတ်အိုင်သို့ သွား၍၊ အတောင် တစ်ဖက်ဖြင့် ရေကို၊ အတောင်တစ်ဖက်ဖြင့် နံ့သာမှုန့်ကို ယူ၍၊ မင်းကို ရေဖြင့်ချိုးစေ၍၊ နံ့သာမှုန့်ဖြင့် ကျံ၍ လူများမြင်စဉ် စိတ္တကုဋတောင်သို့ သွားလေ၏။

ထိုအခါမှစ၍ မင်းသည် ဘုရားလောင်းကို မြင်လို၍၊ ‘ငါ၏အဆွေ ယနေ့လာလတ္တံ့။ ယနေ့လာလတ္တံ့။’ ဟု တောင့်တ၍ လာအံ့သောခရီးကို ကြည့်လျက်နေ၏။

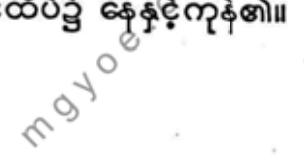
ထိုအခါ ဘုရားလောင်း၏ ညီ ၂ ယောက်တို့သည် “နေနှင့်တကွ ပြိုင်၍ပြေးအံ့။” ဟု တိုင်ပင်ကြ၍၊ ဘုရားလောင်းအား “အကျွန်ုပ်တို့သည် နေနှင့် ပြိုင်၍ ပြေးကုန်အံ့။” ဟု ကြားကုန်၏။

“ငါ့ညီတို့။ ‘နေ၏ လျင်ခြင်း’ မည်သည်ကား အလွန်လျင်၏။ နေနှင့် တကွပြေးခြင်းငှာ မတတ်နိုင်လတ္တံ့။ ခရီးအကြား၌လျှင် ပျက်စီးကုန်လတ္တံ့။ မသွားကြကုန်လင့်။” ဟုမြစ်တော်မူ၏။

ညီတော်တို့ကား ၃ ကြိမ်မြောက် တောင်းပန်ကုန်၏။ ဘုရားလောင်းလည်း ၃ ကြိမ်မြောက်အောင် မြစ်တော် မူသည်သာတည်း။

ထိုညီတို့သည် မာန်ခက်ထန်ကုန်၏။ မိမိအစွမ်းကို ကိုး၍ ဘုရားလောင်းအား မကြားဘဲလျှင်၊ ‘နေနှင့်တကွ ပြိုင်၍ ပြေးကုန်အံ့။’ ဟု ကြံကြကုန်၍၊ နေထွက်မီကပင်လျှင် သွားကြ၍ ယုဂန္တီရံတောင်ထိပ်၌ နေနှင့်ကုန်၏။

၁။ ၅၅၀ စာတ်တော်စဉ်-၄၇၆ ရှ။

ဘုရားလောင်းလည်း ညီတော်တို့ကို မမြင်၍၊ “ငါ့ညီတို့သည် ဘယ်သို့ သွားလေကုန်သနည်း။” ဟု မေး၍ ထိုအကြောင်းကို သိသဖြင့်၊ ‘ငါ့ညီတို့သည် နေနှင့်ပြိုင်၍ ပြေးခြင်းငှာ မတက်နိုင်ကုန်ရာ။ ခရီးအကြား၌ သာလျှင် ပျက်စီးကုန်လတ္တံ့။ ညီတို့၏အသက်ကို ငါပေးအံ့။’ ဟုကြံ၍၊ ဘုရားလောင်းလည်း သွား၍ ယုဂန္တီရံ တောင်ထိပ်၌လျှင် နေတော်မူလင့်၏။

ထိုအခါ နေဝန်းသည် တက်လတ်သော် ဟင်္သာပျို ၂ ခုတို့ ပျံတက်၍ နေနှင့်တကွ ပြေးကုန်၏။ ဘုရားလောင်းလည်း ထိုသူတို့နှင့်တကွ ပြေးတော်မူ၏။

ညီငယ်သည် နံနက်နေတက်တိုင်အောင် ပျံခဲ့၍ ပင်ပန်းလေ၏။ အတောင်အစပ်အဆက်တို့၌ မီးထသော အခါကဲ့သို့ ဖြစ်လေ၏။ ညီငယ်သည် ဘုရားလောင်းအား ‘မတတ်နိုင်ပါပြီ။’ ဟု အမှတ်ပေးလျှင်၊ ညီတော်ကို “မကြောက်လင့်။ ငါ့ညီ၏အသက်ကို ပေးအံ့။” ဆို၍ အတောင်ချိုင့်ဖြင့် ပိုက်ပြီးလျှင်၊ နှစ်သိမ့်စေ၍၊ စိတ္တကုဋတောင်သို့ ဆောင်ခဲ့၍ ဟင်္သာတို့၏အလယ်၌ ထားပြီးမှ၊ တစ်ဖန် ပျံတက်ပြန်၍ နေရှိရာသို့ရောက်လျှင် ညီတော်အကြီးနှင့် အတူတကွပျံသန်းပြန်၏။

ညီတော်အကြီးလည်း မွန်းတည့်ခါနီးသည့်တိုင်အောင် နေနှင့်တကွ ပြန်ပြေး၍ ပင်ပန်းပြန်လေလျှင်၊ အတောင်အစပ်အဆက်တို့၌ မီးထသောအခါကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားလောင်းအား “နောင်တော်မင်းမြတ်။ မစွမ်းနိုင်ချေပြီ။” ဟု အမှတ်ပေး၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ညီတော်အကြီးကို ညီတော်အငယ်နည်းတူလျှင် သက်သာရာ ရစေ၍ အတောင်ချိုင့်ဖြင့် ချီယူ၍ စိတ္တကုဋတောင်သို့သာလျှင် လာခဲ့၏။

ထိုခဏ၌ နေဝန်းသည် မွမ်းတည့်ခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ‘ယနေ့ ငါ၏အားကို စုံစမ်းအံ့။’ ဟုကြံ၍၊ တစ်ဟုန်တည်းဖြင့် ပျံပြေး၍၊ ယုဂန္တီရံ တောင်ထိပ်၌ နားနေတော်မူ၍၊ ယုဂန္တီရံတောင်မှပျံတက်၍ တစ်ဟုန်တည်းဖြင့် နေဝန်းထံသို့ရောက်လျှင် ရံခါရံခါ ရှေ့မှ၊ ရံခါရံခါ နောက်မှ လိုက်ပြေး၏။

နောက် ကြံတော်မူပြန်သည်ကား ‘ငါ့အား နေနှင့်ပြိုင်၍ ပြေးခြင်းသည် အကျိုးမရှိ။ မသင့်သောနှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ငါ့အား နေနှင့် ပြိုင်၍ပြေးသဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွား၍ ငါ၏အဆွေ ဖြစ်သော မင်းကြီးအား အကျိုးစီးပွားနှင့် ယှဉ်သောစကား၊ ကုသိုလ်တရားနှင့် ယှဉ်သောစကားကို ငါပြောဟောအံ့။’ ဟု ကြံပြီးလျှင်၊ ဘုရားလောင်းသည် နှစ်ပြန်တော်မူခဲ့၍၊ နေမင်းသည် ကောင်းကင်အလယ် မွန်းတည့်စဉ်လျှင် အလုံးစုံသောဓမ္မုဒိပ်ကျွန်းကို အတွင်းစွန်းဖြင့် လှည့်လည်တော်မူပြီး၍၊ ဗာရာဏသီပြည်သို့ လာခဲ့၍ မြို့၏အထက်အဖို့၌ လျင်စွာသောအဟုန်ဖြင့် လှည့်လျှင်၊ ၁၂ ယူဇနာရှိသော အလုံးစုံသောဗာရာဏသီပြည်သည် ဟင်္သာဖြင့် ဖုံးအုပ်ဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ အပေါက်မထင် တစ်ပြင်တည်းဖြစ်၏။ အစဉ်သဖြင့် အဟုန်ကို ညံ့စေသည်ရှိသော် ကောင်းကင်၌ အပေါက်အကြားတို့သည် ထင်ကုန်၏။

ဘုရားလောင်းသည် အဟုန်ကို ယုတ်စေ၍၊ ကောင်းကင်မှ သက်၍၊ ခြင်္သေ့ခံသော လေသွန်နန်းတံခါး၏ ရှေးရှုရာအရပ်၌ ရပ်၏။

မင်းကြီးသည် “ငါ၏အဆွေ လာချေပြီ။” ဟု နှစ်လိုဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ နေစိမ့်သောငှာ ရွှေအင်းပျဉ်ကို ခင်းစေ၍၊ “ဟင်္သာမင်း။ ဝင်၍ နေတော်မူပါလော့။” ဟုဆို၏။

mg yoe . com

ဘုရားလောင်း ရွှေအင်းပျဉ်၌နေလျှင် အကြိမ် ၁၀၀၀စစ်သော ဆီတို့ဖြင့် အတောင်ကြားတို့ကို လိမ်းကျံ၍ ရွှေသန္ဓေ၌ ပျားလူးပေါက်ပေါက်၊ ပျားရည်၊ သကာရည်တို့ကို ကျွေးပြီး၍ “ဟင်္သာမင်း။ သင်တစ်ယောက်တည်း သာလျှင် ကြွလာသလော။” ဟုမေး၏။

ဘုရားလောင်းလည်း အကြောင်းမျိုးကို အကျယ်အားဖြင့် ပြော၏။

မင်းကြီးလည်း ဘုရားလောင်းကို “အဆွေဟင်္သာမင်း။ နေနှင့် ပြိုင်၍ပြေးသောအဟုန်ကို ပြတော်မူပါ။” ဟု ဆို၏။

“ထိုအဟုန်ကို ပြခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း။” ဟု ဆိုလျှင် “ထိုသို့တပြေးကား အတူမျှကို ပြတော်မူပါ။” ဟုဆို၍ “ကောင်းပြီ။” ဟု ဝန်ခံ၍ အကွဏဝေဓိလေးသမားတို့ကို စုဝေးစေ၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ၎င်း ယောက်ကုန်သော လေးသမားတို့ကို ယူ၍ မင်းကြီးနန်းမှ သက်ခဲ၍ နန်းရင်ပြင်၌ ကျောက်တိုင် စိုက်စေ၍ ကိုယ်တော်၏လည်၌ ခေါင်းလောင်းငယ်၊ ဆည်းလည်းငယ်ကို ဆွဲစေ၍ ကျောက်တိုင်၏ အထက်၌ နေလျက် ၎င်း ယောက်ကုန်သောလေးသမားတို့ကို ကျောက်တိုင်ကို မှီ၍ အရပ် ၎င်း မျက်နှာသို့ ရှေးရှု ထား၍ “တစ်ပြိုင်နက် အရပ် ၎င်း မျက်နှာတို့သို့ ၎င်း ခုသောမြားတို့ကို ပစ်စေကုန်လော့။ မြေသို့ မရောက်ကုန်မီလျှင် ထိုမြား ၎င်း ခုကိုဆောင်၍ ထိုလေးသမားတို့၏ခြေရင်း၌ ချအံ့။ ထိုမြားကို ယူအံ့သောငှာ သွားသောအဖြစ်ကို ဆည်းလည်းသံ အမှတ်ဖြင့်လျှင် သင်မင်းကြီး သိတော်မူလော့။ စင်စစ်မူကား အကျွန်ုပ်ကို မမြင်ရသည် ဖြစ်လတ္တံ့။” ဟု ဆိုပြီးမှ လေးသမားတို့ကို တစ်ပြိုင်နက် လျင်စွာပစ်လွှတ်စေကုန်၏။

ထို လျင်စွာပစ်လွှတ်အပ်ကုန်သော မြားတို့ကို ယူဆောင်၍ လေးသမားတို့၏ခြေရင်း၌ ထား၍ ကျောက် တိုင်ထက်၌ နေတော်မူပြီးသော် ဘုရားလောင်းသည် ကိုယ်ကို ပြ၍ “အရှင်မင်းကြီး။ အရှင်မင်းကြီးသည် ငါ၏လျင်ခြင်းကို မြင်ပြီလော။” ဟု မိန့်တော်မူ၍ “မင်းကြီး။ ဤလျင်ခြင်းသည် ငါ့အား မြတ်သောလျင်ခြင်း လည်း မဟုတ်။ အလတ်သောလျင်ခြင်းလည်း မဟုတ်။ အားနည်းစွာသော၊ ယုတ်သောလျင်ခြင်းတည်း။” ဟု မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဘုရားလောင်းကို မေးပြန်၏။

“အဆွေ။ အဆွေတို့၏လျင်ခြင်းထက် တစ်ပါးသော အလွန်လျင်သောအဟုန်သည် ရှိဦးမည်လော။” ဟု မေး၏။

“မင်းကြီး။ ဩဝါ-ရိုသေး၏။ ငါ၏ မြတ်သောအဟုန်ထက် အဆအရာ၊ အဆအထောင်၊ အဆအသိန်းဖြင့် ဤသတ္တဝါတို့၏ အာယုသင်္ခါရသည် ကုန်တတ်ကုန်၏။ ပျက်တတ်ကုန်၏။” ဟုဆို၍ ခဏိကနိရောဓ၏ အစွမ်းဖြင့် ရုပ်တရားတို့၏ချုပ်ခြင်းကို ပြတော်မူ၏။ ထိုနောင်မှ နာမ်တရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို ပြ၏။

မင်းကြီးလည်း ဘုရားလောင်း၏စကားကို ကြား၍ သေဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍ သတိကိုဖြစ်စေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်သဖြင့် မြေ၌ လဲလေ၏။ လူများတို့လည်း ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်၏။ မင်းကြီးမျက်နှာကို ရေဖြင့်သွန်းလောင်း၍ သတိကို ရစေကုန်၏။

ထိုအခါ မင်းကြီးကို “မကြောက်လင့်။ မရဏ သသတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားစေကုန်လော့။ ရာဇဓမ္မ ၁၀ ပါး တို့ကို ကျင့်တော်မူကုန်လော့။ ဒါနအစရှိကုန်သော ကောင်းမှုတို့ကို ပြုတော်မူကုန်လော့။ မမေ့မလျော့သည် ဖြစ်ကုန်လော့။” ဟု မိန့်၏။

၁။ ခဏိကနိရောဓ = ခဏမျှငြိမ်၍ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ခြင်း။

မင်းကြီးလည်း “သခင်နှင့်တူသော ဉာဏ်ပညာနှင့်ပြည်စုံသော ဆရာနှင့် ကင်း၍နေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ စိတ္တကုဋတောင်သို့ မကြွမူ၍၊ အကျွန်ုပ်အား တရားဟောလျက် အကျွန်ုပ်၏ကိုးကွယ်ရာ ဆုံးမသောဆရာအဖြစ်၌ တည်၍ ဤအရပ်၌သာ နေတော်မူပါ။” ဟု တောင်းပန်လို၍၊

‘သဝနေနေကဿ ပိယာ ဘဝန္တိ၊ ဒိသ္မာပန ကဿဝိဂေတိ ဆန္ဒော။

ဒိသ္မာစသုတွာစပိယာဘဝန္တိ၊ ကစိန္တမေပိယသိ ဒဿနေန။ ။’ ဟူသော ဂါထာကို ရွတ်၏။

ထိုဂါထာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား-

‘အဆွေဟင်္သာမင်း။ ကြားကာမတ္တ ချစ်ကြကုန်လျက် မြင်သော်ပျက်၏၊ မြင်၍လည်းကောင်း၊ ကြား၍လည်းကောင်း ချစ်ကြသည်လည်း ရှိကုန်၏။’ ဟု ဆိုပြီးမှ

‘သဝနေနပိယောမေသိ၊ ဘိယျောစာဂမ္မဒဿနံ။’ စသောဂါထာဖြင့် “ကြားကာမတ္တဖြင့် ချစ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြင်သောကာလ အဆအရာ တိုး၍သာလျှင် ချစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အဆွေဟင်္သာမင်း။ ငါ၏ထံ၌ နေတော် မူပါ။” ဟု တောင်းပန်၏။

ဘုရားလောင်းလည်း

‘ယသ္မိ မနောနိဝိသတိ၊ အဝိဒူရေည သဟာပိသော။

သန္တိကေပိဟိ သေဒူရေ၊ ယသ္မိ နာဝိသတေ မနော။ ။’ စသောဂါထာတို့ဖြင့်၊

“ရှင်မင်းကြီး။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ချစ်စိတ် ဝင်စား၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အရပ်တစ်ပါး ဝေးငြားသော်လည်း အတူတကွ နေရသည်ပင် မည်တော့သည်။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ချစ်စိတ်မဝင် ထဲမကြင်။ ထို ချစ်စိတ်မဝင် ထဲမကြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်၏ထံပါး နီးတုံငြားသော်လည်း ‘နီးပါးရသည်’ မမည်ရာသတည်း။

‘အန္တော ပိသော ဟောတိ ပသန္တစိတ္တော၊ ပါရံသမုဒ္ဒဿ ပသန္တစိတ္တော။

အန္တောပိ သော ဟောတိ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ ပါရံ သမုဒ္ဒဿ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော။ ။’ ဟူသောဂါထာဖြင့်၊

“မင်းကြီး။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြည်ညို၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သမုဒ္ဒရာ ကမ်းခြားရာ၌ တည်ပါငြားလည်း ‘အတွင်းသား’ ပင် မည်၏။ ကြည်ညိုသောကြောင့်တည်း။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် မကြည်ညို။ ထိုသူမူကား နီးလေငြားလည်း သမုဒ္ဒရာကမ်း ခြား၏။ စိတ်ကမလို မကြည်ညိုသောကြောင့်တည်း။ မင်းကြီး။ ချစ်သောသူတို့ အတူတကွ နှစ်လရည်ကြာ နေသောခါလည်း မေတ္တာပါးလျား မုန်းတတ်ငြား၏။ အမုန်းမဖြစ် ချစ်မငြီးခင် ရှင်မင်းကြီးအား စကားချိုမြက် နှုတ်ခွန်းဆက်၍ ချစ်လျက်နှင့်သာ ပြန်ချင်စွာ၏။” ဟု မိန့်ဆို၏။

မင်းကြီးက “အမြဲမနေ ပြန်သွားလေသော်လည်း ရံခါရံခါ ကြွလာမြဲတိုင်း ကြွလာတော်မူပါ။” ဟု တောင်းပန်လျှင်၊ ဘုရားလောင်းက

“သည်မျှတာကို ငါအသင့်ထံ ဝန်ခံပါ၏။ အသက်ရှည်စွာ ချမ်းအေးသာမှု ရှည်ကြာနိုင်မျှ တွေ့ရပါလိမ့် မည်။ စင်စစ်သော်ကား ငါ၏ဆုံးမ ဩဝါဒကိုယူတော်မူပြီးလျှင် ဒါနစသော ကောင်းမှုတို့ကို ပြုတော်မူ၍၊ မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါးတို့ကို မမေ့မလျော့စေမူ၍ မင်းပြုတော်မူလော့။

“အရှင်မင်းကြီး။ ဤတရားကို ကျင့်တော်မူလျှင် အကျွန်ုပ်ကို မပြတ်ထင်ထင် တွေ့မြင်ရသည်ပင် မည်ပါ တော့သည်။” ဟု ဆုံးမခဲ့၍ စိတ္တကုဋတောင်သို့ ပြန်လာခဲ့၏။

မင်းကြီးကား အာနန္ဒာ။ ညီငယ်ကား မောဂ္ဂလာန်။ ညီအကြီးကား သာရိပုတြာ။ ကြွင်းသောဟင်္သာများသည် ဘုရားပရိသတ်။ ဇေနဟင်္သာမင်းသည် ငါဘုရား ဖြစ်တော်မူ၏။-ဟု ဇာတ်တော်ကို ပေါင်းခြင်းအဆုံးရှိသော ဇေနဟင်္သာဇာတ်ကို ထောက်၍ သိရာ၏။-ဟူလိုသည်။

ပုဒ်ရင်း။ ။ ဝက်ညီနောင်ကြောင့် ဉာဏ်ပြောင်သည့် မင်းကောင်း။-ဟူရာ၌

ပိဏ္ဏတ္ထ။ ။ တုဏ္ဏိလဇာတ်၌လာသော မဟာတုဏ္ဏိလ ဘုရားအလောင်းဝက်မင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်တွင် တရားစီရင်၍ နေပြီးသည်နောက် တရားဆုံးဖြတ်ရန် ဓမ္မသတ်အစောင်စောင်တို့ကို ရေးပေးခဲ့သည်။ မင်းလည်း ဘုရားလောင်းကို အမှီပြု၍ ဉာဏ်ရင့်သဖြင့် ဉာဏ်ပြောင်သည်။-ဆိုလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ဝက်ညီနောင်တို့အကြောင်းကား ဤသို့လျှင်တည်း။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်၌နေတော်မူစဉ် သေခြင်းကိုကြောက်တတ်သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ တုဏ္ဏိလဇာတ်ကို ဟောတော်မူ၏။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးမင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဝက်မဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေတော်မူ၍၊ ဝက်မသည် သားငယ် ၂ ကောင်တို့ကို ဖွား၏။

တစ်နေ့သ၌ ဝက်မသည် သားငယ်တို့ကို ခေါ်ယူခဲ့၍ တစ်ခုသောတွင်း၌ ဝပ်၏။ ထိုအခါ တစ်ယောက်သော ဗာရာဏသီပြည် ရွာတံခါး၌ မိန်းမအိုသည် တော၌ ဝါခင်းလုပ်၍၊ ယာမှ တောင်းပြည့်အောင် ဝါပေါက်တို့ကို ကောက်ယူခဲ့၍ တောင်ဝှေးဖြင့်မြေကို ထောက်လျက်လာလတ်သော်၊ ဝက်မသည် အသံကိုကြား၍ သေဘေးမှ ကြောက်သောကြောင့် သားငယ်တို့ကိုစွန့်၍ ပြေးလေ၏။

ထိုအခါ သူအိုမလည်း ဝက်ငယ်တို့ကို တွေ့၍၊ ထိုဝက်ငယ်တို့ကို သားအမှတ်ဖြင့် တောင်း၌ထည့်ပြီးလျှင် အိမ်သို့ ဆောင်ခဲ့၍၊ ဝက်ကြီးအား ‘မဟာတုဏ္ဏိလ’၊ ဝက်ငယ်အား ‘စူဠတုဏ္ဏိလ’ဟု မှည့်၍ သားရင်းကဲ့သို့ မွေးကျွေး၏။

ကြီး၍ ဆူသောကိုယ် ရှိကုန်၏။ ဝက်ထိုးသောသူတို့သည် “အဖိုးယူ၍ ငါတို့ကို ပေးပါလော့။”ဟု ဆိုကုန်သော်လည်း၊ “မပေး မရောင်းလို။ ငါ့မှာ သားပြု၍ ထားသည်။”ဟု ဆိုလိုက်၏။

တစ်နေ့သော် ပွဲသဘင်ခံသောအခါ၌ သေသောက်ကြူးတို့သည် သေသောက်ကုန်၍ အမဲကုန်သော်၊ “အဘယ် မှာ ရပါအံ့နည်း။”ဟု စုံစမ်းကုန်၍၊ သူအိုမအိမ်၌ ဝက်ရှိသောအဖြစ်ကိုသိ၍၊ အဖိုးယူ၍ သွားကြပြီးလျှင်၊ “ဝက်ကို ရောင်းပါ။”ဟု ဆိုကြကုန်၏။

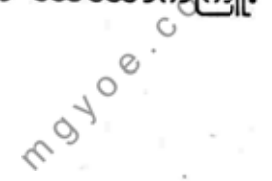
သူအိုမလည်း “အမောင်တို့။ ငါ မရောင်းပါ။ ငါ့မှာ သားပြု၍ ထားပါသည်။”ဟု ပယ်၏။

အဖန်တလဲလဲ တောင်းပန်ကုန်သော်လည်း မရနိုင်သဖြင့် သူအိုမအား သေကိုတိုက်၍၊ ယစ်သောအခါ “ဤဝက်ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အဖိုးကိုယူ၍ ဥစ္စာကို ပြုစုလော့။”ဟုဆို၍ လက်၌ အသပြာကို ထားကုန်၏။

သူအိုမလည်း အသပြာကိုယူ၍ “အမောင်တို့။ မဟာတုဏ္ဏိလကို ငါမပေး။ စူဠတုဏ္ဏိလကို ယူကုန် လော့။”ဟု ဆို၏။

“စူဠတုဏ္ဏိလ အဘယ်မှာနည်း။”ဆိုသော်၊ “တစ်ခုသောချုံ၌ ရှိ၏။ စူဠတုဏ္ဏိလအား အသံပေးအံ့။ အစာကို ပေးကုန်လော့။”ဟု ဆို၍ သေသောက်ကြူးတို့သည် အဖို့ဖြင့် ထမင်းခွက်ကို ဆောင်ကုန်၏။ သူအိုမလည်း ထမင်းခွက်ကို ကိုင်၍၊ တံခါး၌ထားသော ဝက်စားကျင်းကိုပြည့်စေ၍ ရပ်၏။ ၃ ကျိပ်သော သေသောက်ကြူး တို့သည်လည်း ကျော့ကွင်းလက်စွဲလျက် ရပ်ကုန်၏။

သူအိုမလည်း “ချစ်သားစူဠတုဏ္ဏိလ။ လာလော့။”ဟု အသံပြု၏။

ထိုအသံကိုကြား၍ မဟာတုဏ္ဏိလသည် ‘ဤမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါ့အမိသည် စူဠတုဏ္ဏိလအား အသံကို မပေးစဖူး။ ငါ့ကိုသာလျှင် ရှေးဦးစွာ အသံပေးမြဲဖြစ်လျက် ယနေ့ စူဠတုဏ္ဏိလအား ရှေးဦးစွာ အသံ ပေး၏။ မချွတ် ငါ့တို့အား ယနေ့ ဘေးရောက်လတ္တံ့။’ ဟု သိတော်မူ၏။

ညီတော်ကိုခေါ်၍ “ညီတော်။ ငါတို့အမိသည် သင့်ကို ခေါ်၏။ သွား၍ သိအောင်ပြုလော့။” ဟု ဆို၏။

ညီတော်လည်း ချုံမှထွက်လျှင် ထမင်းစားခွက်အနီး၌တည်သော သေသောက်ကြူးတို့ကို မြင်၍၊ ‘ယနေ့ ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့။’ ဟု သေဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပြန်လည်ခဲ့၍၊ တုန်လှုပ်လျက် နောင်တော် အထံသို့လာ၍ ခိုင်ခံ့ခြင်းငှာမတတ်နိုင်။ တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် ပတ်ပတ်လည်ရှာလေ၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ညီတော်ကို မြင်၍ “ငါ့ညီထွေး။ သင်သည်ကား ယနေ့ ပတ်ပတ်ချာချာ လည်ရှာ ဘိ၏။ တိုးဝင်ရာအရပ်ကို ကြည့်ဘိ၏။ အဘယ့်ကြောင့် သို့စင်ပြုသနည်း။” ဟုမေး၏။

ညီတော်သည် မိမိမြင်ခဲ့သောအကြောင်းကို ပြောလို၍၊ ‘နဝဆန္ဒကေ ဒါနိ ဒိယျတိ’ အစရှိသောဂါထာဖြင့် “နောင်တော်။ အသစ်သောစားကျင်းကို ယခုအခါ ပေး၏။ စားကျင်း၌ ထမင်းဖြင့်လည်း ပြည့်၏။ ငါတို့အမိလည်း ရပ်၏။ ကျော့ကွင်းကိုတိုင်လျက် များစွာသောလူတို့သည်လည်း ရပ်ကုန်၏။ အကျွန်ုပ်သည် စားခြင်းငှာ မနှစ်သက် နိုင်ပါ။” ဟုဆို၏။

ဘုရားလောင်းကလည်း “ငါ့ညီစူဠတုဏ္ဏိလ။ ငါတို့အမိသည် မိမိအိမ်၌ ဝက်တို့ကို မွေးသည်ရှိသော် ဥစ္စာအလိုငှာ မွေးသတတ်။ ထိုအကျိုးသည် ယနေ့ အပြီးသို့ရောက်ပြီ။ ငါ့ညီသည် မစိုးရိမ်လင့်။” ဟု ဆို၍၊ သာယာစွာသောအသံဖြင့်၊ ဘုရား၏စံပယ်ခြင်းဖြင့် တရားဟောလိုရ် ‘တသသိ ဘမသိ လေဏမိစ္ဆသိ၊ အထာဏောသိ ကုဟိ ဂမိဿသိ။’ စသောဂါထာဖြင့်

“ငါ့ညီထွေး။ သင်သည် လန့်ဘိ၏။ ချာချာပတ်ပတ် မရပ်နိုင်အောင် လည်ရှာဘိ၏။ ပုန်းအောင်းရာကို အလိုရှိရှာဘိ၏။ ကိုးကွယ်ရာ မရှိသည်သာဖြစ်ချေပြီ။ အဘယ်အရပ်သို့ သွားလိမ့်မည်နည်း။ ညီတော်တုဏ္ဏိလ။ ကြောင့်ကြမဲ့သာ စားသောက်ပါလော့။ အသားအလိုငှာ ငါတို့ကို မွေးကုန်၏။ ရှေးအခါ ငါတို့၏အမိသည် ကိုးကွယ်ရာစင်စစ် ဖြစ်၏။ ယနေ့မူကား ငါတို့၏အမိသည် ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ စွန့်ချေပြီ။ ငါ့ညီထွေးသည် ညွှန်မရှိ သော ရေအိုင်သို့ သက်လော့။ အလုံးစုံသောချွေး အညစ်အကြေးတို့ကို ဖွပ်ဆေးလျှော်လော့။ အကြင် နံ့သာပျောင်း၏ အနံ့သည် တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မပျက်တတ်။ အသစ်သော ထိုနံ့သာပျောင်းကို လိမ်းသပ်လော့။” ဟု ဆိုတော်မူ၏။

၁၀ ပါးသောပါရမီတို့ကို ဆင်ခြင်တော်မူ၍၊ မေတ္တာပါရမီကို ရှေ့သွားပြုတော်မူ၍၊ သာယာချိုအေးသော အသံဖြင့် မိန့်ဆို ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဘုရားလောင်း၏ အသံတော်သည် ပထမပါဒကို အားထုတ်စဉ်လျှင်၊ အလုံးစုံသော ၁၂ ယူဇနာရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ကို လွှမ်းမိုး၍ သွား၏။ ကြားတိုင်းကြားတိုင်းသော ခဏ၌လျှင် ပြည့်ရှင်မင်း၊ အိမ်ရှေ့မင်းတို့ကိုအစပြု၍ ဗာရာဏသီပြည်၌နေကုန်သော သူတို့သည် ရောက်လာကုန်၏။ မလာကုန်သော သူတို့သည်လည်း အိမ်၌နေလျက် ကြားကြကုန်၏။ နာယူကြကုန်၏။

မင်းချင်းတို့သည် ချုံတို့ကိုဖြတ်၍၊ မြေကိုညှိ၍ သဲမွေ့ ကြဲကြကုန်၏။

သေသောက်ကြူးတို့အား သေယစ်ခြင်းသည် ကင်းပြယ်လေ၏။ ကျော့ကွင်းတို့ကို စွန့်၍ တရားနာလျက်လျှင် ရပ်ကုန်၏။ သူအိုမအားလည်း သေယစ်ခြင်းသည် ပြယ်လေ၏။

ဘုရားလောင်းသည် လူများအလယ်၌ ညီတော်အား တရားဟောခြင်းကို အားထုတ်၏။

ညီတော်လည်း “နောင်တော်သည် အကျွန်ုပ်ကို ‘ရေချိုး၍ နံ့သာလိမ်းလော့။’ ဟု ဆိုဘိ၏။ ငါတို့အနွယ်၌ ရေကန်သို့သက်၍ ကိုယ်မှ ချွေးအညစ်အကြေးတို့ကို ဖွပ်လျှော်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ နံ့သာဟောင်းကိုပယ်၍

အသစ်နဲ့သာပျောင်းကို ယူခြင်းသည် လည်းကောင်း စိုးစဉ်းသောကာလတွင်မျှ မရှိစဖူး။ အဘယ်ကိုရည်၍ အစ်ကိုသည် ဆိုပါလေသနည်း။” ဟု မေးလို၍ ‘ကတမောရဟဒေါ အကဒ္ဒမော’ စသောဂါထာဖြင့်

“နောင်တော်။ ညွှန်ရှိသောရေအိုင်သည် အဘယ်နည်း။ အဘယ်သည် ‘ချွေးအညစ်အကြေး’ ဟု ဆိုအပ် သနည်း။ အဘယ်သည်လျှင် ‘အသစ်သောနဲ့သာပျောင်း’ မည်သနည်း။ အဘယ်နဲ့သာပျောင်း၏အနံ့သည် တစ်ရံ တစ်ဆစ်မျှ မပြယ်သနည်း။” ဟု မေး၏။

ဘုရားလောင်းသည် “ငါ့ညီတော်။ ကောင်းစွာနာလော့။” ဟု တရားဟောတော်မူလို၍၊ ‘ခမ္မော ရဟဒေါ အကဒ္ဒမော၊ ပါပံ သေဒမလန္တိ ဝုစ္စတိ။’ စသောဂါထာတို့ဖြင့် ဟောတော်မူ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား-

“ညီချစ်။ သီလအစ နိဗ္ဗာန်အဆုံးရှိသောတရားသည် ‘ကိလေသာညွှန်မရှိသော ရေကန်ရေအိုင်’ မည်၏။ ဒုစရိုက်စသော မကောင်းမှုကို ‘ချွေးအညစ်အကြေး’ မည်၏။-ဟူ၍ ဘုရားစသော ပညာရှိတို့သည် မိန့်အပ်၏။ သီလသည်ကား ‘အသစ်သော နဲ့သာပျောင်း’ မည်၏။ ‘သီလ’ ဟူသော နဲ့သာပျောင်း၏အနံ့သည် တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ ပျက်သည်မရှိ။ ပညာမရှိသောသူတို့သည် သူတစ်ပါးအား သတ်ခြင်းကို နှစ်သက်ကုန်၏။ ကိုယ်ကို စောင့်လိုသော သူတို့ကား မနှစ်သက်ကုန်။ အကြင်သူတို့၏ ကိုယ်တွင်း၌ သီလ စသောဂုဏ် မရှိ။ ထိုသူတို့သည် သေခြင်းမှ ကြောက်ကုန်၏။ ငါတို့ကား သီလအကျင့် များသောကုသိုလ်ကောင်းမှု ရှိကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ငါတို့ကဲ့သို့ တူသော သဘောရှိကုန်သော သူတို့သည် ပျော်မွေ့လျက်သာ အသက်ကို စွန့်ကုန်၏။”

ဤသို့ ဘုရားလောင်းသည် ဘုရား၏တင့်တယ်ခြင်းဖြင့် ဟော၏။

လူများအပေါင်းတို့သည် လက်ချောင်းတို့ကို ခတ်ကုန်၏။ အဝတ်ပုဆိုးတို့ဖြင့် ပူဇော်ကုန်၏။ ကောင်းချီး ပေးသောအသံသည် ကောင်းကင်ပြည့်မျှ ဖြစ်လေ၏။

မင်းကြီးလည်း ဘုရားလောင်းကို ပြည်ဖြင့် ပူဇော်၍၊ သူအိုမကို စည်းစိမ်များစွာ ပေး၍၊ ဝက်ညီနောင်တို့ကို ယူ၍၊ နဲ့သာရေဖြင့် ချိုးစေ၍၊ နဲ့သာ စသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံစေ၍၊ လည်ပင်း၌ ပတ္တမြားရတနာကို ဆင်ယင်စေ၍၊ မြို့နန်းသို့ ဆောင်၍၊ သားအရာ၌ ထား၍ များစွာသောအခြွေအရံဖြင့် ကျွေးမွေး၏။

ဘုရားလောင်းသည် မင်းအား ပဉ္စသီကို ပေး၏။ အလုံးစုံ ပြည်၌နေသောသူတို့သည်လည်း ပဉ္စသီကို စောင့်ကုန်၏။

ဘုရားလောင်းသည်လည်း ပြည်သူတို့အား လခွဲ တစ်ကြိမ် တရားဟောတော်မူ၏။ တရားဆုံးဖြတ်ရာ လွှတ်ရုံး၌နေ၍ တရားတို့ကို ဆုံးဖြတ်၏။ ဘုရားလောင်း ထင်ရှားရှိစဉ် စဉ်းလဲစဉ်းစား တရားပြုသောသူတို့ မည်သည် မရှိကုန်။

မင်းကြီး နတ်ရွာလားခဲ့သော် ဘုရားလောင်းသည် မင်း၏ကိုယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို ပြုစေ၍၊ တရားစီရင်ထုံး အဆုံးအဖြတ် ခမ္မသတ်ကျမ်းကို ပေ၌ရေးစေ၍၊ “ဤကျမ်းကို ကြည့်၍ တရားဆုံးဖြတ်ရစ်ကြကုန်။” ဟု ဆို၍၊ လူအပေါင်းတို့အား တရားဟောတော်မူ၍၊ အပ္ပမာဒတရားဖြင့် အဆုံးအမပေး၍ အလုံးစုံသောသူတို့ ငိုကြွေး မြည်တမ်းကုန်စဉ် စူဠတုဏ္ဍိလနှင့်တကွ တောသို့ ဝင်တော်မူလေ၏။

ဘုရားလောင်း၏ အဆုံးအမသည် အနှစ် ၆ သောင်းပတ်လုံး တည်ရစ်၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း ဤတရားကို ဆောင်တော်မူ၏။

သေခြင်းကို ကြောက်တတ်သောရဟန်းသည် သောတာပန် ဖြစ်လေ၏။ မင်းကား အာနန္ဒာ။ ညီကား သေခြင်းကိုကြောက်တတ်သော ရဟန်း။ ပရိသတ်ကား ဘုရားပရိသတ်။ ဝက်မင်းကား ဘုရား ဖြစ်၏။

ဤစာတံတွင်ကား မလာ။ ဝိနည်းမဟာဝါ အဋ္ဌကထာ၌ကား သေသောက်ကြူး ၃ ကျိပ်တို့သည် ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိမင်းသား ၃ ကျိပ် ဖြစ်၍ ရဟန္တာဖြစ်ကြကုန်၏။-ဟုဆို၏။ ဤတုဏ္ဍိလစာတံကိုဖို့၍ ဆိုသည်။-ဟု မှတ်ကုန်ရာ၏။-ဟုလိုသည်။

၉၅

ပုဒ်ရင်း။ ။ ရွှေဥဒေါင်းကြောင့် လမ်းကြောင်းဖြောင့်မင်းစော။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ ဒုကနိပက် မောရဇာတ်၌ လာသော ဘုရားအလောင်းရွှေဥဒေါင်းမင်းသည် ဗာရာဏသီမင်းကြီး အား တရားစကား ဟောပြောဆုံးမ၏။ မင်းလည်း ဘုရားလောင်းဆုံးမသည့်အတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်ကြံ၍ နတ်လမ်းကြောင်း ဖြောင့်သောမင်း။-ဟူလိုသည်။

ဝိတ္ထာရ။ ။ ဒုကနိပါက်၌ မောရဇာတ်ကို ဆိုသည်။

ထိုအကြောင်းကား လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုသည်ရှိသော် ဘုရား လောင်းသည် ဥဒေါင်းအမျိုး၌ ဖြစ်၏။ အဥ၏ အခါကပင် မဟာလေကားအင့်နှင့် တူသောဥခွံ ရှိ၏။ ပေါက်သော အခါ ရွှေအဆင်းနှင့်တူ၏။ ရှုဖွယ်၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏။ အတောင်တို့၏အကြား၌ အလွန်နီသော အရေးအသား ရှိသည် ဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် တင့်တယ်၏။

ဘုရားလောင်းသည် အသက်ကို စောင့်ရှောက်လိုသည် ဖြစ်၍၊ ၃ ထပ်ကုန်သော တောင်အရေးကို လွန်၍ ၄ ခုမြောက်သောတောင်အရေး၌ တစ်ခုသော 'ဒဏ္ဍက' မည်သော ရွှေတောင်အပြင်၌ နေ၏။

ဘုရားလောင်းသည် လင်းလတ်သော် တောင်ထိပ်၌နေလျက် တက်သောနေကို ကြည့်၍၊ ကိုယ်တော်၏ ကျက်စားရာမြေ၌ အစောင့်အရှောက်အလိုငှာ မြတ်သောမန္တန်ကို ဖွဲ့လျက် 'ဥဒေတယ' အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်၍၊ အစာရှာခြင်းငှာ သွား၍၊ ကျက်စားရာမြေ၌ အပွင့်အသီး အစရှိသည်ကို စား၍၊ ညချမ်းအခါ တောင်ထိပ်၌ နေ၍ 'အပေတယ' အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်၏။ ည၌ လည်းကောင်း၊ နေ၌ လည်းကောင်း ဤပရိတ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ကြောက်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း မဖြစ်ဖူးလေ။

ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်မှ မနီးမဝေး မုဆိုးရွာ၌နေသော မုဆိုးတစ်ယောက်သည် ဟိမဝန္တာလှည့်လည် သော် ဒဏ္ဍကရွှေတောင်ထိပ်၌နေသော ဥဒေါင်းကိုမြင်၍ ပြန်သောကာလ သားအား ကြား၏။

တစ်နေ့သ၌ 'ခေမာ' မည်သောမိဖုရားသည် အိပ်မက်ဖြင့် တရားဟောသော ရွှေဥဒေါင်းကို မြင်မက်၍၊ နိုးသောအခါ မင်းကြီးအား ကြား၍၊ "အကျွန်ုပ်သည် ရွှေဥဒေါင်း၏တရားကို နာလိုပါသည်။" ဟု လျှောက်၏။ မင်းကြီးလည်း အမတ်တို့ကို မေး၏။

အမတ်တို့က "ပုဏ္ဏားတို့ သိကုန်လတ္တံ့။" ဟု ဆိုလျှင် မေးပြန်၍၊ ပုဏ္ဏားတို့က

"ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော ဥဒေါင်းတို့သည် ရှိသည်။" ဟု လျှောက်၏။

"အဘယ်အရပ်မှာ ရှိသနည်း။" ဟု မေးပြန်သော်၊

"မုဆိုးတို့သာ သိကုန်ရာ၏။" ဟု ဆိုသဖြင့် မုဆိုးတို့ကို မေးပြန်၏။

ထိုမုဆိုးသားက " 'ဒဏ္ဍက' မည်သောရွှေတောင်၌ ရွှေဥဒေါင်း ရှိပါ၏။ " ဟု ဆို၏။

"ထိုသို့တပြီးကား သင်သည်ပင် မသတ်မူ၍၊ ဆောင်၍ပေးပါ။" ဟု ဆိုလျှင်၊ မုဆိုးသည် တောသို့သွား၍ ကျက်စားရာမြေ၌ ကျော့ကွင်းတို့ကို ထောင်၏။ ရွှေဥဒေါင်းမင်း နင်းသောအရပ်၌ ကျော့ကွင်းသည် မရွေ့။ မုဆိုးသည် ဖမ်းယူခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ အနှစ် ၁၀၀ ပတ်လုံး ကြာ၍ တော၌သာလျှင် သေလေ၏။

ခေမာမိဖုရားလည်း တောင့်တခြင်းကို မရ၍ သေလေ၏။

၁။ ၅၅၀ စာတ်တော်စဉ်-၁၅၉ ခု။

မင်းကြီးသည် ရွှေဥဒေါင်းကိုမှီ၍ ငါ့မိဖုရား သေရ၏။ ဟု အမျက်ထွက်သဖြင့်၊ 'ဟိမဝန္တာဝယ် ဒဏ္ဍက ရွှေတောင်၌ ရွှေဥဒေါင်းရှိ၏။ အကြင်သူတို့သည် ထိုရွှေဥဒေါင်း၏အသားကို စားရကုန်အံ့။ ထိုသူတို့သည် မအိုကုန်ပြီ။ အသက် ရှည်ကုန်၏။' ဟု အကွရာကို ရွှေပေ၌ရေး၍ တံတင်း၌ သွင်းထားစေ၏။

ထိုမင်း သေလတ်သော် တစ်ယောက်သော မင်းသည် မင်းအဖြစ်သို့ရောက်၍၊ ရွှေပေစာကို ဖတ်စေ၍၊ 'မအို၊ မသေသည် ဖြစ်အံ့။' ဟု တစ်ယောက်သောမုဆိုးကို စေ၏။

ထိုမုဆိုးလည်း ဘုရားလောင်းကို ဖမ်း၍ငှာ မတတ်နိုင်။ တော၌သာလျှင် သေလေ၏။ ဤနည်းဖြင့်သာ မင်း ၆ ဆက်တို့သည် လွန်ကုန်၏။

၇ ဆက်မြောက်သော မင်းလက်ထက်၌ မုဆိုးတစ်ယောက်ကို စေလွှတ်၍ ထောင်လေသော်၊ ရွှေဥဒေါင်း၏ ကျက်စားရာအရပ်၌ ကျော့ကွင်း၏ မရွှေသောအဖြစ်ကို သိ၍၊ ပရိတ်ရွတ်ပြီးမှ ကျက်စားရာသို့ ကပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်မိသဖြင့် ပစ္စန္ဒရွာသို့ ပြန်လာခဲ့မှ ဥဒေါင်းမတစ်ခုကို ယူ၍၊ အကြင်အခြင်းဖြင့် သင်သည်ရှိသော် လက်ခုပ်သံဖြင့် က၏။ လက်ဖျစ်သံဖြင့် တွန်၏။

ထိုအခြင်းဖြင့် တတ်အောင်သင်ပြီးလျှင် ယူခဲ့၍၊ ဥဒေါင်းမင်း ပရိတ်ရွတ်မီ စောစောကလျှင် ကျော့ကွင်း တံကို တင်၍၊ ကျော့ကွင်းကို ထောင်၍ ဥဒေါင်းမကို တွန်စေ၏။

ဥဒေါင်းမင်းလည်း သဘောမတူသော ဥဒေါင်းမအသံကို ကြားလျှင် ကိလေသာဖြင့် ကြင်နာသည်ဖြစ်၍ ပရိတ်ရွတ်ခြင်းကို မပြုနိုင်ဘဲ သွားလေသည်ရှိသော် ကျော့ကွင်း၌ မိလေ၏။

ထိုအခါ မုဆိုးသည် ဥဒေါင်းမင်းကို ဖမ်းယူ၍ ဗာရာဏသီမင်းအား ဆက်၏။ မင်းသည် ရွှေဥဒေါင်းမင်း၏ အဆင်းအဝါပြည့်စုံခြင်းကိုမြင်လျှင် နှစ်သက်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာကို ပေး၏။

ဘုရားအလောင်းသည် ခင်းအပ်သောနေရာ၌နေလျက် "မြတ်သောမင်းကြီး။ အဘယ့်ကြောင့် ငါ့ကို ဖမ်းစေ တော်မူသနည်း။" ဟု မေး၏။

"ဥဒေါင်းမင်း။ အကြင်သူသည် သင်၏အသားကို စားရ၏။ ထိုသူတို့သည် မအို၊ မသေ နေကုန်သတတ်။ ငါမင်းကြီးလည်း မအို၊ မသေ နေလို၍၊ သင့်အသားကို စားလို၍ ဖမ်းစေသည်။" ဟု ပြော၏။

"မင်းကြီး။ အကျွန်ုပ်အသားကို စားရသောသူ မသေလျှင် ရှိတန်စေ။ အကျွန်ုပ်ကား မသေ နေရအံ့လော။" ဟု မေး၏။

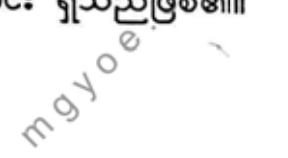
"ဥဒေါင်းမင်းကား သေလတ္တံ့။" ဟု ဆို၏။

"အကျွန်ုပ်ကား သေလျက် ကျွန်ုပ်အသားကို စားရသောသူကား အဘယ့်ကြောင့် မသေ နေရအံ့နည်း။" ဟု ဆို၏။

"သင်ဥဒေါင်းကား ရွှေနှင့် တူသောအဆင်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သင့်အသားကို စားရသောသူတို့သည် မအို၊ မသေ ဖြစ်ရသတတ်။" ဟု ဆို၏။

"မင်းကြီး။ အကျွန်ုပ် ရွှေအဆင်းရှိသည်ကား အကြောင်းမဲ့ဘဲ မဖြစ်။ ကျွန်ုပ်သည် ရှေးအခါ၌ ဤပြည်၌ စကြာဝတေးမင်းဖြစ်၍ မိမိလည်း ပဉ္စသီကို စောင့်၏။ အလုံးစုံသော စကြာဝဠာတိုက်၌နေသော သူတို့ကိုလည်း စောင့်စေ၏။ မင်းအဖြစ်က သေလျှင် တာဝတိံသာ၌ ဖြစ်၍၊ ထိုက စုတေ့ခဲ့သော် တစ်ခုသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ယခုအခါ ဥဒေါင်းအမျိုး၌ ဖြစ်ရသော်လည်း ရှေးက သီလ၏အာနုဘော်ကြောင့် ရွှေအဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၏။"

ဟု မိန့်သည်ရှိသော်၊ မင်းကြီးက

“ကျွန်ုပ် မယုံကြည်နိုင်။ သက်သေရှိပါမှ ယုံကြည်အံ့။” ဟု ဆိုသဖြင့်၊

“မင်းကြီး။ အကျွန်ုပ် စကြာမင်းဖြစ်သောအခါ ရတနာဖြင့်ပြီးသော ရထား၌နေလျက် ကောင်းကင်ဖြင့် သွား၏။ ထိုရထားကို မင်္ဂလာရေကန် မြေအပြင်၌ မြှုပ်ထားစေ၏။ ထိုရထားကို ထုတ်ဖော်စေလော့။ သက်သေ ပင်တည်း။” ဟု ဆို၍၊ ရေကန်၌ ထုတ်ဖော်၍ရလျှင် မင်းကြီးသည် ယုံကြည်စွာဖြစ်လေ၏။

ဘုရားလောင်းလည်း- “မြတ်သောမင်းကြီး။ နိဗ္ဗာန်ကိုထား၍ နိဗ္ဗာန်မှကြွင်းသော အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တရားတို့သည် ပျက်တတ်ကုန်၏။ အမြဲ မရှိကုန်။ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိသည်သာတည်း။” ဟု မင်းကြီးအား တရားပြ၍ ပဉ္စသီလတို့၌ တည်စေ၏။

မင်းလည်း ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍၊ ဘုရားလောင်းကို မင်းအဖြစ်ဖြင့်ပူဇော်၍ များစွာသောပူဇော်သက္ကာရကို ပြု၏။

ဘုရားလောင်းလည်း မင်းအဖြစ်ကို ထိုမင်းအား အပ်နှင်းပြန်၍၊ ၂ရက်-၃ရက် မင်းအထံ၌နေ၍၊ “မြတ်သော မင်းကြီး။ မမေ့မလျော့ဖြစ်လော့။” ဟု ဆုံးမခဲ့၍၊ ကောင်းကင်ဖြင့်ပျံ၍ ဒဏ္ဍကတောင်သို့သာ ကြွတော်မူ၏။

မင်းလည်း ဘုရားလောင်း၏ဩဝါဒ၌ တည်၍၊ ဒါန စသောကောင်းမှု တို့ကိုပြု၍ ကံနှင့်လျော်စွာ ဖြစ်လေ၏။ ဆန့်ကျင်သောရဟန်းသည် ဒေသနာ၏အဆုံး၌ ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ မင်းသည် အာနန္ဒာ။ ရွှေဥဒေါင်းမင်းကား ဘုရား ဖြစ်တော်မူ၏။ ။ဤအကြောင်းကိုရည်၍ ဆိုလိုသည်။-ဟူလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ ဘုရားအလောင်းရွှေဥဒေါင်း မောရရာဇာသည် ဂါထာဥဒေတယံ ညဉ့်၊ နံနက်အမှန် နိယံမပြတ် ရွတ်ဖတ်အပ်သော ပရိတ်တော်၏တန်ခိုးကြောင့် မင်း ၆ ဆက်တိုင် ဖမ်းယူခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ခြင်း။ နောက်မင်းတစ်ဆက်တွင် အချက်သိသောမုဆိုးက ဒေါင်းမကို သင်ပြလိမ္မာစေပြီးမှ သွားရောက် ဖမ်းယူလေသည်ရှိသော် ဒေါင်းမ၏ကြွေးရင့်သံကြောင့် ဥဒေတယံကို မေ့ခြင်း။ ကာမဂုဏ်ဇောကျင်း၍ ခုန်ဆင်းပျံကြွလာသည်ကာလ ညွတ်ကွင်းတွင်ခြေချ၍ မိရလေသောထုံးကို နှလုံးယူ စွဲပိုက်၍၊ ‘လူတို့၌ ကိလေသာမှောင်သာလျှင် အမိုက်ဆုံး ဖြစ်လေသည်တကား။’ ဟု များစွာသော ပရိယာယ် မာယာရှိလျက် ယုတ်မာသောအကျင့်ကိုသာလျှင် ဆိတ်ကွယ်ရာ ရက ကျင့်လေ့ရှိသော ယောက်ျားတို့အား လောကဇရဲ၊ အပါယ်ဇရဲသို့ ဆွဲချခြင်းကိုပြုတတ်သော များစွာအပြစ်ရှိသော အကြင်မိန်းမတို့အား အမြော်အမြင် အဆင် အခြင် ပညာဗဟုသုတဖြင့် တွေးဆကြည့်ရှောင်ရာသည်ကို ပြအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

- ပုဒ်ရင်း။ ။ မနောဘေဒနာဟောသည် ရသေ့နှင့်ပေါင်း၍ စည်းစိမ်ကောင်းပုံစု။-ဟူရာ၌
- ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ မနောဇမင်းသည် နန္ဒရသေ့ကို ပေါင်း၍ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းအလုံးတွင်ရှိသော ၂၄ ခေါဘဏီဗိုလ်နှင့် များစွာသော မင်းအပေါင်းတို့ကို အစိုးရဖူးလေသည်။-ဟူလိုသည်။
- ဝိဇ္ဇာရ။ ။ ထိုအကြောင်းကား- လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်သည် 'ဗြဟ္မဝဏ္ဏနဂရ' အမည် တွင်၏။ ထိုမြို့၌ မနောဇမင်းသည် မင်းပြု၏။ ထိုမြို့၌ ကုဋေ ၈၀ စည်းစိမ်ရှိသော ဗြဟ္မဏ မဟာသာလသည် သား မရှိ၍၊ ပုဏ္ဏားမကို 'သားဆု တောင်းလော့။' ဆို၍ တောင်း၏။

ဘုရားလောင်းသည် ဗြဟ္မဘုံက စုတေခဲ့၍ ပုဏ္ဏားမဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေနေ၏။ ဖွားသောအခါ 'သောဏ သတို့သား' ဟူသောအမည်ကို မှည့်ကုန်၏။ နောက်လည်း ဗြဟ္မဘုံကလာသော သတို့သားကို 'နန္ဒသတို့သား' ဟူ၍ မှည့်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဗေဒင်တို့ကို တတ်ကုန်၏။ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏။

ပုဏ္ဏားလည်း ပုဏ္ဏားမကို ခေါ်၍၊ "သားကြီးသောဏကို အိမ်ရာထောင်ခြင်းနှင့် နှောင်ဖွဲ့အံ့။" ဟု တိုင်ပင်၍ သားကြီးအား ဆိုစေ၏။

သားကြီးလည်း "မိခင်။ အကျွန်ုပ်ကား အိမ်ရာထောင်ခြင်းဖြင့် အလိုမရှိ။ အသက်ရှည်သမျှ မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေး၍၊ မိဘတို့ မရှိလျှင် ဟိမဝန္တာသို့ဝင်၍ ရဟန်းပြုပါအံ့။" ဟု ဆို၏။

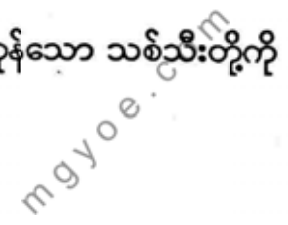
ပုဏ္ဏားမလည်း ပုဏ္ဏားအား ကြား၏။ အဖန်တလဲလဲဆို၍ ခွင့်မရလျှင် ညီနန္ဒကို ဆိုပြန်၏။

ညီတော်လည်း "အကျွန်ုပ်ကား နောင်တော်စွန့်သည့် တံတွေးကို ဦးခေါင်း၌ မရွက်နိုင်ပါပြီ။ အကျွန်ုပ်လည်း မိဘတို့ သေလွန်သောအခါ နောင်တော်နှင့်တကွ ရဟန်းပြုပါလတ္တံ့။" ဟု ဆိုသော်၊

မိဘတို့လည်း "ငါ့သားတို့သည် ငယ်ကုန်လျက် ကာမကို စွန့်ကုန်သေး၏ရှင်။ ငါတို့ ကြီးသောသူကား အဘယ့်ကြောင့် မစွန့်ဘဲ နေရပါအံ့နည်း။ ငါတို့အလုံးစုံပင် ရဟန်း ပြုကြကုန်အံ့။" ဟု ကြံကြကုန်၍၊ "အမောင်တို့။ သင်တို့အား ငါတို့သေမှ ရဟန်းပြုခြင်းဖြင့် အဘယ်မူအံ့နည်း။ ယခုပင်လျှင် ရဟန်းပြုကြကုန်အံ့။" ဟု ဆို၍၊ မင်းအား ကြား၍၊ အလုံးစုံသောဥစ္စာကို ဒါနအကြောင်း၌ စွန့်၍၊ ကျေးကျွန်တို့ကို လွှတ်ခဲ့၍၊ ဆွေမျိုးတို့အား ပေးကမ်းအပ်သမျှ ပေးကမ်းခဲ့၍၊ ၄ ယောက်သောသူတို့သည် မြို့မှထွက်၍၊ ဟိမဝန္တာအရပ်၌ ၅ ပါးသောကြာဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သောအိုင်ကို မှီ၍၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော တောအုပ်၌ သင်္ခမ်းတွင် ရဟန်းပြု၍ နေကြကုန်၏။ ညီနောင် ၂ ယောက်တို့သည် မိဘ ၂ ယောက်တို့ကို ကျွေးမွေးကြကုန်၏။

ဤသို့ပြု၍ အခွန်ရှည်စွာရောက်လတ်သော် ညီတော်နန္ဒသည် 'ငါဆောင်အပ်သော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို မိဘတို့အား စားစေအံ့။' ဟု ကြံ၍၊ ရှေ့မှသွား၍၊ ယမန်နေ့တို့မှ ကောက်ယူအပ်သောအရပ်မှ ရမိရရာ နံနက် အခါက ဆောင်ခဲ့၍ မိဘတို့အား စားစေ၏။ မိဘတို့သည် သားငယ်ပေးသော သစ်သီးတို့ကို စား၍၊ ခံတွင်းကို ဆေး၍ ဥပုသ်ဆောက်တည်ကြလေကုန်၏။

နောင်တော် သောဏသည်ကား ဝေးသောအရပ်သို့ သွား၍၊ ချိုနိုးရာရာ ကောင်းစွာမှည့်ကုန်သော သစ်သီးတို့ကို ရှာ၍ ပေး၏။

ထိုအခါ သောဏကို “ချစ်သား။ မောင့်ညီ ဆောင်ယူခဲ့သော သစ်သီးတို့ကို ငါတို့သည် နံနက်ကပင်လျှင် စားပြီး၍ ဥပုသ် ဆောက်တည်ကြကုန်၏။ ငါတို့ ယခု အလိုမရှိကုန်ပြီ။” ဟု ဆို၍ နေကြလေကုန်၏။

ဤသို့လျှင် သောဏ၏သစ်သီးတို့သည် သုံးဆောင်ခြင်းကို မရကုန်။ ပျက်လေကုန်၏။

မိုးသောက်သော နေ့တို့၌လည်း ထိုအတူသာ ဖြစ်ကုန်၏။ သောဏသည် ကောင်းကင်ဖြင့် ဝေးသောအရပ်သို့ သွား၍ ဆောင်၏။ မိဘတို့လည်း တစ်ဖန် မစားကုန်ပြီ။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် ကြံ၏။

‘ငါ၏မိဘတို့သည် သိမ်မွေ့နူးညံ့ကုန်၏။ ငါ့ညီတော်နန္ဒသည်ကား ရရသမျှ စိမ်းသော၊ မကောင်းသဖြင့် မှည့်ခြင်းရှိသော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို ဆောင်၍ စားစေ၏။ ဤသို့ပြုသည်ရှိသော် မိဘတို့သည် အသက် မရှည်နိုင်ရာ။ ငါ့ညီတော်ကို တားမြစ်အံ့။’ ဟု ကြံ၍၊

“ညီတော်။ ယနေ့မှစ၍ သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို မိဘတို့အား မကျွေးရစ်လင့်။ ငါ၏လာခြင်းကို ငဲ့ဦးလော့။ ညီနောင် ၂ ယောက် တကွနက်လျှင် လုပ်ကျွေး၍ စားစေကြအံ့။” ဟု ဆို၏။

ညီတော်ကား ဤသို့ဆိုသော်လည်း ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုသာလျှင် လွန်စွာတောင့်တလျက် နောင်တော်စကား ကို မလိုက်နာမူ၍ ပေးမြဲသာ ပေး၏။

ဘုရားလောင်းသည် ‘ငါ့ညီသည် ငါ့စကားကို မနာမူ၍ မသင့်သည်ကို ပြုဘိ၏။ ယခု နန္ဒအား ပြေးစေအံ့။ ထိုနောက်မှ ငါလုပ်ကျွေးအံ့။’ ဟု ကြံ၍၊

“ငါ့ညီ။ သင်သည် အဆုံးအမကို မနာ။ ပညာရှိတို့၏စကားကို မယူတတ်။ ငါကား အကြီးတည်း။ မိဘ တို့ကို ကျွေးမွေးခြင်းသည် ငါ၏ ဝန်သာလျှင်တည်း။ ငါသာလျှင် ကျွေးမွေးအံ့။ သင်သည် ဤအရပ်တွင် မနေ လင့်။ အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားလေ။” ဟု လက်ဖျစ်တီး၌ နှင်လိုက်၏။

ညီတော်လည်း နောင်တော်နှင့်သည်ရှိသော် မိဘတို့ထံ၌ နေအံ့သောငှာ မဝံ့ရကား နောင်တော်ကို ရှိခိုးခဲ့၍ ကိုယ်နေမြဲဖြစ်သောကျောင်းသို့ ဝင်၍၊ ကသိုဏ်းဝန်းကို ကြည့်၍၊ ထိုနေပင်လျှင် ၅ ပါးသော အဘိဉာဏ်၊ ၈ ပါးသော သမာပတ်တို့ကို ဖြစ်စေ၍ ကြံ၏။

‘ငါသည် မြင်းမိုရ်တောင်ခြေရင်းမှ ရတနာသဲကိုဆောင်၍၊ နောင်တော်၏ ကျောင်းပရဂုဏ်ကို ကြံ၍ ကန်တော့ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏။ ဤသို့ပြုသော်လည်း မတင့်တယ်ရာ။ အနုဝတတ်အိုင်မှ ရေကို ဆောင်၍ ကန်တော့အံ့။ ဤအမှုလည်း လွန်စွာမှပင် အံ့စရာ မဖြစ်လတ္တံ့။ အကယ်၍ နတ်၏အသွင်ဖြင့် ကန်တော့အံ့။ ၄ ယောက်သော မာကာရာဇ်နတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သိကြားကို လည်းကောင်း ဆောင်၍ ကန်တော့အံ့။ ဤအမှုလည်း အထူးကြီးစွာ အံ့စရာစင်စစ် မဖြစ်လတ္တံ့။ အလုံးစုံသောဇေယျဒိပ်၌ မနောမင်းကို အစပြု၍၊ မင်းအပေါင်းတို့ကို ခေါ်ဆောင်ခဲ့၍ ကန်တော့စေအံ့။ ဤသို့ပြုသည်ရှိသော် နောင်တော်ဂုဏ်သည် အလုံးစုံသောဇေယျဒိပ်၌ လွှမ်းမိုး၍ သွားလတ္တံ့။ နေ၊ လ ကဲ့သို့ ထင်ရှားလတ္တံ့။’ ဟု ကြံပြီး၍၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင် ဈာန်ဖြင့်သွား၍၊ ဗြဟ္မဝဗနမြို့ မင်းအိမ်တံခါး၌ သက်၍ ရပ်ပြီးလျှင်၊ “တစ်ယောက်သောရသေ့သည် မင်းကြီးအား ဖူးမြင်လိုသတတ်။” ဟု ကြားစေ၏။

မင်းကြီးလည်း “ရသေ့သည် ငါနှင့်တွေ့၍ အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ အာဟာရအလိုငှာ လာသည် ဖြစ်လိမ့်သတတ်။” ဟု ဆွမ်းကို ပို့စေ၏။

ရသေ့လည်း ‘အလိုမရှိ’ဟု ပယ်လိုက်၏။

ဆန်ကို လည်းကောင်း၊ သင်္ကန်းကို လည်းကောင်း၊ ကွမ်းကို လည်းကောင်း ပို့လာသမျှကို ပယ်လိုက်ပြီး၍၊ “မင်းကို ခစားအံ့သောငှာ လာသတည်း။”ဟု ဆိုလိုက်၏။

မင်းလည်း “ငါ့မှာ လုပ်ကျွေးမည့်သူ အများရှိပြီ။ ကိုယ်၏အမှုကိုသာ ပြုပါတော့။”ဟူ၍ မှာလိုက်၏။

ရသေ့က “ငါ၏အစွမ်းဖြင့် အလုံးစုံသောဇမ္ဗူဒိပ်၌ မင်းအဖြစ်ကို ယူ၍ပေးအံ့။”ဟုဆို၏။

မင်းကြီးလည်း “ရဟန်းမည်သည်ကား ပညာရှိ၏။ တစ်စုံတစ်ခုသော ဥပါယ်တံမျဉ်ကို သိသည်ဖြစ်လိမ့် သတည်း။”ဟု ခေါ်စေ၍၊ နေရာပေး၍၊ “အရှင်ဘုရား။ အရှင်သည် အကျွန်ုပ်အား ‘အလုံးစုံသောဇမ္ဗူဒိပ်၌ရှိသော ပြည်ကို ပေးအံ့။’ဟူသည်ကား ဟုတ်ပေသလော။”ဟု မေး၏။

“မင်းကြီး။ ဟုတ်၏။”ဟု ဆို၏။

“အဘယ်သို့ ယူပေးအံ့နည်း။”ဟု မေး၏။

“မင်းကြီး။ အယုတ်သဖြင့် ယင်ငယ်တစ်ခု သောက်လောက်ရုံမျှသော သွေးကို တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူအား မဖြစ်စေမူ၍၊ မင်းကြီးအားလည်း ဥစ္စာကုန်ခမ်းခြင်းကို မဖြစ်စေဘဲ ငါ၏တန်ခိုးဖြင့်သာလျှင် ယူပေးအံ့။ စင်စစ်သော်ကား ရှည်ရှည်မြင့်မြင့် မဆိုင်းလင့်တော့။ ယနေ့ပင်လျှင် ထွက်ခြင်းငှာ အပ်၏။”ဟုဆို၏။

မင်းလည်း ယုံကြည်၍ စစ်သည်အပေါင်းခြံရံလျက် မြို့မှထွက်၏။

အကယ်၍ စစ်သည်တို့အား နေပူခြင်း ဖြစ်အံ့။ နန္ဒရသေ့သည် မိမိ၏ တန်ခိုးဖြင့် အမိုးပြု၍ အေးခြင်းကို ပြု၏။ မိုးရွာပြန်သောအခါ စစ်သည်တို့၏အထက်၌ ရွာစိမ့်သောငှာ မပေးမူ၍ အေးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပူခြင်းကို လည်းကောင်း တားမြစ်၏။ ခရီးလမ်းဝ၌ သစ်ငှက်၊ ဆူး၊ ငြောင့် စသော ခပ်သိမ်းသောဘေးရန်တို့ကို ကွယ်စေ၏။ ခရီးလမ်းကို ကသိုဏ်းဝန်းအပြင်ကဲ့သို့ ပြု၏။ မိမိသည်ကား ကောင်းကင်၌ စမ္မာခဏ်ကိုဖြန့်၍ ပလ္လင်၌နေလျက် စစ်သည်အပေါင်း၏အထက်ဖြင့် လိုက်၏။

ဤစစ်သည်ကို ယူ၍၊ ရှေးဦးစွာ ကောသလတိုင်းသို့ သွား၍၊ မြို့၏အနီး၌ သစ်တပ်တည်၍၊ “ငါတို့အား စစ်တိုက်ခြင်းကိုတည်း ပေးအံ့လော။ ထီးဖြူကိုတည်း ပေးအံ့လော။”ဟု ကောသလမင်းအား တမန် စေလေ၏။

ကောသလမင်းလည်း အမျက်ထွက်၍၊ “ငါကား မင်း မဟုတ်သလော။ သင်သာ မင်းလော။ စစ်ထိုးအံ့။”ဟု စစ်သည်အပေါင်းကို ရှေ့သွားပြုလျက် ထွက်လာ၍ ၂ ဦးသော စစ်သည်တို့ ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်ကြကုန်၏။

နန္ဒပဏ္ဍိတရသေ့သည် စစ်သည် ၂ ဦးတို့၏ အကြား၌ မိမိနေရာဖြစ်သော သစ်နက်ရေကို ကောင်းစွာ ဖြန့်ပြီးလျှင်၊ ၂ ဦးသောစစ်သည်တို့ ပစ်ခတ်သောမြားကို ထိုသားရေဖြင့်သာလျှင် ဆီးခံလျက် ထား၏။ တစ်ယောက် သော စစ်သည်အားမျှလည်း တစ်စုံတစ်ခုသောမြားသည် စူးဝင်ခြင်း မရှိ။ ထိုစစ်ပွဲ၌ ရောက်လာကုန်သော သူတို့၏ မြားသည်ကား ကုန်လေသဖြင့် ၂ ဦးသော စစ်သည်တို့သည် လက်နက် မရှိသည်ဖြစ်၍ ရပ်ကြကုန်၏။

နန္ဒရသေ့လည်း မနောဇမင်းထံသို့ သွား၍၊ “မင်းကြီး။ မကြောက်လင့်။”ဟု နှစ်သိမ့်စေ၍၊ ကောသလ မင်းထံသွား၍၊ “မြတ်သောမင်းကြီး။ မကြောက်လင့်။ သင့်အား သိမ်းယူခြင်း မရှိ။ သင်၏မြို့သည် သင့်အားပင်လျှင် ဖြစ်လတ္တံ့။ စင်စစ်သော်ကား မနောဇမင်း၏ အခြံအရံမျှသာ ဖြစ်ရအံ့။”ဟု ဆို၏။

ကောသလမင်းသည် ရသေ့၏စကားကို ယုံ၍၊ ‘ကောင်းပြီ’ ဟု ဝန်ခံ၍၊ ကောသလမင်းကို မနောမင်းထံ ဆောင်ခဲ့၍၊

“မင်းကြီး။ ကောသလမင်းသည် သင်၏အလိုသို့ လိုက်၍ကျင့်အံ့။ ဤမင်း၏ပြည်ကို ဤမင်းအားသာ ဖြစ်စေ။” ဟု ဆိုလျှင်၊ မနောမင်းလည်း ဝန်ခံ၍၊ ကောသလမင်းကို မိမိ၏အထံ၌ လိုက်စေ၍၊ ၂ ဦးသော စစ်သည်တို့ကို ယူ၍ အင်္ဂတိုင်းသို့ သွားလေ၏။ အင်္ဂတိုင်းကို ယူ၍ မဂဓတိုင်းကို ယူပြန်၏။

ဤသို့သောနည်းဖြင့် အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်၌ မင်းတို့ကို မိမိအာဏာသို့ လိုက်စေပြီး၍ ထိုစစ်သည် အပေါင်းတို့ဖြင့် ခြံရံလျက် ဗြဟ္မဝဗန မြို့သို့လျှင် ပြန်လေ၏။

ပြည်တကာတို့ကို ယူသည်ရှိသော် ၇နှစ် ၇လ ၇ရက်တိုင်မှ ယူမိ၏။ ထိုမင်းသည် တစ်ခုတစ်ခုသော ရာဇဋ္ဌာနီမြို့မှ အထူးထူးသော မင်းစားထိုက်သောဘောဇဉ်ကို ဆောင်စေ၍၊ ၁၀၁ ယောက်သောမင်းတို့ကို ယူ၍ ထိုသူတို့နှင့်တကွ ၇ ရက်ပတ်လုံး မြတ်သောအဖျော်ကို သောက်၏။

နန္ဒပဏ္ဍိတရသေ့သည် အကြင်မျှလောက် မင်းသည် ၇ ရက်ပတ်လုံး မင်းချမ်းသာကို ခံစား၏။ ထိုမျှလောက် သော ကာလပတ်လုံး မင်းကြီးအား မိမိကိုယ်ကို မပြုမူ၍၊ ဥတ္တရကုရကျွန်း၌ ဆွမ်းခံ၍ ဟိမဝန္တာရွှေဂူတံခါး၌ ၇ ရက်ပတ်လုံး နေတော်မူ၏။

မနောမင်းသည် ၇ ရက် မြောက်သောနေ့၌ မိမိ၏ ကြီးစွာသော ကြက်သရေစည်းစိမ်ချမ်းသာကို ကြည့်၍၊ ‘ဤစည်းစိမ်ချမ်းသာသည်ကား ငါ့အား မိဘတို့ပေး၍ ရသည်လည်း မဟုတ်။ တစ်ပါးသောသူတို့ ပေး၍ ရသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ နန္ဒရသေ့၏ ဘုန်းအာနုဘော်ကို အမှီပြု၍သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုရသေ့ကို မမြင်ရသည် ကား ယနေ့ ၇ ရက်ရှိပြီ။ ယခု ငါ့အား စည်းစိမ်ကိုပေးပေတတ်သော နန္ဒရသေ့သည် အဘယ်မှာ ရှိပါလိမ့် နည်း။’ ဟု အောက်မေ့၏။

ရသေ့လည်း မင်ကြီး အောက်မေ့သောအဖြစ်ကို သိ၍၊ လာခဲ့ပြီးလျှင် ရှေ့တော်က ကောင်းကင်၌ ရပ်၏။

မင်းကြီးလည်း ‘ငါသည် ဤနန္ဒရသေ့အား နတ်၏အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ လူ၏အဖြစ်ကို လည်းကောင်း မသိ။ အကယ်၍ လူဖြစ်အံ့။ အလုံးစုံသောဇမ္ဗူဒိပ်၌ မင်းအဖြစ်ကို ဤရသေ့အား ပေးအံ့။ အကယ်၍ နတ်ဖြစ်အံ့။ နတ်အား ပူဇော်ခြင်းကို ပြုအံ့။’ ဟု ကြံ၍ စုံစမ်းလိုသဖြင့် -

‘ဒေဝတာနုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒံသက္ကောပုရိန္ဒဒေါ။

မနုဿဘူတောဣဒ္ဓိမာ ကထံ ဇာနေရ တံ မယံ။ ။’ ဟူသောဂါထာကို ရွတ်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား -

‘ရှင်ရသေ့။ အရှင်သည်ကား နတ်သိကြား ဂန္ဓဗ္ဗ ဖြစ်လေသလော။ လူပင်စင်စစ် ဖြစ်ပေသလော။ တန်ခိုးအာဏာ ကြီးလှစွာ၏တကား။ ငါကား ရှင်ရသေ့ကို သိချင်စွာ၏။’ ဟု မင်းကြီးမေးသောစကားကို ကြားရလျှင်၊

ရသေ့လည်း ဟုတ်သည်ကိုသာ ပြောလိုသောကြောင့် - ‘နာမိဒေဝေါ နဂန္ဓဗ္ဗော’ စသောဂါထာဖြင့် ‘မြတ်သော မင်းကြီး။ ငါသည် နတ်သိကြား ဂန္ဓဗ္ဗတို့ မဟုတ်။ လူသားအမျိုး တန်ခိုးရှိသော ရသေ့ဖြစ်၏။’ ဟု ပြော၏။

မင်းကြီးလည်း “အရှင်ရသေ့။ လူသားဖြစ်လျက် ဘယ်အတွက်ကြောင့် ငါမင်းဖျားအား စီးပွား ဆောင်လာဘိ သနည်း။” ဟုမေး၍၊

“သင်လိုသမျှ ရဋ္ဌတိုင်းကား၊ ရထား၊ ဆင်၊ မြင်း အသင်းသင်းနှင့် စိုးမင်းပြုကာ ကျေးရွာမြို့ပြ ငါပေးငှ၏။

လူများအစု အမှုမှုကို အနုသာသန ကွပ်ဆုံးမလော့။” ဟု ဆိုလျှင်၊

ရှင်ရသေ့လည်း ကိုယ်၏လိုဖွယ် အဓိပ္ပာယ်ကို သိလွယ်စေမှု ပြောဟောပြုသည်ကား ‘န မေ အတ္ထောပိ ရဇ္ဇေန၊ နဂရေန ဓနေနဝါ’ စသောဂါထာဖြင့်၊

“မြို့ပြကျေးရွာ ဥစ္စာတို့ကို အလိုမဲ့လျှင်း ဆန္ဒကင်း၏။ အခင်းတစ်ခု အမှုမှုကား ငါ့စကားကို မင်းဖျား လိုက်နာစေချင်၏။ ငါ့နောင်တော်နှင့် မယ်တော်မွေးဖ တောဝပျော်မွေ့ ရသေ့တို့တမ်း သခံမ်းဆောက်ကာ ငါလည်း တူကွ နေကုန်ကြ၏။ လက်ဦးဆရာ ပုဗ္ဗာစရိယ မိဘတို့၌ နှစ်ခြိုက်ကြည်ညို ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုစုလုပ်ကျွေး မမွေးပါရဖြစ်သည်။ နောင်တော်သခင် ငါ့ကိုနှင်၍ လွင်သို့ ယခုရောက်ချေသည်။ နောင်တော်သောဏ ဘာတိက အား စကားဝင်ကြောင်း ခွင့်လမ်းတောင်းအံ့။ ငါနှင့်အတူ လိုက်တော်မူလော့။ ဤဆုကိုသာ ဣစ္ဆာသယ ငါ တောင့်တ၏။” ဟု မိန့်၏။

မင်းလည်း အာမဝန္တ ခံယူပြီးလျှင်၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊ များလှစွာသော ၂၄ ခေါ်ဘဏီ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်း ခြံရံလျက် ၁၀၁ ပါးသော မင်းနှင့်တကွ မြို့မှ ထွက်လေ၏။

ရသေ့သည် ခရီးအကြား၌ မိမိအာနုဘော်ဖြင့် ၈ ဥဿဘ အနံ့ရှိသောလမ်းကို ညီညွတ်စွာ ဖန်ဆင်း၍၊ ကောင်းကင်၌ သားရေနယ်ကိုဖြန့်လျက် ထိုသားရေနယ်၌ ပလ္လင်ဖြင့်နေ၍ တန်ဆာ ဆင်အပ်သော ဆင်ကျောက်ကုန်း၌ စီးသော မင်းနှင့်တကွ တရားစကားပြောဟောလျက် သွားတော်မူ၏။

ရသေ့ကျောင်းသို့ ရောက်အံ့သောနေ့၌ သောဏရသေ့သည် ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်ကြည့်လျှင် ‘ညီတော်လာကြောင်း’ ကို မြင်၍၊ ကိုယ့်တန်ခိုးကို ပြလိုသောကြောင့် ထိမ်သားဖြင့်ပြီးသော ရေထမ်းထမ်းပိုးကို ပန်းနှင့် လက် ၄ သစ် ကွာစေ၍ အနဝတတ်အိုင်မှ ရေကို ဆောင်အံ့သောငှာ မင်း၏အနီး ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွလေ၏။

နန္ဒပဏ္ဍိတလည်း နောင်တော်ကိုမြင်လေလျှင် ကိုယ်ကိုပြခြင်းငှာ မဝံ့သည်ဖြစ်၍၊ နေရာမှ ကွယ်ခဲ့၍ ဟိမဝန္တာသို့ ပြေးလေ၏။

ဘုရားလောင်းလည်း ခဏချင်းဖြင့် ရေကိုဆောင်၍ ပြန်လာ၏။

မင်းလည်း သောဏရသေ့ကိုမြင်လျှင် မေး၏။

ဘုရားလောင်းလည်း “ငါကား သောဏရသေ့ပင်တည်း။” ဟု မိန့်၏။

မင်းလည်း ‘သခံမ်းသို့ လိုက်လိုကြောင်း’ ကို လျှောက်လျှင်၊ “တစ်ယောက်တည်း သွားလောက်သော ဤခရီးဖြင့် လာခဲ့လော့။ တိမ်နီအဆင်းနှင့် တူသော၊ ကောင်းစွာပွင့်သော ပင်လယ်ကသစ်ပင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရပ်၌ ကောသိယအမျိုးဖြစ်သော မယ်တော်၊ ခမည်းတော်တို့သည် နေကုန်၏။” ဟုပြော၍ သခံမ်းသို့ ဝင်လေ၏။

ညီတော်နန္ဒလည်း နောင်တော် ရေခပ်ရာကပြန်လျှင်၊ နောင်တော်ကို ကန်တော့အံ့သောငှာ မင်းနှင့်တကွ သခံမ်းသို့ ဝင်လာ၍ မင်းနှင့်တကွ မိဘတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် နောင်တော်အား ‘မိဘတို့ကို ရှေးကကဲ့သို့ ကျွေးမွေး ရမည့်အကြောင်း’ ကို တောင်းပန်ကုန်၏။

ဘုရားလောင်းလည်း

‘နန္ဒ တယာ ဇေဋ္ဌကကောဋ္ဌာသော လဒ္ဒေါ၊ မာတာနာမ အတိဂုဏကာရိက။

အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ ပဋိဇ္ဇေယျာသိ။ ။’ ဟူသောစကားကို ဆို၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား-

“ငါ့ညီနန္ဒ။ သင်သည် အမိကို လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် အကြီးစုကို ရအပ်၏။ ‘အမိ’မည်သည် အလွန်တရာ ကျေးဇူးကြီးပေ၏။ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍ လုပ်ကျွေးလေလော့။” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထိုမှတစ်ပါး မိဘတို့အား သားသမီးတို့ လုပ်ကျွေးသင့်သည့်အရာ ဒေသနာတို့ကိုလည်း များစွာဟောတော်မူ၏။ တရားစကားကိုကြားရကုန်၍ ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ မင်းအပေါင်းတို့သည် အလွန်ကြည်ညိုကြကုန်၏။

မင်းနှင့်တကွ ဗိုလ်ပါတို့ကို ၅ ပါးသီလ၌ တည်စေ၍၊ ‘ဒါန စသောကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မမေ့မလျော့ ဖြစ်ကြကုန်လော့။’ ဟု ဆုံးမ၍ ပြန်ကြစေ၏။

အလုံးစုံသောမင်းတို့သည်လည်း တရားသဖြင့် မင်းပြုကြကုန်၍ အသက်အဆုံး၌ နတ်ပြည်ကို ပြည့်စေကုန်၏။ သောဏပဏ္ဍိတ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတတို့သည်လည်း အသက်ရှည်သမျှသော ကာလပတ်လုံး အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေး ကြကုန်၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့သာ လဲလျောင်းရာရှိကုန်၏။

မိဘတို့သည်ကား ယခု မယ်တော်မာယာ။ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒန။ ညီတော်ကား အာနန္ဒာ။ မနောဇမင်းကား သာရိပုတြာ။ ၁၀၁ ယောက်သောမင်းတို့သည်ကား အသီတိမဟာထေရ်။ ၂၄ ခေါ်ဘဏီပြည့်သော ဗိုလ်ပါတို့ သည်ကား ဘုရားပရိသတ်စု ဖြစ်လာကြကုန်၏။ သောဏပဏ္ဍိတကား ငါဘုရား ဖြစ်လာ၏။-ဟု ဇာတ်ပေါင်းခြင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိရှိသော သောဏနန္ဒဇာတ်ကိုထောက်၍ သိရာ၏။-ဟူလိုသည်။

ဥပဒေသ။ ။ အကြင် ကုလပုတ္တဖြစ်သော အမျိုးကောင်းသား ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည် ဘုရားလောင်း သောဏပဏ္ဍိတ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတ ရသေ့ညီနောင်တို့ကဲ့သို့ မိဘတို့အား ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးပြုစု အပ်ခြင်း။ ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်းတို့သည်လည်း မနောဇမင်းသည် သူတော်ကောင်းရသေ့ ရဟန်းကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ရသဖြင့် သူတော်ကောင်းရသေ့ကိုမှီ၍ ဇမ္ဗူဒီပါတစ်ကျွန်းလုံးကို အစိုးရသကဲ့သို့ ပညာရှိသူတော်ကောင်း ရသေ့ရဟန်းတို့ကိုသာ လျှင် မပြတ် မှီဝဲဆည်းကပ်၍ တိုင်ပင်ကြံစည်အပ်ခြင်းကို ပြအပ်သော ဥပဒေသတည်း။

၉၂

ပုဒ်ရင်း။ ။ ဝါသုဒေဝ သောကလှုံသော်လည်း ဉာဏ်ရှိသည့်ညီလှကြောင့် ဒုက္ခကင်းလွတ်။-ဟူရာ၌

ဝိဇ္ဇာတ္ထ။ ။ ဝါသုဒေဝမင်းကြီးသားငယ် သေသောကြောင့် ပူပန်ခြင်းနှိပ်စက်၍ စိတ္တဒုက္ခနှင့် သောကမီးလှုံသည်ကို ညီတော် ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတသည် တရားပြသ ဆုံးမသောကြောင့် စိတ္တဒုက္ခမှ လွတ်ကင်း၏။-ဟူလိုသည်။

ဝိဇ္ဇာရ။ ။ ထိုအကြောင်းကား- လွန်လေပြီးသောအခါ၊ ဥတ္တရာပထ၌ ကံသဘောဂတွင် အသိတူမြို့၌ မဟာကံသမင်းကြီးသည် မင်းပြုသည်ရှိသော်၊ ‘ကံသ၊ ဥပကံသ’ ဟူသော သားတော် ၂ ယောက်။ ဒေဝဂဗ္ဘာမင်းသမီး ဖွားဦးစက နိမိတ်ဖတ်တတ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ‘ဤမင်းသမီးဝမ်း၌ ဖြစ်သောသားသည် ကံသအမျိုးအနွယ်ကို ဖျက်လတ္တံ့။’ ဟုဆိုသော်လည်း၊ သမီးကို ချစ်မြတ်နိုးသဖြင့် မဖျောက်မဖျက် အသက်အတိုင်းနေ၍ မဟာကံသမင်းကြီး နတ်ရွာလားလျှင်၊ သားတော်အကြီး ကံသမင်းသား မင်းပြု၍၊ ညီတော်ဥပကံသကို အိမ်ရှေ့ပေး၍၊

“ငါတို့သည် နှမတော်ကို ဖျောက်ဖျက်ကုန်သည်ရှိသော် ပြည်ထောင်ချင်းမင်းတို့ ကဲ့ရဲ့လတ္တံ့။ အိမ်ရာ မထောင်စေဘဲ တစ်ယောက်တည်း နေစေကုန်အံ့။” ဟု ‘အန္တကဝေဏ္ဏ’ အမည်ရှိသောကျွန်ကို အစောင့်အရှောက် ထား၍၊ မယား ‘နန္ဒိဂေါပါ’ အမည်ရှိသော အလုပ်အကျွေးတစ်ယောက်နှင့်သာ ပြာသာဒ်တစ်ပင်တိုင်ဆောက်၍ ထား၏။

ထိုအခါ ဥတ္တရာမရပြည်၌ မဟာသာဂရမင်းကြီး နတ်ရွာလားလျှင် သားအကြီး သာဂရမင်းသား မင်းပြု၍ ညီတော် ဥပသာဂရကို အိမ်ရှေ့ထားရာတွင်၊ အိမ်ရှေ့မင်းသည် နောင်တော်အိမ်၌ ပြစ်မှားမိသဖြင့် နောင်တော်ကို ကြောက်၍ ငယ်ကတည်းက ဆရာတစ်ဦးတည်းထံ၌ အတတ်သင်ဖက် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော ဥပကံသမင်းသား ထံသို့ ပြေးလာသည်ကို နောင်တော်ကံသမင်းကြီးအား အကြောင်းကြားလျှင်၊ ကံသမင်းကြီးက ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ကိုပေး၍ သိမ်းမြန်းပိုက်ထုပ်သဖြင့်၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ဥပကံသမင်းသားနှင့် အတူတကွ မင်းအား ခစားသွားရာတွင် ပြာသာဒ်တစ်ပင်တိုင်ကိုမြင်သဖြင့် အကြောင်းကိုမေး၍ ကြားလျှင်၊ နန္ဒိဂေါပါကို တံစိုးပေး၍ ဒေဝဂဗ္ဘာနှင့် ဆက်ဆံယဉ်ပါးကြသဖြင့် ပဋိသန္ဓေရင့်မှ နန္ဒိဂေါပါကို မေးမြန်းစိစစ်သော်၊ ဘေးမဲ့တောင်းပန်၍ ဟုတ်သောအတိုင်း ပြန်လျှင်၊ “မိန်းမတည်း ဖွားမူ ထားအံ့။ ယောက်ျားတည်း ဖွားမူကား ဖျက်ဆီးအံ့။” ဟု တိုင်ပင်ကြ၍၊ ဥပသာဂရနှင့် ဆောက်နှင်းသဖြင့် ‘မိန်းမဖွားသည်။’ ဟု ကြားလျှင်၊ မောင်တော်တို့ နှစ်သက်၍၊ ‘အဉ္စနဒေဝီ’ ဟူသောအမည်ကို ပေး၍၊ ‘ဘောဂဝဗန’ အမည်ရှိသော ကျေးသီး စားစေ၍ နေရ၏။

နောက် ဒေဝဂဗ္ဘာ သားယောက်ျားဖွားသည်ရှိသော်၊ နန္ဒိဂေါပါလည်း ထိုနေ့၌လျှင် သားမိန်းမ ဖွားသဖြင့် ဒေဝဂဗ္ဘာသားနှင့် နန္ဒိဂေါပါသမီးကို လဲလှယ်၍၊ ‘သားမိန်းမ ဖွားသည်။’ ဟု ကြားလျှင် မောင်တော်တို့ ယုံကြည်၍ ရှေးအတူ နှစ်သက်၏။